

Isaac Asimov

A CSILLAGOK AKÁR A POR

Móra Ferenc Ifjúsági Könyvkiadó, 1992.
Fordította F. Nagy Piroska
ISBN 963-11-7039-X

A robotika Három Törvénye

1. A robotnak nem szabad kárt okoznia emberi lényben, vagy tétlenül túrnie, hogy emberi lény bármilyen kárt szenvedjen.
2. A robot engedelmeskedni tartozik az emberi lények utasításainak, kivéve, ha ezek az utasítások az Első Törvény előírásaiba ütköznének.
3. A robot tartozik saját védelméről gondoskodni, amennyiben ez nem ütközik az Első és a Második Törvény előírásaiba.

A robotika kézikönyve,
56. kiadás, 2058

Első fejezet

Mormogás a hálósobában

A hálósoba halkán mormolt magában. A szokatlan hangocska jóformán a hallásküszöböt sem érte el, mégis összetéveszthetetlen volt, és halálos veszedelemről tudósított.

Biron Farrillt mégsem ez a hang húzta ki nehéz, frissülést nem hozó álmából. Fejét ideoda dobálva a párnán viaskodott az éjjeliszekrényén szabályos időközönként felhangzó berregéssel.

Tétován odanyúlt, s csukott szemmel megnyomta a gombot.

- Halló - motyogta.

A hang szinte rázúdult a készülékből, de Biron még nem volt annyira ébren, hogy lejjebb vegye a túl éles, túl lármás hangot.

- Beszélhetek Biron Farrill-lal? - harsogta a készülék.

- Itt vagyok - felelte kótyagos fejfel Biron. - Mit akar?

- Beszélhetek Biron Farrill-lal? - sürgette egyre a hang.

Biron szeme kinyílt. Sűrű sötétség. Kellemetlenül száraznak érezte a nyelvét, no meg a szobában terjengő áporodott szagot.

- Én vagyok az. Ki beszél? - kérdezte.

A hang azonban idegesítően nem vett tudomást róla, és egyre csak fújta a magáét.

- Van ott valaki? - kiabálta bele az éjszakába. - Biron Farrill-lal akarok beszélni!

Biron fél könyökre húzta magát, s a képtelefon felé bámult. Rácsapott a kapcsolóra, mire az apró képernyő megtelt fényel.

- Itt vagyok - mondta. Felismerte Sander Jonti sima, enyhén szabálytalan vonásait. -

Hívjon reggel, Jonti.

Már nyúlt, hogy kikapcsolja a telefont, amikor megszólalt Jonti:

- Halló! Halló! Van ott valaki? Diákszálló, 526-os szoba? Halló!

Biron ekkor eszmélt rá, hogy nem ég az élő kapcsolatot jelző apró fény. Magában elnyomva egy káromkodást, megérintette a gombot. Nem történt semmi. Jonti ebben a pillanatban feladta, s az elsőötétülő képernyőn nem maradt más, csak egy kicsiny, jellegtelen fénynégyyszög.

Biron kikapcsolta, és megpróbált újból elvackolódni az ágyban. Bosszúságot érzett.

Először is, mert senkinek sincs joga ahhoz, hogy az éjszaka kellős közepén üvöltözzön vele. Gyors pillantást vetett az ágytámla fölött halványan világító számokra. 3 óra 15 perc.

Még legalább négy óra hosszat ki lesz kapcsolva a világítás.

Egyébként sem szerette, ha úgy kell fölébrednie, hogy a szobában még teljes a sötétség.

Négyévi megszokás sem tudta elfogadtatni vele a földi emberek zömök, vastag falú, ablaktalan házeit. Ezeréves hagyomány szentesítette ezt az építési módot, s az ezer év akkor kezdődött, amikor a szárazföldi védelem még nem tudott mit kezdeni a primitív atombombával.

De ez már elmúlt. A nukleáris hadviselés elhozta a legrosszabbat a Földre: sugárzóvá, tehát haszontalanná tette a legnagyobb részét. Nem maradt rajta semmi, amit elveszithettek volna, az építészet mégis a régi félelmeket tükrözte. Ezért vette körül Biron ébredéskor a sűrű feketeség.

Újra feltámaszkodott a könyökére. Valami furcsa és szokatlan. Várt. Nem is a hálósoba baljós mormolására figyelt föl, hanem egy még ennél is kevésbé észrevehető és minden

bizonytal sokkal ártatlanabb jelenségre.

Feltűnt a levegő eddig magától értetődőnek tartott szelíd áramlásának hiánya, megszűnt a jel, mely mutatta a folytonos megújulást. Nyelt egyet, s észrevette, hogy erőlködni kell. Most, hogy ráébredt a helyzetére, a szoba levegője nyomásztóvá vált. Feltétlenül jelentenie kell, hogy leállt a szellőzőberendezés. Még a képtelefont sem használhatta, hogy odaszóljon.

Azért még egyszer megpróbálta. A fény tejszínű négyszöge megnőtt, és gyöngyházfényű derengésbe vonta az ágyat. A készülék tehát vesz, de nem sugároz. Na jó, nem számít. Reggelig úgysem lehet semmit sem csinálni vele.

Ásítva tapogatózott a papucs után, megdörzsölte a szemét. Szóval nincs szellőzés...

Nyilván ez okozza a kellemetlen szagot. Homlokát ráncolva néhányszor beleszimatolt a levegőbe. Hiába ismerős, mégsem tudta hová tenni a szagot.

Kibotorkált a fürdőszobába, s bár ahhoz, hogy egy pohár vizet töltsön magának, nem volt rá szüksége, mégis automatikusan nyúlt a villanykapcsoló felé. Kattant, de nem történt semmi. Ingerülten nyomogatta. Hát itt már semmi sem működik? Vállat vont, ivott, s máris jobban érezte magát. Ásítózva ment vissza a hálószobába, ahol megint megpróbálta a főkapcsolót. Az egész világítás ki volt iktatva.

Leült az ágyra, széles tenyerét megtámasztotta izmos combján, és gondolkodott. Rendes körülmények között ilyesmért óriási botrányt rendezett volna a személyzettel. Persze egy kollégiumban nem várhat el az ember szállodai kényelmet, de az ürre, a minimális hatékonyságú működést azért itt is megcélozhatnák! Nem mintha épp most ez lenne számára a legfontosabb. Közéleg a diplomázás napja, s ezzel ő végez is itt.

Még három nap, és végképp búcsút mond a szobának, a Föld Egyetemnek - s ami azt illeti, magának a Földnek is!

De szólni azért szólhat, ha nem fűz is hozzá különösebb megjegyzést. Majd kimegy a hallban lévő telefonhoz. Kér egy saját erőforrásból táplálkozó lámpát, még akár egy ventilátort is, és alhat tovább anélkül, hogy pszichoszomatikus alapon fulladásos rohamok jönnének rá. Ha nem, az ürbe velük! Még két éjszaka, és kész.

A haszontalan képtelefons fényénél meglátta a rövidnadrágját. Bebújós overallt húzott föléje, s ezzel az öltözködést befejezettnek nyilvánította. A papucsot a lábán hagyta.

Tekintve az épület vastag, a hangot szinte teljesen elnyelő válaszfalait, szeges bakancsban is végigdüböröghetett volna a folyosókon, akkor sem ébresztett volna fel senkit, de nem látta értelmét, hogy cipőt húzzon.

Elbotorkált az ajtóig, és lenyomta a kilincset. Simán engedett, még a kattant is hallotta, mely jelezte a kioldószervezet bekapcsolódását. És mégsem kapcsolt be. Már a karizmai is megfeszültek, mégsem történt semmi.

Biron ellépett az ajtótól. Nevetséges. Tönkrement volna a teljes energiarendszer? Nem lehet. Az óra jár. A képtelefons szabályosan vesz.

Várjunk csak! Csakis a fiúk lehetek, ismerve a bolondos lelkivilágukat. Néha nem bírnak magukkal. Gyermetegek, persze, de hát olykor maga is részt vett otromba tréfáikban.

Valamelyikük nyugodtan beosonhatott napközben, és elrendezhette a dolgokat. De nem, hiszen amikor lefeküdt, még működött a világítás és a szellőzés.

Nagyszerű. Akkor tehát az éjszaka folyamán csinálták. A diákszálló régi, divatjamúlt épületében nem kellett hozzá különösebb mérnöki zsenialitás, hogy megbúvöljék a világítás és szellőzés rendszerét. Vagy hogy beszorítsák a tokjába az ajtót. Most szépen megvárják a reggelt, s majd akkor megnézik, mit csinált a jó öreg Biron, amikor rájött,

hogyan nem tud kimenni. Dél felé kiengedik, és jót röhögnek rajta.

- Haha! - morogta zordul Biron. Hát akkor ez van. De azért mégiscsak tennie kell valamit, hogy megoldja ezt a helyzetet.

Elfordult, és közben a sarkával belerúgott valamibe, ami fémes hangot kiadva csúszott arrébb a padlón. Halványan látta is a tárgyat a képtelefon árasztotta derengésben. Behajolt az ágy alá, és végigtapogatta alatta a padlót. (Lám, mégsem voltak olyan okosak: ahelyett, hogy csak az adó áramkört kapcsolták volna ki, teljesen üzemképtelenné kellett tenniük a képtelefont.)

Egy kis hengert tartott a kezében, a tetején lévő apró buborékforma át volt lyukasztva. Az orrához emelte, és megszagolta. Igen, ebből származott a szobában terjengő szag. A Hypnite szaga. Nyilván a fiúk hozták, nehogy fölbredjen, mialatt ők az áramkörökkel bajlódhatnak.

Bironban mozaikkockákként kezdett összeállni a kép. Az ajtó felfeszítése egyszerű dolog, de ennél a műveletnél kellett egyedül félni attól, hogy föl talál rá ébredni. Az ajtót tehát napközben készítették elő, hogy úgy látszon, mintha be volna csukva, holott valójában nem volt. Ő persze akkor nem próbálta ki. Ők mindenesetre kinyitották, betették a Hypnite-ot tartalmazó dobozt, majd újra becsukták az ajtót. A lassan szivárgó altatószer végül elérte azt a töménységet - egy a tízezerhez -, amelytől aztán ő végképp kifeléújt. És akkor bejöttek - persze álarcban. Az ürre! Hiszen egy nedves zsebkendő is elég, hogy a Hypnite tizenöt percig ne hasson az emberre, s ennél több időre nem is volt szükségük! Így már érthető a szellőzőrendszer állapota is. Azért kellett kiiktatni, nehogy túl hamar szétozlassa a levegőt a Hypnite-ot. Ez volt az első teendőjük. A képtelefont azért kellett kikapcsolni, hogy ne tudjon segítséget kérni, az ajtót azért kellett bezárni, hogy ne tudjon kimenni, a világítást pedig azért kellett kiiktatni, hogy pánikba essen. Aranyos fiúk!

Biron felhorkant. És még csak föl sem húzhatja az orrát! A tréfa az tréfa, tudomásul kell venni. Most mégis az lett volna a jó, ha kitörheti az ajtót, és véget vethet az egésznek. A gondolatra felsötétén megfeszültek a jól kidolgozott izmok, de hiába. Az ajtót atombiztosra építették. A fenébe ezzel az egész hagyománytisztelettel!

Valami módon mégiscsak ki kell innen jutnia. Ezt nem úszhatják meg szárazon.

Mindenekelőtt világosságra van szüksége, igazi fényre, nem a képtelefon mozdulatlan, bágyadt derengésére. Idáig nem is volt gond. Ott van a ruhásszekrényében az önműködő elemlámpája.

Miközben a szekrényajtó zárjával bibelődött, egy pillanatra felötlött benne, vajon nem zárták-e be azt is. Az ajtó azonban minden további nélkül engedett, és simán becsúszott a falba. Biron gondolatban vállon veregette magát. Hiába, ez így volt logikus. Minek is zárták volna be a szekrényt... és amúgy sem bővelkedtek az időben.

És akkor, kezében az elemlámpával, megfordult - s abban a szörnyű pillanatban az egész elmélete úgy, ahogy volt, összeomlott. Teste megmerevedett, a gyomra csomóba ugrott, s hogy jobban halljon, visszafojtotta a lélegzetét.

Amióta fölbredt, most először hallotta meg a hálószoba mormolását. Meghallotta, ahogy halkán, kuncogva társalog önmagával, és azonnal fölismerte a hangot.

Semmi mással össze nem téveszthető hang volt: a Föld halálhörgése. Ez volt az a hang, amelyet ezer évvel ezelőtt agyaltak ki.

A sugárzásmérő hangja volt: a beérkező töltött részecskéket és nehéz gamma-hullámokat, a mély hangú mormolásba beleolvadó, halkán ketyegő elektronikus hullámmozgásokat

jelezte. Egy számláló hangja volt, amely azt számlálta, aminél nem volt fontosabb dolog a világon - a halált!

Biron némán, lábujjhegyen lépdelt hátra. A fehér sugárral két méter távolságból végigkutatta a szekrény belsejét. A számláló ott volt, a legbelső sarokban, de az a tény, hogy ott van, még nem mondott neki semmit.

Ott lehetett már azóta, amióta elsőéves gólyaként megérkezett ide. A más bolygókról érkezők többsége itt a Földön már az első héten megvásárolta a számlálót. Szorongó érzésekkel töltötte el őket a Föld radioaktivitása, s szerettek volna védekezni ellene. Idővel aztán eladták a következő évfolyamnak. Biron azonban megtartotta a magáét, s most hálás volt érte.

Az íróasztalhoz ment, ahol éjszakánként a karóráját szokta tartani. Az óra ott volt. Remegő kézzel tartotta a fény felé. A szíjába rugalmas műanyagot szőttek, amely selymesen fehér színű volt. Biron megnézte, és valóban fehér volt. Távobabb tartotta magától, és megnézte más szögből is. Fehér volt.

A szíjat is beszerezte minden elsőéves. Az erős sugárzás ugyanis fehérségét kékké változtatta. A kék a halál színe volt a Földön. Nappal, ha valaki eltévedt, vagy nem figyelt eléggé, könnyen betévedhetett egy sugárzó területre. A kormány, ha csak tehetete, elkerítette az ilyen területeket, és persze senki se merészkedett a város határán túl, a halál hatalmas földbirtokai közelébe - de az óraszíj ezzel együtt is a biztonságot jelentette. Akinek az óraszíja halványkékévé változott, annak azonnal jelentkeznie kellett kórházi kezelésre. Ez az anyag éppannyira volt érzékeny a sugárzásra, mint maga az emberi szervezet, s az eset súlyosságát ott helyben úgy határozták meg, hogy a kék szín erősségét a megfelelő fotoelektrikus eszközökkel megmérték.

Az élénk királykék szín jelentette a véget. Ahogy a szín sem változhatott vissza fehérré, úgy az ember számára sem volt esély, remény a gyógyulásra. Attól kezdve nem volt más teendő, mint várni a napok, a hetek múlását, s a kórház is csak annyit tehetett, hogy felkészült a hamvasztásra.

De a szíj még fehér volt, és Biron agyában valamelyest csitulnak a gondolatok.

Ezek szerint nem lehet túl magas a radioaktivitás. Vajon még ez is a tréfához tartozna? Végiggondolta a dolgot, és úgy döntött, hogy nem. Ezt senki nem tenné meg egy másik emberrel. A Földön semmiképpen sem, hisz itt főbenjáró bűnnek számított, ha valaki törvénytelen módon kezelt radioaktív anyagot. A Földön komolyan vették a sugárzást. Komolyan kellett venniük. Nagyon nyomós ok nélkül tehát ilyet nem tett volna senki. Ezt meg is fogalmazta magában, méghozzá egyértelműen, s azután merészen szembenézett vele. Nyomós ok lehetett például a gyilkos szándék. De miért? Nincs rá indíték. Huszonhárom évet számláló életében soha komolyabb ellenséget nem szerzett magának. Ilyen komolyat nem. Igazi gyilkost.

Belemarkolt rövidre nyírt hajába. Ha nevetséges gondolatsor volt is, nem lehetett menekülni előle. Óvatosan visszalépett a szekrényhez. Ott van valami, ami sugároz, valami, ami négy órával ezelőtt még nem volt ott. És abban a pillanatban meg is látta. Kis doboz volt, egyik éle sem hosszabb tizenöt centiméternél. Amikor ráismert, alsó ajka enyhén megremegett. Még nem látott ilyet, de hallani hallott róla. Megfogta a számlálót, és bevitte a hálószobába. A halk mormolás szinte teljesen abbamaradt, s csak akkor hangzott fel újra, amikor az a vékony csillámkó válaszfal, melyen át a sugárzás belépett, a

kis doboz felé mutatott. Semmi kétség: a dobozka sugárbomba volt.

Ez a sugárzás önmagában még nem volt halálos - csak amolyan gyújtózsínórszerepet töltött be. A doboz belsejébe beépítettek egy aprócska atommágyát, melyet rövid életű mesterséges izotópok hevítettek lassan, s közben átitatták a megfelelő részecskékkel.

Amikor a hő és a részecskesűrűség elérte a küszöbértéket, a máglya begyulladt.

Rendszerint nem robbanással reagált, noha a reakcióhő arra is legendó lett volna, hogy magát a dobozt megolvassza, hanem iszonyatos sugárzáskitöréssel, amely a bomba méretétől függően két méterestől hatmérőföldes sugarú körben elpusztított minden életet.

Hogy mikor éri el azt a bizonyos küszöbértéket, azt nem lehetett megállapítani. Eltelhettek órák, de bekövetkezhetett akár egy pillanat múlva is. Biron tanácstalanul állt, izzadt kezében ernyedten lógott a zseblámpa. Fél órája, amikor a képtelefon fölébresztette, még háborítatlan volt a lelki békéje. Most pedig tudta, hogy meg fog halni.

Nem akart meghalni, de bezárták ide, és nem menekülhetett.

Tudta, hol helyezkedik el az épületben a szobája. Egy folyosó végében, vagyis másik szoba csak az egyik oldalán volt, meg persze alatta és fölötte. A felső szobával nem tudott mit kezdeni. A vele egy szinten lévő a fürdőszoba felől helyezkedett el, tehát kétséges volt, hogy lehet-e őt onnan hallani.

Maradt tehát az alatta lévő szoba.

Volt két összehajtható széke, amolyan pótszékek a vendégek számára. Az egyiket odaütötte a padlóhoz. Aztán az élére állította, és így erősebb és hangosabb koppanásokat hallatott.

A koppanások között várt, s azon gondolkodott, vajon a zaj felébreszti-e az alatta lakót, s felbosszantja-e annyira, hogy jelentse a rendzavarást.

Hirtelen halk neszt hallott, s a feje fölé emelve a széttörni készülő széket, kivárt. Megint hallott valamit, ezúttal mintha halk kiáltás lett volna. Az ajtó felől jött.

Ledobta a széket, és visszakiáltott. A fülét odatapasztotta az ajtó és a fal illeszkedése közti résre, de az illesztés jó volt, a hangot így is csak tompán hallotta.

Annyit mindenesetre ki tudott venni, hogy a nevét kiabálják.

- Farrill! Farrill! - szólongatták többször egymás után, és még valamit mondtak. Talán azt: "Odabent vagy?" Esetleg: "Jól vagy?"

- Nyisd ki az ajtót! - üvöltötte vissza torkaszakadtából háromszor vagy négyszer.

Jóformán esztét szettette a türelmetlenségtől. Félt, hogy a bomba bármelyik pillanatban meglevenedhet.

Úgy vélte, odakint meghallották. Legalábbis hallotta a tompa kiáltást:

- Vigyázz! Robbanni fog! - Megértette, mire gondolnak, és sietve elhárított az ajtótól.

Két éles, reccsenő hangot hallott, és valósággal érezte a levegőben a vibrálást. Aztán mintha valami elhasadt volna, s végül egy lendülettel kinyílt az ajtó. Fény dőlt be a folyosóról.

Biron széttárt karral rohant ki.

- Ne gyertek be! - üvöltötte. - A Föld szerelmére, ne gyertek be! Sugárbomba van odabent!

Két emberrel találta magát szembe. Az egyik Jonti volt, a másik Esbak, az igazgató. Csak félig volt felöltözve.

- Sugárbomba? - dadogta.

- Mekkora? - kérdezte Jonti. Még a kezében volt az az eszköz, amellyel berobbantotta az ajtót, s ez cseppet sem illett a még ezen a késő éjszakai órán is viselt elegáns öltözkéhez.

Biron csak a kezével mutatta.

- Jól van - mondta Jonti. Hűvös nyugalommal fordult az igazgatóhoz. - Ezen a részen ki kell írítani a szobákat, és ha vannak ólomlemezek valahol az egyetem területén, hozassa ide, hogy beburkolhassuk velük a folyosót. És reggelig én nem engednék ide senkit.

Azután Bironhoz fordult.

- A hatása 350-550 centiméteres sugarú körre terjed. Hogy került oda?

- Nem tudom - felelte a fiú. Keze fejével megtörölte a homlokát. - Ha nem bánják, leülnék valahová. - A csuklójára pillantott, és erről eszébe jutott, hogy a karórája bent maradt a szobában. Vad vágya támadt, hogy visszamenjen érte.

Az akció beindult. A diákokat sorra zavarták ki a szobáikból.

- Jöjjön velem - hívta Jonti. - Én is azt hiszem, hogy le kellene ülnie.

- Hogyhogy idejöttek a szobámhoz? - kérdezte Biron. - Nem mintha nem lennék hálás érte...

- Hívtam. Nem kaptam választ, ezért meg kellett nézmem.

- Megnézni, engem? - Biron óvatosan ejtette ki a szavakat, hogy uralkodjon szabálytalan lélegzésén. - Miért?

- Hogy figyelmeztessenem, veszélyben az élete.

- Rájöttem - kacagott fel rekedten Biron.

- Ez csak az első próbálkozás volt. Újra meg fogják kísérlni.

- Kik?

- Ne itt, Farrill - felelte Jonti. - Vonuljunk félre, mert a dolog bizalmas természetű. Magát már kiszemelték, és könnyen lehet, hogy ezzel én is veszélybe sodortam magam.

Második fejezet

Háló az űrben

Üres és sötét volt a diákszálló. Nem csoda, hajnali fél ötkor. Jonti mégis elbizonytalanodott, miközben kinyitotta az ajtót: hallgatózott, nincs-e valaki odabent.

- Ne - suttogta -, ne gyújtson villanyt. Nem kell, hogy beszéljenek.

- Ma éjszakára már elegendő volt a sötétségből - morogta Biron.

- Majd félig nyitva hagyjuk az ajtót.

A fiúnak nem volt kedve vitatkozni. Ledobta magát az első székre, s nézte, hogyan szűkül keskeny vonallá a becsukódó ajtóban a fény négyszöge. Most, hogy mindenén túl volt, elfogta a reszketés.

Jonti megakasztotta az ajtót, és lefektette a padlón lévő fénycsíkra a sétatálcáját.

- Figyelje. Ez majd elárulja, ha valaki elmegy itt, vagy ha megmozdul az ajtó.

- Kérem - mondta Biron -, most nem vagyok összeesküvő kedvemben. Méltányolnám viszont, ha elmesélné mindazt, ami mondanivalója van. Tudom, hogy megmentette az életemet, és holnap annak rendje és módja szerint hálás is leszek érte. De most nagyon rám férne egy korty ital és egy kiadós pihenés.

- El tudom képzelni, mit érez - felelte Jonti -, de pillanatnyilag ne számítson valami hosszúra pihenésre. Mellesleg szeretném, ha az a pihenés hosszabb lenne, mint pillanatnyi.

Tudja-e, hogy ismerem az apját?

A kérdés váratlanul érte Biron. Felvonta a szemöldökét, ám ezt természetesen nem lehetett látni a sötétben.

- Sohasem említette, hogy ismerné magát - mondta.

- Meglepne, ha említette volna. Azon a néven, amelyet itt használok, nem ismer.

Egyébként hallott mostanában az édesapjáról?

- Miért kérdezi?

- Mert nagy veszélyben van.

- Micsoda?!

Jonti keze a félhomályban rátalált Biron karjára, és erősen megszorította.

- Kérem! Ne emelje föl a hangját.

Biron csak most eszmélt rá, hogy eddig suttogva beszélgettek.

- Pontosabban fogalmazok - folytatta Jonti. - Az apját őrizetbe vették. Érti, mit jelent ez?

- Nem, nem értem. Ki vette őrizetbe? És mire akar ezzel célozni? Miért zaklat engem?

Biron érezte, hogy a halántéka lüktet. A Hypnite és a halál közelsége lehetetlenné tette, hogy megbirkózzon ezzel a szemtelen alakkal, aki annyira közel ül hozzá, hogy a suttogását is olyan tisztán érti, mintha kiabálna.

- Nyilván van valami sejtelve róla - jött az újabb suttogás -, hogy milyen munkát végez az édesapja.

- Ha ismeri az apámat, akkor tudja, hogy ő Widemos gazdája. Ez a munkája.

- Nos, legfőlegbb annyi oka van rá, hogy megbízzon bennem, hogy megmentettem az életét - mondta Jonti. - Csakhogy mindazt, amit elmondhatna nekem, én már mind tudom. Tudom például, hogy az édesapja összeesküvést szô a tirannok ellen.

- Ezt tagadom - sziszegte Biron. - A ma éjjel tett szolgálata nem jogosítja fel rá, hogy ilyen kijelentéseket tegyen az apámmal kapcsolatban.

- Ostobán köntörfalaz, fiatalember, s ezzel rabolja az időmet. Nem látja, hogy a helyzet túlnőtt azon, hogy szópárbajt vívjunk felette? Kereken megmondom, az apja a tirannok fogságában van. Lehet, hogy azóta már meg is halt.

- Nem hiszek magának - emelkedett föl félig ültéből Biron.

- Abban a helyzetben vagyok, hogy tudhatom.

- Fejezzük ezt be, Jonti. Nincs kedvem az efféle rejtélyekhez, és rossz néven veszem, ha megpróbál...

- Na, mit? - Jonti mindig elegáns stílusa mintha kissé kicsorbult volna. - Mit nyerek vele, ha elmondom magának? Emlékeztetem rá, hogy értesülésem, melyet most nem óhajt tudomásul venni, tette számomra világossá, hogy gyilkosságot fognak megkísérelni maga ellen. Ítéljen abból, ami történt, Farrill.

- Kezdje újra, és beszéljen világosan. Hallgatom - mondta Biron.

- Helyes. Gondolom, tudja rólam, Farrill, hogy noha vegainak adtam ki magam, a Csillagköd-királyságokból származó földije vagyok.

- A kiejtése alapján gondoltam erre a lehetőségre, de nem tartottam fontosnak.

- Pedig fontos, barátom. Azért jöttem ide, mert akárcsak az édesapja, én sem szerettem a tirannokat. Ötven éve elnyomják a népünket. Ez hosszú idő.

- Nem vagyok politikus.

Jonti hangjában megint érezni lehetett az ingerültséget.

- Ó, ne gondolja, hogy az egyik ügynökük vagyok, aki bajba akarja sodorni magát. Igazat mondok. Egy éve engem is elkaptak, ahogy most elfogták az édesapját. Nekem azonban

sikerült megszöknöm. Eljöttem ide a Földre, ahol azt hittem, biztonságban lehetek, míg föl nem készülök a visszatérésre. Ennyit és nem többet kell elmondanom magamról önnek.

- Ez is több, mint amennyit kértem, sir. - Biron hiába igyekezett, nem tudta kiiktatni hangjából az ellenszenvet. Fontoskodó modorosságával rosszul hatott rá ez a Jonti.

- Tudom. De legalább ennyit el kellett mondanom, hiszen ezen a réven ismerkedtem meg az apjával. Velem dolgozott, helyesebben én dolgoztam vele. Ismert engem, de nem hivatalosan, mint a Nephelos bolygó legtekintélyesebb nemesembere. Ugye, ért engem?

- Igen - mondta Biron, és teljesen fölöslegesen bólintott hozzá a sötétben.

- A továbbiakat már nem szükséges részletezni. A hírek itt is elérnek hozzám, tehát tudom, hogy börtönbe vetették. Tudom. De ha pusztán csak gyanú volna, ez a maga elleni merényletkísérlet elegendő bizonyítékot nyújtana.

- Milyen értelemben?

- Ha a tirannok elfogták az apát, vajon szabadon hagynák-e a fiút?

- Ezzel azt akarja mondani, hogy a sugárbombát a tirannok csempészték be a szobámba? Képtelenség.

- Miért volna képtelenség? Nem tudja megérteni a helyzetüket? Ötven világot kormányoznak, többszázszoros túlerő áll velük szemben. Ebben a helyzetben az erő nem elegendő. Ők a fondorlatok, intrikák, gyilkosságok mesterei. Óriási a háló, amelyet kidobtak az űrbe, óriási és apró szemű. Nagyon is elképzelhetőnek tartom, hogy elér ötszáz fényévyire is, egészen a Földig.

Biron továbbra is érezte a lidércnyomást a mellén. Hallani lehetett, ahogy a távolban a helyükre teszik az ólomlemezeket. A szobájában nyilván azóta is mormol a számláló.

- Ennek nincs semmi értelme - mondta. - A héten visszamegyek a Nephelosra. Tudhatnak róla ők is. Miért akarnának itt megölni? Ha várnának, az ölükbe potytyannék. - Most, hogy megtalálta a gyenge pontot, megkönnyebbült. Nagyon akart bízni a logikájában. Jonti közelebb hajolt, illatos lehelete felborzolta a hajszálakat Biron halántékán.

- Az apja népszerű ember. A halála - mert ha a tirannok egyszer börtönbe vetették, szembe kell néznie azzal a ténnyel, hogy ki is végezhetik - még az általuk mindenáron kitenyészteni próbált gyáva rabszolgafajának a haragját is ki fogja váltani. Maga, Widemos új gazdája, meglovagolhatja ezt a haragot, s ha magát is kivégzik, azzal csak növelik a veszélyt a - maguk számára. Nem akarnak ők mártírokat csinálni - de ha maga hajlandó volna meghalni egy távoli világon, mondjuk egy balesetben, az nagyon is megfelelné nekik.

- Nem hiszek magának - mondta Biron. Már csak ezzel tudott védekezni.

Jonti felállt, miközben vékony anyagból készült kesztyűjét igazgatta.

- Eltúlozza a dolgot, Farrill. Meggyőzőbben játszaná a szerepét, ha nem tettetne teljes tudatlanságot. Az apja, feltehetően azért, hogy magát védje, megkímélte a valóságtól, én mégis kétkem, hogy az ő hite a világon semmi hatást nem gyakorolt magára. A maga tirannok iránti gyűlölete nem lehet más, mint az ő gyűlöletének a tükröződése.

Akárhogyan is, de föl kell készülnie az ellenük vívandó harcra.

Biron megrántotta a vállát.

Jonti folytatta:

- Talán rájön, hogy a fia felnőtt, s használható ember lett belőle. Maga jól megvan itt a Földön, s elképzelhető, hogy a tanulást össze tudja egyeztetni, tegyük fel, egy megbízás teljesítésével. Lehet ez például egy olyan feladat, amelynek meghiúsítása érdekében a

tirannok akár még arra is képesek, hogy megöljék magát.

- Micsoda ostoba melodráma!

- Valóban? Legyen hát az. Ha az igazság nem gyôzi meg most, majd meggyôzik késôbb maguk az események. Lesznek még gyilkossági kísérletek maga ellen, és a következô sikerülni fog. Farrill - maga ettôl a perctôl fogva halott ember.

- Várjon! - pillantott fel Biron. - Magának milyen személyes érdeke fûzôdik az ügyszôz?

- Hazafi vagyok. Szeretném ismét szabadnak látni a királyságokat, élükön a maguk választotta kormányokkal.

- Nem. A személyes érdekét kérdeztem. A pusztá idealizmust nem tudom elfogadni, mert nem hiszem el magáról. Sajnálom, ha ezzel megsértettem. - Biron szavaiból valamiféle konokság érzôdött.

Jonti visszaült a helyére.

- Az én országomat elvették - kezdte. - Míg számûzetésbe nem mentem, kénytelen voltam elfogadni azoknak a gnómoknak a parancsait. És azóta még sürgetôbbnek érzem, mint valaha, hogy újra olyan ember lehessen, mint amilyen a nagyapám volt, aki a tirannok bejövetele elôtt élt. Eléggé gyakorlatias ok ez arra, hogy akarjam a forradalmat? Ennek a forradalomnak az édesapja lehetne az egyik vezére! Hát hagyja cserben, ha tudja!

- Én? Huszonhárom éves vagyok, és errôl az egészrôl semmit sem tudok. Nálam alkalmasabb embert is találhat.

- Kétségtelenül találhatnék, csak hogy az nem lenne a maga apjának a fia. Ha az édesapját megölik, maga lesz Widemos gazdája, és mint ilyen, számomra akkor is értéket jelentene, ha tizenkét esztendôs volna, és ráadásul gyengeelméjû. Nekem ugyanazért van szükségem magára, amiért a tirannoknak meg kell szabadulniuk magától. És ha az, ami engem kényszerít, nem gyôzi meg magát, akkor az ô érveik is hiábavalóak. Volt sugárbomba a szobájában - ez csakis azt jelentheti, hogy meg akarták ölni. Ki más akarná megölni magát?

- Senki - válaszolta Biron. - Senki azok közül, akiket ismerek. Vagyis amit az apámról mondott: igaz!

- Igaz. Tekintse úgy, mint okot a háborúra.

- Gondolja, hogy akkor jobb lesz? Egy napon majd emlékmûvet emelnek neki? Az űrben tízezer mérföldrôl látható, sugárzó felirattal? - A hangja fátyolossá vált. - Gondolja, hogy ettôl majd boldog leszek?

Jonti várt, de Biron nem szólt többet.

- Mit akar tenni? - kérdezte nagy sokára.

- Hazamegyek.

- Ezek szerint még most sem érti a saját helyzetét.

- Azt mondtam, hazamegyek. Maga szerint mit kellene tennem? Ha él az apám, kiszabadítom. Ha meghalt, akkor... akkor...

- Nyugalom! - intette Jonti hûvös s kissé ingerült hangon. - Dühöng, mint valami gyerek. A Nephelosra nem mehet. Nem érti, hogy oda nem mehet? Gyerekekkel beszélek, vagy értelmes fiatalemberrel?

- Mit tanácsol? - motyogta Biron.

- Ismeri a Rhodia igazgatóját?

- A tirannok barátját? Ismerem. Tudom, ki ô. Mindenki tudja a királyságokban, kicsoda ô.

V. Hinrik, a Rhodia igazgatója.

- Találkozott vele valaha?

- Nem.

- Gondoltam. Ha nem találkozott vele, nem ismeri. Az az ember félkegyelmű, Farrill. Szó szerint értem. De ha a tirannok elkobozzák a widemosi gazdaságot - és megteszik, ahogy megtették az én földjeimmel is -, azzal is Hinriket fogják megjutalmazni. Ott biztonságban tudják magukat a tirannok, s magának is oda kell mennie.

- Miért?

- Mert Hinriknek legalább van befolyása a tirannokra, annyi befolyása, amennyi egy talpnyaló bábnak csak lehet. Ő el tudja intézni, hogy magát visszahelyezzék a birtokába.

- Nem értem, miért tenné. Valószínűbbnek tartom, hogy kiad nekik.

- Úgy van. Maga azonban résen lesz, és ha teheti, elkerüli ezt. Ne felejtse el, a cím, amit visel, értékes, fontos, de mindenre nem elegendő. Egy összeesküvésben az ember mindenképp legyen gyakorlatias. Az emberek érzelmi alapon és a neve iránti tiszteletből csatlakozni fognak magához, de ahhoz, hogy meg is tartsa őket, pénzre lesz szüksége.

- Időre van szükségem, hogy dönthessek - mondta elgondolkodva Biron.

- Nincs ideje. Az akkor fogyott el, amikor a sugárbombát betették a szobájába. Eljött a cselekvés ideje. Adhatok magának egy ajánlólevelet Hinrikhez.

- Ilyen jól ismeri őt?

- Látom, igazából sohasem alszik el a gyanúja. Egyszer küldöttség élén jártam Hinrik udvarában. Lingane országfelelősét képviseltem. Lehet, hogy a tökéletlen agyával már nem emlékszik rám, de ezt nem fogja bevallani. A levél átadásával egyszersmind bemutatkozik, s attól kezdve rögtönözhet. Reggel megkapja tőlem a levelet. Délben indul egy hajó a Rhodiára. Jegyem is van a maga számára. Én is megyek, de egy másik útvonalon. Ne késlekedjék. Itt már mindennel végzett, ugye?

- Még hátravan a diplomakiosztás.

- Egy darab pergamen. Számít az magának?

- Már nem.

- Pénze van?

- Van elég.

- Nagyszerű. A túl sok gyanút keltene. - Éles hangon felkiáltott: - Farrill!

Biron mintha bódulatból rezzent volna fel.

- Tessék!

- Menjen vissza a többiekhez. Ne említse senkinek, hogy elmegy. A tények majd beszélnek maga helyett.

Biron mogorván bölintott. Agya valamelyik hátsó zugában az a gondolat motoszkált, hogy a küldetését nem teljesítette, és hogy ezzel is cserbenhagyta haldokló apját. A szíve megtelt semmire se jó keserűséggel. Többet is elárulhattak volna neki. Megoszthatta volna velük a veszélyeket. Nem lett volna szabad engedni, hogy tudatlanul cselekedjék.

Most, hogy megtudta az igazat vagy annak nagy részét arról, hogy mekkora szerepet játszott az apja az összeesküvésben, még nagyobb jelentőséget kapott az a dokumentum, amelyet meg kellett volna szereznie a földi levéltárak valamelyikéből. De erre már nem jutott idő. Nincs több idő, hogy megszerezhesse a dokumentumot. És arra sincs, hogy ezen morfondírozzon. Nincs idő, hogy megmentse az apját. Lehet, hogy élni sincs több idő.

- Úgy teszek mindent, ahogy mondja, Jonti.

Sander Jonti megállt egy pillanatra a diákszálló lépcsőjén, és végignézett az egyetem

területén. Pillantásában minden volt, csak csodálat nem.

Mialatt végiglépdelt a téglákkal kirakott keskeny úton, amely jól láthatóan kanyargott az ábrusztikus környezetben (az ókor óta szinte kötelezően ez a levegő lengte be a városi egyetemeket), tekintetével bejárhatta a város egyetlen főutcájának fényeit.

Jonti egy percig elnézte az égboltot. Több mint ötven év telt el azóta, hogy jöttek a tirannok, és egykettőre véget vetettek két tucat egymással civakodó-veszekedő politikai egység önálló életének a csillagködön túli mélységekben. És most, hirtelen és időnap előtt rájuk telepedett a visszatartott lélegzet csendje.

Még nem tértek magukhoz a vihartól, amely egyetlen hatalmas villámcsapással érte utol őket. A nyomában csak rángások maradtak, melyek hasztalan hoztak mozgásba néhanapján egy-egy világot. Nehéz és hosszadalmas munkára vállalkozott volna az, aki ezeket az izomrángásokat egyetlen jól időzített hullámmozgásba akarta volna átrendezni. Nos, elég hosszú ideig élt e földi visszavonultságban. Ideje visszatérni.

Odahaza a többiek azóta talán már azon dolgoznak, hogy kapcsolatot teremtsenek vele a szobájában.

Kissé elnyújtotta a lépteit.

Ahogy belépett a szobájába, rögtön észrevette a sugarat. Személyi sugár volt, melyet ez ideig még nem fenyegetett semmi, tehát biztonságosnak volt tekinthető. Nem kellett hozzá vevőkészülék, fémekkel, huzalokkal nem kellett kapkodni elúszó elektronhullámok után, melyek egy félezer fényévnyi messzeségben lévő világ üzenetét hozzák a hipertéren át sutgó impulzusaikkal.

A szobájában maga az úr volt polarizálva s vételre állítva. Sima szövetéből száműztek minden esetlegességet. Ezt a polarizáltságot semmi módon nem lehetett észlelni, kivéve, hogy venni tudta az adást. De az úr e különös hasábjában csak az ő agya működhetett vevőkészülékként, mert az üzenetet hozó sugár rezgéseire nem tudott válaszolni más, csak a saját, megfelelő jellemzőkkel bíró idegsejtrendszer.

Az üzenet is olyan egyedi volt, mint saját agyhullámainak összetéveszthetetlen sajátos jellege, s a világmindenségben élő sok-sok kvadrilliónyi ember közül gyakorlatilag nem fordulhatott elő, hogy bárki is lehallgathatta volna egy másik ember személyi hullámát. Jonti agya tehát vette a hívást, amely a hipertér végtelen, üres terein túlról nyüszített feléje:

...halló... halló... halló... halló...

Az adás korántsem volt olyan sima ügy, mint a vétel. A nagyon különleges vivőhullám létrehozásához egy olyan mechanikus szerkezet kellett, amely vissza tudott csatolni a csillagködön túli kapcsolathoz. Ezt a szerkezetet a jobb vállán viselt díszgomb rejtette magában. A készülék automatikusan bekapcsolt, amikor Jonti belépett az úr polarizált hasábjába, és neki csak ezt követően kellett a gondolatait céltudatosan irányba állítania és összpontosítania.

- Tessék. - Ennél több azonosításra nem is volt szükség.

A hívójel süket ismételtetése abbamaradt, s az agyában szavakká formálódó üzenetté változott.

- Üdvözljük, sir. Widemost kivégezték. A hír természetesen még nem kapott nyilvánosságot.

- Nem lép meg. Belekeveredett más is?

- Nem, sir. A gazda egyszer sem tett vallomást. Bátor és hűséges ember volt.
- Igen. De olykor több kell az egyszerű bátorságnál és hűségnél, különben elkapják az embert. Kicsivel több gyávaság hasznosabb lett volna. Na mindegy! Beszéltem a fiával, az új gazdával, akit máris megcsapott a halál szele. Őt fogjuk felhasználni.
- Megkérdezhetem, hogyan, sir?
- Jobb, ha az események adnak választ a kérdésére. Még korai, hogy megjósoljam a következményeket. Holnap indul Rhodiai Hinrikhez.
- Hinrikhez? Óriási kockázatot vállal a fiatalember! Vajon tud-e róla, hogy...
- Elmondtam neki annyit, amennyit elmondhattam - felelt élesen Jonti. - Amíg nem bizonyított, nem bízhatunk meg benne vakon. Az adott körülmények között úgy kell vennünk, hogy próbára tesszük, mint akárki mást. Feláldozható, nagyon is feláldozható. Ne hívjanak újra, elhagyom a Földet.
És Jonti egy ellentmondást nem tűrő mozdulattal eltépte a mentális kapcsolatot. Nyugodtan végiggondolta a nap és az éjszaka eseményeit, mérlegre téve minden egyes történést. Lassan mosolyra húzódott a szája. Minden tökéletesen el volt rendezve, a komédia mostantól kezdve lejátszhatja önmagát.
Semmi nem volt a véletlenre bízva.

Harmadik fejezet A véletlen és a karóra

Az az óra, amikor az űrhajó lerázza magáról egy bolygó nyugét, a lehető legprózaibb időszak. Az indulás megannyi zűrzavara lényegében ugyanúgy történik, mint amikor az első, fatörzsből vajt csónakot helyezték vízre valamely ősi folyón.
Az ember elfoglalja a helyét, biztonságba helyezi a csomagját, s jöhet az idegenség, a körös-körül zajló értelmetlen sürgölődés első, dermedt pillanata.
Az utolsó percben még érthetetlen, bizalmas közlések harsannak, tompán, megnyugtatóan siklik a helyére a légszilip, a levegő lassú sóhaja kíséretében gigászi fűróként befelé forognak az automata záruk, s létrejön a légmentes állapot.
Az ezt követő baljós csendben vörös fények villognak mindenütt: Igazítsák öltözéküket a gyorsuláshoz... Igazítsák öltözéküket a gyorsuláshoz...
Az utaskísérők végigrohannak a folyosókon, s gyors kopogtatás után felrántják az ajtókat.
- Bocsánat. Vegyék magukra a ruhát.
Az emberek főlráncigálják a hideg, szoros, kényelmetlen ruhadarabokat, melyek azonban beépített hidraulikus rendszerük révén védelmet nyújtanak a felszállás rosszsullétet kiváltó nyomása ellen.
Messziről hallatszik a légkörben alacsony hatásfokkal működő atommeghajtású motorok zümmögése, mely teljes összhangban van a védőruhában rejlő, a nyomásnak csak lassan engedő olaj mozgásával.
Valami erő nyomja az embert hátra, egyre csak hátra, aztán ahogy a gyorsulás csökken, nagyon lassan újra előre. Ha valaki eközben nem hányja el magát, jó esélye van rá, hogy az utazás végéig megússza a rosszsullét nélkül.

A repülés első három órájában zárva tartották a kilátószobát, így mire elhagyták a légkört, már hosszú sor várta, hogy szétnyissák a kétszárnyú ajtót. És nemcsak az úgynevezett megrögzött szárazföldi patkányok (vagyis azok, akik eddig még sohasem jártak az űrben), hanem tapasztaltabb utazók is, akik szép számmal akadtak az űrhajón.

Mert azt egy turista sem hagyhatta ki, hogy az űrből lássa a Földet.

A hetven centiméter vastag, hajlítót, acélkemény, átlátszó műanyagból készült kilátó mint egy buborék ült a hajó testén. Már visszahúzták róla az irídium-acél ötvözetből készült "héjat", amely védelmet nyújtott a légkör súrlódása és porrészecskéi ellen. A fények kialudtak, a galéria megtelt. A korlátok fölött kukucsáló arcokat a Föld fénye világította meg.

Mert ott lebegett alattuk a Föld hatalmas, fénylő, narancssárga, kék és fehér mintás léggömbje. A magát mutató félteke szinte teljes egészében napfényben fürdött, az elszórt felhők mögül sivatagi narancssárgák és itt-ott zöld vonalak kandikáltak ki. A tengerek kékje élesen vált ki az űr feketeségéből a látóhatár mentén, s körülötte csillagok sokasága fénylett a tiszta fekete égbolton.

Az emberek türelmesen várták, míg a többiek kigyönyörködték magukat.

E váraozók nem a napsütötte féltekére voltak kíváncsiak. A hajó könnyedén, észrevétlen oldalazással, mind gyorsabban emelkedett ki az ekliptikából, s eközben a figyelők látókörébe beúszott a vakítóan fényes sarki sapka. Az éjszaka árnya lassanként ráborult a bolygóra, és méltóságteljesen, északi részével "lefelé", színre lépett Eurázsia-Afrika hatalmas szigetvilága.

Az éjszaka ékszerszillogásában jól látszott az iszonyat, melyet a beteg, élettelen talaj rejtett magában. A sugárszennyezettség kékes vibrálásának tengerében különös füzérek csillogtak: valaha leesett atombombák. Egy teljes nemzedékkel korábban kerültek ide, mint ahogy kifejlesztették volna az atomrobbanás elleni erőtervédelmet, hogy a jövőben egyetlen más világ se követhessen el még egyszer ilyen öngyilkosságot.

Az emberek órákig el tudták nézni, míg végül a Föld már nem volt több, mint egy aprócska fél pénz a végtelen feketeségben.

Biron Farrill is a figyelők között volt. Egyedül ült az első sorban, karját a korlátra támasztotta, a szemén látszott, hogy borús gondolatok járnak a fejében. Nem így képzelte el a Földről való elutazását. Nem így, nem ezzel a hajóval, nem ezzel az úti céllal.

Borostás álla szúrta napbarnított alsókarját, s felébresztette a büntudatát, amiért reggel nem borotválkozott. Majd mindjárt visszamegy a kabinjába, és pótolja, amit elmulasztott.

De valahogy nem akarózott elmenni. Itt emberek voltak. A kabinjában egyedül lenne. Vagy épp ezért kellene elmennie?

Nem szerette ezt az új érzést. Nem szerette, hogy üldözötté vált, hogy itt áll barátok nélkül.

Számára megszűnt minden barátság. Attól a pillanattól kezdve, hogy nem egészen huszonnégy órával korábban felébresztette az a telefonhívás, pusztaság támadt körülötte. Személye még a diákszállóban is zavaróvá vált. Amikor a Jontival folytatott beszélgetés után visszament, az öreg Esbak valósággal rátámadt, szinte rikácsolt nagy izgalmában.

- Már kerestem, Farrill úr. Még egy ilyen szerencsétlen ügyet! Nem is értem. Magának van rá valami magyarázata?

- Nem, nincs! - vágta rá ő is indulatosan. - Mikor mehetek be a szobámba, hogy kihozzam a holmimat?

- Minden bizonnyal reggel. Épp az imént sikerült felhoznunk a műszert, hogy megvizsgáljuk a szobáját. Már nyoma sincs annak, hogy a radioaktivitás a normális szinten fölül volna. Hihetetlen szerencsével menekült meg. Perceken múlt, hogy utol nem érte.

- Úgy van, valóban, de ha nem bánja, pihenni szeretnék.

- Kérem, használja reggelig az én szobámat, és holnap majd keresünk önnek egy másik helyet arra a pár napra, amit még eltölt itt. És Farrill úr, hogy is mondjam, van itt még valami, ha nincs ellenére.

Túlzott volt ez az udvariasság. Biron hallani vélte az óvatos léptek alatt behorpadó tojásbéjak recsegését.

- Mi az a valami? - érdeklődött fásultan.

- Ismer valakit, akinek érdeke fűződik hozzá, hogy önt... izé... ijesztgesse?

- Hogy ilyesmivel ijesztgessen? Természetesen nem ismerek.

- Akkor hát mik a tervei? Az iskola vezetését, mondanom se kell, nagyon rosszul fogja érinteni, ha ennek az esetnek híre megy.

Hogy ragaszkodott hozzá, hogy az egészség mint "esetet" emlegesse!

- Megértem önt - felelte fánnyaral Biron. - Ne aggódjon! Nincs szándékomban nyomozást indítani, még a rendőrségnek sem szólok. Hamarosan elutazom a Földről. Nem vádolok senkit. Végére is életben maradtam.

Esbak szinte illetlenül megkönnyebbült. Tőle mindössze ennyit kívántak. Csak semmi kellemetlenség. Egy feledésre ítélt incidens, semmi több.

Reggel hétkor visszament a szobájába. Odabent csend volt, a szekrényből nem hallatszott mormolás. Sem a bomba, sem a számláló nem volt már ott. Lehet, hogy Esbak vitte el, és bedobta mindkettőt a tóba. Ezzel ugyan a bizonyítékot tüntette el, de emiatt már fájjon az iskola feje. Táskákba dobálta a holmijait, azután fölhívta a portát, hogy jelöljenek ki neki egy másik szobát. A világítás újra működött, akárcsak a képteleson. Az elmúlt éjszakára már csak a megvetemedett, elolvadt zárú ajtó emlékeztetett.

Kapott másik szobát. Ez felkeltette benne a szándékot, hogy várjon valakire, aki esetleg meghallgatja. De aztán a társalgóból telefonált légi taxiért. Tudtával nem látta meg senki. Bogozza ki az iskola, ahogy akarja, eltűnésének a rejtélyét.

Az úrkikötőben egy pillanatra meglátta Jontit. Csak futólag találkozott. Jonti egy szót sem szólt hozzá, jelét sem adta, hogy fölismerte, de amikor Biron elhaladt mellette, egy jellegtelen fekete gömböcske került a kezébe, egy személyi kapszula meg egy rhodiai utazásra jogosító jegy.

A kapszula rövid időre gondolkodóba ejtette. Nem volt lepecsételve. Később, már a szobájában elolvasta az üzenetet. Minimális terjedelemben megírt egyszerű ajánlólevél volt.

Mialatt ott, a kilátóban az egyre zsugorodó Földet figyelte, gondolatai elidőztek Sander Jonti személyén. Egészen addig, amíg az ismert, szörnyű körülmények között be nem robbant az életébe - először hogy megmentse, azután hogy elindítsa egy új és eddig nem próbált úton -, Biron csak felületesen ismerte Jontit. Tudta a nevét, bólintott, ha elmentek egymás mellett, olykor udvarias szavakat is váltottak egymással, de ennyi volt az egész. Nem szerette ezt az embert, nem szerette a hűvös modorát, a túlóltözöttségét, a mesterkéltségét. De mindennek semmi köze nem volt ehhez a helyzethez.

Biron idegesen megvakarta kefeháját, és felsóhajtott. Rajtakapta magát, hogy szívesen venné, ha Jonti itt volna. Ő legalább ura volt az eseményeknek. Tudta, mit kell tenni,

valamint hogy mit kell Bironnak tennie, és rá is vette őt, hogy tegye azt. A fiú most magára maradt, s ettől nagyon fiatalnak, tehetetlennek, magányosnak és riadtak érezte magát.

Kezdetről fogva szándékosan nem gondolt az apjára. Nem segített volna rajta, ha gondol rá.

- Malaine úr.

Háromszor vagy négyszer ismételték el a nevet, mire Biron megérezte a vállát ért tiszteletteljes érintést, és fölnézett.

- Malaine úr - mondta megint az automata küldönc, de Biron még akkor is kerek őt másodpercig bámult rá üres tekintettel, s csak utána jutott eszébe, hogy átmenetileg őt hívják így. Ezt a nevet írták rá halványan a jegyre, amit Jontitól kapott. Ezen a néven foglaltak le számára egy luxuskabint.

- Tessék. Mi van? Én vagyok Malaine.

A küldönc halkán suttogva pörgette le a benne lévő üzenetet:

- Megkértek, közöljem önnel, hogy másik luxuskabinba költöztették át, már a csomagjait is odaszállították. A pénztárostól meg fogja kapni az új kulcsát. Bízunk abban, hogy a dolog nem okoz önnek kényelmetlenséget.

- Miről beszél? - Biron megpördült a székén, s a megcsappant számban nézelődők közül többen is felkapták a fejüket a felcsattanó hangra. - Mit jelentsen ez?

Természetesen semmi értelme nem volt, hogy egy géppel vitakozzon, amely csak végrehajtja azt, amire készítették. A küldönc tisztelettel, arcán a behízogó emberi mosoly gondos utánzatával meghajtotta fémfejét, és elment.

Biron kirontott a kilátóból, s a szándékoltnál valamivel erőteljesebb hangon megszólította az ajtóban álló tisztet:

- Ide figyeljen! Beszélni akarok a kapitánnyal.

A tiszt nem mutatott meglepődést.

- Fontos ügyben, uram?

- De még mennyire! Épp most helyeztek át másik kabinba az engedélyem nélkül, és tudni szeretném, mit jelentsen ez.

Mindeközben maga Biron is érezte, hogy dühe nem áll arányban az ügy fontosságával, de mostanára túlon túl felgyülemlt benne a sok nehezeltetés. Kis híján megölték, azután mint valami rejtőzködő gonosztevőt, kényszerítették a Föld elhagyására, s most megy, maga sem tudja hová, hogy tegye, amiről még sejtelve sincs. És ráadásul ide-oda költöztetgetik a hajón. Elege volt.

És mindezeket túl az a kényelmetlen érzés munkált benne, hogy az ő helyében Jonti másképp, nyilván okosabban cselekedett volna. Nos, rendben van: ő nem Jonti!

- Hívom a pénztárost - mondta a tiszt.

- Ragaszkodom a kapitányhoz - erősködött Biron.

- Ha kívánja! - Néhány szót szolt a hajtókájára erősített kis adóvevő mikrofonjába, majd előzékenyen azt mondta: - Szólitani fogják. Kérem, várjon!

Hirm Gordell kapitány alacsony, testes ember volt. Udvariasan fölállt, s az íróasztalán áthajolva kezét fogott a belépő Bironnal.

- Sajnálom, Malaine úr, hogy háborgatnunk kellett - mondta.

Az arca szögletes volt, a haja fémesen szürke és rövid, gondosan nyírt bajusza ennél valamivel sötétebb árnyalatú. Feszesen mosolygott.

- Én is sajnálom - felelte Biron. - Lefoglaltak számomra egy luxuskabint, amit, úgy vélem, még önnek sem volt joga kicserélni egy másikra az engedélyem nélkül.

- Elismerem, Malaine úr, de értse meg, kényszerhelyzetben voltunk. Az utolsó pillanatban befutott egy fontos személyiség, és ragaszkodott hozzá, hogy a hajó gravitációs központjához közelebb eső luxuskabinban szállásoljuk el. Szívbetegsége miatt számára a lehető legalacsonyabb szinten kell biztosítanunk a hajó gravitációját. Nem tehattünk mást.

- Rendben van, de miért éppen engem helyeztek át?

- Valakit ki kellett választanunk. Ön egyedül utazik, s fiatal ember, akiről feltételeztük, hogy nem sínyle meg, ha valamivel nagyobb gravitációs térbe kerül. - Tekintete önkéntelenül végigfutott Biron 190 centiméter magas, izmos alakján. - Egyébként meg fogja látni, hogy a mostani szobája éppoly választékos gonddal van berendezve, mint a régi. Semmit sem veszített a cserével. Higgyen nekem.

A kapitány kilépett az íróasztala mögül.

- Hadd vezessem magam az új szállására - mondta. Bironnak nehezőre esett, hogy megőrizze a haragját. Ez az egész úgy az egyik pillanatban ésszerűnek látszott, a másikkban meg egyáltalán nem.

Amikor elhagyták a szállását, a kapitány megkérdezte:

- A holnap esti vacsorán meghívhatom az asztalomhoz? Épp arra az időpontra várható az első ugrásunk.

- Köszönöm - hallotta Biron a saját hangját. - Megtisztel.

Holott különösnek érezte a meghívást. Ha feltételezte is, hogy a kapitány csak meg akarja nyugtatni, az eljárást mégis túlzóbbnak érezte a szükségesnél.

A kapitány asztala végighúzódtott a szalon egy teljes fala mentén. Biron, illetlenül megelőzve másokat, az asztal közepe táján találta magát. Semmi kétség, ott volt előtte a nevére szóló kártya, az utaskísérő pedig határozottan kijelentette, hogy nem történt tévedés.

Bironra nem volt különösebben jellemző a túlzott szerénység. Widemos gazdájának a fiaként nem volt rá szüksége, hogy ilyen jellemvonást fejlesszen ki magában. De Malaine bőrében teljesen hétköznapi polgár volt, akivel efféle dolgok nem szoktak megesni. Először is, a kapitány az új kabinját illetően tökéletesen szavahihetőnek bizonyult, lévén az még izlésebb, mint a régi. Az eredeti szoba, ahová a jegye szólt, egyszemélyes, másodosztályú szállás volt ehhez képest, míg ez kétszobás, külön fürdőszobával, benne zuhanyozóval és légszárítással.

A kabin közel volt a tisztai szállásokhoz, ezért jóformán mindenütt egyenruhákat látott. Az ebédet ezüsttálcán hozták be. Vacsora előtt váratlanul megjelent a borbély. Nos, mindez egy luxusjáraton talán elvárható volt, különösen az első osztályon, de Biron Malaine valahogy túl jónak találta.

Túlontúl jónak, hiszen a borbély például épp akkor érkezett, amikor ő visszatért délutáni sétájából, amit szándékosan kerülő utakon tett meg a hajó folyosóin. Akármerre fordult, ott voltak a személyzet tagjai - udvariasan és lerázhatatlanul. Egyszer mégis sikerült megszabadulnia tőlük, s akkor elment a 140/D jelű szobához, az eredetihez, amelyben egyszer sem aludt.

Megállt, cigarettára gyújtott, s ez alatt a rövid idő alatt az egyetlen látható utas befordult

egy másik folyosóra. Biron akkor egy futó mozdulattal megérintette a jelzőfényt. Nem kapott választ.

Nos, a régi kulcsát még nem vették vissza. Nyilván feledékenységből. A fémből készült keskeny lapocskát behelyezte a nyílásba, mire az alumíniumtok belsejében lévő ólomszigetelés sajátos mintája működésbe hozta a kicsiny fotocellát. Az ajtó kinyílt, s ő egy lépéssel beljebb nyomult.

Többre nem is volt szüksége. Kilépett, mire az ajtó automatikusan becsukódott mögötte. Egy dolgot máris megtudott: a régi szobáját senki sem foglalta el - sem egy gyenge szívű fontos személyiség, sem más. Az ágy, a berendezés túlságosan rendben volt, sehol nem látott elől hagyott csomagokat, tisztálkodószereket - egyszóval nem érződött a birtokbavétel szaga a levegőben.

Így hát a fényűzés, amellyel körülvették, csak arra kellett, hogy elejét vegyék, ha netán mégis vissza akarna térni a régi szobájába. Megvesztegetik, hogy maradjon nyugton, ne akarjon visszamenni. Miért? A szoba érdekli őket, vagy ő maga?

És most itt ült megválaszolatlan kérdéseitől háborgatva a kapitány asztalánál, s a többiekkel együtt udvariasan fölállt, amikor belépett a kapitány, majd elnyújtott léptekkel a dobogóhoz ment, amelyen az asztal állt, és elfoglalta a helyét.

Miért költöztették ki a helyéről?

A hajón szólt a zene, és elhúzták a kilátószoba felé néző válaszfalakat. A fények elhomályosultak, s enyhén narancsvörös árnyalatot öltöttek. Az emberek már túlestek az úrbetegség legnehezebben elviselhető szakaszain, melyek a kezdeti gyorsulás és a gravitáció szokatlan változásai miatt léptek föl a hajó különböző részein - a szalon tehát megtelt.

- Jó estét, Malaine úr - szólt át kissé előredőltesttel a kapitány. - Milyenek találja az új szobáját?

- Túlságosan is kielégítőnek, sir. Az én életmódomhoz kissé pazar.

Mindezt egyhangú, fakó hangon mondta el, s úgy látta, mintha a hitetlenkedés halvány jele suhanna át a kapitány arcán.

A csemegénél tartottak, amikor a kilátó üvegbuborékjának külső héja visszacsúszott a tokjába, s a helyiség szinte teljesen sötétségbe borult. Az óriási, fekete képernyőn sem napot, sem Földet, sem semmiféle bolygót nem lehetett látni, csak szemközt a Tejutat, a galaktikus lencse e hosszirányú látképét, mely fényes átlót húzott a szúrós fényű csillagok között.

A csevegés önkéntelenül is elapadt. Székeket toltak arrébb, hogy mindenki szembefordulhasson a csillagokkal. A vacsoravendégek serege nézőközönséggé változott, a zene elhalkult.

Az összesűrűsödött csendben a hangosítókon át tisztán és higgadtan szólalt meg egy hang:

- Hölgyeim és uraim! Felkészültünk első ugrásunkra. A legtöbben önök közül, legalábbis elméletben, tudják, mi az az ugrás. De sokan - ami azt illeti, a társaságnak több mint a fele - soha nem gondolták, hogy egyszer át is fogja élni. Elsősorban az ő kedvükért szeretnék most pár szót szólani.

Az ugrás pontosan az, amit a szó kifejez. Az űr szövetében a fény sebességénél nem lehet gyorsabban utazni. Olyan természeti törvény ez, amit egy őszünk, a legendák Einsteinje fedezett föl, ha igaz, és nemcsak neki tulajdonítják ezt is, mint oly sok minden más.

Természetesen még a fény sebességével is évekbe telne, míg elérjük a csillagokat. Ezért elhagyjuk a téridőszerkezetet, s belépünk a hipertér kevésbé ismert birodalmába, ahol időnek és távolságnak nincs jelentősége. Olyan ez, mintha az egyik óceánból a másikba nem a tengeren hajózva, a hatalmas szárazföldet megkerülve, hanem egy keskeny földszoroson át jutnánk el.

Persze ahhoz, hogy beléphessünk ebbe az "úri ürbe", ahogy egyesek elnevezték, óriási mennyiségű energia kell, továbbá rengeteg agyafűrt matematikai számítás szükségeltetik, hogy majd a megfelelő helyen vissza tudjunk lépni a normális téridőbe. E hatalmas energia- és szellemi ráfordítás eredményeként irdatlan távolságokat lehet megtenni zéró idő alatt. Csillagközi utakat csak ilyen ugrásokkal lehet bejárni.

Körülbelül tíz perc múlva fogunk ugrani. Figyelmeztetni fogjuk önöket. Mindössze néhány másodpercig tartó apró kényelmetlenséget fognak érezni, ezért bízom benne, hogy mindannyian megőrzik a nyugalmaikat. Köszönöm.

A hajón kialudtak a fények, csak a csillagok világítottak.

Hosszú időnek tetszett, mire végre felhangzott a higgadt bejelentés:

- Pontosan egy perc múlva végrehajtjuk az ugrást.

És ugyanaz a hang számolni kezdett visszafelé:

- Ötven... negyven... harminc... húsz... tíz... öt... három... kettő... egy...

Egy villanásnyi időre mintha megszakadt volna a lét folytonossága, de azt az apró zökkenést is legföljebb ha a csontjaiban érezte az ember.

A másodperc e töredékében száz fényév múlt el, s a naprendszer külső részében haladó hajó átkerült a csillagközi tér belsejébe.

- Nézzék a csillagokat! - suttogta remegő hangon valaki Biron közelében.

A suttogás egy pillanat alatt végigszaladt a tágas helyiségen, s tovahullámozott az asztalok felett.

- A csillagok! Oda nézzenek!

Mert a másodpercnél ugyanebben a töredékében a csillagok képe is gyökeresen megváltozott. A hatalmas galaxis harmincezer fényévnnyire elnyúló középpontja közelebb került, a csillagok száma ezért megsokszorozódott. Finom porként szóródtak szét az űr fekete bársonyán, mintegy háttérfüggőnként szolgálva egy-egy közelebbi, fel-felszikkasztó csillagnak.

Bironnak hirtelen egy vers kezdő sorai jutottak eszébe, amelyet maga írt, tizenkilenc esztendő, érzelmes korszakában, akkor, amikor először járt az űrben. A Földre jött - a Földre, melyet épp most hagyott el. Némán mozgott az ajka:

A csillagok, akár a por,

Eleven fénykődbe vonnak.

Tükör mögött tükör sorol,

Tág űrterek vonulnak.

A fények kigyúltak, és Biron gondolatai egy szempillantás alatt visszatértek az űrből. Az űrhajó szalonjában a vége felé közeledett a vacsora, és a beszélgetés zajszintje ismét prózai magasságokba emelkedett.

Rápillantott a karórájára, s amikor már félig elfordította róla a tekintetét, lassan, nagyon lassan ismét beemelte az órát a látómezője középpontjába. Azután egy hosszú percig némán meredt rá. Ez volt az a karóra, amelyet azon az éjszakán bent felejtett a

hálószobájában; kibírta a bomba gyilkos sugárzását, és másnap reggel a többi holmijával együtt ezt is kihozta. Hányszor pillanthatott rá azóta? Hányszor olvasta le róla szórakozottan, mennyi az idő, s közben csak azt nem hallotta meg, amit az óra szinte kiabált felé?

Mert a műanyag óraszíj fehér volt, nem kék. Fehér volt!

Lassan összeállt s a helyére került annak az éjszakának minden eseménye. Különös, hogy egyetlen tény milyen világossá tudja tenni az eddig oly zürzavaros dolgokat!

- Bocsánat - motyogta, s már föl is állt. Illetlenség volt elmenni, amíg a kapitány ott van, de ez most a legkevésbé sem érdekelt.

Fölsietett a szobájába - még a liftet sem várta meg, inkább föllépkedett a korlátok mentén. A szobába érve magára zárta az ajtót, s végignézte a fürdőszobát meg a beépített szekrényeket. Valójában nem remélte, hogy bármit is talál. Nyilván már órákkal korábban megtették azt, amit meg kellett tenniük.

Gondosan megvizsgálta a csomagjait. Alapos munkát végeztek. Szinte semmi jel nem mutatta, hogy itt jártak, hogy magukkal vitték a személyazonossági iratait, az apjától maradt levélkötöget, de még a Rhodiai Hinriknek szóló, kapszulába zárt ajánlólevelet is. Hát ezért költöztették át. Sem a régi, sem az új szoba nem érdekelt őket - pusztán maga a költözés. Mert így majdnem egy teljes órán keresztül törvényesen - az ürre, törvényesen! - foglalkozhattak a csomagjaival, és ez nagyon is kapóra jött nekik.

Biron leült a kétszemélyes ágy szélére, és dühös töprengésbe merült. Hiába minden, a csapda tökéletes volt. Mindent elterveztek. Ha nem történik meg az a teljes mértékben megjósolhatatlan véletlen, hogy azon az éjszakán a hálószobában hagyja az óráját, még most sem jött volna rá, milyen sűrű szövésű az a háló, amelyet a tirannok átvettek az úrron.

Halk zümmögéssel jelzett az ajtó.

- Tessék! - szólt ki.

Az utaskísérő volt.

- A kapitány tudni szeretné - mondta tiszteletteljesen -, tehet-e valamit önért. Betegnek látszott, amikor távozott az asztal mellől.

- Jól vagyok - felelte.

Hogy szemmel tartják! És ebben a pillanatban már tudta, hogy nem menekülhet, hogy a hajó udvariasan, de biztosan a halálba viszi.

Negyedik fejezet
Szabadon?

Sander Jonti hidegen tekintett a másik ember szemébe.

- Azt mondja, eltűnt? - kérdezte.

Rizzett végigsimított piroszposzgás arcán.

- Valami eltűnt. Nem tudom, mi az. Lehet, hogy az a dokumentum, amelyet keresünk.

Csak annyit tudunk róla, hogy a Föld ősi kalendáriuma szerint valamikor a 15-21. században keletkezhetett, és hogy veszedelmes.

- Van valami határozott ok, amelyből arra lehet következtetni, hogy a hiányzó irat maga a dokumentum?

- Csak a körülmények utalnak rá. A Föld kormánya szigorú őrizet alatt tartotta.

- Ez semmit sem jelent. A földi emberek a pregalaktikus korra vonatkozó minden egyes dokumentumot valóságos hódolattal vesznek körül. A hagyománytisztelőjük már-már nevetséges.

- Ezt azonban ellopták, és az esetet mégsem jelentették. Miért őriztek egy üres dobozt?

- El tudom képzelni, hogy inkább csinálták ezt, csak ne kelljen bevallaniuk a szent ereklye ellopását. Azt azonban nem tudom elhinni, hogy az ifjú Farrill szerezte meg végül. Úgy tudtam, maga figyelgetti őt.

- Nem szerezte meg - mosolygott a másik.

- Honnan tudja?

Jonti ügynöke nagy nyugalommal robbantotta fel szárazföldi aknáját.

- A dokumentum ugyanis már húsz éve eltűnt.

- Mit mond?

- Már húsz éve nem látták.

- Akkor az nem is lehet az igazi. Nincs hat hónapja, hogy a gazda értesült a létezéséről.

- Akkor valaki megelőzte őt tizenkilenc és fél évvel.

- Nem számít - mondta némi töprengés után Jonti. - Nem lehet jelentősége.

- Miért?

- Mert hónapok óta itt vagyok a Földön. Míg ide nem jöttem, könnyen elhittem, hogy itt van valami értékes információ. De gondolkozzunk csak! Amikor még a Föld volt az egyetlen lakott bolygó a galaxisban, hadászati értelemben primitív helynek számított. Egyetlen említésre érdemes fegyvert találtak föl, azt a kezdetleges és rossz hatásfokú nukleáris bombát, amelyhez még a szükséges védelmet sem fejlesztették ki. - Egy könnyed mozdulattal intett arra, amerre a szoba vastag betonfalán túl a kék látóhatár beteges radioaktivitása fénylett.

- Mindez teljesen világossá tette számomra azt, hogy itt csak átmenetileg lehet élni -

folytatta. - Nevetséges azt feltételezni, hogy tanulhatunk bármit is egy olyan társadalomtól, amelyik a hadászati technikának ezen a szintjén áll. Újból és újból divatba jönnek az elveszett művészetekről és elveszett tudományokról szóló elméletek, és mindig akadnak olyan emberek, akik a primitívségből kultuszt csinálva, nevetséges állításokkal hozakodnak elő a Földön létezett, történelem előtti civilizációkról.

- Márpedig a gazda okos ember volt - bizonykodott Rizzett

- Nekünk kifejezetten azt mondta, hogy azok közül a dokumentumok közül, amelyeket ismer, ez a legveszedelmesebb. Ön is emlékszik rá, hogy mit mondott. Én még idézni is tudom: "Halált jelentő szöveg ez a tirannokra, de ránk nézve is, a galaxis számára azonban az életet fogja jelenteni."

- A gazda is tévedhet, mint minden emberi lény.

- Gondolja meg, sir, fogalmunk sincs, milyen természetű dokumentumról van szó.

Lehetnek például sohasem publikált laboratóriumi jegyzetek. Lehet, hogy egy olyan fegyverről van benne szó, amelyről a földi emberek nem is sejtették, hogy valójában fegyver, valami, ami "ránézésre" nem is látszik annak...

- Képtelenség. Maga katona, magának igazán tudnia kellene. Ha van tudomány, amelyben

az emberek folyamatos és sikeres próbálkozásokat tettek, hát az a haditechnika tudománya. Tízezer éven keresztül potenciális fegyver nem maradhatott megvalósíthatatlanul. Azt hiszem, Rizzett, vissza fogunk térni a Lingane-ra. Rizzett vállat vont. Nem győzték meg.

Jonti még nála is sokkal kevésbé volt meggyőzve. A dokumentumot ellopták, és ennek jelentősége volt. Megérte, hogy ellopják. A galaxison belül akárkinek a kezébe juthatott. Nyomban az ötlött az eszébe, hátha a tirannok kaparintották meg. A gazda erről a témáról sohasem beszélt egyértelműen. Teljes mértékben még Jontiban sem bízott meg. Azt mondta, az ügy halálos veszedelmet rejt, csak úgy lehet használni, ha egyszerre kétfelé vágnak vele. Jonti keményen összezárta az ajkát. Az ostoba, a hülye célzásaival! Most meg elkapták a tirannok.

Mi van akkor, ha egy Aratap-féle alak jutott egy olyan titok birtokába, amit ez a dokumentum rejthet magában? Aratap! Most, hogy a gazda nincs többé, ő az egyetlen, akibe nem lehet belelátni. Minden tirannok közül a legveszedelmesebb.

Simok Aratap kis termetű, görbe lábú, keskeny szemű ember volt. Jellemző volt rá az átlag tirannok jellegzetes tuskólába, ennek ellenére most, hogy az alárendelt világok egy kivételesen megteremtett és fejlett izomzatú képviselőjével állt szemben, teljesen megőrizte az önuralmát. Második nemzedékbeli leszármazottja volt azoknak, akik szeles, terméketlen világaikat odahagyva, végigszárguldtak az úron, elfoglalták és bilincsbe verték a csillagköd térségeinek gazdag és népes bolygóit.

Az apja egy kicsi, de gyors röptű hajórajt vezetett, amely rá-rácsapott a nehézkes, nagy hajókra, s végül hulladékot csinált belőlük.

A csillagköd világai a régi módon harcoltak, a tirannok azonban új harcászatot vezettek be. Az ellenséges flotta párharcot szorgalmazó csillogó óriáshajói egykettőre a semmit csépelve pazarolták tartalék energiájukat, miközben a tirannok - a pusztá erőről lemondva - a gyorsaságra és az együttműködésre helyezték a hangsúlyt. A királyságok így módon egyenként estek el, mert hamis biztonságérzetben, acélhajóik védőfala mögül nézték kissé kárörvendve a szomszédok bukását, mígnem ők kerültek sorra.

Ezek a háborúk azonban már ötven éve véget értek. A csillagköd térségei azóta alkirályságok voltak, s a megszállók adót szedtek. Azelőtt legalább voltak megnyerhető világok, gondolta Aratap unottan, most meg be kellett érni egyes emberekkel.

Ránézett a vele szemben lévő fiatalemberre. Milyen fiatal! Magas, széles vállú; mély gondolatokba merült, feszült arca fölött nevétségesen rövidre vágva viseli a haját. Ez a mód nyilván valami főiskolás modorosság. Magánemberként Aratap sajnálta a fiatalembert. Látszott rajta, hogy fél.

Biron nem jött rá, hogy ő most "fél". Ha felszólítják, hogy nevezze meg azt, amit érez, bizonyára "feszültnek" mondta volna magát. Egész életében úgy ismerte a tirannokat, mint a legfőbb hűbérurakat. Az apja, ez az erős, csupa elevenség, a maga birtokán megfellebbezhetetlen szavú úr, akit mások mindig tisztelettel végighallgattak, a tirannok jelenlétében csendes volt, már-már alázatos.

Néha udvariassági látogatást tettek Widemoson az általuk adózásnak nevezett évi sarc ügyében. Widemos gazdája volt a felelős a Nephelos bolygóra kivetett adó beszedéséért

és elszállításáért, és a tirannok tessék-lássék ellenőrizték a könyvelését.

Ilyenkor maga a gazda is velük tartott apró járműveiken. Étkezéseknél ők ültek az asztalfőn, és őket szolgálták ki elsőként. Ha megszólaltak, akaratlanul is vége szakadt minden más beszélgetésnek.

Gyermekként Biron nem értette, miért kell így körülajnározni ezeket a kicsi, csúf emberkéket, de mire felnőtt, megértette, hogy az apja szemében ők pontosan olyanok, mint amilyen az apja volt egy istállófiú szemében. Maga is megtanulta, hogy halkán szóljon hozzájuk, és "kegyelmes úrnak" szólítsa őket.

Nagyon is tudta hát, hogy most az egyik hűbérúrral, egy tirannal áll szemben, s belül reszketett a feszültségtől.

A hajó, amelyet a börtönének vélt, a Rhodiára való megérkezésük napján hivatalosan is azzá vált. Miután jeleztek az ajtaján, két tagbaszakadt matróz lépett be, s kétoldalt megálltak mellette.

- Biron Farrill - mondta az utánuk jövő kapitány szárazon kopogó hangon -, e hajó kapitányaként, a rám ruházott hatalom birtokában, őrizetbe veszem, és mint foglyot kihallgatásra kísérem a királyi biztos elé.

A "királyi biztos" ez a kis tirann volt, aki látszólag szórakozottan és unottan ült vele szemben. A "Nagy Király" a tirannok kánja volt, aki ma is ott székelt a tirannok szülőbolygóján, ama legendás kôpalotában.

Biron lopva körülnézett. Semmiféle fizikai kényszer nem alkalmaztak vele szemben, de a tirannok külső rendőségének palaszürke egyenruháját viselő két-két őr ott állt szorosan mellette. Fegyverük is volt. Az ötödik, aki őrnagyi rangjelzést viselt, a biztos íróasztalánál ült.

- Mint tudja - szólalt meg elsőnek éles, vékonyka hangon a királyi biztos -, Widemos öreg gazdáját, az ön apját, árulás miatt kivégezték.

Fakó szeme Bironra szegeződött. Szelíden nézett rá.

Biron rezzenetlenül állta a tekintetét. Zavarta, hogy nem tehet semmit. Elégtételül szolgált volna, ha rájuk ordíthat, ha szétsaphat köztük - de ettől az apja még nem lett volna kevésbé halott. Úgy vélte, tudja, miért kezdték épp ezzel a bejelentéssel. Meg akarták törni, hogy megadásra kényszerítsék. Nos, nem fog sikerülni nekik.

- Biron Malaine vagyok, földi illetőségű - felelte közönyösen. - Ha a személyazonosságomat firtatják, akkor beszélni óhajtok a földi konzullal.

- Nos, jó, de itt most egy pusztán informális beszélgetést folytatunk egymással. Ön azt állítja, hogy a neve Biron Malaine, s a Földről való. És mégis - mutatott Aratap az előtte fekvő papírokra - olyan levelek vannak itt, amelyeket Widemos írt a fiához. Továbbá van itt egy kollégiumi beiratkozásról szóló elismervény, azután a tanévzáró ünnepségre szóló jegyek, valamennyi Biron Farrill nevére kiállítva. Az ön csomagjában találták.

Biront minden reménye elhagyta, de nem mutatta.

- A csomagomat törvénytelenül kutatták át, úgyhogy ezeket nem lehet bizonyítékként elfogadni.

- Nem vagyunk bírósági tárgyaláson, Farrill, azazhogy Malaine úr. Milyen magyarázattal tud szolgálni?

- Ha a csomagomban találták, akkor valaki más tette bele.

A királyi biztos ejtette a témát, s ettől Biron elképedt. A saját kijelentéseit oly kevésbé meggyőzőnek, oly nyilvánvalóan butácskának érezte, a másik mégsem tett rájuk megjegyzést, csak megkopogtatta mutatójával a fekete kapszulát.

- Hát ez az ajánlólevél a Rhodia igazgatójának? Ez sem az öné?

- De, ez az enyém.

Biron ezt a választ már előre eltervezte. Az ajánlólevélben ugyanis nem szerepelt a neve.

- Összeesküvést szönek az igazgató meggyilkolására - tette hozzá. Aztán rémülten elhallgatott. Amikor végre kezdte szavakba foglalni gondosan előkészített mondókáját, úgy érezte, tökéletesen hiányzik belőle minden meggyőzőerő. Vajon tényleg cinikusan mosolyog rá a királyi biztos?

Aratap azonban nem mosolygott. Inkább sóhajtott egy halkat, aztán gyors, gyakorlott mozdulattal kivette a szeméből, majd gondosan az asztalon előtte álló pohár sós vízbe helyezte a kontaktlencséit. Lemeztelenített szeme kicsit nedves volt.

- És ön tud róla? - kérdezte. - Még a Földön is, ötszáz fényévnyi távolságban?

Ugyanakkor a mi Rhodián szolgálatot teljesítő rendőrségünk nem is hallott róla.

- A rendőrség itt van, az összeesküvést pedig a Földön szőtték.

- Értem. Ön az ügynökük? Vagy figyelmeztetni akarja Hinriket?

- Természetesen az utóbbiról van szó.

- Csakugyan? És miért akarja figyelmeztetni őt?

- A bőséges jutalomért, amit reményeim szerint kapni fogok.

Aratap elmosolyodott.

- Ez legalább igaznak tűnik, és némi hihető színezetet kölcsönöz a korábbi kijelentéseinek is. Elmondaná a szóban forgó összeesküvés részleteit is?

- Csak az igazgatónak mondhatom el.

Szavaira kis bizonytalanság, majd vállrándítás következett.

- Nagyon helyes. A tirannok nem ártják bele magukat a helyi politikába, és nem is aggasztják magukat amiatt. Elintézzük, hogy találkozhasson az igazgatóval, s ennyiben mi is hozzájárulunk a személyi biztonságához. Az embereim ôrizni fogják, amíg összeszedi a csomagjait; utána elmehet szabadon. Vigyék el!

Ez utóbbi mondat a fegyvereseknek szólt, akik kikísérték Biron. Aratap visszatette a kontaktlencséit, s ettől nyomban megszűnt a viselkedésén nyomot hagyó bizonytalankodás.

- Azt hiszem, szemmel kell tartanunk az ifjú Farrillt - szólt oda a bent maradó ôrnagynak.

- Helyes - biccentett az ôrnagy. - Volt egy pillanat, amikor azt hittem, bevette a meséjét.

Számomra teljesen összefüggéstelennek tűnt.

- Az is volt. De éppen ettől válik kezelhetővé erre a kis időre. Minden tökkelütött ifjonc, aki a videós kémhistóriákból tanulja a csillagközi cselszövések mikéntjét, könnyű eset.

Természetesen ő az öreg gazda fia.

- Biztos benne? - Most az ôrnagyon volt az elbizonytalanodás sora. - Csak egy elnagyolt, többé-kevésbé hihető vádaskodásra támaszkodhatunk.

- Arra gondol, hogy az egészset megrendezhették? Mi célból?

- Lehet a fiú akár csalétek is, akit feláldoznak, csak hogy eltereljék a figyelmünket az igazi, a másutt lévő Biron Farrillről.

- Nem. Nem feltételezek ennyi színadiasságot. Egyébként van egy fotókockánk.

- Hogyan? A fiúról?

- A gazda gyerekéről. Akarja látni?

- De még mennyire!

Aratap felemelte az asztalán lévő levélnehezéket. Egyszerű, minden oldalán három és fél centiméter vastag, fekete, átlátszatlan üvegkocka volt.

- Ha az látszott volna a legcélravezetőbbnek, szembesítettem volna vele a fiút - mondta. - Ravasz dolog ez, őrnagy. Nem tudom, ismeri-e. Újdonság a belső világokon. Kívülről közönséges fotókockának látszik, de ha felfordítjuk, egy automatikus molekuláris átrendeződés folytán teljesen átlátszatlaná válik. Mókás ötlet.

Nyomban föl is fordította a kockát, melynek homályos belseje egy pillanatra megremegett, majd mintha szél hajtaná a gomolygó, sötét ködöt, lassan kitisztult. Aratap összekulcsolta a mellén a karját, s nyugodtan figyelte.

A víztisztává vált kocka belsejéből egy fiatal arc mosolygott ki vidáman, élethűen, elevenen, két lélegzetvétel között örökre bezárva és kimerevítve.

- Egy darab az egykori gazda tárgyai közül - jegyezte meg Aratap. - Na, mit szól?

- Kétségtelenül az imént látott fiatalember.

- Igen. - A tirann tisztviselő elgondolkodva nézte a kockát. - Nem is értem, miért nem lehet ugyanezzel az eljárással hat fényképet berakni ugyanabba a kockába. A hat lap mindegyikére átfordítva egy sor új molekuláris átrendeződést lehetne produkálni. Aztán ahogy a hat kép forgatás közben egymásba mosódik, új dinamikát kölcsönözne az amúgy statikus jelenségnek, s ezáltal új mélységet, új látványt tudna nyújtani. Lám csak, őrnagy, így születhetne meg egy új művészeti forma. - Aratap hangjában egyre fokozódott a lelkesültség.

A néma őrnagy azonban meglehetősen mogorva képet vágott, és Aratap felhagyott művészi elgondolásai ecsetelésével.

- Nos, figyelni fogja Farrillt? - kérdezte minden átmenet nélkül.

- Hogyne.

- Figyeltesse Hinriket is!

- Hinriket?

- Persze. Kifejezetten ezért engedtem szabadon a fiút. Választ akarok kapni néhány kérdésre. Miért megy Farrill Hinrikhez? Miféle kapcsolat van közöttük? A halott gazda nem volt magányos harcos. Jól szervezett összeesküvés volt - annak kellett lennie mögötte. És ennek az összeesküvésnek a fészkeit még nem derítettük fel.

- Hinrik biztosan nem volt benne. Ha a bátorsága megvolna is, nincs elég esze hozzá.

- Egyetértek. De épp mert olyan féleszű, eszközként remekül felhasználhatták. Ha pedig így van, akkor elképzeléseink szerint ő a gyenge pont a láncban. Nem engedhetjük meg, hogy ne vegyünk tudomást erről a lehetőségről.

Szórakozottan intett, mire az őrnagy tisztelgett, sarkon fordult és kiment.

Aratap felsóhajtott, megforgatta kezében a fotókockát, s nézte, amint a feketeség, mint valami tintahullám, újra elborítja.

Az apja idejében egyszerűbb volt az élet. Kegyetlenségeikben, ahogy tönkrevettek egy bolygót, volt valami nagyság; ez az aprólékos fondorkodás, amellyel támadást indítanak egy tudatlan fiatalember ellen, egyszerűen csak kegyetlenség.

De szükség van rá.

Ötödik fejezet

Kínos helyzetben

A Homo sapiens lakóhelyével, a Földdel összehasonlítva a Rhodia Igazgatóságának működése igazán nem tekintett vissza valami nagy múltra. De még a centaurus- vagy a szíriuszbeli világokkal összevetve sem. Az Arkturusz bolygói például mindössze kétszáz éve voltak betelepítve, amikor az első űrhajók a Lófej-csillagködöt megkerülve százszámra fedezték fel az oxigénes-vizes bolygókat. A bolygók e sokasága azért számított valódi leletnek, mert hiába volt az űr telis-tele világokkal, közülük csak igen kevés elégítette ki az emberi szervezet kémiai szükségleteit.

A galaxisban száz- és kétszázmilliárd között volt a sugárzó csillagok száma. A köztük lévő térségekben nagyjából ötszázmilliárd bolygót lehetett találni. Köztük olyanok, amelyeknek a gravitációja a földiének több mint százhusz, illetve kevesebb mint hatvan százaléka volt - hosszú távon tehát az ember számára elviselhetetlen. Voltak azután túl forróak, túl hidegek vagy mérgező légkörűek. Akadtak bolygók, melyek légköre nagyrészt vagy teljes mértékben neonból, metánból, ammóniából, klórból - de még szilikon-tetrafluoridból is állt. Találtak olyan világot, amelyen egyáltalán nem volt víz (akadt egy, ahol szinte vegytiszta kén-dioxid-óceánokat regisztráltak), másutt meg a szén hiányzott. Mindeme hiányosságokból egy is elegendő, így százezer bolygó közül egy sem akadt, amelyen élni lehetett volna. És még így is négymillióra becsülték a lakható világok számát.

Nincs rá pontos adat, hogy valójában hányat laknak közülük. A Galaktikus almanach szerint - amelynek adatairól tudjuk, hogy nem teljesen megbízhatóak - a Rhodia volt az ember által betelepített világok sorában az 1098.

A sors iróniája, hogy a Rhodiát végül legyőző Tyrann e sorban az 1099. volt.

A csillagködön túli térség történelme nagy vonalakban meglepő hasonlóságokat mutatott a többi világokéval, a maguk fejlődő és terjeszkedő szakaszában. Gyors egymásutánban bolygóközársaságok alakultak, kormányaik megmaradtak a maguk világának a keretei között. A gazdasági növekedéssel párhuzamosan azután sor került a szomszédos bolygók gyarmatosítására és a hazai társadalomba való integrálására. Az így kialakuló kis "birodalmak" elkerülhetetlenül összezsáptak egymással.

E kormányok közül előbb egy, majd egy másik is tekintélyes térségek felett szerezte meg az uralmat, köszönhetően a hadiszerecsének és a hadvezetési erényeknek.

Egyedül a Rhodia őrizte meg hosszú ideig a stabilitását a jó képességű Hinriad-dinasztia uralma idején. Utólag visszanézve, jó úton volt arra, hogy egy-két évszázadon belül létrehozza a Transzszubuláris Birodalmat - de akkor jöttek a tirannok, és tíz év alatt elvégezték a munkát.

Mulatságos, hogy épp a Tyrann embereinek kellett lenniük. A Tyrann, létezésének egész addigi hétszáz esztendeje alatt, nem tett sokkal többet, mint megőrizte kényes autonómiáját, azt is legfőképpen csak azért tehette, mert a sivar, a víz szűke miatt jórészt sivatagos bolygóra igazából senkinek sem fájt a foga.

Ám a Rhodia Igazgatóságának intézménye a tirannok bejövetele után is fennmaradt - még erősödött is. A Hinriadok népszerűek voltak a nép körében, így létezésük megkönnyítette a tirannok számára az ellenőrzést. Őket - amíg megkapták az adót - nem érdekelte, kit szeret a nép.

A mai igazgatók persze már nem ama régi Hinriadok közül kerültek ki. A cím kezdettől fogva választható volt a családon belül, ezért aztán mindig a legalkalmasabbat választották. Ugyanebből a célból idegeneket is befogadtak a családba.

A tirannoknak persze más szempontjaik voltak, melyekkel befolyást gyakoroltak a választásokra, s húsz évvel ezelőtt ők választották meg Hinriket (az ötödiket ezen a néven) igazgatónak. Számukra ő hasznos választásnak látszott.

Hinrik akkoriban nagyon jóképű férfi volt, és még ma is jó benyomást keltett, valahányszor felszólalt a Rhodiai Tanácsban. A haja enyhén őszült már, de sűrű bajusza - különös módon - fekete maradt, éppoly fekete, mint amilyen a lánya szeme volt. Most szemben állt a lányával, aki dühös volt. Magassága csak öt centiméterrel maradt el apjától, pedig az igazgató kis híján elérte a 190 centimétert. Sötét volt a haja, sötét a szeme, és jelenleg a bőre is egészen sötét volt.

- Nem tudom megtenni! És nem is fogom! - mondta, már nem először.

- De Arta, Arta, butaságot beszélsz! - felelte Hinrik. - Mit vársz tőlem? Mit tehetnék? Miféle választásom lehet az én helyzetemben?

- Ha anya élne, ő találna megoldást. - És toppantott a lábával. Artemisia volt a lány neve; a Hinriadok minden nemzedékében legalább egy nő ezt a királyi nevet viselte.

- Persze, persze, nem is vitás! Hajjaj! Mi mindenre volt képes az édesanyád! Néha teljesen olyan vagy, mint amilyen ő volt, és rám egyáltalán nem hasonlítasz. De Arta, hiszen még esélyt sem adott neki. Észrevetted-e például az... ööö... az előnyösebb vonásait is?

- Mint például?

- Nos, amelyek... - Az apa tett egy bizonytalan mozdulatot, majd némi gondolkodás után föladta. Odalépett a lányához, vigasztalóan a vállára akarta tenni a kezét, a lány azonban elhúzódtól tőle. Skarlátvörös ruhája szinte vibrált a levegőben.

- Egy egész estét eltöltöttem vele! - fakadt ki keserűen. - És meg akart csókolni! Undorító volt!

- Jaj, drágám, hát mindenki csókolózik. Ne tégy úgy, mintha a nagyanyád korában élnék - tisztelet, becsület az emlékének. A csók önmagában semmi - a semminél is kevesebb.

Fiatal vér, Arta, fiatal vér!

- Még hogy fiatal vér! Annak a rémes kis alaknak az utóbbi tizenöt évben legföljebb ha közvetlenül vérátömlesztés után csörgedezhetett az ereiben fiatal vér! Tíz centiméterrel alacsonyabb, mint én, apa! Hogy jelenjek meg a nyilvánosság előtt egy törpével?

- Fontos ember. Nagyon fontos!

- Ettől még egy fikarcnyival sem lesz magasabb. És görbe lábú, mint az összes többi, és büdös a lehelete.

- Büdös a lehelete?

Artemisia elfintorította az orrát.

- Igen, büdös. Kellemetlen szagú. Nincs ínyemre, és ezt a tudára is adtam.

Hinrik egy pillanatra nyitva felejtette a száját, aztán rekedten suttogva kérdezte:

- A tudára adtad? Sejtetni engedted, hogy a Tyrann királyi udvarának egy magas rangú tisztviselője emberileg kellemetlen vonásokkal rendelkezhet?

- De ha egyszer úgy van! Jó a szaglásom. Amikor túl közel jött hozzám, odatartottam a tenyerem, és visszalöktem. Óriási jelenet volt! Hanyatt dőlt, és lábával az ég felé kalimpált! - Mutatta is az ujaival, hogyan, de Hinrik nem méltányolta. Arcát a kezébe temetve nyögdécselt, majd szerencsétlen képpel kikukucskált két uja között, s azt kérdezte:

- És most mi lesz? Hogy tehetél ilyet?

- A világon semmit sem nyertem veled. Tudod, mit mondtál? Tudod, mit mondtál? Na, ez volt mindennek a teteje. Az utolsó csepp a pohárban. Akkor jöttem rá, hogy ezt az embert akkor sem állhatnám, ha három és fél méter magas volna!

- De hát... hát mit mondtál?

- Azt mondtad, apa, azt mondtad: "Hah! Beleváló menyecske! Ezért még jobban szeretem!"

És akkor két szolga felsegítette. De még egyszer nem próbált az arcomba szuszogni.

Hinrik teljesen beleroskadt a székébe, majd előrehajolt, és figyelmesen nézett Artemisiára.

- Ugye, azért végig tudsz csinálni velem egy házasságkötést? Nem kell komolyan vened.

De hát miért ne tennéd meg, ha egyszer a politika így kívánja...

- Hogy érted azt, apa, hogy nem kell komolyan vennem? Tegyek keresztbe a bal kezem ujjait, miközben a jobb kezemmel aláírom a szerződést?

Hinrik zavarba jött.

- Nem, természetesen nem. Mit is érne az? Mit változtatnának a szerződés érvényességén a keresztbe tett ujjak? Igazán, Arta, meglep, hogy ilyen buta vagy.

- Akkor meg mire gondolsz? - sóhajtott Artemisia.

- Mivel kapcsolatban mire gondolok? Látod, mindent összezavarsz. Ha vitatkozol velem, nem tudok rendesen figyelni a dolgokra. Mit is mondtam?

- Hogy csak tegyek úgy, mintha férjhez mennék, vagy valami ilyesmit. Emlékszel?

- Ó, igen. Hogy nem szükséges túl komolyan vened.

- Gondolom, tarthatok szeretőket.

Hinrik megmerevedett, homlokán összeszaladtak a ráncok.

- Arta! Én szerény és önérzetes lánynak neveltelek. És anyád is. Hogy mondhatsz ilyet?

Szégyleld magad!

- Hát nem erre gondoltál?

- Én mondhatok ilyet. Férfi vagyok, felnőtt férfi. De egy olyan lány, mint te, nem ismételheti meg.

- Márpedig én megismételtem, és ezzel most napvilágra került. A szeretőket nem bánom.

Minden bizonnyal szükségem is lesz rájuk, ha államérből rám kényszerítenek egy ilyen házasságot. De határok akkor is vannak! - Csipőre tette a kezét, s ettől ruhájának bő ujjai lecsúsztak napbarnított, gödröcskés válláról. - És mit tegyek, amikor épp két szerető között vagyok? Ő továbbra is a férjem lesz, és ez az a gondolat, amelyet nem tudok elviselni.

- Ő már öreg ember, drágám. Kevés ideig fogsz vele élni.

- Nem tud elég kevés lenni, köszönöm. Öt perce még fiatal vére volt. Emlékszel?

Hinrik széttárta, majd leengedte a kezét.

- Arta, ez az ember tirann, és hatalma is van. A kán udvarában jónak tartják a szagát.

- Lehet, hogy a kánnak ez jó szag. Legyen is az. Nyilván ő maga is büzlik.

Hinrik elszörnyedve csücsörítette a száját. Önkéntelenül is hátrapillantott a vállá fölé.

Azután rekedten mondta:

- Soha többé ne ejts ki a szádon ilyet.

- De bizony kiejtek, ha szükségét érzem. Különben is, ennek az embernek már három felesége volt. - Apja tiltakozásának elébe vágva még hozzátette: - Nem a kánnak, hanem annak az embernek, akihez feleségül akarsz adni.

- De hát azok már meghaltak - magyarázta nagy komolyan Hinrik. - Arta, ők már nem élnek. Ne is gondolj ilyenekre. Hogy képzelheted, hogy odaadnám a lányomat egy bigámistának? Majd elkérjük tőle a papírokat. Egymás után vette el őket, nem egyszerre,

és azóta meghaltak, mind a három a legteljesebb mértékben halott.

- Nem csodálom.

- Jaj, hát mondd meg, mit tegyek? - Tett még egy utolsó kísérletet, hogy a méltóságára hivatkozzék: - Arta, ez az ára annak, hogy Hinriad vagy, s igazgató lánya.

- Nem kértem, hogy Hinriad legyek, sem azt, hogy igazgató lánya legyek!

- Ezzel nem lehet mit kezdeni. De tudnod kell, mert az egész galaxis története azt mutatja, hogy vannak esetek, amikor az állam érdeke, a bolygók biztonsága, a népek legfőbb érdeke azt kívánja, hogy...

- Hogy egy szegény lány prostituálja magát.

- Jaj, ez a közönséges hang! Meglátod, egy napon a nyilvánosság előtt is kiejtesz a szádon valami ehhez hasonló.

- Akkor is erről van szó, én pedig nem vagyok hajlandó megtenni. Inkább meghalok.

Inkább jöjjön akármi. Majd gondoskodom róla.

Az igazgató felállt, s kinyújtotta karját a lány felé. Az könnyek között rohant hozzá, s kétségbeesetten belekapaszkodott.

- Nem tudom megtenni, papa! Képtelen vagyok rá. Ne kényszeríts!

Az apja sután megpaskolta.

- De mi lesz, ha nem teszed meg? Ha megharagítjuk a tirannokat, engem eltávolítanak, börtönbe vetnek, talán még ki is... - Elharapta a szót. - Nagyon szerencsétlen idők járnak ránk, Arta, nagyon szerencsétlen idők. Widemos gazdáját a múlt héten ítélték el, azt hiszem, ki is végezték. Emlékszel rá, Arta? Fél évvel ezelőtt járt nálunk. Nagy, magas ember, kerek fejű, mélyen ülő szemű. Először megijedtél tőle.

- Emlékszem rá.

- Nos, talán már meg is halt. És ki tudja? Lehet, hogy én leszek a következő. A te szegény, ártalmatlan édesapád. Gonosz idők járnak ránk. Itt volt nálunk, és ez nagyon gyanús.

A lány hirtelen eltolta magát az apjától.

- Miért volna ez gyanús? Téged nem vettek veled egy kalap alá, nem?

- Engem? Dehogyan. Ám ha nyíltan megsértjük a Tyrann kánját azzal, hogy visszautasítjuk a házasságot egyik kedves emberével, még a végén erre fognak gondolni.

Hinrik abbahagyta a kéztördelést, mert tompán felzúmmogott a telefon. Kelletlenül indult feléje.

- Majd felveszem a szobámban. Te meg pihenj. Egy kis szundikálás után jobban fogod érezni magad. Majd meglátod. Csak egy kicsit feszült vagy, ennyi az egész.

Artemisia összehúzott szemöldökkel nézett apja után. Oly mély töprengés ült ki mozdulatlan arcára, hogy percekig csak enyhén hullámozó keble árulta el, hogy eleven emberi lény.

Az ajtóban csoszogó léptek zajára megfordult.

- Mi az? - A hangja élesebb volt, mint akarta.

- Andros ôrnagy telefonált - felelte Hinrik a félelemtől beesett arccal.

- A külső rendőrségtől?

Hinrik csak bólintott.

- De bizonyára nem... - Artemisia elharapta a szót, nehogy ki kelljen mondania a rettenetes gondolatot, de nem kapott felvilágosítást.

- Egy fiatalember kér kihallgatást. Nem ismerem őt. Miért jön ide? A Földről érkezett.

Hinrik levegő után kapkodott, és úgy támolygott beszéd közben, mintha az agya forgóasztal volna, s neki követnie kellene a forgását.

A lány odafutott hozzá, és megragadta a könyökét.

- Ül le, apa! Mondd el, mi történt! - Megrázta az apját, s ettől annak kissé alábbhagyott a rémülete.

- Nem is tudom - suttogta. - Jött egy fiatalember, azt mondja, ismeri az ellenem szőtt összeesküvés részleteit. Ellenem! És ezek azt mondják, meg kell hallgatnom.

Ostoba mosoly ült ki az arcára.

- Engem szeret a nép. Senki sem akar megölni. Vagy igen? Vagy igen?

Fürkészsze nézte a lányát, s nagyon megnyugodott, amikor az így felelt:

- Persze hogy senki sem akar megölni téged.

- Gondolod, hogy ők lehetnek azok? - kérdezte Hinrik, s az arcára megint kiült a nyugtalanság.

- Kik?

- A tirannok - sította egészen közel hajolva az apja. - Tegnap itt volt Widemos gazdája, és őt megölték. - A hangja szálnalmasan elvékonyodott. - És most ideküldtek valakit, hogy megöljön engem.

Artemisia olyan erővel ragadta vállon, hogy a váratlan fájdalom egy pillanatra magára terelte az apja figyelmét.

- Apa! - kiáltotta a lány. - Ül nyugodtan! Ne szólj egy szót se! Figyelj rám! Senki sem fog megölni téged. Hallasz engem? Senki sem fog megölni. A gazda hat hónapja járt itt.

Emlékszel? Nem hat hónapja volt? Gondolkozz!

- Olyan régen? - suttogta az igazgató. - Igen, igen, csakis úgy lehetett.

- Most pedig maradj itt, és pihenj! Agyonfárasztottad magad. Majd én fogadom azt a fiatalembert, és ha veszélytelen, akkor elhozom hozzád.

- Megteszed, Arta? Megteszed? Egy nőt nem fog bántani. Biztos, hogy egy nőt nem bánt.

A lány hirtelen odahajolt, és megcsókolta apja arcát.

- Vigyázz - mormolta Hinrik, és fáradtan lehunyta a szemét.

Hatodik fejezet

Ez visel koronát!

Biron Farrill feszengve várakozott a palota egyik külső szárnyában. Életében először tapasztalta meg a vidékiség lankasztó élményét.

Gyermekkora színhelyét, Widemos Hallt mindig gyönyörűnek látta, s most emlékezetében mégis úgy jelent meg, mint a barbár csillogás fészke. Emlékezetébe idézte jellegzetes hajlított vonalait, a finom fémmunkákat, a furcsán megcsavart tornyokat, a bonyolultan kidolgozott "áblakokat"... Ha csak rájuk gondolt, hunyorognia kellett.

Ez itt - nos, ez egészen más volt.

Ez a palota itt nem egy szarvasmarha-királyság csip-csup uraságai által épített rakásnyi hivalkodás volt, de nem is egy hanyatló, haldokló világ gyermek megnyilvánulása. A Hinriad-dinasztia dicsőségének kőben kifejezett betetőződése volt.

A palotaegyüttest erőteljes, nyugodt épületek alkották. Vonalaik egyenesen törtek a magasba, kiemelve minden egyes szerkezeti egység középpontját, s holmi csigavonalhoz

hasonló túldíszítettségnek nyomát sem lehetett látni rajtuk. Ha volt is bennük valami nehézkesség, úgy tudtak mégis a magasba szökni, hogy titkukra a szemlélő nem jöhetett rá csak úgy, az első pillantásra. Ezek a formák visszafogottak voltak, egyszersmind önérzetesek és büszkék.

Ilyenek voltak az egyes épületek, és ilyen volt maga az egész épületesoport, melyből mint egy zenemű crescendoja szökött a magasba a központi palota. Erről az épületről az a kevés mesterkélttség is hiányzott, amelyet még megőrzött a férfias rhodiai stílus. Eltűntek róla az "áblakok", a mesterségesen megvilágított és szellőztetett építmények értékes és haszontalan díszítményei - s úgy tűntek el, hogy nem is hiányoztak.

Megmaradtak a vonalak és a síkok, az a geometriai absztrakció, mely a tekintetet mind följebb, följebb, egészen az égig vezeti.

Amikor Biron kilépett a belső szobából, a tirann órnagy egy pillanatra megállt mellette.

- Hamarosan fogadják - mondta.

A fiú bölintott. Kisvártatva egy vörös-barna egyenruhába öltözött férfi ütötte össze előtte a bokáját. Biron hirtelen rádöbrent, hogy a valódi hatalommal rendelkezők rendszerint nem igényelték a külsőségeket, hanem beérték a palaszürkével. Eszébe jutott, milyen ragyogó szertartások közepette él egy gazda, s a gondolatra, hogy ez merő hiábavalóság, az ajkába harapott.

- Biron Malaine? - kérdezte a rhodiai ôr, és ô fölállt, hogy kövesse.

A csillogó-villogó kis kocsit a diamágnesez erők kényes egyensúlya tartotta meg az egyetlen vékony fémrúdon. Biron még nem látott ilyet. Mielőtt beszállt volna, megállt. A belsejében egyszerre legföljebb öten vagy hatan fértek el; mint bájos könnyecsepp, a szélben kicsit himbálózott, mintha fel akarna oldódni a Rhodia fényes napjának ragyogásában. Az alatta feszülő rúd, melyhez a kocsi hozzá sem ért, alig volt vastagabb egy kábelnél. Ha a fiú lehajolt, a sín és a kocsi között láthatta az égbolt kékjét. Eközben egy apró szellőkés valósággal megemelte a járművet, amely teljes három centiméterre ellebegett a sínről, mintha szállni vágyyna, s el akarná szakítani a láthatatlanul megtartó erőteret.

- Szálljon be - szólalt meg türelmetlenül a háta mögött az ôr, és Biron fellépett a kocsiba vezető két lépcsőfokon.

A lépcső, amelyen az ôr is elfért mögötte kényelmesen, könnyedén és zajtalanul a helyére siklott, úgyhogy a kocsi sima külsején hajszálnyi rés sem látszott.

Biron csak ekkor vette észre, hogy a járműbe csak kívülről nem lehet belátni; odabentről úgy tetszett, hogy egy átlátszó buborékban ül. El kellett mozdítani egy kis kart, s a kocsi fölemelkedett. Könnyedén hágott a magasba, s nekiütődött a légkörnek, amely fűtyülve száguldott el mellette. Biron a felfelé ívelő útvonal csúcсарól egy pillantással befogta a palota teljes látképét.

A magasból az épületek csodálatos egészé álltak össze (kigondolhatták-e eredetileg másképp, mint fölülről nézve?), s a fénylő rézhuzal csipkék egyike-másika mellett kecses buborékkocsik lebegtek el.

Járművük ekkor táncolva megállt, s Biron érezte, hogy egy erő előnyomja. Az egész út két percig sem tartott.

Előtte nyitva állt egy ajtó. Amikor belépett, az ajtó bezárult mögötte. A kicsi, kopár szobában nem látott senkit. Most éppen nem lökdöste senki, de ettől még nem érezte kellemesen magát. Nem voltak illúziói. Az óta az átkozott éjszaka óta minden lépésért mások kénye-kedve szerint tette meg.

A hajóra Jonti rakta föl. Itt a tirann királyi megbízott helyezte el. És minden lépéssel csak nőtt benne a kétségbeesés.

Az világos volt előtte, hogy a tirannt nem tévesztette meg. Túlságosan könnyű volt megszabadulni tőle. Fölhívhatta volna például a földi konzult. Hiperhullámon elérhette volna a Földet, vagy mintát vehetett volna a recehártványjáról. Ezek amolyan rutinműveletek voltak, amiket csak úgy véletlenül nem szoktak kihagyni.

Felidézte magában Jonti helyzetelemzését. Egyes részletei ma is érvényesek lehetnek. A tirannok nem ölnék meg nyomban, nehogy újabb mártírt csináljanak. De Hinrik az ő bábjuk volt, és ő éppúgy adhatott kivégzési parancsot, mint amazok. Továbbá megölhették az övéi is, s ezt a tirannok megvetően néztek volna végig.

Biron ökölbe szorította a kezét. Magas termetű volt és erős, de fegyvertelen. Itt pedig sugárpisztolyokkal és idegkorbácsokkal fognak érte jönni. Azon kapta magát, hogy hátát a falnak vetve áll...

Amikor bal kéz felől meghallotta, hogy halkan nyílik az ajtó, megpördült. Egy felfegyverzett egyenruhás lépett be, az oldalán egy lánnyal. A fiú valamelyest megnyugodott. Csak egy lány volt az egyenruhással. Más alkalommal alaposan szemügyre vette volna a lányt - megérdemelte volna a külseje alapján -, de most elég volt csak annyi, hogy egy lány.

Mindketten elindultak feléje, s nagyjából két méterre megálltak. Biron nem vette le a szemét az ő sugárpisztolyáról.

- Előbb hadd beszéljek vele én, hadnagy - szólt a lány az őrnék.

Feléje fordult, s egy apró függőleges ránc jelent meg a két szeme között.

- Maga adta elő azt a történetet az igazgató meggyilkolását célzó összeesküvésről? - kérdezte.

- Nekem azt mondták, az igazgatóval fogok találkozni - felelte Biron.

- Az lehetetlen. Ha van valami mondanivalója, mondja el nekem. Ha az értesülése igaznak és hasznosnak bizonyul, jól fognak bánni magával.

- Megkérdezhetem, hogy ön kicsoda? Honnan tudjam, hogy van joga az igazgató nevében nyilatkozni?

A lány bosszúsnak látszott.

- A lány vagyok - mondta. - Kérem, válaszoljon a kérdéseimre. A Rendszeren túlról jött?

- A Földről jöttem. - Biron kivárt, majd hozzátette: - Kegyelmességed szolgálatára.

Ez a ráadás tetszett a lánynak.

- Az hol van? - tudakolta.

- Egy kis bolygó a Szíriusz szektorban, kegyelmességed szolgálatára.

- És magát hogy hívják?

- Biron Malaine-nek, kegyelmességed szolgálatára.

A lány elgondolkodva nézett rá.

- A Földről? Tud úrhajót vezetni?

Biron kis híján elmosolyodott. Most próbára teszi a lány. Pontosan tudja, hogy a Tyrann

fennhatósága alatt lévő világokon az űrnavigáció tiltott tudománynak számít.

- Igen, hercegnő, tudok.

Be is tudná bizonyítani, ha a gyakorlatban is próbára tennék - feltéve, hogy olyan sokáig életben hagyják. A Földön az űrnavigáció nem volt tiltott tudomány, és négy év alatt sok mindent meg lehet tanulni.

- Nagyon helyes - nyugtázta a választ a lány. - És hogy szól a története?

A fiú egy pillanat alatt döntött. Ha csak az őr van ott, nem merte volna megtenni - de ez egy lány, és ha nem hazudott, ha valóban az igazgató lánya, akkor talán maga mellé állíthatja.

- Nincs összeesküvés az édesapja ellen, hercegnő - mondta.

A lány elképedt. Türelmetlenül fordult a társához.

- Átvenné őt, hadnagy? Szedje ki belőle az igazságot.

Biron előrelépett, de máris keményen beleütközött az őr sugárpisztolyába.

- Várjon, hercegnő - fogta kérésként a dolgot. - Hallgasson végig! Csak így juthattam el az igazgatóhoz. Hát nem érti?

Még utána is kiáltott a távozni készülő lánynak:

- Legalább megmondaná a kegyelmes úrnak, hogy Biron Farrill vagyok, és menedékjogot kérek?

Gyenge kis szalmaszál volt ez, alig-alig lehetett belekapaszkodni. A régi feudális szokások elveszítették az erejüket a nemzedékek során, még a tirannok bejövetele előtt. Ma már úgy tekintettek rájuk, mint elavult dolgokra - de nem volt más. Nem volt semmi.

A lány megfordult; szemöldöke ívben fölszaladt a homlokára.

- Most meg azt állítja, hogy az arisztokraták rendjébe tartozik? Egy pillanattal ezelőtt még Malaine volt a neve.

- Úgy van, de a második név az igazi - szólt közbe váratlanul egy új hang. - Maga valóban Biron Farrill, jó uram. Hát persze hogy ő. A hasonlóság letagadhatatlan.

Kicsi, mosolygós ember állt az ajtóban. Tágra nyitott, csillogó szemmel, derűsen mustrálgatta Biron. Keskeny arcát fölfelé, az ő magasságához állította be, s azt kérdezte:

- Nem ismered föl, Artemisia?

Artemisia odaszaladt hozzá.

- Gil bácsi, mit csinálsz te itt? - kérdezte zavartan.

- Vigyázok az érdekeimre, Artemisia. Ne felejtse el, egy gyilkosság esetén én lennék a Hinriadok közül a legesélyesebb utódjelölt. - Hinriad Gillbret körülményesen kacsintott egyet, majd hozzátette: - Jaj, küldd már ki a hadnagyot! Nincs itt semmiféle veszély.

- Megint hallgatóztál? - kérdezte a lány, az előbbi felszólítást figyelmen kívül hagyva.

- Hát persze. Megfosztanál egyik kedves szórakozásomtól? Olyan remek dolog hallgatózni.

- Nem lesz az, ha egyszer elkapnak.

- A veszély is része a játéknak, kedvesem. Épp ez benne a szórakoztató. A tirannok sem haboznak, ha arról van szó, hogy lehallgassák, ami a palotában történik. Nemigen tudunk olyat tenni, amiről ők ne tudnának. Nos, néha fordul a kocka. Nem akarsz bemutatni?

- Nem, nem akarok - hangzott a kurta válasz. - Ez nem tartozik rád.

- Akkor majd én mutatlak be téged. Amikor meghallottam a nevét, abbahagytam a hallgatózást, és már jöttem is.

A kis termetű úr Artemisia mellől Bironhoz lépett, tárgyilagos mosollyal szemügyre vette, majd azt mondta:

- Ó Biron Farrill.

- Magam is ezt mondtam - jegyezte meg Biron. Figyelmének tekintélyes részét lekötötte a hadnagy személye, aki továbbra is rászegezte a sugárpisztolyát.

- Csak azt nem tette hozzá, hogy Widemos gazdájának a fia.

- Megtettem volna, ha nem szól közbe. Tehát már ismerik a történetet. Világos, hogy el kellett szöknöm a tirannok elől, méghozzá úgy, hogy ne tudják az igazi nevemet.

Biron várt. Érezte, hogy most jót mondott. Ha a következő pillanatban nem tartóztatják le, akkor még van némi esélye.

- Értem - mondta Artemisia. - Ez az ügy valóban az igazgatóra tartozik. Ön tehát azt állítja, hogy nincs semmiféle összeesküvés?

- Így igaz, hercegnő.

- Helyes. Gil bácsi, itt maradnál Farrill úrral? Jöjjön velem, hadnagy.

Biron elgyengült. Jó lett volna leülni, de Gillbret nem tett ilyen természetű javaslatot, inkább folytatta a már elkezdett, szinte aprólékosnak mondható vizsgáldást:

- A gazda fia! Mulatságos!

Biron visszaterelte rá a figyelmét. Elege volt már az óvatos, gyéren kimondott szavakból és a körülírásokból.

- Igen, a gazda fia! Mivelhogy annak születtem! Van még valami, ami érdekli önt?

Gillbret nem mutatta, hogy neheztelne. Csak a ráncok sokasodtak meg az arcán, ahogy még jobban szétterült rajta a mosoly.

- Kielégítheti a kíváncsiságomat - mondta. - Valóban menedékjogot kér? Itt?

- Erről inkább az igazgatóval szeretnék tárgyalni, sir.

- Ó, erről tegyen le, fiatalember. Majd meglátja, milyen kevés dolgot lehet elintézni az igazgatóval. Mit gondol, most is miért kellett beérnie a lányával? Ha meggondoljuk, ez is egy roppant szórakoztató felismerés.

- Az ön számára minden szórakoztató?

- Miért ne lenne az? Szórakoztató, ha az ember így viszonyul az élethez. Ez az egyetlen ide illő jelző. Figyelje meg a világegyetemet, fiatalember. Ha nem tudja a maga kis szórakozását kisajtolni belőle, akár fel is köthetné magát, hisz oly átkozottul kevés jó dolog van benne. Egyébként még be sem mutatkoztam: az igazgató unokafivére vagyok.

- Gratulálok - mondta hűvösen Biron.

- Igaza van - vont vállat Gillbret. - Nem valami lenyűgöző a helyzetem. És ezek szerint, mivel nem várható semmiféle gyilkosság, valószínűleg az is maradok életem végéig.

- Hacsak maga nem hoz össze egyet.

- Drága uram, az ön humora! De majd hozzá fog szokni, hogy engem senki sem vesz komolyan. Amit mondtam, azzal csak a cinizmusomnak adtam hangot. Csak nem képzeli, hogy igazgatónak lenni ér valamit manapság? Remélem, nem hiszi azt, hogy Hinrik mindig ilyen volt. Sohasem volt valami nagy elme, de most évről évre egyre lehetetlenebbé válik. Hopp, el is felejtettem! Hiszen ön még nem is találkozott vele. De fog! Hallom, már jön is, Azért ne felejtse el, hogy ő a Csillagköd-királyságok leghatalmasabb kormányzója. Mulattatni fogja a gondolat.

Hinrik a tapasztaltak könnyedségével viselte méltóságát, s a kellő leereszkedéssel vette tudomásul Biron pedánsan szertartásos meghajlását:

- És mi járatban van nálunk, sir?

Artemisia az apja mellett állt, és Biron meglepetten állapította meg, hogy kifejezetten szép.

- Kegyelmes uram - mondta -, az apám tisztos nevében jöttem. Bizonyára tud róla, hogy igazságtalanul kivégezték.

- Felületesen ismertem az apját - felelte Hinrik, és elfordította az arcát. - Járt egyszer vagy kétszer a Rhodián. - Kis szünetet tartott, majd megremegő hangon folytatta: - Ön nagyon hasonlít rá. De hát, tudja, bíróság elé állították. Legalábbis úgy képezem. És törvényesen jártak el. Valójában azonban nem ismerem a részleteket.

- Úgy van, kegyelmes uram. Én azonban szeretném megtudni a részleteket. Meg vagyok győződve arról, hogy az apám nem volt áruló.

- Mint fiúnak, természetesen érthető, hogy védenie kell az apját - vágott közbe Hinrik sietve -, de hát nehéz most efféle állami ügyeket megvitatni. Ami azt illeti, módfelett szokatlan dolog. Miért nem keresi fel Aratapot?

- Nem ismerem őt, kegyelmes uram.

- Aratapot! A királyi megbízottat! Tyrann kánjának a megbízottját!

- Jártam nála, ő küldött ide. Bizonyára megérti, hogy nem merem a tirannoknak megengedni...

Hinrik azonban, mint aki karót nyelt, megmerevedett. Kezét tétován a szájához emelte, mintha így akarná leállítani ajka remegését, szavai ennélfogva csak tompán hallatszottak:

- Azt mondja, Aratap küldte ide?

- Szükségesnek tartottam elmondani neki...

- Ne ismétlje el, mit mondott neki. Tudom - vágott közbe Hinrik. - Nem tehetek önért semmit, gazda... izé... Farrill úr. Ebben a dologban nem határozhatok egyedül én. Meg kell tárgyalnom... ne rángass már, Arta! Hogy figyeljek oda a dolgokra, ha te eltereled a figyelmemet? Tehát meg kell tárgyalnom a minisztertanáccsal. Gillbret! Légy szíves, gondoskodj Farrill úr elhelyezéséről! Utána nézek, mit lehet tenni. Igen, meg fogom beszélni a minisztertanáccsal. Tudja, a törvényes előírásokat be kell tartani. Nagyon fontos.

Elfordult, de közben tovább motyogott magában.

Artemisia pillanatnyi habozás után megérintette Biron könyökét.

- Várjon. Igazat mondott? Csakugyan tud úrhajót vezetni?

- De még mennyire - felelte Biron. Rámosolygott a lányra, aki egy tétova másodperc múlva gödröcskés arccal visszamosolygott rá.

- Gillbret, később beszélni szeretnék veled - szólt a lány a kis emberhez, majd elsietett. Biron addig nézett utána, míg Gillbret meg nem rángatta az inge ujját.

- Feltételezem, hogy éhes, talán szomjas is, esetleg szívesen megmosakodna. Jól gondolom, hogy ideje az életet kényelmesebbé tévő dolgokkal is foglalkoznunk?

- Köszönöm, jó lesz - felelte Biron. A feszültség szinte teljesen kiszállt belőle.

Megnyugodott, és voltaképpen remekül érezte magát. Szép ez a lány. Nagyon szép.

Hinrik azonban nem nyugodott meg. Míg visszavonult a szobájába, agyában lázasan kergették egymást a gondolatok. De hiába igyekezett, csak egy dologra tudott következtetni. Csapda volt! A fiút Aratap küldte, és ez csapda volt.

Lüktető fejét a kezébe temette, hogy csillapítsa a tompa dübörgést, és már tudta, mit kell tennie.

Hetedik fejezet

Az elme zenésze

Az éjszaka idejében érkezik el minden lakható bolygóra. Lehet, hogy nem mindig elfogadható időközönként, mivel az ismert forgásperiódusok két szélső határa tizenöt, illetve ötvenkét óra. Az ilyesmi nemegyszer próbára teszi azok pszichés tűrőképességét, akik az egyik bolygóról a másikra utaznak.

Sok bolygón végeztek különféle igazításokat az alvás-ébrenlét időszakában, másutt a kondicionált légkör és a mesterséges világítás mondhatni egyetemes használata másodlagos fontosságúvá tette a nappalok-éjszakák kérdését - kivéve természetesen a mezőgazdaságban előidézett változásokat. Néhány bolygón (a széleken, persze) önkényesen jelöltek ki területeket, ahol nem játszott szerepet olyan apróság, mint a fény és a sötétség.

Am bármilyenek legyenek is a társadalmi viszonyok, az éjszaka közeledtének mindig van valami mélyreható lelki jelentősége, s ez így volt már az ember ősinél is ősi korszakában is, amikor elődeink a fákon laktak. Az éjszaka mindig a félelem és a bizonytalanság ideje volt és lesz, amikor a szív a lemenő nappal együtt mélyebbre száll. A központi palotában nem volt semmiféle, az éjszaka közeledtét jelző szerkezet, Biron - talán az emberi agy ismeretlen zugaiban rejtőző, meghatározatlan ösztön révén - mégis megérezte. Tudta, hogy odakint az éjszaka feketeségét alig-alig világítják be a csillagok jelentéktelen fényszikrái. Tudta, hogy ha az év megfelelő időszakában járnának, az a szabálytalan körvonalú "lyuk az űrben" - melyet közönségesen Lófej-csillagköd néven ismert az emberiség, különösen pedig az összes azon túli királyság lakói - a máskor látható csillagoknak a felét eltörölte volna az égről.

És megint elfogta a búskomorság.

Artemisiát nem látta az igazgatóval folytatott rövid beszélgetés óta, s ez valahogy rosszlesett neki. Hogy várta a vacsorát! Remélte, hogy akkor megint beszélgethetnek. De egyedül volt kénytelen enni, miközben két kelletlen ór álldogált az ajtaja előtt. Még Gillbret is elhagyta - bizonyára azért, mert kevésbé magányosan költötte el a vacsoráját egy olyan társaságban, amely valóban méltó a Hinriadokhoz.

Így amikor visszatért hozzá, mondván: - Artemisia és én beszélgettünk magáról -, a fiú nyomban élénk érdeklődést mutatott.

Gillbret ezen jót mulatott, s nem is titkolta.

- De előbb meg akarom mutatni önnek a laboratóriumomat - mondta, majd intett, mire a két ór távozott.

- Miféle laboratóriumot? - kérdezte Biron a legcsekélyebb érdeklődést sem mutatva.

- Ahol a szerkentyűimet csinálom - hangzott a kissé bizonytalan válasz.

Szemre egyáltalán nem hasonlított laboratóriumhoz. Inkább nézte volna könyvtárnak, a díszes íróasztallal a sarokban.

Biron ráérősen körülnézett.

- Itt épít szerkentyűket? Miféle szerkentyűket?

- Különböző hangelfogó berendezéseket, melyekkel egy vadonatúj módszer segítségével le tudom hallgatni a tirannok kémhullámain. Ők viszont nem tudnak engem letapogatni. Így szereztem tudomást önről is, amikor megérkezett Arataptól az első hír. De vannak más, szórakoztató műtűrkéim is. Például itt van a szonovizorom. Szereti a zenét?

- Bizonyos fajtáit.

- Helyes. Feltaláltam egy hangszert, csak azt nem tudom, jogosan használom-e itt a "Zene" szót. - Érintésre egy könyvfilmekkel teli polc csúszott ki a falból. - Nem éppen a legjobb rejtkehely, de hát engem senki sem vesz komolyan, így aztán nem nézik meg. Szórakoztató, nem gondolja? Bocsánat, elfelejtettem, hogy ön nem tartozik a szórakozó embertípushoz.

Vaskos, dobozszerű tárgyat tartott a kezében, a házilag barkácsolt tárgyak jellegzetesen festetlen-fényezetlen mintapéldányát. A doboz egyik oldalán fényes kis gombok sorakoztak. Amikor Gillbret letette, a doboznak ez az oldala mutatott fölfelé.

- Nem valami mutatós - mondta -, de kit érdekel?! Oltsa el a lámpát. Nem, nem! Ne keressen semmiféle kapcsolót. Csak kívánja, hogy aludjon el a világítás. Gondoljon rá erősen. Határozza el, hogy ki akarja iktatni a fényt.

És a fények elhomályosultak a szobában, csak a mennyezetten maradt meg valami gyöngyházfényű derengés, amelytől olyanok lettek, mintha két szellemarc nézett volna farkasszemet a sötétben. Hallva Biron kiáltását, Gillbret halkán felnevetett.

- A szonovizorom egyik trükkje. Úgy lép kapcsolatba az aggyal, mint a személyi kapszulák. Tudja, mire gondolok?

- Nem, ha őszinte akarok lenni, nem tudom.

- Na, nézzen ide - magyarázta Gillbret. - Az agysejtjei elektromos mezője egy hasonló elektromos mezőt gerjeszt ebben az eszközben. Matematikailag a dolog nagyon egyszerű, de amennyire tudom, még soha senki nem gyömöszölte bele egy ilyen méretű dobozba az összes szükséges áramkört. Rendesen egy ötemeletes áramfejlesztő telep kell hozzá. És ez az ellenkező irányba is működik. Bezárhatok ide áramköröket, s közvetlenül viszem át az agyába, a szeme és a füle közvetítése nélkül. Figyeljen csak!

Eleinte még nem volt semmi, amit figyeljen. Azután a szeme sarkából észrevett valami elmosódott, bizonytalan mozgást, amely kívártatva halvány, kékeslila gömbbé formálódott, s ráfeküdt a levegőre. Ha Biron elfordult, a gömb követte, s ha lecsukta a szemét, akkor is ott maradt. S közben hallott egy tiszta, zenei hangot, amely nemcsak hogy kíséerte, de eggyé is vált a gömbbel.

Nőtt és kiterjedt, és Biron szinte zavartan eszmélt rá, hogy az egész odabent van a fejében. Nem is szín volt igazából, inkább színes hang, noha ugyanakkor néma; tapintható volt, egyszersmind érzékelhetetlen.

Amikor megpördült, szívérványszínt öltött magára, s a "zene" is magasba szárnyalt, majd selymes lebegéssel lehullott eléje. Azután felrobbant, a színek cseppjei Bironra fröcsköltek, égették, mégsem maradt a nyomukban fájdalom.

Halk, lágy zümmögés közepette eső áztatta zöld buborékok emelkedtek a magasba. Biron tétován arrébb lökdöste őket, de közben nem látta a kezét, sőt a mozdulatát sem érezte.

Nem volt semmi a fejében, csak a kicsiny buborékok.

Hangtalanul felkiáltott, mire a fantáziakép eltűnt. Gillbret állt előtte, a szobában ismét égett a villany. Gillbret nevetett. Biron megszédült, s remegő kézzel törölte le homlokáról a hideg verítéket. Leült.

- Mi történt? - kérdezte, és nagyon igyekezett, hogy a hangja hűvös maradjon.

- Én nem tudom - felelte Gillbret. - Én kimaradtam belőle. Nem érti? Olyasmi volt ez, amiről az agyának korábban nem volt tapasztalata. Most közvetlenül érzékelt valamit, csak a módszer nem volt meg, amellyel a jelenséget megmagyarázhatta volna. Mindaddig, amíg ön az érzetre összpontosított, az agya minduntalan a régi, ismerős utakra próbálta, persze hiába, terelni a hatást. Megkísérelte külön-külön és egyszerre látványként, hangként és tapintható valóságként magyarázni. Egyébként érzett szagot is? Én olykor még illatokat is felfedezni vélek. Úgy képelem, a kutyák számára szinte teljes egészében szagként jelenne meg. Egyszer szívesen kipróbálnám állatokkal is. Ha ellenben nem vesz róla tudomást, s bele se kezd, akkor elmúlik. Ezt teszem én, amikor a másokra gyakorolt hatásait akarom megfigyelni. Nem nehéz.

Erekkel behálózott kis kezét a hangszerre tette, s ujjaival szórakozottan babrált a gombokon.

- Néha arra gondolok, hogy ha valaki alaposan szemügyre venné ezt a masinát, akár szimfóniákat is komponálhatna vele, olyanokat, amelyeneket egyszerű hanggal vagy látvánnyal sohasem tudna. Nekem sajnos nincs meg hozzá a tehetségem.

- Hadd kérdezzek magától valamit - szólalt meg váratlanul Biron.

- Csak rajta!

- Ilyen képességek birtokában miért nem foglalkozik komoly dolgokkal, és nem ilyen...

- Haszontalan játékszerekkel? Nem tudom. Talán ez nem is teljesen haszontalan. Tudja, ez törvénybe ütköző.

- Micsoda?

- A szonovizor. Meg a lehallgatószerkezeteim. Ha megtudnák a tirannok, akár halálra is ítélnék.

- Tréfál?

- Egyáltalán nem. Látszik, hogy ön egy szarvasmarhatelepen nőtt fel. A fiatalok már nem tudják, milyen volt régen itt az élet. Én tudom. - A fejét félrebillentette, a szeme résznyire szűkült. - Ön ellenzi a tirannok uralmát? Nyugodtan bevallhatja. Őszintén megmondom, én igen; és azt is, hogy az édesapja szintén ellenezte.

- Igen, ellenzem - felelte Biron higgadtan.

- Miért?

- Mert idegenek. Külvilágiak. Milyen joron kormányoznak a Nepheloson vagy a Rhodián?

- És mindig így gondolkodott?

Biron nem válaszolt.

Gillbret elhúzta a száját.

- Tehát csak azután döntött úgy, hogy idegenek és külvilágiak, miután az apját kivégezték

- pedig ez, végtére is, a jogukban állt. Jaj, ne dühödjön már fel! Gondolkozzék józanul.

Higgye el, az ön oldalán állok. De gondolkozzék! Az édesapja gazda volt. Milyen jogokat élveztek a marhapásztorai? Ha valamelyikük ellopott egy marhát, akár magának, akár hogy eladja, milyen büntetésre számíthatott? Bebörtönözték volna. Ha bármilyen okból, a saját szemében talán jogosan, az édesapja életére tör, mi lett volna a következménye? Kétségtelenül kivégezték volna. És az ön édesapja milyen joron törvénykezhetett a saját embertársai felett? A tirannjuk volt, nem is vitás.

Az édesapja a saját szemében meg az enyémben is hazafi volt. De mit számít az? A tirannok árulónak tekintették, ezért eltették az útból. Ön talán figyelmen kívül hagyhatja az önvédelem szükségességét? A Hinriadok a maguk idejében rettenetes banda voltak.

Olvasgassa a saját történelmüket, fiatalember. Minden kormány gyilkol, méghozzá a dolgok természetéből kifolyólag. Keressen hát jobb okot, ha gyűlölni akarja a tirannokat. Ne gondolja, hogy elég, ha az egyik kormányzó garnitúrát egy másikkal helyettesítjük, ne gondolja, hogy egy egyszerű csere elhozza a szabadságot.

- Szép, szép ez az objektív filozófia - csapott öklével a tenyerébe Biron. - Meg is nyugtatja azt, aki elég távol él. De mit mondana, ha az ön apját ölték volna meg?

- Miért, hát nem pontosan ez történt vele? Hinrik előtt az apám volt az igazgató, és bizony megölték. Ó, nem egy csapásra, annál ravaszabban. Megtörték a szellemét, ahogy most megtörik Hinriket is. Amikor meghalt, engem nem fogadtak el igazgatónak, kicsit túlságosan is kiszámíthatatlan voltam nekik. Hinrik ellenben magas volt, jóképű - és legfőképpen alkalmazkodó. Ámbár, úgy látszik, nem eléggé. Folyton a nyomában vannak, szánalmas bábbá nyomorítják, el akarják érni, hogy az engedélyük nélkül még vakarózni se merjen. Láta őt. Hónapról hónapra rosszabb az állapota. Ez az örökös rettegetése már-már kóros állapotot jelent. De mindez még nem volna elég ok, hogy meg akarjam törni a tirannok uralmát.

- Nem? - nézett rá Biron. - Talált rá egy merőben új okot?

- Inkább egy merőben régít. A tirannok húszmilliárd emberi lénytől veszik el a jogot, hogy részt vehessen a faj fejlődésében. Ön járt iskolába, tanulta a gazdasági körforgást. Amikor betelepítenek egy bolygót, annak az az első dolga, hogy megteremtse a maga táplálékát. Mezőgazdasági bolygóvá válik tehát - szarvasmarha-tenyésztő bolygóvá. Felássza a földet exportálható nyersércért, a mezőgazdasági többletét is külföldre küldi, hogy élvezeti cikkeket és gépeket vásárolhasson. Ez a második lépés. Azután, ahogy a népszerűség nő és a külföldi beruházások sokasodnak, harmadik lépésként virágzásnak indul az ipari civilizáció. Végül az immár gépesített világ importálja az élelmet, közben gépeket exportál, beruház primitívebb világok fejlesztésébe, és így tovább - a negyedik lépés. Mindig a gépesített világok a legsűrűbben lakottak, katonailag a legerősebbek - a gépek egyfajta működtetése maga a háború -, és rendszerint függőségben lévő mezőgazdasági világok veszik őket körül.

De mi történt velünk? Már a harmadik lépésnél tartottunk - az iparunk szépen növekedett. És most? A növekedés megállt, befagyott, visszavonulásra kényszerült. Akadályozta volna ipari szükségleteink tirann ellenőrzését. Az ő részükről itt rövid távú befektetésről van szó, mert végül el fogunk szegényedni, és ezért előnytelen üzletfél leszünk. De addig leföldözik a hasznát.

Egyébként, ha már iparosítottunk, fejlesztettük a hadiipart is. Aztán az egyéb ágak leállnak, a tudományos kutatást megtiltják. Az emberek persze a végén ehhez is úgy hozzászoknak, hogy észre sem veszik, ha bármi hiányzik. Ezért lepődött meg ön is, amikor azt mondtam, kivégezhetnek azért, mert szerkesztettem egy szonvizort.

Egy napon, nem kétséges, le fogjuk győzni a tirannokat. Nem uralkodhatnak rajtunk örökké. Sem ők, sem senki más. El fognak puhulni, el fognak lustulni. Beházasodnak, és elveszítik a különállásuk alapját képező hagyományaik nagy részét. Megvesztegethetővé válnak. De addig eltelhetnek évszázadok, mert a történelemnek nem sietős. És ama évszázadok elmúltával itt maradunk továbbra is mezőgazdasági világként, miközben szomszédaink, akik nem kerültek tirann uralom alá, megerősödnek. Míg ők városias kultúrával fognak rendelkezni, a királyságok örökre megmaradnak a félgymarmati sorban, soha nem zárkoznak fel, így mi az emberi haladás nagy drámájának csak megfigyelői leszünk.

- Nem teljesen ismeretlen az, amit ön mond - ismerte el Biron.

- Persze, ha ön a Földön folytatta tanulmányait. A Föld roppant sajátos helyet foglal el a társadalmi fejlődésben.

- Csakugyan?

- Gondolkozzék! A galaxis a csillagközi utazás legkorábbi szakasza óta a folyamatos terjeszkedés állapotában van. Mi mindig növekvő, ennél fogva éretlen társadalom voltunk. Nyilvánvaló, hogy az emberi társadalom csak egy helyen és csak egy időben érte el az érettség fokát, méghozzá a Földön, közvetlenül annak katasztrófáját megelőzően. A társadalom ott átmenetileg elvesztette minden lehetőségét a földrajzi terjeszkedésre, s ezért olyan gondokkal kellett szembenéznie, mint a túlnépesedés, az erőforrások kimerülése és hasonlók. Ilyesféle gondok a galaxis egyetlen más részében sem vetődtek fel soha.

Ők tehát kénytelenek voltak behatóan tanulmányozni a társadalomtudományokat. Mi ezt teljesen vagy nagy részben kihagytuk, és ez kár. De van itt egy mulatságos dolog is. Hinrik fiatal korában lelkes primitivista volt, egész könyvtárra való, a galaxisban páratlan földi eredetű dolgot gyűjtött össze. Amióta igazgató lett, ezeket - minden egyébgel együtt - félretette. Bizonyos értelemben azonban én megörököltém őket. Az irodalmuk, mármint azok a papírdarabok, amelyek megmaradtak, elbűvölő. Van valami különleges önelemző íz benne, amely a mi kifelé forduló galaktikus civilizációinkból hiányzik. Rendkívül szórakoztató.

- Megnyugtat, amit mond - szólt Biron. - Már oly régóta beszél komolyan, hogy kezdtem félni, vajon nem veszítette-e el a humorérzékét.

Gillbret vállat vont.

- Most lazítok, és ez nagyszerű érzés. Hónapok óta először, ha belegondolok. Tudja, milyen az, amikor az ember szerepet játszik? Amikor szándékosan erőszakot tesz a személyiségén a nap huszonnégy órájában? Még a barátai társaságában is? Még akkor is, amikor egyedül van, nehogy vigyázatlanságból egyszer is megfélemedezzen magáról? Hogy meg kell játszania a dilettánst? Az örökös szórakozottat? Akivel nem kell számolni? Hogy gyengeségével és nevetségességével mindenkit, aki csak ismeri, meggyőzzön a saját értéktelenségéről? Mindezt azért, hogy biztonságban legyen az élete, még akkor is, ha így az élet alig-alig éri meg, hogy életnek nevezzék. De azért hébe-hóba még így is győzni tudtam felettük.

Főlnézett; a hangja komoly volt, majdnem panaszos.

- Maga tud úrhajót vezetni. Én nem. Nem furcsa? Maga beszél az én tudományos képességeimről, holott egy egyszerű, egyszemélyes úrbrikskát sem tudok elhajtani. Ön viszont tud, és ebből az következik, hogy el kell hagynia a Rhodiát.

Nem lehetett meg nem hallani szavaiban a könyörgést, Biron azonban ridegen összeráncolta a homlokát.

- Miért?

Gillbret sietősen folytatta:

- Ahogy mondtam, Artemisia és én beszélgettünk önről, és mindent szépen kitaláltunk. Ön innen menjen egyenesen az ő szobájába, ahol ő már várni fogja. Csináltam is egy vázlatos rajzot, úgyhogy kérdezősködni sem kell, merre menjen a folyosókon. - Biron kezébe nyomott egy kis fémlapot. - Ha valaki megállítja, mondja azt, hogy az igazgató hívatta. Ha nem mutat bizonytalanságot, nem lesz semmi baj...

- Álljon már meg! - szólt rá Biron. Még egyszer nem óhajtotta ezt végigcsinálni. Jonti

áthajszolta a Rhodiára, következőképpen a tirannok elé, az ő megbízottjuk egykettőre átirányította a palotába, ahelyett hogy a maga titkos útján tapogatózhatott volna el idáig. És most itt áll, csupaszon, felkészületlenül, kitéve egy báburalkodó kiszámíthatatlan szeszélyeinek. De ebből elég volt. Mostantól kezdve lehet, hogy erősen korlátozni fogják a mozgásában, de - az ürre és az időre! - maga határozza meg, hová menjen. Erősen eltökélte magában.

- Én igen fontos ügyben jöttem ide, sir - mondta szilárdan. - Nem megyek el.
- Mit mond? Ne legyen ostoba, fiatalember. - Az öreg Gillbret egy pillanatra elveszítette a türelmét. - Gondolja, hogy bármit is elérhet itt? Hogy ha megvárja a napkeltét, élve kijut a palotából? No hisz! Hinrik behívja a tirannokat, és maga huszonnégy órán belül a börtönben találja magát. Csak kivárja a pillanatot - mert azt tudnia kell, hogy nagyon sokáig tart, míg elszánja magát valamire. Én ismerem őt, elhiheti. Az unokafivérem.
- És ha úgy van, miért érdekli önt? Miért aggasztja magát miattam? - tudakolta Biron. (Nem! Nem hagyja magát továbbkergetni. Soha többé nem lesz dróton rángatható bábu.) De Gillbret megállt előtte, és igen komolyan ránézett.

- Azt akarom, hogy vigyen magával. Én magamért aggódom. Nem tudok tovább itt élni a tirannok uralma alatt. Csak sajnos sem Artemisia, sem én nem tudunk úrhajót vezetni, különben már régen elmentünk volna. A mi életünkön is szó van.

Biron érezte, hogy az a nagy elszántság gyengülni kezd benne.

- Az igazgató lánya? Mi köze neki ehhez az egészszhez?

- Azt hiszem, ő a legelszántabb közöttünk. A nők számára létezik a halálnak egy különleges neme. Mi más történhet egy igazgató fiatal, csinos és hajadon lányával, mint hogy férjhez adják? És manapság ki számít kívánatos vőlegénynek? Hát persze, hogy egy öreg, kéjsóvár tirann udvari tisztviselő, aki már eltemetett három feleséget, és ifjonti tüzét egy lány karjában kívánja feléleszteni.

- Az igazgató bizonyára soha nem egyezne bele!

- Az igazgató bármibe beleegyezne. És nem is vár senki az ő beleegyezésére.

Biron Artemisiát látta maga előtt, ahogy legutóbb a valóságban, a homlokából hátrafésült hajjal; a sima haj csak a váll magasságában göndörödött enyhén befelé. Látta selymes bőrű, tiszta arcát, fekete szemét, piros ajkát, a mosolyát, magas, karcsú termetét. E leírás minden bizonnyal százmillió leányra ráillett galaxisszerte. Kész neveltség lenne, ha hagyná, hogy ilyesmi eltérítse a tervétől.

Mégis azt kérdezte:

- Van hajó készenlétben?

Gillbret arcát ezer ráncba gyúrte egy váratlan mosoly. De még mielőtt egy szót is válaszolhatott volna, dörömböltek az ajtón. Nem a fotosugár hívta föl magára tapintatosan a figyelmet, sem a halkan neszező kopogás a műanyag felületen, nem, ez a hatalmas fegyverének erőteljes csörömpölése volt.

A dörömbölés megisméltlődésekor Gillbret így szólt:

- Jobb lenne, ha ajtót nyitna.

Biron engedelmeskedett, mire két egyenruhás nyomult be az ajtón. Az elsőnek belépő katonásan tisztelgett Gillbretnek, majd Bironhoz fordult:

- Biron Farrill, a Tyrann bolygó királyi megbízottja és a Rhodia igazgatója nevében őrizetbe veszem.

- Milyen váddal? - tudakolta Biron.

- Felségárulás vádjával.

A vereség végtelen fájdalma cikázott át Gillbret arcán. Félrefordította a tekintetét.

- Hinrik ezúttal gyors volt, nem is gondoltam róla, hogy képes ilyen gyorsaságra. Milyen mulatságos gondolat!

Megint a régi Gillbret volt - mosolygó, közönyös, enyhén felhúzott szemöldökű, egyszóval pontosan olyan, mintha csöppnyi szánakozással nézne egy visszataszító arcot.

- Kövessen, kérem - mondta az ôr, és Biron megpillantotta az idegkorbácsot, amely lazán feküdt a másik kezében.

Nyolcadik fejezet

Egy lady szoknyái

Biron torka kiszáradt. Tudta, hogy tisztességes harcban akármelyik ôrt le tudná gyôzni, és felettébb vágyott erre a lehetőségre. De akár egyszerre mindkettôjük ellen is elég jól szerepelt volna - csak hogy nekik idegkorbácsuk volt, s ô a karját se emelhette volna föl, máris odadugták volna az orra alá. Magában már föl is adta - nem tehetett mást.

Gillbret azonban így szólt:

- Fiúk, legalább hadd vegye magához a köpenyét.

Biron megrökönyödve nézett a kis emberre, és már le is tett róla, hogy megadja magát.

Tudta, hogy nincs köpenye.

Az ôr, aki már készenlétben tartotta a korbácsát, tisztelettel összevágta a bokáját.

- Hallotta a mylordot - bökött Bironra a korbáccsal. - Fogja a köpenyét, és indulás!

Biron olyan lassan hátrált, amilyen lassan csak mert. Vissza a könyvespolcig, ott leguggolt, s a szék mögött tapogatózott nem létező köpenye után. Míg ujjai az ürességet markolázták, feszülten várakozott Gillbretre.

Az ôrök szemében a szonovizor csak egy fura, gombokkal felszerelt tárgy volt. Az, hogy Gillbret babrálja, gyengéden cirógatja gombjait, számukra semmit sem jelentett. Biron feszülten figyelte a korbács hegyét, és hagyta, hogy az töltse be az elméje minden zegzugát. Nyilván semmi más, amit lát vagy hall, nem léphet be az elméjébe.

De még mennyi ideig?

- A szék mögött van a köpenye? - kérdezte a fegyveres ôr. - Álljon fel!

Türelmetlenül előrelépett, azután megállt. Szeme a meglepetéstôl összeszűkült, s éles tekintet vetett balra.

Ez volt az a pillanat! Biron fölegyenesedett, majd elrugaszkodott előre és lefelé, és megragadta az ôr két térdét. Az egy hatalmas puffanással a földre zuhant, Biron jókora ökle pedig a másik keze fölött összerándulva megragadta az idegkorbácsot.

Erre a másik ôr is előkapta az idegkorbácsát, de használni már nem tudta. Szabad kezével vadul csépelte az elôtte lévő üres teret.

Gillbret éles, magas hangon felnevetett.

- Magát zavarja valami, Farrill?

- Nem látok semmit - mordult fel Biron, s még hozzátette: - Kivéve a korbácsot, amit most szereztem meg.

- Jól van, akkor menjen. Most nem tudják megakadályozni benne. Az agyuk tele van a

látvánnyal és a hangokkal, melyek nem léteznek.

Gillbret egy ügyes mozdulattal kitért a vergődő testek útjából.

Biron kiszabadította a karját, és fölállt. Hatalmas ütést mért a másik ember bordái alá. Az őr arca eltorzult a fájdalomtól, s a teste görcsösen összerándult. Biron, kezében a korbáccsal, fölegyenesedett.

- Vigyázzon! - kiáltotta Gillbret.

De Biron nem tudott elég gyorsan megfordulni. A másik őr már rajta volt, s újra a földre rántotta. Vakon támadott, nem lehetett tudni, hogy mit gondol, kivel-mivel birkózik.

Fújtatva lihegett Biron fülébe, torkából folyamatos és összefüggéstelen gurgulázás tört elő.

Biron ide-oda ficánkolt, hogy végre működésbe tudja hozni a zsákmányolt korbácsot, és közben riadtan eszmélt rá, hogy ellenfele üres, kifejezéstelen szeme egy előtte láthatatlan rémségre mered rá.

Átkarolta a másik lábát, s a testsúlya helyezgetésével próbált kiszabadulni, de hiába.

Háromszor csapódott keményen a csípőjének az őr korbácsa, s ő mindannyiszor összerándult.

Ekkor az őr torkából feltörő gurgulázás szavakká állt össze:

- Elkaplak mindnyájatokat!

A korbács energiasugarában halványan, szinte láthatatlanul reszketett az ionizált levegő, majd szélesen elterült, s a sugár útja keresztezte Biron lábát.

Úgy érezte, mintha forró ólomfürdőbe mártotta volna. Vagy mintha gránittömb zuhant volna rá. Vagy mintha leharapta volna egy cápa. Pedig fizikai értelemben nem történt vele semmi - csak a fájdalomérzetért felelős idegvégződéseket érte általános és maximális inger. Ennél többet a forró ólom se tehetett volna.

Biron torkából tagolatlan üvöltés szakadt ki, s azzal összeesett. Még az sem jutott el a tudatáig, hogy a harc véget ért. Semmi sem számított, csak a fájdalomáradat.

Ha Biron nem tudta is, az őr szorítása gyengült, s amikor pár perc múlva a fiatalember már ki tudta nyitni a szemét, és kipislogta belőle a könnyeket, látta, hogy az őr, háttal a falnak vetve magát, halkán kacarászva lökdösi mindkét kezével a semmit. A másik továbbra is kezét-lábát szétterpesztve hevert a földön. Öntudatánál volt, de megnémult. Valami szeszélyes röppályát követett a tekintetével, s a teste enyhén remegett. A szája habzott.

Biron minden erejét összeszedte, hogy fel tudjon állni. Csúnyán bicegett, de végül odaért a falhoz. Megnyomta a korbács gombját, mire az őr összeesett. Aztán visszament az elsődhöz, ő sem védekezett, csak a szeme mozgott némán az öntudatlanság beálltának pillanatáig.

Biron újra leült, keresztbe tette fájó lábát, lehúzta róla a cipőt és a zoknit, s meglepve bámult sértetlen bőrére. Amikor megdörzsölte, feljajdult az égető érzésre. Fölpillantott Gillbretre, aki letette a szonvizort, és keze fejével megdörgölte beesett arcát.

- Köszönöm a segítséget, amit a hangszerétől kaptam - mondta Biron.

Gillbret vállat vont.

- Nemsokára többen is jönnek. Menjen Artemisia szobájába! Kérem! Gyorsan!

Bironra átragadt az érzés. A lábán enyhült a fájdalom, de most mintha feldagadt volna. Felhúzta a zokniját, a cipőjét pedig a hóna alá kapta. Egy korbácsa már volt, s most a másik őrtől is elvette. Mindkettőt bedugta az övébe.

Az ajtó felé fordultában még megkérdezte, s a hangjában volt némi gyanakvás:

- Mit láttatott velük, sir?

- Nem tudom. Nincs rá befolyásom. De mindent megadtam, amit tudtam, a többi már azon múlt, hogy milyen képzetkörökben mozognak. Kérem, ne ácsorogjon és ne beszélgessen itt. Megvan a térképe Artemisia szobájához?

Biron bólintott, s elindult. A folyosó teljesen kihalt volt. Nem haladt gyorsan, mert ha megpróbálta, rögtön sántítani kezdett.

Az órájára pillantva eszébe jutott, hogy még nem volt ideje arra, hogy átállítsa a helyi időszámításra. Most is a szabvány csillagközi időt mutatta, mint a hajó fedélzetén: száz percből állt egy óra, és ezer percből egy nap. Így most semmit nem jelentett az, hogy a hűvös fémlapon a 876-os szám rózsaszín fénye csillogott.

Mindenesetre jól benne járhattak az éjszakában, illetve a bolygó alvóidejében (feltéve, hogy e kettő nem esik egybe), különben a folyosók nem lettek volna ilyen kihaltak, s a falakon lévő domborművek nem foszforeszkáltak volna teljesen magukra maradva. Elhaladtában az egyiket, egy koronázási jelenetet ábrázoló szórakozottan megérintett, s úgy találta, hogy kétdimenziós. Pedig tökéletesen olyan illúziót keltett, mintha kiemelkedett volna a fal síkjából.

Ez olyan szokatlan volt számára, hogy egy pillanatra megállt, és alaposabban szemügyre vette. Azután észbe kapott, és továbbsietett.

Meglepte, s a Rhodia hanyatlásának újabb jeleként értékelte a folyosó ürességét. Most, hogy lázadó lett belőle, tudatára ébredt a hanyatlás mindeme jelképének. A palotát - mint egy független hatalom központját - állandóan őrizni kellett volna, nem beszélve az éjjelenkénti néma felügyeletről.

Rápillantott Gillbret hevenyészett térképére, majd jobbra fordulva feljutott egy széles, ívelt vonalú feljáróra. Valaha itt felvonulások lehettek, de mára ebből semmi sem maradt. Nekidől a megjelölt ajtónak, és megérintette a fotojelzőt. Az ajtó résnyire, majd szélesre tárult.

- Jöjjön be, fiatalember.

Artemisia volt. Miután Biron besurrant, az ajtó gyorsan, hangtalanul bezárult mögötte. Nézte a lányt, és nem szólt semmit. Csak homályosan volt tudatában annak, hogy a vállán el van szakadva az inge, hogy az egyik ingujja szabadon lifeg, a ruhája piszkos, az arca pedig összevissza van karistolva.

Aztán megkérdezte:

- Leülhetek?

A lány a székhez vezette, majd kicsit ingerülten megállt előtte.

- Mi történt? Mi baj van a lábával?

- Megsebesítettem - felelte kurtán a fiú. - Felkészült az indulásra?

- Akkor hát elvisz bennünket? - derült fel a lány arca.

Bironnak azonban nem volt ínyére a nyájaskodás. Egyre csak nyilalló lábát simogatta.

- Nézze - mondta -, vigyen ki egy hajóhoz. Itt hagyom ezt a nyavalyás bolygót. Ha velem akar jönni, elviszem.

A lány összehúzta a szemöldökét.

- Hívhatna kedvesebben is. Verekedett?

- Igen, verekedtem. Az apja testőreivel, akik le akartak tartóztatni árulásért. Enynyit a menedékjogomról.

- Ó, sajnálom.

- Én is sajnálom. Nem csoda, hogy a tirannok egy maroknyi emberrel uralkodnak ötven

világ felett. Mert mi segítünk nekik. Az olyan emberek, mint a maga apja, mindenre készek, csak hogy hatalmon maradhassanak. Hajlandók megfelekedezni az úriember legelembb kötelességéről... Na de hagyjuk.

- Mondtam, hogy sajnálom, gazda. - A lány rideg fennhéjázással ejtette ki a rangját jelentő szót. - Kérem, ne akarjon bíraskodni az apám felett. Nem ismer minden tényezőt.

- Nem óhajtom megvitatni ezt a témát. Mennünk kell, még mielőtt megjelenik egy újabb eresztés az apja drágalátos testőreiből. Jó, jó, nem akartam az érzéseiben megbántani. Bocsásson meg!

Biron olyan goromba volt, hogy modora érvénytelenné tette a bocsánatkérését, de hát, a mindenségít, eddig még sohasem ütötték meg idegkorbáccsal, és ez nem tett jót a kedélyének. És az ürre, hol itt a menedékjog?!

Artemisia is méregbe gurult. No nem az apjára volt dühös, hanem erre az ostoba fiatalemberre. De még milyen fiatal! Gyakorlatilag gyerek, gondolta a lány, aligha idősebb nála, ha egyáltalán van annyi idős.

Ekkor megszólalt a kommunikátor.

- Egy perc, és mindjárt megyünk - szólt bele éles hangon.

- Arta? - hallatszott Gillbret visszafojtott hangja. - Nálad minden rendben?

- Megjött - suttogta válaszul a lány.

- Jó. Ne mondj semmit! Csak figyelj! Ne hagyd el a szobád! Őt is tartsd ott! Átkutatják a palotát. Nem tehetünk ellene semmit. Majd kitalálok valamit, de addig is ne mozdulj.

Választ nem várt. A kapcsolat megszakadt.

- Szóval így állunk - szögezte le Biron. Ő is hallott mindent. - Maradjak, és sodorjam magát is bajba, vagy menjek, és adjam föl magam? Gondolom, a Rhodián sehol másutt nem érvényesíthetem a menedékjogomat.

A lány dühösen nézett farkasszemet vele, és elfülő hangon suttogta:

- Jaj, fogja már be a száját, maga emeletes, csúf bolond!

Egymásra bámultak. Biron halálosan meg volt sértve érzéseiben. Hogyne, hiszen bizonyos értelemben a lánynak is segíteni akart, mi oka volt hát, hogy sértegesse?

- Sajnálom - mondta a lány, és elfordította a tekintetét.

- Rendben van - felelte Biron hűvösen, magában azonban egészen mást gondolt. - Joga van véleményt alkotni.

- Nem szabad ilyeneket mondania az apámról! Maga nem tudja, milyen az, amikor valaki igazgató. Akármit gondol is ön, ő a népéért dolgozik.

- Ó, persze. A nép kedvéért kell kiadnia engem a tirannoknak. Ez ésszerűen hangzik.

- Bizonyos értelemben igen. Meg kell nekik mutatnia, hogy lojális, máskülönben elmozdíthatják őt, és átvehetik a Rhodia fölött a közvetlen kormányzást. Az jobb lenne?

- Ha egy nemesember nem talál menedéket...

- Jaj, maga mindig csak önmagára gondol! Ez a baj magával.

- Nem hiszem, hogy különösebb önzésre vall, ha az ember nem akar meghalni. Főleg a semmiért. Én legalább harcoltam, mielőtt elmegyek. Az én apám pedig ellenük harcolt. Tudta, hogy ezzel már érzelmi húrokat penget, de hiába, ha egyszer a lány így hatott rá.

- És mit ért el vele az apja?

- Gondolom, semmit. Megölték.

Artemisia most már végképp szerencsétlennak érezte magát.

- Nem tudom, hányadszor kérem a bocsánatát, és ezúttal komolyan is gondolom. Ez az egész olyan megrázó. Tudja - tette hozzá védekezően -, én is bajban vagyok.

- Tudom - jutott Biron eszébe. - Jól van, kezdjük előlről az egészet! - Mosolyogni próbált. Egyébként is javult valamicskét a lába.
- Maga tulajdonképpen nem is csúnya - próbált könnyedebb hangot megütni a lány.
- Ó, hát... - Biron szabályosan tökkelütöttek érezte magát. Hirtelen elhallgatott, Artemisia keze pedig a szájához röppent. Fejük egyszerre fordult az ajtó felé.
A folyosót borító rugalmas műkő lapokon hallani lehetett a vezényszóra lépő lábak halk neszt. Lábak haladtak el az ajtó előtt, egy pár csizma pedig éppen itt verődött össze engedelmesen, hogy a nyomában felzúmmogjon az éjszakai jelzés.

Gillbretnek sietnie kellett. Eldugta a szonovizort. Most először kívánta, bárcsak lenne jobb rejtekhelye. A csuda vinné el Hinriket, amiért most olyan gyorsan jutott elhatározásra, és nem tudott várni legalább reggelig. Muszáj elszöknie, lehet, hogy többé soha nem lesz rá alkalma.

Azután hívta az őrség kapitányát. Olyan apróságok fölött mégsem térhet könnyedén napirendre, hogy van itt két öntudatát veszett őr meg egy szökött fogoly.
A kapitány mord képpel hallgatta végig. Előbb elvitette a két öntudatlan őrt, azután odaállt Gillbret elé.

- Nem értettem tisztán az üzenetéből, sir, hogy mi történt.
- Pontosán az, amit lát - felelte Gillbret. - Jöttek, hogy végrehajtsák a letartóztatási parancsot, de a fiatalember nem engedelmeskedett. Elment, az úr tudja, hová.
- Ennek nem sok jelentősége van, sir - mondta a kapitány. - A palotában ma éjjel egy tekintélyes személyiség is tartózkodik, úgyhogy a késői időpont ellenére gondosan őrzik. Innen nem juthat ki, idebent pedig kifeszítjük a hálót. De hát hogyan szökhetett meg? Az embereimnél fegyver volt, nála nem.
- Úgy küzdött, mint egy oroszlán. Abból a székből, amely mögött megbújtam...
- Sajnálatos, lord, hogy nem jutott eszébe, hogy egy árulással vádolt személy ellenében az embereim segítségére siessen.

Gillbret nagyon mogorva képet vágott.

- Mulattató gondolat, kapitány. Ha az emberei, akik számukat és fejeiket tekintve is kétszeres túlerőben voltak, az én segítségemet igénylik, akkor ideje, hogy új embereket toborozzon magának.

- Nagyszerű. Most átkutatjuk a palotát, s ha megtaláltuk, megnézzük, meg tudja-e ismételni a mutatványt.

- Elkísérem, kapitány.

Most a kapitányon volt a sor, hogy felvonja a szemöldökét.

- Nem tanácsolom, lord. Veszélyes lehet.

Az ilyesféle megjegyzés, ha egy Hinriadnak mondták, felért egy sértéssel. Gillbret tudta ezt, de csak mosolygott, s ettől sovány arcán összegyűltek a ráncok.

- Tudom - mondta -, de én olykor még a veszélyt is szórakoztatónak találom.

Öt percebe telt, mire a testőrök összegyűltek. Gillbret ezalatt egyedül maradt a szobájában, és felhívta Artemisiát.

Biron és Artemisia dermedten hallgatták a halk zúmmogést. Kétszeri megszólalás után óvatos kopogás hallatszott az ajtón, majd megszólalt Gillbret hangja:

- Hadd próbáljam meg én is, kapitány. - Azután hangosabban: - Artemisia!

Biron megkönnyebbülten elvgyorodott, s már indult volna, amikor hirtelen a lány tenyerét érezte a száján.

- Egy pillanat, Gil bácsi! - kiáltott Artemisia, s közben kétségbeesetten mutogatott a fal felé.

Biron csak nézett bambán. A fal teljesen üres volt. Artemisia elhúzta a száját, és gyorsan ellépett mellőle. Kezével megérintette a falat, mire annak egy darabja hangtalanul félresiklott, s mögötte feltárult egy öltözőfülke.

- Menjen be! - súgta hangtalanul a lány, miközben a jobb vállán lévő dísztüvel babrált. A szétrnyíló csat megbontotta azt a kis erôteret, amely mintegy láthatatlan pecsétként hosszában összezárta a ruha két szárnyát. Artemisia kilépett a ruhából.

Biron közben átlépett azon, ami az imént még fal volt, s mielőtt újra bezárult volna, még látta, hogy a lány fehér, prémes köntöst dob a vállára. A skarlátvörös ruha gyûrôttlen hevert a széken.

Biron körülnézett, s azon tûnôdött, vajon a katonák át akarják-e kutatni Artemisia szobáját. Ha igen, akkor az ô helyzete meglehetősen reménytelen. Más úton nem lehetett kimenni az öltözôszobából, mint amelyiken bejött, és idebent végképp nem lehetett elbûjni sehová.

Az egyik fal mentén egy sor ruha lógott, melyek elôterében halványan csillámlott a levegô. A keze könnyedén áthatolt a csillámláson, s az a kis bizsergés a csuklóján csak azt jelentette, hogy oda a por nem hatolhat be, így a mögötte lévô terület csíramentesen tiszta marad.

Persze a szoknyák mögé elbûjhatott. És meg is tette. Durván bántalmazott két ôrt - Gillbret segítségével -, hogy ide eljusson, s most, hogy itt van, bebûjrik a nôi szoknyák mögé. A szó szoros értelmében.

A helyzethez cseppet sem illôen azon kapta magát, hogy azt kívánja, bárcsak valamivel hamarabb megfordult volna, s nem várja ki a fal bezárulását. Szemrevaló alakja volt a lánynak. Nevetséges, hogy milyen undok volt vele az imént. Miért is kellene ôt hibáztatni az apja vétkeiért?

De most nem tehetett mást, mint várt, s bámulta a csupasz falat. Várta, hogy a szobában felhangzik a léptek zaja, megint félrehúzzák a falat, megint szembe fog nézni a fegyverek csövével, csak éppen szonovizor nem lesz, hogy a segítségére siessen.

Várt. És mindkét kezében egy-egy idegkorbácsot tartott.

Kilencedik fejezet

És egy hûbérúr nadrágja

- Mi a baj? - Artemisiának nem kellett színlelnie, hogy kényelmetlenül érzi magát. A kérdés Gillbretnek szólt, aki az őrség kapitányával az ajtóban állt. Fél tucat egyenruhás álldogált diszkrétan a háttérben. - Apával történt valami?

- Nem, nem - intette nyugalomra Gillbret. - Semmi olyan nem történt, ami miatt nyugtalanokodnod kell. Aludtál?

- Épp a határán voltam - felelte a lány. - Az udvarhölgyeim már órák óta visszavonultak, így csak magam jöttem a kopogásra. Halálra rémítettél.

Ekkor váratlanul a kapitányhoz fordult, s a hangja kimértté vált.

- Mit óhajt tőlem, kapitány? Kérem, csak gyorsan. Ebben a napszakban nem szokás kihallgatást kérni.

Mielőtt a másik szóra nyíló száján egy hang is kijöhetett volna, Gillbret közbevágott:

- Nagyon mulatságos dolog történt, Arta. Az a fiatalember... hogyishívják... tudod... elviharzott, de előbb még megagyalt két embert. Most őt üldözzük - az egyenlő feltételek jegyében. Egy szakasz katona egy szökevény ellenében. És itt vagyok magam is, hogy buzgalmammal és bátorságommal felüldítsem a forró nyomon haladó kapitányt.

Artemisiának sikerült teljesen elképedt arcot vágnia.

A kapitány egy kurta szitkot mormogott el magában, alig mozgó szájjal. Azután fennhangon így szólt:

- Ha megengedi, lord, nem fejezte ki magát elég közérthetően, és így az ügyünk megbocsáthatatlan késlekedést szenved. Lady, azt az embert, aki Widemos volt gazdája fiának mondja magát, letartóztattuk árulásért. De sikerült elmenekülnie, és most szökésben van. Át kell kutatnunk érte a palotát szobáról szobára.

Artemisia összehúzott szemöldökkel lépett hátra.

- Az én szobámat is?

- Ha megengedi, lady.

- Nem engedem meg! Bizonyára tudnék róla, ha egy idegen férfi tartózkodna a szobámban. A pusztá feltételezés is tisztességtelen, hogy efféle emberrel vagy bárki idegennel dolgom lehet e késői órán. Kérem, kapitány, tanúsítson illő tiszteletet a személyem iránt.

Ez hatott. A kapitány, mit tehetett mást, kénytelen volt meghajolni.

- Semmi ilyesmit nem feltételeztem, lady. Bocsássa meg, hogy ebben az éjszakai órában háborgattuk. Természetesen beérjük a szavával, miszerint nem látta a szökevényt. Az adott körülmények között meg kellett győződnünk az ön biztonságáról. Az illető veszedelmes alak.

- Nem lehet olyan veszedelmes, hogy ön és az emberei ne tudnának elbánni vele.

- Kapitány - hangzott fel ismét Gillbret magas, éles hangja. - Jöjjön már! Amíg maga itt udvarias bókokat vált az unokahúgommal, az emberünk bőven kifoszthatta a fegyverraktárat. Szeretném javasolni, hogy hagyjon őrszemet Lady Artemisia ajtaja előtt, hogy senki ne háborgathassa azt, ami még menthető az éjszakai nyugalmából. Hacsak, kedvesem - billegette játékosan az ujjait Artemisia felé -, nem akarsz csatlakozni hozzánk.

- Köszönöm, én inkább magamra zárom az ajtót, és lepihenek - felelte hűvösen Artemisia.

- Jó magaszt válasszon! - rikkantotta Gillbret. - Válassza ezt itt, ni. Ugye, milyen szép egyenruhát viselnek a testőreink, Artemisia? Elég egy pillantás, és az ember már az egyenruhájáról felismeri a testőrt.

- Lord - szólalt meg türelmetlenül a kapitány -, nincs időnk. Ön hátráltatja az ügyeket.

Intésére a szakaszból kivált egy űr, s tisztelgett előbb az Artemisiára rácsukódó ajtónak,

majd a kapitánynak. A katonás léptek zaja mindkét irányban eltávolodott.

Artemisia némi várakozás után néhány centiméternyi rést nyitott az ajtón. Ott állt az ôr, szétterpesztett lábbal, egyenes háttal, jobb kezében a fegyverével, bal keze a fegyver gombján. Az az ôr volt, akit Gillbret javasolt, magas, derék férfi. Nagyjából olyan magas, mint widemosi Biron, ha nem is olyan széles vállú.

A lány hirtelen arra gondolt, hogy Biron, bár fiatal, és ezért bizonyos nézeteit tekintve oktalannak mondható, de szintúgy magas és remek izomzatú, ami előnyére válik. Butaság volt tôle, hogy úgy rátámadt. Ami azt illeti, kifejezetten jóképû fiú.

Becsukta az ajtót, és elindult az öltözőfülke felé.

Amikor félresiklott a fal, Biron izmai pattanásig feszültek. A lélegzetét visszafojtotta, ujjai mozdulatlanlanná merevedtek.

- Vigyázzon vele! - nézett elkerekedô szemmel Artemisia a korbácsokra.

A fiú megkönnyebbülten kifújta a levegôt, s a korbácsokat zsebre dugta. Kényelmetlen volt ugyan, de tok híján nem tehetett mást.

- Csak arra az esetre tartogattam, ha engem keresnének - mondta.

- Jöjjön ki. És beszéljen suttogva.

A lány hálóingben volt, amelyet Biron számára ismeretlen anyagból készült apró, ezüstös szôrmebojtok díszítettek. Magának az anyagnak enyhe sztatikus vonzása volt, s ettôl mindenféle gombok, kapcsok, szalagok és szegôzés nélkül megtapadt a testen - továbbá sejtetni engedte Artemisia testének körvonalait.

Biron érezte, hogy a füle kigyûl, s ez az érzés fölöttébb kedvére való volt.

Artemisia várt, majd mutatóujjával néhány apró kört írt le, és azt kérdezte:

- Nem bánja?

Biron fölneézett a lány arcába.

- Micsodát? Ó, bocsánat.

Hátat fordított a lánynak, s úgy figyelte feszülten a ruhák suhogását. Eszébe sem jutott, vajon miért nem az öltözőfülkében vált ruhát a lány, vagy még inkább, miért nyitott ajtó, míg át nem öltözött. Vannak olyan mélységei a nôi léleknek, melyek tapasztalatok híján elemezhetetlenek.

Amikor Biron megfordult, a lány egy kétrészes fekete ruhában volt, mely épp csak takarta a térdét.

- Akkor hát indulunk? - kérdezte gondolkodás nélkül Biron.

De a lány a fejét rázta.

- Elôbb maga is tegye meg, ami magára tartozik. Másik ruhát kell szereznie. Álljon az ajtó egyik oldalára, és én behívom az ôrt.

- Miféle ôrt?

A lány arcán mosoly suhant át.

- Gil bácsi javaslatára ôrt hagytak az ajtó elôtt.

A folyosóra nyíló ajtó pár centiméterre félresiklott. A mozdulatlan szoborrá merevedett ôr ott állt a helyén.

- Ôrszem - súgta a lány. - Jöjjön be. Gyorsan!

Egy közönséges katonának semmi oka nem volt rá, hogy ne akarjon az igazgató lányának engedelmessé válni. Be is lépett hát a szélesebbre nyíló ajtón.

- Szolgálatára, lady... - De már össze is csuklott a vállára zúduló súly alatt, s több szó nem

hagyhatta el a száját a gégejére mért alsókarütéstől.

Artemisia sietve becsukta az ajtót, s felkavarodó gyomorral figyelte az eseményeket. A Hinriadok palotájában dekadens-szelíden folydogált az élet, és ő még soha nem látott olyat, hogy egy ember arcát előnti a vér, tátva marad a szája, mégis, mintha meg akarna fulladni, el-elakad a lélegzete. Elfodította a fejét.

Biron az erőfeszítéstől vicsorogva szorította a másik ember torkát. Az őt elerőtlenedő kézzel próbálta - hasztalan - lefejtetni magáról Biron kezét, míg lába céltalanul rugdosta a levegőt. Biron fölemelte a padlóról, de szorítása eközben sem gyengült.

Ebben a pillanatban az őt két karja az oldalához hullt, a lába lazán lecsüngött, mellének görösös zihálása lecsillapodott. Biron ekkor szelíden leengedte a padlóra, s az ember, mint egy kiürült zsák, ernyedten elterült.

- Meghalt? - suttogta elszörnyedve Artemisia.

- Nem hinném - felelte Biron. - Ebből négy-öt perc kell, hogy megölje az embert. De egy időre kivontam a forgalomból. Van valamije, amivel megkötözhetném?

A lány tanácstalanul rázta meg a fejét.

- Valami harisnyaféléje csak van - unszolta Biron. - Az is nagyon jó lenne. - Mialatt beszélt, lecsatolta az őt fegyvereit, lehúzta róla a felsőruháját. - És szeretnék megfürödni. Már nagyon rám férne.

Artemisia fürdőszobájának tisztító gőze maga volt az élvezet. Parányit talán a kelleténél illatosabb lett tőle, s Biron remélte, hogy a levegőn elpárolog róla az illat. De tiszta lett, holott éppen csak áthaladt a finom szemcsés, lebegő párafüggönyön, melyet erőteljes áramlással sodort el mellette a meleg levegő. Még szárítókamra sem kellett, mert nemcsak tisztán, de egyszersmind szárazon lépett ki belőle. Ezt a módszert nem ismerték sem a Nepheloson, sem a Földön.

Az őt egyenruhája itt-ott szoros volt, s az sem nyerte meg Biron tetszését, ahogy a csúnya, kúp alakú katonai sapka megült kerek feje búbján. Elégedetlenül nézegette magát a tükörben.

- Hogy festek?

- Egész katonásan - felelte a lány.

- Az egyik korbácsot magának kell hoznia - mondta a fiú. - Én nem hozhatok hármat.

A lány két ujjal megfogta, és belepottyantotta a táskájába, melyet szintén valamiféle mikroerő tartott meg széles övében, úgyhogy a keze szabadon maradt.

- Ideje volna elindulnunk - mondta. - Ha találkozunk valakivel, ne szóljon egy szót se, hagyja, hogy én beszéljek. A kiejtése nem tökéletes, és egyébként is udvariatlanság lenne a jelenlétemben megszólalnia, hacsak nem közvetlenül magához beszél valaki. Ne felejtse el, maga közönséges katona!

A padlón heverő őt teste meg-megvonaglott, a szeme forgott. Csuklóját és bokáját hátul egy csomóba kötötték össze egy olyan harisnyával, amelynek szakítóereje felért egy ugyanolyan vastag acélhuzaléval. Nyelvével hasztalanul lökdöste a szájába tömött pecket. Eltolták az útból, hogy ne kelljen átlépniük rajta, míg eljutnak az ajtóhoz.

- Erre - súgta hangtalanul Artemisia.

Már az első fordulóban osonó lépteiket hallottak a hátuk mögött, s egy könnyű kéz ereszkedett le Biron vállára.

A fiú gyorsan oldalt lépett, s mialatt megfordult, egyik kezével már az illető karját fogta, a

másikkal meg a korbácsot ragadta meg.

De csak Gillbret volt az.

- Nyugalom, ember. - Mindössze ennyit mondott.

Biron szorítása ellazult.

- Már vártam magukat, de ez nem ok arra, hogy eltörje a csontomat - mondta a karját dörzsölgetve. - Hadd nézzem meg alaposabban, Farrill. A ruha kicsit mintha összement volna magán, de amúgy nem rossz... nem rossz! Senkinek sem fog feltűnni ebben az öltözékben. Íme, az egyenruha előnye. Magától értetődőnek fogják venni, hogy katonai egyenruhában senki más nem lehet, mint egy katona...

- Gil bácsi - suttogta türelmetlenül Artemisia -, ne beszélj már annyit! Hol a többi ôr?

- Mindenki odavan, ha egy pár szót szólok - méltatlankodott Gillbret. - A többi ôr a torony felé ment. Megegyeztek abban, hogy a barátunk semelyik alsó szinten nem lehet, ezért csak néhány embert hagytak a fôkapunál és a feljáróknál, és bekapcsolták a teljes riasztórendszert. De majd átjutunk rajta.

- Önt nem fogják keresni? - érdeklôdött Biron.

- Engem? Ugyan! A kapitány - minden hajbókolása ellenére - örült, amikor menni látott. Biztosíthatom, nem fognak keresni.

De most még a suttogó beszélgetést is abbahagyták. A rámpa aljában egy ôr állt, másik kettô pedig a szabadba nyíló kétszárnyú kapu két oldalán.

- Emberek, nincs semmi hír a szökött fogolyról? - kiáltotta el magát Gillbret.

- Nincs, lord - felelte bokáját összeütve és tisztelegve a közelebb álló ôr.

Odakint éjszaka volt, csillagfényes, derült éjszaka. A csillagköd rongyos szélû foltja kioltotta a látóhatár közeli fénypontokat. A központi palota tömbje sötéten magasodott föl a hátuk mögött, s a palotához tartozó reptér nem egészen fél mérföldre volt tőlük.

Öt perce mehettek már egy csendes kis úton, amikor Gillbretet elfogta a nyugtalanság.

- Baj van - mondta.

- Gil bácsi - kérdezte Artemisia -, ugye nem felejtetted el elintézni, hogy készen álljon a hajó?

- Persze hogy nem - förmedt rá a nagybátyja, már amennyire suttogva rá lehet förmedni valakire. - De miért van kivilágítva a reptéri torony? Most sötétnek kellene lennie.

A fákon túlra mutatott, oda, ahol a tornyokat át- meg átluggatta a fehér fény. Ez rendesen azt jelentette, hogy a reptéren munka folyik: hajók jönnek-mennek az űr és a leszállóhely között.

- Ma éjszakára semmit sem jeleztek - mormolta Gillbret. - Ez biztos.

Már a magyarázatot is látták - Gillbret legalábbis látta - a távolból. Megtorpant, s széttárt karjával megállásra készítette a másik kettôt is.

- Na, jól nézünk ki! - mondta, és hisztérikusan felnevetett. - Hinriknek, a hülyének ezúttal tényleg sikerült összekutyulnia mindent. Itt vannak! A tirannok! Nem értitek? Ez itt Aratap személyi használatú páncélozott cirkálója.

Biron jól látta a többi, egymástól meg nem különböztethetô hajó közül kiváló, halványan megvilágított járművet. Ez simább volt, karcsúbb, kecsesebb, mint a rhodiai hajók.

- A kapitány ugyan mondta, hogy ma vendégül látnak egy "személyiséget", de én nem figyeltem fel rá - kesergett Gillbret. - Most már nincs mit tenni. Tirannokkal nem harcolhatunk.

Biron hirtelen megtorpant.

- Miért ne? - kérdezte harciasan. - Miért ne harcolhatnánk velük? Semmi okuk rá, hogy

veszélyt szimatoljanak, nekünk pedig vannak fegyvereink. Foglaljuk el a királyi biztos hajóját, őt meg hagyjuk itt letolt gatyával.

A fák viszonylagos sötétjéből kilépett a kopár térségre. A többiek követték. Nem volt rá okuk, hogy elbújjanak. A királyi család két tagja közeledett egy katona kíséretében. De most a tirannokkal akartak megküzdeni.

Tyranni Simok Aratapra mély benyomást gyakorolt a rhodiai palota, amikor egy évvel ezelőtt először pillantotta meg. Azután kiderült, hogy az egész csak egy üres kagylóhéj. Ami belül van, az merő dohos régiség. Két nemzedékkel korábban Rhodia törvényhozó hivatalai voltak itt elhelyezve, továbbá a kormányhivatalok többségét is ide szállásolták el. A központi palota akkor egy tucatnyi világ szívverését biztosította.

A törvényhozói kamarák, habár továbbra is megvoltak, mert a kán sohasem avatkozott be a helyi törvénykezésbe, ma már évente csak egyszer ültek össze, hogy ratifikálják az elmúlt tizenkét hónap végrehajtandó rendelkezéseit. Ez már csak formalitás volt. A Végrehajtó Tanács névleg továbbra is folyamatosan ülésezett, de tucatnyi tagja tíz hétből kilencben otthon tartózkodott, a birtokán. Működtek a különböző végrehajtó irodák, mert nélkülük nem lehetett kormányozni se igazgatónak, se kánnak, csak éppen szanaszét szórva az egész bolygón kevésbé függtek az igazgatótól, s inkább kötődtek új gazdáikhoz, a tirannokhoz.

Mindettől a palota éppoly méltóságteljes maradt - kőben és fémbe. Lakóhelyül szolgált az igazgatói családnak, a szolgák éppen hogy megfelelő számú testületének és a bennszülött testőrök teljes mértékben alkalmatlan száznak.

Aratap boldogtalanul feszengett ebben a kagylóhéjban. Ma már későre járt, elfáradt, a szeme is égett, úgyhogy nagyon szeretett volna megszabadulni a kontaktlencséitől. De legfőképpen csalódott volt.

Hol itt a tervszerűség? Olykor rápillantott a szárnysegédjére, de az merev arccal hallgatta az igazgatót. Aratap csak félig-meddig figyelt oda.

- Widemos fia? Valóban? - kérdezte szórakozottan. - Ön tehát letartóztatta? Nagyon helyes - nyugtázta kicsivel később.

A dolog azonban kevésbé csigázta föl, mivel hiányolta az eseményekben a tervszerűséget. Aratap pedánságig rendszerető elméje nem viselte el a gondolatot, hogy önálló tények a megfelelő elrendezést nélkülözve, csak lazán illeszkedjenek egymáshoz.

Widemos áruló volt, Widemos fia pedig találkozni akart a Rhodia igazgatójával. Először titokban kísérelte meg, és amikor kudarcot vallott, a dolog egyszerűben olyan sürgőssé vált, hogy egy gyilkossági terv nevetséges meséjével nyíltan is megpróbálta.

És ezen a ponton szétesett az egész. Hinrik barátságtalan sietséggel feladta a fiút - úgy látszik, még az éjszakát sem tudta kivárni. Márpedig ez egyáltalán nem illett bele a képbe - vagy ő nem értesült még minden részletről.

Figyelmét újból az igazgatóra fordította. Hinrik kezdte ismételni magát. Aratap enyhe sajnálatot érzett iránta: ez az ember úgy elgyávult, hogy még a tirannok is elvesztették iránta a türelmüket. És mégis csak így lehetett. Csak a félelem tudja biztosítani a tökéletes lojalitást. A félelem és semmi más.

Widemos nem félt, és noha önérdeke minden szempontból a tyranni uralom fennmaradásához kötötte, fellázadt. Hinrik félt, és ez volt kettejük között a különbség. És mert Hinrik félt, a maga következtelenségébe belegabalyodva ült ott, egyre azon

küszködve, hogy a maga részére kicsalja a helyeslésnek valamiféle gesztusát. Aratap tudta, hogy az őrnagytól ilyesmit hasztalan remél, mert az őrnagynak nincs képzelőereje. Felsőhajtott, s azt kívánta, bárcsak neki se volna. A politika piszkos mesterség.

- Igaza van! - mondta hát a tőle telhető elevenséggel. - Gyors döntésében a kán iránti elkötelezettsége jelét látom. Bizhat benne, hogy a kán értesülni fog a dologról.

Hinrik láthatóan felderült, nyilván nagy kő esett le a szívéről.

- Hozassa hát ide - folytatta Aratap -, hadd halljuk, mit tud nekünk mondani ez a kakaskodó fiatalember. - Elnyomott egy ásítást; csöppet sem érdekelte, mi mondanivalója lehet a "kakaskodó" fiatalembernek.

Hinrik jelezni akart a testőr kapitánynak, de erre nem volt szükség, mert - bár nem jelentették be - a kapitány ott állt az ajtóban.

- Kegyelmes uram! - kiáltotta, s az engedélyt meg sem várva belépett.

Hinrik szigorú képpel nézett a jelzőgombtól még most is centiméterekre lebegő kezére, mintha azon gondolkozna, vajon volt-e a pusztá szándékában annyi erő, hogy helyettesítse magát a cselekvést.

- Mi van, kapitány? - kérdezte elbizonytalanodva.

- Kegyelmes uram - ismételte a kapitány -, a fogoly megszökött.

Aratap érezte, hogy a gyengeség kezd kiszállni belőle. Ez meg mi akar lenni?

- A részleteket, kapitány! - parancsolta, és kiegyenesedett ültében.

A kapitány kevés szóval, úgy, ahogy volt, előadta a történeteket. Végül azt mondta:

- Kérem engedélyét, kegyelmes uram, hogy elrendeljem az általános riadót. Az előnyük még csak percekre tehető.

- Igen, feltétlenül - hebegte Hinrik -, minden eszközzel! Úgy van, általános riadót. Éppen azt. Gyorsan! Gyorsan! Nem is értem, királyi biztos, hogyan történhetett. Mozgósítson minden embert, kapitány. Nyomozást indítunk, királyi biztos. Ha kell, menesztjük a testőrség minden tagját. Menesztjük. Menesztjük!

Már-már hisztérikusan ismételte a szót, a kapitány azonban nem mozdult. Nyilvánvaló volt, hogy még van mondanivalója:

- Mit akar? - kérdezte Aratap.

- Beszélhetnék a kegyelmes úrral négy szemközt? - hangzott a kapitány meglepő kérése.

Hinrik gyors, riadt pillantást vetett a szelíd és higgadt királyi biztosra, majd erőtlen méltatlankodásba kezdett:

- Nincsenek titkaink a kán katonái előtt, akik a barátaink...

- Közölje a mondanivalóját, kapitány - szólt közbe szelíden Aratap.

A kapitány keményen összecsapta a bokáját, és beszélni kezdett:

- Mivel parancsot kaptam a szólásra, sajnálattal tudatom a kegyelmes úrral, hogy Lady Artemisia és Lord Gillbret a szökésben lévő fogoly társaságában vannak.

- El merészelte rabolni őket? - ugrott talpra Hinrik. - És a testőreim engedték?

- Nem rabolta el őket, kegyelmes uram. Önszántukból kísérték el.

- Honnan tudja? - Aratap föl villanyozódott, és már teljesen éber volt. Kezdt kirajzolódni valamiféle rendszer. Még annál is jobb rendszer, mint amire számíthatott.

- Rendelkezésünkre áll a harcképtelenné tett testőr vallomása, továbbá azoké a testőröké, akik akaratauk ellenére kiengedték őket az épületből. - Némi habozás után zord képpel hozzátette: - Amikor én a magánlakosztály a ajtajából megkérdeztem Lady Artemisiát, ő azt mondta, hogy már épp elalvóban van. Csak később jöttem rá, hogy amikor ezt mondta, az arca gondosan ki volt készítve. Visszamentem, de már késő volt. Elismerem, hogy

hibákat követtem el az ügy kezelésében. Reggel kérem fogom kegyelmességedet, hogy fogadja el a lemondásomat, de előbb még megvárom a döntését, hogy elrendeljem-e az általános riadót. Az ön felhatalmazása nélkül nem árthatom bele magam a királyi család dolgaiba.

De Hinrik csak nézett rá bambán, s közben előre-hátra himbálta magát.

- Kapitány - szólalt meg Aratap -, most inkább törődjön csak az igazgatója egészségével.

Azt javaslom, hívja ide az orvosát.

- De hát az általános riadó! - makacskodott a kapitány.

- Nem lesz általános riadó - közölte Aratap. - Ért engem? Nincs általános riadó! A foglyot nem kell újra elkapni. Az incidens köztünk marad. Küldje vissza az embereit a szállásukra, hadd végezzék a rendes szolgálatukat, ön pedig törődjön az igazgatójával. Jöjjön, őrnagy!

Amikor maguk mögött hagyták a palotaközpontot, a tiranni őrnagy feszülten beszélni kezdett:

- Aratap! Feltételezem, hogy tudja, mit csinál. Odabent tartottam a számat, de csak e feltételezés alapján.

- Köszönöm, őrnagy. - Aratap szerette a zöld növényzettel benőtt bolygók éjszakai levegőjét. A Tyrann a maga módján szebb volt, de az a szépség a sziklák és hegyek irgalmatlanságát tükrözte. Ott szárazság volt, de micsoda szárazság!

- Ön nem tud Hinrikkel bánni, Andros őrnagy - folytatta. - Az ön kezében végképp elbátortalanodott és összeomlott volna. Ő hasznos ember, de szelíden kell vele bánni, hogy az is tudjon maradni.

- Én nem erre utaltam - söpörte földre az egész fejtegetést az őrnagy. - Miért nem kell az általános riadó? Nem akarja elfogni őket?

- Ön igen? - állt meg Aratap. - Ülünk le ide egy percre, Andros. Itt, erre a padra, az ösvény mellett. Hát lehet ennél szebb és kémsugaraktól biztonságosabb hely? Miért kell önnek ez a fiatalember?

- Miért kell nekem bármiféle áruló és összeesküvő?

- Tényleg, miért kell, ha a személyükben csak néhány eszközt kaparint meg, s közben a méreg forrását érintetlenül hagyja? Mert kit akar elkapni? Egy tejfelesszájú kölyköt, egy butuska leányzót, egy szenilis vén marhát?

A közelben halkan sustorgott egy mesterséges vízesés. Kicsi volt, de gyönyörű. Aratap szemében valóságos csoda. Még elképzelni is fantasztikus, hogy a víz felfakad, hogy végtelen áramlásban végigfut a sziklákon, a földön, s elfut a semmibe! Még egy kis felháborodást is érzett emiatt, amit sohasem sikerült kinevelnie magából.

- Ahogy most állnak a dolgaink, senkit sem kapunk el - jegyezte meg az őrnagy.

- Látjuk viszont a dolgokban a rendszert. Amikor a fiatalember megérkezett, a személyét Hinrikkel kapcsoltuk össze, és ezzel nem tudtunk mit kezdeni, mivel Hinrik az, ami.

Mégis ez volt a legokosabb, amit tehattünk. De most már látjuk, hogy itt nem Hinrikről van szó: Hinrik rossz irány volt. A fiatalembert Hinrik lánya és unokafivére érdekelte, és ennek valóban több értelme van.

- Miért nem hívott bennünket hamarabb? Megvárta az éjszaka kellős közepét.

- Mert annak az embernek lesz az eszköze - akárki legyen is az -, aki elsőként beszél vele. És én biztos vagyok benne, hogy ezt az éjszakai találkozót Gillbret javasolta neki,

mondván, ez majd megmutatja, milyen nagy hűséggel viseltetik irántunk.

- Úgy érti, előre megfontolt szándékkal hívtak ide bennünket? Hogy tanúi legyünk a szökésüknek?

- Nem, nem ezért. Kérdezze csak meg önmagát: hová akarnak menni ezek az emberek?

- Nagy a Rhodia - vont vállat az őrnagy.

- Igen, ha az ügy egyedül csak az ifjú Farrillt érintené. De hová mehetne a Rhodián a királyi család két tagja, ahol ne ismernék fel őket? Különösen a lány.

- A mi hajónk? - kérdezte az őrnagy.

- Persze. Számukra egy tirann hajó lenne a legideálisabb. Máskülönb en a teherhajók közül kellene választaniuk. Farrill a Földön végezte a tanulmányait, biztos vagyok benne, hogy el tud vezetni egy cirkálót.

- Látja, most a lényegre tapintott. Miért engedjük meg a nemeseknek, hogy az ifjukaikat mindenfelé elküldözzessék? Miféle üzletkötéshez kell többet tudni, mint ami a helyi kereskedéshez szükséges? Katonákat képezünk ki magunk ellen!

- Mindenesetre - vette vissza a szót Aratap udvarias közönnyel - ez a mi Farrillunk külföldi neveltetésben részesült, vegyük ezt számításba tárgyilagosan, és ne guruljunk miatta méregbe. A lényeg az, hogy szerintem elvitték a cirkálókat.

- Nem tudom elhinni!

- Van kartelefonia, létesítsen kapcsolatot a hajóval - ha tud.

Az őrnagy megpróbálta. Hiába.

- Próbálja meg a tornyot - javasolta Aratap.

Az őrnagy hívására egy izgatott és riadt hang szólt vissza az apró vevőkészülekből:

- Nem értem, kegyelmes uram... Itt valami tévedés van. A pilótája tíz perce szállt föl.

- Érti már? - mosolygott Aratap. - Ismerje fel az eseményekben a rendszert, és akkor minden apróság a helyére kerül. Látja már a következményeket?

Az őrnagy látta. A combjára csapott, és kurtán felnevetett.

- Hát persze!

- Nos - folytatta Aratap -, ők természetesen nem tudják, de a vesztükbe rohannak. Ha beérték volna a legotrombább rhodiai teherhajóval, nyilván megmenekülnek, és - hogy is szól az a kifejezés? - ma éjjel letolt gatyával leptek volna meg engem. Így azonban a nadrágotom annak rendje és módja szerint szorosan tartja az öv, őket viszont semmi sem menti meg. S ha majd a nekem alkalmas időben - taglalta önelégülten - visszarántom őket, felgombolyítom az egész összeesküvést!

Sóhajtott, és érezte, hogy megint erőt vesz rajta az álomosság.

- Nos, a szerencse mellénk állt, a dolgunk pedig nem sietős. Hívja a központi bázist, és szóljon nekik, hogy küldjenek utánunk egy másik hajót.

Tizedik fejezet

Talán!

Biron Farrill úrhajóskiképzése a Földön meglehetősen elméleti jellegű volt. Az űrmérnöki tudománnyal többféle szempontból is megismerkedett az egyetemén, s ez - noha a

hiperatommotorok elméletével is eltöltött egy fél szemesztert - nem sokat ért, midőn sor került a valóságos űrhajókkal való gyakorlati oktatásra. A legjobb, legügyesebb pilóták az űrben tanulták a mesterségüket, nem a tantermekben.

Inkább a szerencsén, mint a szándékon múlt tehát, hogy baleset nélkül sikerült felszállnia. A Könyörtelen sokkal fürgébben engedelmeskedett az utasításainak, mint várta. Több hajót is vezetett már a Földön, ki az űrbe, majd vissza a Földre, de azok öregek voltak és lassúak: kifejezetten a diákok számára tartották fenn őket. Szelíden, fáradtan és nagy-nagy erőfeszítéssel szálltak föl, hogy azután lassan, csigavonalban emelkedjenek ki a légkörön át az űrbe.

A Könyörtelen ezzel szemben könnyedén lőtte ki magát, s úgy süvített át a égrétegeken, hogy Biron hátrafelé kiesett a székéből, és kis híján kifecamította a vállát. Artemisia és Gillbret, akik a tapasztalatlanok óvatosságával beszíjazták magukat, csak horzsolásokat szenvedtek a párnázott hevedertől. A falhoz préselődve fekvő tirann fogoly erősen rángatta a köteleiket, s közben egyfolytában átkozódott.

Biron remegve állt a lábára, egy rúgással borongó némaságra intette a tirann, majd a fali korlát mentén, a gyorsulás miatt két kézzel kapaszkodva, elindult vissza, a székéhez. Az energia előrelökő hullámai rázkódtatták a hajót, s elviselhető mértékűvé csökkentették a növekvő sebességet.

Addigra már a Rhodia felső légrétegeiben jártak. Az égbolt színe mélykék volt, s a hajótest úgy felforrósodott a levegő súrlódásától, hogy még odabent is érezni lehetett a meleget.

De még órákba telt, mire Biron a Rhodia körüli pályára tudta állítani a hajót. Nem sikerült azonnal kiszámolnia a bolygó gravitációja legyőzéséhez szükséges sebességet, ezért találgatásokra kellett hagyatkoznia: aszerint váltogatta a sebességet, hogy előre vagy hátra lökődik-e ki egy-egy energiakifúvás, s közben figyelnie kellett a tömegmérő állását, amely a gravitációs tégerősség mérésével jelezte távolságukat a bolygó felszínétől. Szerencsére a műszert már hitelesítették a Rhodia tömegére és sugarára. Számottevő tapasztalat híján Biron nem tudta volna elvégezni a kalibrálást.

A tömegmérő végül határozottan megállt egy értéken, és két órán keresztül nem is mutatott lényeges elmozdulást. Biron ekkor pihenőt engedélyezett magának, s a többiek is kikészülődtek a szíjaikból.

- Nincs valami finom keze, gazda - jegyezte meg Artemisia.

- Repülünk, lady - válaszolta Biron kurtán. - Ha ön jobban csinálja, boldogan átadom, de csak miután én kiszálltam.

- Nyugalom, nyugalom - intette őket Gillbret. - A hajó túl szűk ahhoz, hogy ilyen ingerlékenyek legyünk, és ráadásul, mivel kénytelenek leszünk elviselni ennek az ugráló börtöncellának a kényelmetlen családiaságát, azt javasolom, hagyjuk ezt a sok gazdázást meg lédizést, mert ezek elviselhetetlenül elidegenítik a társalgásunkat. Én Gillbret vagyok, te Biron vagy, ő pedig Artemisia. Javasolom, ragaszkodjunk ezekhez a megszólításokhoz, vagy amilyen változatot használni akarunk. Ami pedig a hajó vezetését illeti, miért nem vesszük igénybe tirann barátunk segítségét?

A tirann arca felragyogott, de Biron azt mondta:

- Nem. Nem bízhatunk meg benne. És különben is, javulni fog a vezetési technikám, ahogy kitanulom a hajó fortélyait. Még nem törtem össze senkit, igaz?

Az első rándulás következtében fáj a válla, és mint mindig, a fájdalom most is veszekedésre ingerelte.

- Jól van - mondta Gillbret -, de akkor mit csináljunk vele?
- Nem szívesen ölném meg hidegvérrel - válaszolta Biron -, és ez nem is segítene rajtunk. A tirannok ettől csak még izgatottabbak lennének. Az uralkodó faj egy képviselőjét megölni valóban megbocsáthatatlan bűn lenne!

- De mit tehetünk még?

- Kitevesszük a hajóból.

- Helyes. Hol?

- A Rhodián.

- Hogyan!

- Ez az egyetlen hely, ahol nem fognak keresni bennünket. De ettől eltekintve is, hamarosan le kell szállnunk.

- Miért?

- Nézd, ez a királyi megbízott hajója, amellyel a bolygófelszínen szokott utazgatni. Nincs berendezkedve úrutazásokra. Mielőtt bárhová elmennénk, mindent át kell vizsgálnunk, hogy legalább arról meggyőződjunk, van-e elég élelmünk és vizünk.

- Úgy van - bólogatott élénken Artemisia. - Helyes. Erre magam sem gondoltam. Nagyon bölcs gondolat, Biron.

Biron elhárító mozdulatot tett, de jóleső melegség öntötte el. A lány először szólította a keresztnévén. Csak akarnia kell, és igazán kedves tud lenni.

- De nyomban meg fogja üzeni rádión, hogy hol vagyunk - aggodalmaskodott Gillbret.

- Nem hinném - felelte Biron. - Úgy képezem, hogy a Rhodián is vannak lakatlan területek. Nem kell egy nagyváros üzleti negyedébe vagy egy tirann helyőrség kellős közepébe kitennünk. Egyébként sem biztos, hogy olyan buzgón fogja keresni a feletteseivel való kapcsolatot, mint gondolnátok... Mondja csak, közlegény, mi történik azzal a katonával, aki engedi, hogy ellopják tőle a kán megbízottjának magáncirkálóját? A fogoly nem válaszolt, de a szája elfehéredett, s egy keskeny vonallá szűkült.

Biron nem szeretett volna helyet cserélni a katonával. Szegényt persze nem lehetett kárhóztatni a törtétekért. Nem volt rá oka, hogy bajt szimatoljon, hiszen mindössze udvariasan viselkedett a rhodiai királyi család tagjaival. A tirann katonai szabályzat értelmében el kellett volna utasítania őket, amikor a parancsnok engedélye nélkül akartak fölmenni a fedélzetre. Ha maga az igazgató kért volna rá engedélyt, azt is meg kellett volna tagadnia. De úgy körülvtették, hogy mire ráeszmélt, hogy jobb lett volna, ha ragaszkodik a katonai szabályzathoz, és készenlétbe helyezte a fegyverét, már késő volt. A mellének akkor már egy idegkorbácsot szegeztek.

De még akkor is ellenállt. Csak a mellét ért korbácsütés tudta megállítani. És íme, most majd szembe kell néznie a hadbíróssággal és az ítélettel. Ez senki előtt nem volt kétséges. Legkevésbé a katona előtt.

Két nap múlva Southwark város külterületén értek földet. Szándékosan választották ezt a helyet, mert messze esett a rhodiai lakosság fő központjaitól. A tirann katonát beszíjazták egy repulziós egységbe, s az lebegve szállt lefelé vagy ötven mérföldre a legközelebbi nagyobbacska várostól.

Egy kihalt partszakaszon szálltak le, néhány rángás kíséretében, és Biron, mivel neki kellett a legkevésbé tartania tőle, hogy felismerik, megvásárolta a legszükségesebb holmikat. Gillbret csak úgy találomra hozott magával némi rhodiai pénzt: ennek a nagy része elment arra a kis kétkerekű járműre meg egy pótkocsira, amelyeken apránként el tudta hozni a dolgokat, így aztán nem sok mindenre futotta.

- Többre is futotta volna - bosszankodott Artemisia -, ha nem költ el annyit arra a tirann kására.

- Nem tettem mást - fortyant fel Biron. - Magának lehet, hogy tirann kása, de ezzel a szintetikus élelmiszerral jobban járunk, mint bármi mással, amit még vehettem volna. Nagyon bosszantotta a dolog. Nem elég, hogy rakodómunkást játszik - mindent idehoz a városból, s aztán még be is rakodja a hajóba -, de vállalja a kockázatot is, hogy bevásároljon a város tirannok vezette élelmiszerüzleteinek egyikében. Elismerés illetné érte.

És amúgy sem volt más választásuk. A tirann légierő egy egész technológiát dolgozott ki azon az alapon, hogy kisméretű hajókat használtak. Ők nem engedhették meg maguknak a más flottáknál bevezetett óriási rakodótereket, alaposan megtöltve egészben hagyott állatok szép rendben felakasztott, kizsigerelt tetemével. A tirannoknak olyan széles körben használható élelmiszer-sűrítményt kellett készíteniük, amely tartalmazta a szükséges kalória- és hatóanyag-mennyiséget. Ez elfért a természetes állati élelem tégigényének egyhuszad részén, és mint a kötegelteglákat lehetett feltornyozni őket az alacsony hőmérsékletű raktárhelyiségben.

- Hát, az ize rémes - jegyezte meg Artemisia.

- Hát, majd megszokja - utánozta a lány nyafogó hangját Biron; ettől Artemisia az elvörösödött, és haragosan elfordult.

Biron tudta, hogy a másikat valójában a helyszűke zavarja, és mindaz, ami ezzel a szűkösseggel együtt jár. Nemcsak arról volt szó, hogy egyhangú lesz a táplálkozásuk, mert ilyenformán több kalóriát lehet kis helyen felhalmozni. Többek között arról is szó volt, hogy nem aludhattak külön hálószobában. A géptermekek és az irányítóhelyiség a hajó nagy részét elfoglalták. (Végtére is, gondolta Biron, nem luxusjachton, hanem hadihajón vannak.) Azután volt még egy raktár, valamint egy kis kabin, amelyben kétoldalt háromhárom pricceset helyeztek el. A mosdófülke közvetlenül a kabin előtt volt.

Bizony, zsúfoltság volt ez a javából - itt senki sem vonulhatott félre, s ez azt jelentette, hogy Artemisiának tudomásul kellett vennie, ezen a hajón nincsenek női ruhák, tükrök, mosóalkalmazások.

Nos, igen, alkalmazkodnia kellett volna a helyzethez. Biron úgy érezte, ő már épp eleget tett a lányért, hát miért nem tud egy kicsit örülni, néhanapján egy kicsit mosolyogni? Szép mosolya volt, és egyébként se nézett ki csúnyán, de a természete! A természete!

Na de miért vesztegeti az idejét azzal, hogy róla gondolkodik?

A víz okozta a legtöbb gondot. A sivatagos Tyrann bolygón nagy becsben tartották a vizet, az emberek ismerték az értékét, ezért mosdási célból nem tartottak vizet a hajókon. A katonák akkor mosakodtak s mosták ki személyes holmijaikat, amikor megérkeztek egy bolygóra. Útközben az a kis piszok, izzadság nem zavarta őket. A hosszabb utakon még inni is alig volt mit. Hiszen a vizet sem sűríteni, sem szárítani nem lehetett - tömlőkben szállították, s a gondot még csak növelte, hogy az ételsűrítmények víztartalma is egészen alacsony volt.

Voltak ugyan lepárlókészülékek, melyekkel újra hasznosíthatóvá lehetett tenni a szervezet által egyszer már felhasznált vizet, de amikor Biron rájött, hogy mi célt szolgálnak, szabályosan rosszul lett, s attól kezdve úgy intézte, hogy a végtermékektől a víz visszanyerésének szándéka nélkül megszabaduljanak. Vegyileg ugyan teljesen ésszerű eljárás volt, de hiába, az embernek bele kellett nevelődnie az efféle dolgokba.

A második felszállás jóformán zökkenőmentes volt, és Biron utána ráérősen elbabrálhatott az irányítóberendezésekkel. A vezérlőpult csak halványan emlékeztetett a hajdani földi hajókéra. Ezt itt ijesztően lekicsinyítették és összezsúfolták. Míg Biron kibogozta, melyik kapcsoló mire való, s mi a célja egy-egy tárcsának, eközben egy papírra ki is írta a részletes utasításokat, majd a papírt kiragasztotta a pult megfelelő helyére.

Ekkor Gillbret lépett be a pilótafülkébe.

Biron a válla fölött hátranézett.

- Artemisia, ugye, a kabinban van?

- Sehol másutt nincs hely, ahol megmaradhatna a hajóban.

- Ha látod, mondd meg neki, hogy magamnak itt készítek majd hálóhelyet, a pilótafülkében. Azt tanácsolom, te is tedd ugyanezt, és engedjük át neki a kabint. Amilyen gyerekes ez a lány - tette hozzá az orra alatt morogva.

- Neked is megvannak a magad nehéz pillanatai, Biron - jegyezte meg Gillbret. - Ne felejtse el, hogy ő milyen élethez van hozzászokva.

- Jó, nem felejtsem el, és akkor mi van? Mit gondolsz, én milyen élethez vagyok szokva? Képzeld, nem valamelyik aszteroidaövezet szénbányaiban születtem, hanem a Nephelos legnagyobb gazdaságában. De ha az ember már belekerült egy helyzetbe, igyekezzen a legjobbat kihozni belőle. A fenébe is, nem nyújthatom meg a hajó törzsét! Vízből és élelemből csak ennyit tudok tartalékolni, s arról sem tehetek, hogy itt még egy zuhanyozó sincs. Ő meg úgy támad nekem, mintha magam építettem volna ezt a hajót. -

Megkönnyebbült, hogy így kiabálhatott Gillbrettel. Megkönnyebbült, hogy egyáltalán kiabálhatott valakivel.

Ekkor azonban újra nyílt az ajtó, és Artemisia állt ott.

- Én, ha az ön helyében volnék, tartózkodnék a kiabálástól, Farrill úr - mondta fagyos hangon. - Minden szavát hallani az egész hajón.

- Engem ez nem zavar - közölte Biron. - És ha a hajó fészelyezi önt, csak jusson eszébe, hogy ha az apja nem próbált volna engem megölni, magát pedig férjhez adni, most egyikünk sem volna itt.

- Ne beszéljen az apámról!

- Arról beszélek, amiről akarok.

- Kérem! - fogta be a fülét Gillbret.

Ettől egy időre megakadt a vita.

- Megbeszéljük végre, mi legyen az úti célunk? - kérdezte Gillbret. - Mert az már teljesen nyilvánvaló, hogy minél hamarabb eljutunk valahová, és kiszállhatunk a hajóból, annál kényelmesebb lesz az életünk.

- Egyetérték, Gil - mondta Biron. - Az a fő, hogy jussunk el valahová, ahol nem hallom a kereplését. Nők az úrhajón, na hisz!

Artemisia nem vett róla tudomást, kizárólag Gillbrethez intézte a szavait:

- Miért nem lépünk ki egészen ebből a csillagközből?

- Az önök nevében nem nyilatkozhatom - csattant föl azonnal Biron -, de nekem vissza kell mennem a tanyámra, ahol van egy kis elszámolnivalóm az apám gyilkosaival! Én a királyságokban maradok.

- Nem úgy gondoltam - felelte Artemisia -, hogy menjünk el örökre, csak amíg a hajsza első, legkeményebb szakasza lezárul. Egyébként sem értem, mit hozakodik most elő a tanyájával. Oda úgysem mehet vissza, hacsak darabokra nem esik a Tyrann Birodalom.

Nem értem, miért csinálja ezt.

- Ne törődjön vele, hogy én mit csinállok. Az az én dolgom.

- Javasolhatok valamit? - kérdezte szelíden Gillbret.

Megvárta, amíg csend lett, azután folytatta:

- Mi lenne, ha én mondanám meg, hová menjünk, s mit tegyünk azért, hogy siettessük a Birodalom darabokra esését, ahogy Arta mondta?

- Nocsak! Hogy tudnál te ilyet javasolni? - kérdezte Biron.

- Néha roppant szórakoztató, ahogy viselkedsz, kedves fiam - mosolygott rá Gillbret. - Nem bízol bennem? Úgy nézel rám, mintha azt gondolnád, hogy minden, amit én teszek, csak bolondság lehet. Én hoztalak ki a palotából!

- Tudom. Minden idegszálammal rád figyelek.

- Akkor figyelj! Több mint húsz éve várom az alkalmat, hogy megszökhessek tőlük. Ha közönséges polgár lettem volna, már rég megteszem, de születésem átkából kifolyólag mindig az emberek szeme előtt voltam. De lám, ha nem Hinriadnak születek, nem kellett volna részt vennem a mostani tirann kán koronázásán, s ebben az esetben soha nem jövök rá arra a titokra, amely egy napon épp ezt a kánt fogja letaszítani a trónjáról.

- Folytasd - mondta Biron.

- Természetesen tirann hadihajón utaztunk a Rhodiáról a Tyrannra, majd visszafelé szintúgy. Egy ehhez hasonló, de ennél nagyobb hajón. Odafelé eseménytelen volt az utunk - a Tyrannon való tartózkodásnak megvoltak a maga mulatságos vonásai, de amúgy, a jelenlegi szándékaink szempontjából maga az otlét is eseménytelennek mondható.

Visszaúton azonban belénk ütközött egy meteor.

- Micsoda?

Gillbret fölemelte a kezét.

- Nagyon jól tudom, milyen valószínűtlen egy efféle baleset az űrben. Különösen a csillagközi térben oly ritkán fordulnak elő meteorok, hogy gyakorlatilag jelentéktelen annak az esélye, hogy egy hajóval összeütközne valamelyikük. De mint tudjátok, megtörténhet. És a mi esetünkben megtörtént. Természetesen minden becsapódó meteor - még ha gombostűfejnyi is, mint az esetek többségében - belefürödik akár a legvastagabb páncélatú hajótörzsbe is.

- Tudom - szolt közbe Biron -, azon múlik, hogy mekkora erővel csapódik be, ezt viszont a tömeg és a sebesség határozza meg. A sebesség pótolhatja azt, ami a tömegből hiányzik.

- Úgy mondta föl, mint egy iskolai leckét, és rajtakapta magát, hogy lopva Artemisiát figyel.

A lány kényelmesen elhelyezkedve hallgatta Gillbretet, és olyan közel volt hozzá, hogy akár meg is érinthette volna. Biron elnézte, milyen szép az arcéle, ahogy ott ül, még ha a haja kezd is kicsit összeragadni. Most nem volt rajta a kosztümkabát, s a blúza még most, negyvennyolc óra múltán is habfehéren tündökölt. A fiú nem értette, hogyan csinálja.

Milyen csodálatos utazás lenne ez, ha a lány megtanulna viselkedni! Az volt vele a baj, hogy soha senki nem nevelte rendesen. Az apja biztosan nem. Túlságosan hozzászokott, hogy a maga feje után menjen. Ha közönséges embernek születik, nagyon szeretetreméltó teremtés volna.

Már épp kellemesen átengedte magát a boldog álmodozásnak, amelyben ő irányította a lányt, aki annak rendje és módja szerint méltányolta őt, amikor Artemisia odafordította a fejét, és nyugodtan belenézett a szemébe. Biron elkapta a tekintetét, és minden idegszálával Gillbretre összpontosított. Néhány mondatot elmulasztott.

- A leghalványabb sejtelmem sincs, miért lyukadt át a hajó fala. Többek között erre sem kapunk már soha feleletet, de tény, hogy kilyukadt. És a meteor bevágott a hajóba. Kavics méretű volt, s míg áthatolt a törzsön, lelassult annyira, hogy a túloldaltól már nem jutott el. Ha eléri a másik falat is, akkor sem lett volna nagy baj, mert a falat átmenetileg egy pillanat alatt be lehetett volna foltozni.

Ott pattogott tehát a vezérlőteremben, mert ahhoz, hogy meg tudjon állni, az eredeti, másodpercenkénti százmérföldes sebességnél százszor kellett ide-oda verődnie a helyiségben. Mindkét matrózt cafatokra tépte, s én is csak azért menekültem meg, mert épp akkor a kabinban voltam.

Hallottam a csendülést, ahogy a meteor behatolt a törzsbe, azután ahogy odabent pattogott csengve-bongva, s a két matróz iszonyatos, kurta sikolyait is. Amikor berohantam a vezérlőbe, már csak vért láttam mindenütt, vért és húscafákat. A többire csak halványan emlékszem, pedig lidérces álmaimban még évekig újra meg újra átéltem az egészet.

A kiszökő levegő fagyos hangja elvezetett a meteor ütötte lyukhoz. Rácsaptam egy fémkorongot, amit a légnyomás szépen oda is forrasztott. A padlón megtaláltam az ütött-kopott égi kavicsot. Még meleg volt, de amikor egy villáskulccsal ráütöttem, kettétört. A törési felületét nyomban belepte a dér, ott még az űr hőmérséklete uralkodott.

Zsineget kötöttem mindkét holttest csuklójára, s a két zsineget egy vontatómágneshez kötöttem. Amikor kidobtam őket a légzsilipen, hallottam, amint a mágnes a hajófenékhez ütődik, és ebből tudtam, hogy a keményre fagyott testek immár követik a hajót mindenüvé, akárhova megy is.

Tudtam, hogy amikor visszatérek a Rhodiára, szükségem lesz e tetemek tanúskodására, hogy a meteor ölte meg őket, nem én.

De hogyan fogok visszatérni? Teljesen tanácstalan voltam. Arra nem volt lehetőség, hogy én vezessem a hajót, és ott, a csillagközi tér mélységeiben semmi mást nem mertem megpróbálni. Még azt sem tudtam, hogy kell használni a szubéteri kommunikációs rendszert, hogy S. O. S. jeleket tudtam volna küldözgetni. Hagytam hát, hadd menjen a hajó a maga útján.

- De ugye, ezt nem csináltad valami jól? - kérdezte Biron. Azon töprengett, vajon Gillbret - akár egyszerű romantikus képzelgésből, akár egy csak általa ismert komoly ok miatt - úgy, ahogy van, csak kitalálta-e ezt az egészet. - És a hipertéren át vezető ugrások? Azokat meg kellett csinálnod, különben most nem lennél itt.

- Egy tirann hajón, ha a műszerek rendszerben vannak állítva, tetszés szerinti számú ugrást lehet automatikusan megcsinálni - felelte Gillbret.

Biron elképedve bámult rá. Bolondnak nézi őt ez az ember?

- Kitaláltad az egészet - mondta.

- Nem én! Ez is egyike azoknak az átkozott katonai találmányoknak, amelyekkel megnyerik a háborúikat. Nem a semmivel tudtak felülkerekedni ötven bolygórendszeren, amelyek népességben és erőforrásokban százszor erősebbek a Tyrann-nál. Egyenként cseleztek ki bennünket, továbbá nagyon ügyesen használták ki a közöttünk lévő árukat, de ugyanakkor erős katonai ütőerő felett rendelkeztek. Köztudomású, hogy a taktikájuk felülmúlta a miénket, és ez részben az automatikus ugrással magyarázható. Ettől ugrásszerűen nőtt a hajóik mozgékonyasága, ez pedig lehetővé tette, hogy sokkal aprólékosabb haditerveket tudjanak készíteni, mint mi.

Technikai tudásuk a legféltettebb titkaik közé tartozik. Nem is tudtam róla, amíg egymagamban csapdába nem estem a Vérszívón - a tirannoknak megvan az a bosszantó

szokásuk, hogy hajóiknak a legundokabb neveket adják, bár ennek is lehet kellő lélektani hatása -, és megfigyeltem, hogy mi történik. Végignéztem az ugrásokat, melyek úgy zajlottak le, hogy egyetlen kéz sem érintette a vezérlőberendezést.

- Azt akarod mondani, hogy ugyanezt ez a hajó is meg tudja csinálni?

- Nem tudom. De nem lepne meg.

Biron a vezérlőpult felé fordult. Még tucajtáival voltak olyan kapcsolók, melyek hozzátétôleges szerepét sem tudta megállapítani. Na, majd késôbb!

- És hazavitt a hajó? - fordult ismét Gillbrethez.

- Nem, nem vitt haza. A vezérlőfülkében pattogó meteor a műszerfalat sem kímélte meg. Az lett volna a csoda, ha nem így történik. Tárcsákat zúzott össze, foglalatokat tört szét és horpasztott be. Nem lehetett megállapítani, mennyiben változott meg a kapcsolók korábbi állása, de meg kellett változniuk, mert a hajó nem vitt vissza a Rhodiára.

A végén persze bekövetkezett a lassulás, s ebből rájöttem, hogy az utazásnak elméletileg vége van. Azt nem tudtam, hogy hol vagyok, de a képernyőrôl annyit láttam, hogy közel járok egy bolygóhoz. A vak szerencsén múlhatott, hogy a jármű teleszkópján át megpillantott korong egyre nôtt. Hajóm a bolygó felé tartott.

Ó, nem egyenesen! Az túlságosan hiú remény lett volna. Ha csak úgy sodródom, a hajó egymillió mérfölddel is elszágulhatott volna a bolygó mellett, ám ebbôl a távolságból a közönséges éteri rádiót is tudtam használni. Ehhez még érttem is. Az elektronikával csak azután kezdtem foglalkozni, miután mindennek vége lett. Úgy döntöttem, soha többé nem akarok ilyen tehetetlen lenni. A tehetetlenség egyike azon dolgoknak, amelyekben nincs semmi szórakoztató.

- Szóval használtad a rádiót - sürgette Biron.

- Úgy van - felelte Gillbret -, és akkor értem jöttek.

- Kik?

- A bolygó emberei. Lakott bolygó volt.

- Lám, a szerencse szerencsét szül. Melyik bolygó volt?

- Nem tudom.

- Úgy érted, meg se mondták neked?

- Mulatságos, nem? Nem mondták meg. De a Csillagköd-királyságok területén voltunk.

- Ezt meg honnan tudod?

- Mert tudták, hogy a hajó, amelyen jöttem, tirann jármű. Elsô látásra felismerték, és kis híján fel is robbantották. Azután sikerült meggyôznöm ôket, hogy egyedül én vagyok életben a fedélzetén.

Biron széles tenyerével a térdét gyúrta, gyömöszölte.

- Na, itt álljunk meg, és menjünk vissza egy kicsit. Ezt nem értem. Ha tudták, hogy ez egy tirann jármű, és fel akarták robbantani, nem ez a legjobb bizonyíték arra, hogy az a világ nem tartozott a Csillagköd-királyságok közé? Hogy bárhol lehetett, csak ott nem?

- Nem, a Galaxisra, nem! - Gillbret szeme csillogott, hangja lelkesen szárnyalt a magasba.

- Bizony, hogy azok közé tartozott! És micsoda világ volt! Az egész birodalom területérôl éltek ott emberek - meg tudtam állapítani a kiejtésükbôl. S ôk bizony nem féltek a tirannoktól. És az a világ egy egész arzenál volt. Az úrból persze nem lehetett látni, mert onnan nézve akár egy kimerült mezôgazdasági világnak is tűnhetett volna, csakhogy a bolygó élete a föld alatt zajlott. Ez a bolygó most is megvan valahol a királyságok területén, és el fogja pusztítani a tirannokat, ahogy elpusztította volna a hajót is, amelyen érkeztem, ha a legénysége még életben van.

Biron érezte, hogy a szíve megdobban. Egy pillanatra hinni akart.
Végére is, talán... Talán!

Tizenegyedik fejezet
Vagy mégsem?

És akkor újra - vagy mégsem?

- Hogyan értesültél róla, hogy ott egy egész arzenál van? Meddig voltál ott? Mit láttál? - faggatózott Biron.

Gillbretet elfogta a türelmetlenség.

- Itt most egyáltalán nem arról van szó, hogy én mit láttam! Nem vezettek körbe, semmi ilyesmi nem történt. - Lecsillapodott, mert le akart csillapodni. - Nézd, mire levittek a hajóról, meglehetősen rossz állapotban voltam. A rémülettől enni sem tudtam - iszonyatos dolog az, ha az ember magára marad az űrben -, és nyilván még annál is rosszabbul festettem, mint amilyen állapotban valójában voltam. Nagyjából igazoltam a személyazonosságomat, és akkor levittek a föld alá. A hajóval együtt, természetesen. Feltételezem, hogy a hajó jobban érdekelte őket, mint én. Adtam nekik esélyt, hogy tanulmányozzák a tirann űrtechnikát. Azután elvittek egy olyan helyre, ami afféle kórház lehetett.

- Mi mindent láttál, bácsikám? - érdeklődött Artemisia.

- Magának erről soha nem mesélt? - szólt közbe Biron.

- Nem - válaszolta Artemisia.

- Mindmostanáig soha senkinek nem beszéltem erről - mondta Gillbret. - Ahogy említettem, elvittek egy kórházba. Itt olyan kutatólaboratóriumokat láttam, amelyek sokkal jobbak lehetnek, mint amik nálunk, a Rhodián vannak. Láttam fémmegmunkáló üzemeteket. A hajók is, melyekkel befogtak, egészen mások voltak, mint amikről valaha is hallottam.

Akkor mindez oly magától értetődőnek tűnt előttem, hogy azóta sem kérdőjeleztem meg a létezését. Úgy gondolok vissza rá, mint az én "lázadó világomra", és tudom, hogy egy napon elindulnak majd róla a hajórajok a tirannok ellen, s akkor föl fogják szólítani a hódoltsági világokat, hogy csatlakozzanak a lázadó vezérekhez. Évről évre vártam, hogy ez bekövetkezzék. Minden új esztendőben azt gondoltam magamban: ez lesz az az év. És mindannyiszor reménykedtem is, hogy mégsem, mert előbb el akartam szökni, hogy csatlakozhassam hozzájuk, hogy én is részese lehessenek a nagy támadásnak. Nem akartam, hogy nélkülem kezdjék el.

Erőtlenül felnevetett.

- Feltételeztem, hogy az embereket mulattatná, ha tudnák, mi megy végbe a fejemben. Az én fejemben! Tudjátok, rólam nem szokás valami sokat feltételezni.

- Mindez több mint húsz éve történt, és még nem támadtak? - kérdezte Biron. - Jelet sem adtak magukról? Senki sem jelentett idegen hajókat? Kellemetlen eseményeket? És te még most is azt hiszed...

- Igen, azt hiszem! - förmedt rá Gillbret. - Húsz év nem is olyan hosszú idő, ha arról van

szó, hogy egy ötven rendszer fölött uralkodó bolygó ellen kell lázadást szervezni. Én a lelegején jártam ott. Tisztában vagyok vele. De azóta föld alatti előkészületeikkel behálózhatták a bolygót, kifejleszthettek újabb hajókat és fegyvereket, kiképezhettek még több embert, s megszervezhették a támadást.

Csak a videós rémtörténetekben szoktak az emberek egy pillanat alatt fegyvert ragadni - ott, ha egy napon rájönnek, hogy új fegyverre van szükségük, azt másnap feltalálják, harmadnap már tömegméretekben gyártják, negyednap pedig be is vetik. Pedig ezekhez idő kell, Biron, és a lázadó világ emberei tudják, hogy ők csak teljesen felkészülve kezdhetnek támadni. Kétszer nem csaphatnak le.

És mit nevezel "kellemetlen eseménynek"? Tirann hajók tűntek el, soha nem találták meg őket. Erre mondhatod azt, hogy nagy az úr, talán csak eltévedtek. És ha a lázadók kapták el őket? Ott volt két évvel ezelőtt a Fáradhatatlan esete. Jelentette, hogy egy idegen tárgy annyira megközelítette, hogy működésbe hozta a tömegmérőjét, aztán eltűnt, többé nem lehetett hallani felőle. Gondolom, meteor lehetett - de valóban az volt?

Hónapokig keresték. Sohasem lelték meg. A lázadók találhattak rá, az az érzésem. A Fáradhatatlan új hajó volt, kísérleti modell - s nekik épp ilyenre volt szükségük.

- Ha egyszer leszállnál náluk, miért nem maradtál ott? - kérdezte Biron.

- Gondolod, hogy nem akartam? Nem volt rá lehetőségem. Kihallgattam őket, amikor azt hitték, nem vagyok öntudatomnál, és így valamivel többet is megtudtam. Akkoriban épp csak elindultak a külvilág felé. Nem engedhették meg, hogy odakint rajtakapják őket. Tudták rólam, hogy Hinriad Gillbret vagyok. Még ha én nem mondtam volna is, mint ahogy mondtam, találtak volna elég azonosító jelet a hajón. Tudták: ha nem térek vissza a Rhodiára, akkor olyan széles körű nyomozást fognak indítani, amelynek egyhamar nem lesz vége. Nem kockáztathattak meg egy ilyen nyomozást, így aztán gondoskodniuk kellett róla, hogy visszatérjek a Rhodiára. És el is vittek oda.

- Micsoda? - kiáltotta Biron. - De hát ez nyilván még nagyobb kockázatot jelentett! Hogy csinálták?

- Nem tudom. - Gillbret csontos ujjai belemélyedtek szürkülő hajába, a szemén látszott, hogy réges-régi emlékek után kutat. - Gondolom, elaltattak. Ez a rész teljesen kiesett. Van egy pont, amelyen túl nincs semmi. Csak arra emlékszem, hogy kinyitottam a szemem, és már újra a Vérszívón voltam, kint az űrben, nem messze a Rhodiától.

- A két halott matróz továbbra is oda volt erősítve a mágnessel? Nem távolították el őket a lázadó világon? - tudakolta Biron.

- Ott voltak.

- Volt egyáltalán valami bizonyíték rá, hogy megfordultál a lázadók világán?

- Semmi, kivéve azt, amire emlékszem.

- Honnan tudad, hogy a Rhodia az, amihez közeledsz?

- Nem tudtam. Csak annyit tudtam, hogy közeledek egy bolygóhoz, hiszen jelezte a tömegmérő. Megint a rádióhoz folyamodtam, és ezúttal rhodiai hajók jöttek értem. Elmeséltem - természetesen a kellő módosításokkal - a történetemet az akkori tirann biztosnak. A lázadó világról persze nem tettem említést. Azt mondtam, a meteor közvetlenül az utolsó ugrás után csapódott be. Nem akartam, hogy rájöjjenek, tudom, hogy a tirann hajók képesek automatikusan elvégezni az ugrásokat.

- Vajon a lázadó világ rájött erre az apróságra? Vagy megmondtad nekik?

- Nem mondtam meg nekik. Nem volt rá alkalmam. Nem voltam ott elég hosszú ideig. Úgy értem, hogy tudatos állapotban. De hogy mennyi ideig voltam öntudatlan, s hogy

ezalatt mennyit sikerült kideríteniük, azt nem tudom.

Biron feszülten figyelte a képernyőt. A rajta lévő kép olyan mozdulatlan volt, mintha a hajó, amelyen utaztak, ki volna szögezve az űrben. Mert hiába haladt a Könyörtelen óránként tízezer mérföldes sebességgel, mi volt ez a tér hatalmas távolságaihoz képest? A mozdulatlan, fagyosan szikrázó csillagok delejes hatást árasztottak magukból.

- Nos, hová megyünk hát? - kérdezte Biron. - Felteszem, azóta sem jöttél rá, hol van a lázadó világ.

- Nem jöttem rá. De van egy ötletem, hogy ki az, aki tudhatja. Majdnem biztos vagyok benne, hogy tudom, ki az. - Gillbret egészen fellelkesült.

- Ki az?

- A Lingane országfelelőse.

- A Lingane? - húzta össze Biron a szemöldökét. Egyszer, régebben már hallotta ezt a nevet, legalábbis úgy rémlett, de az összefüggést már elfelejtette. - Miért ő?

- A Lingane volt az utolsó királyság, amelyet a tirannok elfoglaltak. Az, úgy is mondhatnánk, nincs még annyira megbékélve, mint a többiek. Nem érthető ez?

- Eddig igen. De meddig tart az eddig?

- Ha másik okot is akarsz, itt van az apád.

- Az apám? - Biron egy pillanatra elfelejtette, hogy az apja halott. Szinte látta, hogy ott áll szálfatermetével, elevenen... azután észbe kapott, s újra érezte a fagyos szorítást a gyomrában. - Hogy kerül ide az apám?

- Hat hónapja járt az udvarban. Vannak elképzeléseim arról, hogy mit akart. Néhány beszélgetést, amit Hinrikkel, az unokafivéremmel folytatott, kihallgattam.

- Jaj, bácsikám! - bosszankodott Artemisia.

- Tessék, kedvesem.

- Nem volt jogod, hogy kihallgasd a papa magánbeszélgetéseit.

Gillbret vállat vont.

- Persze hogy nem, de szórakoztató volt, egyszersmind hasznos is.

- Várjunk csak - vágott közbe Biron. - Azt mondd, hat hónapja járt az apám a Rhodián?

- Igen.

- És mondd - folytatta egyre izgatottabban Biron -, ez idő alatt bejuthatott az igazgató ősleltárába? Egyszer azt mondta nekem, hogy az igazgatónak könyvtárnyi anyaga van a Földre vonatkozó iratokból.

- Én is úgy tudom. A könyvtár elég nagy hírnévnek örvend, és a fontosabb vendégek, ha óhajtják, búvárkodhatnak benne. Általában nem szokta érdekelni őket, az apádat azonban érdekelte. Igen, jól emlékszem rá, majdnem egy egész napot eltöltött ott.

Igen, ez beleillett a képbe. Fél éve, hogy az apja először kért tőle segítséget.

- Gondolom, magad is jól ismered a könyvtárat - mondta Biron.

- Természetesen.

- Van ott valami, ami arra utal, hogy a Földön létezik egy komoly hadászati értéket képviselő dokumentum?

Gillbret értetlen képet vágott, és minden bizonnyal valóban nem értette a kérdést.

- Egy ilyen dokumentumnak léteznie kell, méghozzá a Föld történelem előtti korszakának utolsó évszázadaiból - erősködött Biron. - Én csak azt mondhatom róla, hogy az apám a galaxis legértékesebb darabjának tartotta, egyszersmind a legveszedelmesebbnek is. Azt akarta, hogy én szerezzem meg neki, de túl hamar el kellett jönnöm a Földről, és egyébként is... - a hangja megremegett - túl hamar meghalt.

Gillbret arca azonban továbbra is kifejezéstelen maradt.

- Nem tudom, miről beszélsz.

- Nem értettél meg. Az apám hat hónapja tett először említést nekem erről a dologról.

Biztos, hogy a Rhodián, a könyvtárban szerzett róla tudomást. Ha te magad is végigböngészted már a könyvtárat, nem tudnád megmondani, mit találatott ott?

De Gillbret csak a fejét rázta.

- Hát akkor folytasd a történetedet - sóhajtotta Biron.

- Az apád és az unokafivérem a Lingane országfelelőséről beszélgettek - mesélte Gillbret.

- Akármilyen óvatosan fejezte is ki magát az apád, nyilvánvaló volt, hogy az összeesküvés kútfeje és vezére az országfelelős.

És ekkor - folytatta elbizonytalanodva Gillbret - jött egy küldöttség a Lingane-ról, magának az országfelelősnek a vezetésével. És én... én beszéltem neki a lázadó világról.

- Az imént még azt mondtad, hogy soha senkinek nem beszéltél róla - lepődött meg Biron.

- Kivéve az országfelelőst. Meg kellett tudnom az igazságot.

- És ő mit mondott?

- Gyakorlatilag semmit. De hiszen neki is vigyáznia kellett. Nem bízhatott bennem.

Lehettem a tirannok kémje is. Honnan tudhatta volna? De az ajtót azért nem csukta be teljesen. Ez az egyetlen út, amelyet követhetünk.

- Ez? - kérdezte Biron. - Jó, akkor menjünk a Lingane-ra. Gondolom, az egyik hely éppen olyan, mint a másik.

Apja emlegetése elsomorította, és amúgy se nagyon érdekelte most semmi. Legyen hát a Lingane.

Legyen a Lingane! Könnyű azt mondani. De hogyan irányítsák a hajót egy harmincöt fényévnyire lévő apró fénypontra? Ez kétszáztrillió mérföldet jelent. Egy kettes és utána tizennégy nulla. Óránkénti tízezer mérföldes sebességgel (ez volt a Könyörtelen utazási átlagsebessége) jóval több mint kétmillió évbe telne, míg odaérnek.

Biron csüggedten lapozgatta a Szabvány galaktikus efemeridákat. Csillagok tízezrei, három számjegyben összefoglalható sajátosságokkal. Száz és száz oldalon csak a számok, melyeket a görög r (ró), q (théta) és f (phi) betűk jelképeztek.

A r jelentette a galaktikus központtól való távolságot parszekben kifejezve; a q a szögtávolságot a galaktikus lencsének a szabvány galaktikus alapvonalától való

elhelyezkedése mentén (ez a vonal köti össze a galaktikus központot és a Föld bolygó napját); a f az alapvonaltól függőleges síkban mért szögtávolságot a galaktikus lencse síkjáig. E két utolsó mérési adat radiánokban szerepelt. Ebből a három számjegyből

bármely csillag helyét pontosan meg lehetett állapítani a végtelennek tűnő térben.

Mármint egy adott időpontban. És nemcsak a csillag aznapi helyzetét kellett ismerni az adatok kiszámításához, de tudni kellett a csillag pontos mozgását, a mozgás sebességét és irányát is. Ez viszonylag kicsi, de szükséges igazításokat igényelt. Egymillió mérföld a csillagok közti távolságokhoz képest gyakorlatilag semmit sem jelentett, de hajóval hosszú út volt.

Persze számításba kellett venni még a hajó saját helyzetét is. A tömegmérőt leolvasva ki lehetett számítani a Rhodiától, még pontosabban a Rhodia napjától való távolságot, mert

ilyen messze kint az űrben a nap gravitációs tere bármely bolygójának gravitációs vonzását elnyomta. Már nehezebb volt meghatározni a galaktikus alapvonalhoz mért

haladási irányt. Bironnak a Rhodia napján kívül még két csillag helyét kellett

meghatároznia. Látszólagos helyzetükből és a Rhodia napjától mért távolságából meg tudta

állapítani a tényleges helyzetüket.

Ha nehézkes volt is a kiszámítás, abban biztos volt, hogy az adat kellően pontos. Saját helyzetük és a Lingane napja helyzetének ismeretében már csak be kellett állítani a műszereket a megfelelő irányba, és meg kellett határozni a hiperatom-meghajtás erősségét.

Bironra rátelepedett a magány és az izgalom feszültsége. Nem félt! Szó sincs róla - de tény, hogy ideges volt. Szándékosan hat órával későbbi időpontra számította ki az ugrás elemeit. Azt akarta, hogy legyen elég ideje a számítások ellenőrzésére - és még esetleg egy rövid kis szunyókálásra. Kicipelte a kabinból az ágyneműjét, s most karnyújtásnyira volt tőle a vetett ág.

A másik kettő azóta minden bizonnyal alszik odaát a kabinban. Így a jó, mondta magának, nem is kell, hogy itt lábatlankodjanak körülötte - mégis örömmel nyugtázta, amikor odakintről meztelen lábak neszezését hallotta.

- Halló - mondta -, miért nem alszik?

Artemisia tétován megállt az ajtóban, s gyámoltalan hangon megkérdezte:

- Nem bánja, ha bejövök? Nem zavarom?

- Attól függ, mit tesz.

- Majd igyekszem azt tenni, ami a helyes.

Túlságosan is alázatos, gondolta Biron gyanakodva, de mindjárt ki is derült, mi ennek az oka.

- Nagyon félek - mondta a lány. - Maga nem?

Nem, akarta Biron mondani, egy cseppet sem, de aztán nem így sikerült. Szégyenlős mosollyal vallotta be:

- Valahogy így vagyok vele én is.

Furcsa, de ettől a lány megvigasztalódott. Odatérdelt Biron mellé a padlóra, s észrevette a fiú előtt szétnyitva heverő vastag köteteket meg a számításokkal teleírt papírlapokat.

- Ezek a könyvek mind itt voltak?

- Persze. Nélkülük nem lehet hajót vezetni.

- És maga érti ezeket?

- Nem mindet. Bár érteném! De azért remélem, eleget értek. Tudja, át kell ugranunk a Lingane-ra.

- Nehéz lesz?

- Nem, ha az ember tudja a számokat, ezeket itt, és ha megvannak hozzá a berendezések, ott, azok, és ha van tapasztalata is, ami viszont nekem nincs. Több ugrással is meg lehet csinálni, de én eggyel akarom, mert így kisebb a valószínűsége, hogy bajt okozok, még ha iszonyatosan sok energia kell is hozzá.

Nem kellene elmondani neki. Nincs értelme, és ráadásul még gyávaság is így megijeszteni. És ha tényleg megijed, ha hisztizni kezd, akkor mit csinál vele? Az észérvek ellenére valakivel meg kellett osztania a kételyeit, hogy legalább egy részüktől megszabaduljon.

- Van itt néhány számomra ismeretlen dolog, amit pedig tudnom kellene - mondta. -

Olyasmik, hogy a tömegsűrűség a mostani helyünk és a Lingane között befolyással van-e az ugrás menetére, mert a tömegsűrűség szabja meg a világegyetem e részének görbületét. Az Efemeridák - ez a nagy könyv itt - megemlíti, hogy bizonyos szabvány ugrásoknál milyen görbületkorrekciókat kell elvégezni, s ezekből kell kiszámítani a saját korrekciókat. De ha történetesen tíz fényéven belül van egy szuperóriásunk, akkor lóttek

minden számításnak. Én meg még abban sem vagyok biztos, hogy jól használtam-e a számítógépet.

- És mi történik, ha tévedett?

- Megeshet, hogy a Lingane napjához túl közel lépünk vissza a térbe.

A lány megfontolta a hallottakat, majd azt mondta:

- Maga nem is sejti, mennyivel jobban érzem most magam.

- Azok után, amit elmondtam?

- Persze. A priccsemen fekve olyan tehetetlennek éreztem magam, annyira el voltam veszve ebben a mindenfelől fenyegető nagy ürességben. Most már legalább tudom, hogy van irány, amerre megyünk, s hogy urai vagyunk az űrnek.

Bironnak tetszett a dolog. Milyen más most ez a lány! De azért azt mondta:

- Nem tudom, valóban az urai vagyunk-e.

- De még mennyire! - bizonygatta a lány. - Tudom, hogy el tudja vezetni a hajót.

Biron is úgy érezte, talán csakugyan el tudja vezetni.

Artemisia leült vele szemben, és maga alá húzta hosszú, csupasz lába szárát. Csak valami fátyszerű alsónemű volt rajta, de ez szemmel láthatóan nem foglalkoztatta - Birontól eltérően.

- Tudja - mesélte a lány -, valami nagyon furcsa érzés tört rám ott a priccsen fekvemben. Mintha lebegtem volna. Már ez is megijesztett, de valahányszor megfordultam, ráadásul kicsit fel is lökődtem a levegőbe, majd mintha rugók tartottak volna vissza, lassan leereszkedtem.

- Ugye, nem a felső priccsen feküdt?

- De igen. Alul klausztrófiám volt attól, hogy a fejem fölött tizenöt centiméterre egy másik matrac van.

- Ettől volt az egész - nevetett Biron. - A hajó gravitációs ereje lefelé irányul, s úgy csökken, ahogy távolodunk ettől az iránytól. A felső ágyon tíz-tizenöt kilóval is könnyebb lehetett, mint odalent a padlón. Repült már utasszállítón? De igazán nagy hajón.

- Egyszer. Tavaly, amikor apával elmentünk a Tyrannra.

- Nos, ezeken a járatokon mindenütt a külső burok felé irányítják a gravitációt, így akárhol van az ember, a "fönt" mindig a hajó hosszanti tengelye mentén van. Ezért van az, hogy ezeken az óriásokon a motorok mindig a hosszanti tengely mentén sorakozó hengerekben vannak elhelyezve. Ott ugyanis nincs gravitáció.

- A mesterséges gravitáció megteremtése nagyon-nagyon sok energiába kerülhet.

- Annyiba, amennyi elég lenne egy kisvárosnak.

- Ugye, attól nem kell félni, hogy elfogy az üzemanyagunk?

- Ettől ne féljen. A hajókat mozgató erő a tömegnek maradéktalan energiává való átalakításából származik. Minden másból előbb fogyunk ki, mint az üzemanyagból. Előbb fog a külső burok elkopni.

Ahogy a lány ott ült vele szemben, a fiú észrevette, hogy az arcáról letisztította a festéket. Vajon hogyan? Talán egy zsebkendővel és annyi ivóvízzel, amennyit rászánhatott e műveletre. Nem lett tőle csúnyább, sőt hófehér bőrét csak még jobban kiemelte hajának és szemének feketesége. Milyen meleg a tekintete, gondolta Biron.

A csend parányit hosszabbra nyúlt, s a fiú sietve megszólalt:

- Ugye maga nem sokat utazgat? Abból gondolom, hogy csak egyszer volt utasszállító hajón.

- Az az egy is túl sok volt - bólogatott a lány. - Ha akkor nem megyünk el a Tyrannra, az

az undok kamarás nem lát meg, és... de erről most nem akarok beszélni.

Biron nem erőltette.

- Ez a szokás maguknál? - kérdezte. - Mármost hogy nem utazgatnak.

- Hát bizony, úgy valahogy. Apám sűrűn jár ünnepélyes látogatásokra, mezőgazdasági kiállításokat nyit meg, épületeket avat fel, ahol rendszerint elmondja a beszédet, amit Aratap ír neki. Mi, többiek, minél többet tartózkodunk a palotában, annál jobban örülnek a tirannok. Szegény Gillbret! Csak egyszer hagyta el a Rhodiát, amikor apa helyett megjelent a kán koronázásán. Soha többé nem engedték hajóra szállni.

A lány lesütötte a szemét, és Biron csuklójánál szórakozottan hajtásokba rendezte a fiú ingujját.

- Biron...

- Tessék... Arta. - Még a nyelve is megakadt, de kimondta.

- Gondolja, hogy Gil bácsi története igaz lehet?

- Nem tudom.

- Mit gondol, nem csak képzelődött? Évekig búsongott a tirannokon, és soha semmit nem tudott tenni, legföljebb kémsugarakat bocsátott fel - de ő is tudja, hogy ez milyen gyerekes dolog. Talán felépített magának egy álomvilágot, és az évek során lassanként el is hitte, hogy létezik. Látja, én ismerem őt.

- Lehetséges, de nem árt, ha közelebről is szemügyre vesszük. Mindenesetre menjünk el a Lingane-ra.

Már egészen közel voltak egymáshoz. Ha kinyújtja a kezét, akár még is érintheti, a karjába veheti, megcsókolhatja a lányt.

És meg is tette.

Tökéletes non sequitur volt. Biron úgy érezte, a világon semmi sem indokolta. Az egyik pillanatban még az ugrásokról beszélgettek, a gravitációról, Gillbretről, a következőben meg már ott volt a karjában a lány puha, meleg teste, a száján a puha, meleg szája.

A fiúnak már a nyelve hegyén volt, hogy bocsánat - meg a többi buta szabadkozás -, de amikor elhúzódott, a lány menekülés helyett odafészkelte a fejét a bal karja hajlatába. És nem nyitotta ki a szemét.

Így persze a fiú sem szólt semmit, csak újra megcsókolta a lányt - lassan és alaposan.

Ennél jobbat nem is tehetett volna, és e pillanatban tudatában is volt ennek.

- Nem vagy éhes? - kérdezte végül a lány álomittas hangon. - Hozok egy sűrítményt, és felmelegítem neked. És ha utána aludni akarsz, majd én szemmel tartom helyetted a dolgokat. És... és jobb lesz, ha magamra veszek még valami ruhát.

Az ajtó felé indultában még visszafordult.

- Az ételsűrítmény nagyon jó ízű, ha az ember már megszokta. Köszönöm, hogy beszerezted.

Voltaképpen nem is a csókok, hanem ez a mondat jelezte azt, hogy békét kötöttek.

Amikor Gillbret - órák múlva - belépett a vezérlőbe, fikarcnyi meglepődést sem mutatott azon, hogy Artemisiát és Biron holmi "sekélyes csevegésen" kapta. Arra sem tett megjegyzést, hogy Biron karja az unokahúga derekán van.

- Mikor ugrunk, Biron? - kérdezte.

- Fél órán belül - válaszolta Biron.

Eltelt a fél óra. Az irányítóberendezések be voltak állítva, a beszélgetés akadozóvá vált,

majd teljesen leállt.

Amikor elérték a zéró időt, Biron egy mély lélegzettel teljes ívben balról jobbra állította az egyik kart.

Más volt ez, mint annak idején az utasszállító. A Könyörtelen, lévén kis hajó, sokkal kevésbé vette simán az ugrást. Biron megtántorodott, s a másodperc egy töredékére a dolgok hullámot vetettek körülötte.

Azután újra kisimult és megszilárdult minden.

Az ernyőn változott a csillagok képe. Amikor Biron elfordította a hajót, a csillagmező fölemelkedett, s közben a csillagok külön-külön impozáns ívet írtak le. Végül feltűnt a képernyőn egy ragyogóan fehér, a pontnál nagyobb csillag. Kicsiny gömb, égő homokpetty. Biron befogta, majd mielőtt újra elveszítette volna, gyorsan egyensúlyi állapotba hozta a hajót, és odafordította a színeképelemző tartozékokkal ellátott teleszkópot.

Ismét az Efemeridákhoz fordult, és megnézte A színekép jellemzői című fejezetet, majd fölállt a pilótaülésemből, és azt mondta:

- Még most is túl messze van. Közelebb kell mennünk. De biztos, hogy ez a Lingane. Végrehajtotta élete első sikeres ugrását.

Tizenkettedik fejezet

Jön az országfelelős

A Lingane országfelelőse mélyen elgondolkodott a dolgon, de szigorú és fegyelmezett arcvonásai még csak meg sem rezdültek.

- És negyvenyolc órát várt, csak azután értesített engem - mondta.

Rizzett vakmerően felelte:

- Nem volt miért hamarabb szólni. Ha minden dologgal önhöz szaladnánk, csak tehernek éreznék az életet. Most azért mondjuk el, mert még mindig nem értjük. Furcsa - és a mi helyzetünkben semmi furcsát nem engedhetünk meg.

- Ismétlje meg ezt. Hadd halljam újra.

Az országfelelős föltette egyik lábát a széles ablakpárkányra, és elgondolkodva nézett kifelé. Könnyen lehet, hogy a lingane-i építészetnek maga az ablak volt a legkülönösebb vonása. A közepes méretű ablakot másfél méteres, enyhén összeszűkülő falmélyedésbe építették bele. Kristályosan átlátszó, vastag és pontosan hajlított volt, olyanforma, mint egy lencse, amelyik minden irányból befelé tereli a fényt; így ha az ember kinézett rajta, egy miniatűr panoráma tárult a szeme elé.

Az uradalom minden ablakából be lehetett látni a fél látóhatár teljes ívét a zenittől a nadírig. A széleken aprólékosabban és torzítva, de épp ez adott valami különleges ízt a látványnak - s az ember már úgy megszokta ezt a képet, hogy az lett volna a természetellenes, ha a kiakasztott ablaktábla mögül belép a valóság lapos egyhangúsága. Amikor bekövetkezett az a pillanat, midőn a nap elviselhetetlen forróságot és fényt

gyűjtött össze az ablaklencse egy pontjában, a különleges üveg polarizációs jellemzői megváltoztak, s ettől az üveg átlátszatlaná vált. Vagyis az ablak ilyenkor sem nyílt ki, inkább "kifakult".

Valószínűleg a Lingane és a lingane-i ablakok helyzetéből született meg az az elmélet is, mely szerint egy bolygó építészete tükrözi az illető bolygónak a galaxisban elfoglalt helyzetét.

A Lingane annyiban hasonlított az ablakaira, hogy kicsiny volt, ám körképszerű kilátás nyílt róla a galaxisra. Megmaradt "bolygóállamnak", amikor a világok egésze már meghaladta a gazdasági és politikai fejlődésnek ezt a szakaszát. A politikai egység ebben a korban már a csillagrendszerek halmaza volt - de a Lingane továbbra is az volt, ami évszázadok óta mindig: önálló, lakott bolygó. Ez nem akadályozta meg abban, hogy gazdag legyen - ami azt illeti, el sem lehetett volna képzelni, hogy a Lingane másmilyen legyen, mint gazdag.

Nemigen lehet tudni, mitől lesz egy bolygónak olyan a helyzete, hogy az ugróútvonalak kulcsfontosságú csomópontjává válik, amit az optimális gazdasági érdekek miatt a hajóknak igénybe kell venniük. Sok minden múlik azon, hogy a tér ama része miféle fejlődési mintát követ. Azután belejátszik a dologba a természettől lakható bolygók elhelyezkedése, a gyarmatosítás és a fejlesztés rendje, s hogy milyen típusú gazdasággal bír a szóban forgó térség.

A Lingane korán fölismerte saját értékeit, s ez jelentette a fordulópontot a történelmében. A stratégiai helyzet tényleges birtoklása mellett az a képesség a legfontosabb, hogy az illető értékelje és kihasználja ezt a helyzetet. A Lingane sorra foglalta el azokat a kisbolygókat, amelyeknek sem erőforrásuk, sem önálló népesség eltartására való lehetőségük nem volt, s csak azért esett rájuk a választása, mert majd a segítségükkel fogja megőrizni saját kereskedelmi monopóliumát. E szikladarabokon kiszolgálóállomásokat építettek, ahol a hiperatommotorok alkatrészeitől a legújabb könyvtekercsekig minden volt, amire csak a hajóknak szüksége lehetett. Az állomások óriási kereskedelmi központokká fejlődtek, ahová a Csillagköd- királyságok minden részéből áramlottak be az ásványkincsek, a szörme, a gabona, a marhahús, az épületfa. A belső királyságok csak úgy ontották a gépeket, berendezéseket, gyógyszereket és mindenféle más terméket.

A kicsiny Lingane tehát - akárcsak az ablakai - kilátást nyújtott az egész galaxisra. Önálló bolygó volt, de jól élt.

- Kezdje a postahajóval - mondta az országfelelős, s továbbra is kinézett az ablakon. - Mindenekelőtt azzal, hogy hol találkozott össze a cirkálóval.

- Nem egészen százezer mérföldre a Lingane-től. A pontos koordináták nem érdekesek. Azóta is rajta tartják a szemüket. A lényeg, hogy a tiranni hajó bolygó körüli pályán keringett.

- Mintha nem szándékozna leszállni, inkább várakozó állásponton lenne?

- Igen.

- Nem lehet tudni, hogy mióta várakoznak?

- Sajnos, nem. Senki más nem látta őket. Alaposan utánanéztünk.

- Helyes - nyugtázta az országfelelős. - Ki fogjuk üríteni. Megállították a postahajót, vagyis akadályozták a posta működését, ez pedig a Tyrann-nal kötött szövetségi egyezményünk megsértését jelenti.

- Kétlem, hogy tirannok volnának. Bizonytalan akcióik révén inkább gondolhatunk

törvényen kívüliekre, szökésben lévő foglyokra.

- A tiranni cirkálón utazókra gondol? Természetesen az is lehet, hogy ezt a benyomást akarják kelteni bennünk. Mindenesetre eddig nem kezdeményeztek más akciót, mint azt, hogy egy üzenetet juttassanak el közvetlenül nekem.

- Úgy van, közvetlenül az országfelelősnek.

- Semmi mást?

Semmi mást.

- Nem is mentek át a postahajóra?

- Minden kommunikáció képernyőn keresztül zajlott. A levélkapszulát kilőtték a kettejük közötti kétmérföldes úrbe, ahol a hajó hálója befogta.

- Kép is volt, vagy csak hang?

- Tökéletes kép. Eppen ez az. A beszélőt többen is "arisztokrata viselkedésű" fiatalembernek írták le, akármit jelent is ez.

- Csakugyan? - Az országfelelős keze lassan ökölbe szorult. - És fotólenyomat nem készült az arcáról? Ez hiba volt.

- Sajnos, a postahajó kapitánya nem sejtette, hogy az a fotó utóbb milyen fontos lett volna. Ha valóban fontos! Önnek mond ez a történet valamit, sir?

Az országfelelős nem felelt a kérdésre.

- És ez volna az üzenet?

- Úgy van. Egyetlen szóból álló óriási üzenet, melyről úgy gondolták, hogy egyenesen elhozzuk önnek. Természetesen ezt nem tettük meg. Lehetett volna akár hasadó kapszula is. Ölte meg már így embereket.

- Igen, még országfelelősöket is - felelte az országfelelős. - Egy szó, csak annyi, hogy "Gillbret". Ennyi: "Gillbret".

Az országfelelős megőrizte közönyös nyugalját, de közben nőttön-nőtt benne a bizonytalanság. Nem szerette azt az érzést, amelyet a biztonság hiánya jelentett. Semmit sem szeretett, ami a korlátaira emlékeztette. Egy országfelelősnek nem lehetnek korlátai, és a Lingane-on nem is voltak ilyenek, legföljebb amit a természet törvénye kényszerített rá.

Országfelelős sem volt mindig, kezdetben gazdag nagykereskedő dinasztia uralkodtak a Lingane-on. Az arisztokráciát azok a családok jelentették, amelyek először létesítettek szolgáltatóállomásokat a bolygón. Földterületben nem lévén gazdagok, társadalmi helyzetük tekintetében nem versenyezhetek a szomszédos világok gazdáival és ispánjaival. De bővében voltak forgalomképes fizetőeszközöknek, tehát a nagybankokon keresztül meg tudták venni és el tudták adni ugyanazokat a gazdákat és ispánokat - és olykor meg is tették.

A Lingane pedig végigélte az ilyen körülmények között jól-rosszul kormányzott világok szokásos sorsát. A hatalom hol az egyik, hol a másik család kezébe került. A különböző csoportok egymást váltogatták a száműzetésben. Állandósultak a cselszövések és a palotaforradalmak, így amilyen mértékben a Rhodia a stabilitás és a korlátok között tartott fejlődés mintapéldáját jelentette a térségben, úgy testesítette meg a Lingane a nyugtalanságot és a rendezetlenséget. "Megbízhatatlan, mint a Lingane" - mondogatták az emberek.

Ha az ember kellő távlatból szemlélte a dolgokat, láthatta, hogy az eredmény elkerülhetetlen. Miközben a környező bolygóállamok államcsoportokká konszolidálódtak és megerősödtek, a Lingane-on a polgárháborús küzdelmek mind költségesebbé s a

bolygóra nézve mind veszélyesebbé váltak. Az átlagpolgár végül már mindent megadott volna, hogy végre nyugalom legyen a világon. Így váltotta fel a pénzuralmat az egyeduralom, s a cserével veszni hagytak valamicskét a szabadságból is. Innentől kezdve egy kézben összpontosult a többség hatalma, de ez az egy rendszerint kifejezetten barátságos volt a soha meg nem békülő kereskedőkkel szemben túlsúlyként felhasznált népszerűséghez.

Az autarchia korában a Lingane gyarapította gazdagságát és erejét. Még a harminc évvel korábban hatalmuk csúcsára elérkezett tirannok is megtorpantak. Nem szenvedtek vereséget, de leálltak. Ez bizony tartós megrázkódtatást jelentett. Attól az évtől számítva, hogy megtámadták a Lingane-t, a tirannok egy bolygót sem győztek le.

A Csillagköd-királyságok más bolygói nyíltan a tirannok hűbéresei lettek, nem úgy a Lingane, amely elméletileg a Tyrann egyenrangú "szövetségese", társult állama lett, melynek jogait a szövetségi szerződés biztosította.

Az országfelelőst a helyzet nem tévesztette meg. A bolygó délibábos nacionalistái talán megengedhették maguknak azt a fényűzést, hogy szabadnak tekintsék magukat, az országfelelős azonban tudta, hogy attól a régebbi nemzedéktől a tirann veszély karnyújtásnyira volt. Karnyújtásnyira, és nem messzebb.

És most, meglehet, sor kerül a végső, a régóta esedékes medveölésre. Minden bizonnyal megadta nekik a várva várt alkalmat. Akármilyen hatástalan volt is az általa felépített szervezet, elegendő kihívást jelentett, ha a tirannok úgy látták jónak, hogy eljött a büntetőakció ideje. A törvény szerint a Lingane csak vesztes lehetett.

Vajon ez a cirkáló a medveölésre tárt kar első mozdulata?

- Ráállítottak egy őrt a hajóra? - kérdezte az országfelelős.

- Említettem, hogy figyelik. Két teherhajónk állt rá a tömegmérőjére - húzta féloldalas mosolyra a száját Rizzett.

- És mit hámoznak ki az egészszömből?

- Nem tudom. Én csak egy Gillbretet ismerek, akinek egyáltalán jelent valamit a neve, mégpedig a Rhodia Hinriadját. Volt már vele dolga?

- Láttam, amikor legutoljára a Rhodián jártam - felelte az országfelelős.

- Persze nem mondott neki semmit.

- Természetesen.

Rizzett szeme résnnyire szűkült.

- Arra gondoltam, talán nem volt kellőképpen óvatos, és még Gillbret óvatlanságának is a tirannok voltak a haszonélvezői... Tudjuk, milyen gyengeségekkel küszködnek mostanság a Hinriadok, és talán éppen azt használták ki, hogy őnt egy utolsó önárulás csapdájába csalják.

- Kétlem. Furcsa, hogy épp most kell ennek bekövetkeznie. Körülbelül egy évig voltam távol a Lingane-ról. A múlt héten érkeztem, és napokon belül megint elmegyek. Furcsa, hogy épp akkor ér el egy üzenet, amikor egyáltalán elérhet.

- Nem hiszi, hogy véletlen volna?

- Nem hiszek a véletlenekben. És van is egy - csak egy - lehetőség arra, hogy mindez ne legyen véletlen. Ennélfogva meglátogatom azt a hajót. Egyedül.

- Lehetetlen, sir - mondta elképedve Rizzett, s a jobb halántéka fölötti szabálytalan kis hegy kivörösödött.

- Megtiltja nekem? - kérdezte szárazon az országfelelős.

És mivel ő volt az országfelelős, Rizzett megnyúlt arccal csak ennyit mondott:

- Ahogy óhajtja, sir.

Egyre kellemetlenebbé vált a várakozás a Könyörtelen fedélzetén. Két napja már, hogy el sem mozdultak a röppályájukról.

Gillbret lankadatlan figyelemmel nézte a műszereket.

- Nem úgy néz ki, mintha mozdulnának? - kérdezte éles hangon.

Biron fölpillantott. Éppen borotválkozott - nagyon oda kellett figyelnie a tirann gyártmányú szôrtelenítô sprayre.

- Nem - mondta -, nem mozdulnak. Miért is mozdulnának? Figyelnek bennünket, és figyelni is fognak.

A szája fölötti kényes területre összpontosított, és ingerülten húzta össze a szemöldökét, amikor megérezte nyelvén a kellemetlenül fanyar ízt. Bezzeg a tirannok mesteri könnyedséggel tudtak bánni a szerrel! Egy tapasztalt ember kétségtelenül ezzel tudott a leggyorsabban megborotválkozni, mert a finom csiszolópermet a bôr megsértése nélkül dörzsölte le a szôrt - és mindeközben csak a légáraméhoz hasonló finom nyomást lehetett érezni.

És Biron mégis emelygett tôle. A jól ismert legenda - mese?, tény? - szerint az arcbórrák gyakrabban fordult elô a tirannok, mint más kulturális közegben élô népességcsoportok között, és egyesek ezért a tirann borotválkozásprayt tették felelôssé. Biron most elôször vette fontolóra, nem volna-e jobb, ha teljesen szôrteleníttetné az arcát. A galaxis bizonyos vidékein ez bevett szokás volt. Azután mégis meggondolta magát. A szôrtelenítés végleges eljárás, a divat ellenben változó, lehet, hogy egyszer még bajuszt vagy pofaszakállt kell viselnie.

Míg az arcát nézte a tükörben, s azon mélézött, hogy festene oldalszakállal, Artemisia szólalt meg az ajtóban:

- Azt hittem, aludni készültél.

- Úgy is van - felelte a fiú. - De fölébredtem. - A lányra nézett, és mosolygott.

A lány megpaskolta, majd ujjával gyengéden megcirógatta az arcát.

- Sima. Tizennyolc évesnek látszol.

A fiú az ajkához emelte a lány kezét.

- Ne hagyj, hogy megtévesszen - mondta.

- Továbbra is figyelnek bennünket? - kérdezte a lány.

- Figyelnek. Nem bosszantó, hogy ezek miatt az unalmas közbjátékok miatt itt kell ülnünk, tele aggodalommal?

- Ezt a közbjátékot én nem találom unalmasnak.

- Azt én sem, amire te gondolsz, Arta.

- Miért nem megyünk el mellettük, s szállunk le a Lingane-ra? - tudakolta a lány.

- Gondoltam rá. Nem hiszem, hogy vállalhatunk ekkora kockázatot. Amíg a vízkészletünk el nem fogy, tudunk várni.

- Én mondom, hogy mozognak - szólt Gillbret.

Biron a vezérlôpulthoz lépett, s megnézte a tömegmérôt.

- Lehet, hogy igazad van - nézett Gillbretre.

Néhány percig pötyögtetett a számológépen, aztán csak nézett rá meredten.

- Nem, Gillbret, az a két hajó nem mozdult el hozzánk képest. A műszer azért mutat változást, mert egy harmadik hajó csatlakozott hozzájuk. Amennyire meg tudom

állapítani, ötezer mérföld távolságra van, a hajó-bolygó vonaltól körülbelül 46 fok r és 192 fok f, ha jól értelmezem a balról jobbra és a jobbról balra szabályait. Ha nem, akkor ezek a számok egyenként 314 és 168 fok.

Elhallgatott, hogy megint leolvasson egy adatot.

- Úgy látom, közelednek. Kis hajó. Mit gondolsz, Gillbret, fel tudod venni velük a kapcsolatot?

- Megpróbálhatom.

- Jó. Nincs kép. Vegyük hangra addig is, amíg lesz valami fogalmunk arról, hogy mi következik.

Gillbret meglepő látványt nyújtott az éteri rádió kapcsolóinál. Született tehetség volt, nem vitás. Ha valaki egyetlen kis rádiósugárral akart kapcsolatot teremteni az űr egy elszigetelt pontjával, az nem sok hasznát vette a vezérlőpult adatainak. Gillbretnek volt valami elképzelése a hajó távolságáról, beleértve a plusz-mínusz százmérföldes tévedés kockázatát. Volt két szöge, melyekből akár az egyik, akár mindkettő öt-hat fokkal is eltérhetett bármilyen irányba.

Vagyis a hajó tízmillió köbmérföldön belül bárhol lehetett. A többi már az emberen múlt, meg a rádiósugáron, amely mint egy fél mérföldnél rövidebb ujj tapogatta le a keresztmetszetet a fogható tartomány legszélesebb pontján. Állítólag egy ügyes technikus már a kapcsolók tapintásából meg tudta állapítani, milyen közel haladt el a sugár a célpont mellett. Tudományosan persze minden ilyen elmélet képtelenség volt, de gyakran valóban nem létezett más magyarázat.

Tíz perc sem telt el, máris megugrott a rádió működését jelző mutató: a Könyörtelen készen állt az adásra és a vételre.

Újabb tíz perc elteltével Biron hátradőlt, s azt mondta:

- Átküldenek valakit hozzánk.

- Meg kell engednünk? - kérdezte Artemisia.

- Miért ne? Egy száz embert? Fegyverünk is van.

- De ha túl közel engedjük a hajójukat?

- Tirann cirkáló vagyunk, Arta. Még ha a Lingane legjobb hadihajóján jönnek is, háromszor-ötször nagyobb erőt képviselünk. A becses szövetségi szerződésük alapján nincs túl sok minden megengedve nekik... és van öt nagy kaliberű löfegyverünk.

- Tudod, hogy kell bánni a tirann fegyverekkel? - kérdezte Artemisia. - Nem is gondoltam volna, hogy tudod.

Bironnak nehezőre esett, hogy el kell hárítania a csodálatot.

- Sajnos, nem tudom. Legalábbis még nem. De ezt meg a lingane-i hajó nem tudja.

Fél óra múlva megjelent a képernyőn egy hajó, zömök kis jármű, kétszer négy uszonyos, mintha bizony sűrűn meg kellene fordulnia a sztratoszférában is.

Amikor először pillantotta meg a teleszkópban, Gillbret valósággal felrikkantott örömeiben:

- Az országfelelős jachtja! A magánjachtja! Esküdni mernék rá. Mondtam nektek, a nevem pusztá említése elég, hogy felkeltse az érdeklődését. - És csupa mosolygós ránc volt az arca.

- Felkészültek az átszálló személy fogadására? - szólalt meg egy vékony hang a készülékben.

- Felkészültünk - üzente Biron. - Csak egy személy számára!

- Egy személy - jött a viszontválasz.

A kigyóként letekeredő fémshövetű kötél kirepült a lingane-i hajóból, s szigonyként repült feléjük. Megvastagodott, betöltötte a képernyőt, a végén lévő mágneses henger nagyra nőtt. Közelebb érve azután eltért a képmező széle felé.

Tompa kongás jelezte, hogy a henger célba talált. A mágneses súly horgonyt vetett, ám a pókfonalallá változó kötél nem ereszkedett meg önnön súlyától, hanem változatlanul megőrizte az érintkezés pillanatában is meglévő csomóit és hurkait, melyek a tehetetlenség hatása alatt lassan mozogtak előre.

A lingane-i hajó óvatos és könnyed oldalazó mozgása következtében a kötél lassanként kiegyenesedett. Most szépen, feszesen fűrődött be az ürbe, fokozatosan elvékonyodva, a Lingane napjának fényétől csillogva tűnt el a messzeségben.

Biron ekkor bekapcsolta a teleszkópot is: a hajó ettől kezdve szörnyként pöffeszkedett a képernyőn, s látni lehetett a fél mérföld hosszú kötél eredetét is, no meg a rajta himbálózó apró alakot.

Általában nem ez volt a hajóra szállás módja: a két hajó rendszerint olyan közel ment egymáshoz, hogy a megnyújtható légszilipek összeérhessenek, és az így létrejövő erős mágneses térben mintegy alagút létesüljön a két hajó között, melyben az ember átsétálhatott egyik hajóból a másikba. Természetesen az átszállásnak ez a formája föltételezte a kölcsönös bizalmat.

Az űrkötél használatakor az ember élete az űruhára volt bízva. A közeledő lingane-i űruhája duzzadt a levegőtől, s nem kevés izomerőt igényelt, hogy az illető működtetni tudja a ruha illesztékeit. Biron még ilyen távolságból is látta, milyen nehézkesen hajlik be a karja a csuklós résznél, s hogyan nyugszik meg az új fogást elérve.

A két hajó sebességét is nagy gonddal kellett egymáshoz igazítani, nehogy bármelyik részről egy hanyag gyorsulás elszakítsa a laza kötelet, s az utas bukfencet hányva száguldjon el az űrben a csattanó kötélvég kezdősebességét áttéve a távoli nap enyhe szorításába, hogy soha többé semmi ne tarthassa meg őt az örökkévalóságnak ezen a partján.

A közeledő lingane-i gyors mozgásán látszott a bizalom. Már azt is lehetett látni, hogy nemcsak úgy simán, a két keze segítségével halad a kötélben. Valahányszor kinyúlt az elől lévő kéz, s maga után húzta a testet, az métereket haladt előre lebegve, s csak utána nyúlt ki a másik kéz, új fogást keresve a kötélben.

Csillogó fémhajom, mely csak kartempókkal úszik át az űrön.

- És ha elvétí? - kérdezte Artemisia.

- Ahhoz tapasztaltnak látszik - válaszolta Biron -, de ha mégis, akkor is csillogni fog a napfényben. Meg tudjuk találni.

A lingane-i már egészen közel járt. Kívül került a képernyő látómezőjén. Újabb öt másodperc elteltével már a léptei kopogását is hallani lehetett a hajó burkán.

Biron megrántotta a kart, s ettől kigyulladtak a zsilipet körülvevő jelzőfények. Egy perc múlva határozott kopogás hallatszott, s válaszul kinyílt a külső ajtó. A pilótafülke falán túli üres helyiségben valami puffant, majd becsukódott a külső ajtó, félresiklott a fal egy síkja, s egy ember lépett be rajta.

A ruháját nyomban belepte a dér, sisakja vastag üvege kifehéredett, s maga az ember fehér szoborrá változott. Csak úgy áradt belőle a hideg. Azután egy perc múlva vékonyodni kezdett, majd harmatcseppekké változott a ruhát vastagon belepő dér.

A lingane-i, mintha türelmét vesztette volna a havas vakságtól, még merev fémujjaival máris a sisak csatján babrált. A sisak egy darabban emelkedett föl, vastag, puha bélése felborzolta a férfi haját.

- Kegyelmes úr! - kiáltotta Gillbret, majd boldog diadallal hozzátette: - Biron, maga az országfelelős áll előttem!

Biron azonban hiába próbált dermedtségéből felocsúdni, csak ennyit tudott kinyögni:

- Jonti!

Tizenharmadik fejezet

Az országfelelős marad

Az országfelelős szelíden félretolta lábával a levetett ürruhát, és leült a kárpitozott székek közül a nagyobbikba.

- Jó ideje nem végeztem már efféle testmozgást - mondta. - De állítólag ha valaki egyszer megtanulta, többé nem felejt el. Úgy látszik, ez így van az én esetemben is. Üdvözlöm, Farrill! Jó napot, Lord Gillbret. A hölgy pedig, ha jól emlékszem, az igazgató lánya, Lady Artemisia.

Gondosan a szájába illesztett egy hosszú cigarettát, s egyetlen mély lélegzetvétellel meggyújtotta. Kellemes dohányillat töltötte be a levegőt.

- Nem reméltem, hogy ilyen hamar találkozunk, Farrill.

- Vagy hogy találkozunk egyáltalán - fütte hozzá jeges hangon Biron.

- Az ember sohasem tudhatja - hagyta helyben az országfelelős. - Persze, ha az üzenet csak annyi, hogy "Gillbret", s az ember tudja, hogy Gillbret nem tud úrhajót vezetni, továbbá ha számításba vesszük, hogy magam küldtem egy fiatalembert a Rhodiára, aki viszont tud, és aki még arra is képes, hogy ha olyan nagyon el akar szökni, hát ellopjon egy tirann cirkálót, és végül ha az ember arról is értesült, hogy a cirkálón tartózkodó egyik férfi fiatal és arisztokrata viselkedésű - nos, ebben az esetben a következtetés nyilvánvaló. Nem lep meg, hogy itt látom.

- Szerintem meglepi - mondta Biron. - Pokolian meglepi, hogy itt lát. Mint gyilkos, erre nem számíthatott. Úgy gondolja, rosszabbul tudok következtetni, mint ön?

- Én magáról csak a legjobbakat gondoltam, Farrill.

Az országfelelős egyáltalán nem zavartatta magát, s Biron ettől félszegnek és otrombának érezte a saját neheztelését. Dühösen fordult a többiekhez.

- Ez az ember itt Sander Jonti... az a Sander Jonti, akiről már beszéltem nektek. Felőlem ezenkívül még ötvenszer lehet a Lingane országfelelőse. Nem számít. Nekem ő Sander Jonti marad.

- Ő az, aki... - kezdte Artemisia, de Gillbret közbevetéssel:

- Uralkodj magadon, Biron! Megörültél?

- Nem örültem meg. Ő az! - kiáltotta a fiú nagy önuralommal. - Jól van. Azt hiszem, nincs értelme, hogy üvöltözzünk egymással. Szálljon ki a hajóból, Jonti. Ezt most elég higgadtan mondtam. Szálljon ki a hajóból.

- Ugyan miért, kedves Farrillom?

Gillbret torkában összefüggéstelen hangok keletkeztek, Biron azonban gorombán félretolta, s szembefordult a már ülő országfelelőssel.

- Egy hibát azért elkövetett, Jonti. Csak egyet. Nem tudhatta előre, hogy amikor odaát a Földön kijövök a hálószobámból, ott fogom hagyni a karórát. Tudja, a karórám szíja történetesen sugárzásjelző volt.

Az országfelelős kifújta egy füstkarikát, és kedvesen elmosolyodott:

- És az a szíj nem kékült meg, Jonti - folytatta Biron. - Akkor éjjel nem volt bomba a szobámban. Előre kitervelt csel volt az egész! Ha tagadja, akkor maga egy hazug, Jonti, vagy országfelelős, vagy bánom is én, aminek csak kikiáltja magát. Ráadásul ezt a cselet maga tervezte ki! Kiűtött a Hynnite-tal, s maga rendezte meg az egész éjszakai komédiát. És nyilvánvaló, hogy mire ment ki a játék. Magamra hagyva átalszom az egész éjszakát, és fogalmam sincs róla, hogy valami elromlott. Ki csöngetett fel tehát, hogy biztos legyen benne, valóban fölébredtem? Fölébredni annyi, mint fölfedezni a bombát, amelyet szántsándékkal helyeztek a számláló mellé, hogy mindenképpen megtaláljam. Ki robbantotta be az ajtót, hogy kijussak a szobából, mielőtt rájövök, hogy a bomba csak csel volt? Azon az éjszakán jól szórakozhatott, Jonti.

Biron várta a hatást, de az országfelelőstől nem kapott mást, mint udvariasan érdeklődő bölintést. A fiúban nőttön-nőtt a harag. Az egész nagyon úgy festett, mintha párnát püfölné, vizet korbácsolna, levegőt rugdosna.

- Az apámat kivégezték. Jó lett volna, ha idejében értesülök róla - folytatta keserűen. - Választhatam volna, hogy elmegyek a Nephelosra, vagy nem megyek el. Mehettem volna a saját józan eszem után, szembeszegülhettem volna nyíltan a tirannokkal, vagy nem, a magam elhatározása szerint. Megismertem volna a lehetőségeimet. Felkészültem volna az eshetőségekre.

Maga azonban azt akarta, hogy menjek el a Rhodiára, és látogassam meg Hinriket. Normális körülmények között persze nem remélhette, hogy megteszem, amit akar. Hogy magához megyek tanácsért, egyáltalán nem volt valószínű. Hacsak nem teremt valami erre alkalmas helyzetet. Hát rendezett!

Azt hittem, bombát raktak alá, s nem tudtam rájönni, mi lehet az oka. De maga tudta. Úgy tett, mintha megmentette volna az életemet. Az egész olyan volt, mintha maga mindent tudna, például azt hogy mit kellene legközelebb csinálnom. Én pedig ki voltam billentve a lelki egyensúlyomból, s zavartságomban megfogadtam a tanácsát.

Biron kifogyott a szuszából, s most várta a választ. Válasz nem érkezett. Akkor kiabálni kezdett:

- Nem mondta meg, hogy a hajó, amelyen elhagyom a Földet, rhodiai illetőségű, s hogy maga arról is gondoskodott, hogy a kapitányt tájékoztassák a személyazonosságomról. Nem mondta el, hogy az a szándéka, hogy a Rhodiára való érkezésem pillanatában a tirannok kezébe kerüljek. Tagadja?

Hosszú csend következett ezután. Jonti eloltotta a cigarettáját.

- Biron, nevetségessé teszed magad - tördelte Gillbret a kezét. - Az országfelelős nem fogja a...

Jonti ekkor fölnevezett, és nyugodt hangon azt mondta:

- De fogja. Elismerem. Tökéletesen igaza van, Biron, gratulálok az éleslátásához. Azt a befulladás bombát valóban én tettem oda saját kezűleg, s azzal a szándékkal küldtem el a Rhodiára, hogy a tirannok letartóztassák.

Biron arca felderült. Az élet értelmetlenségéből eltűnt egy rész.

- Egyszer még rendezzük ezt az ügyet, Jonti. Pillanatnyilag a jelek szerint maga a Lingane országfelelőse, akit odakint három hajó vár. A Könyörtelen azonban az én hajóm. Én vagyok a pilótája. Öltözzön föl, és menjen innen! Az istráng még a helyén van.

- Ez nem a maga hajója. Maga inkább kalóz, mint pilóta.

- Itt a törvényt a birtokon belüliség jelenti. Öt percet kap, hogy bebújjon a ruhájába.

- Kérem. Kerüljük a drámai jeleneteket. Szükségünk van egymásra, és amúgy sincs szándékomban elmenni.

- Nekem nincs szükségem magára. Akkor sem lenne, ha ebben a pillanatban körülvenne a tirann flotta, s maga a kedvemért kilőné őket az űrbe.

- Farrill - mondta Jonti -, maga úgy beszél és cselekszik, mint egy serdülő. Hagytam, hadd mondja el a mondókáját. Most én is elmondhatom a magamét?

- Nem. Semmi okom, hogy meghallgassam.

- Még így sem?

Artemisia felsikoltott. Biron előrelépett, de aztán megtorpant, s most ott állt a dühtől és a csalódottságtól kivörösödve, tele feszültséggel és tehetetlenséggel.

- Igen, tettem bizonyos óvintézkedéseket - mondta Jonti. - Sajnálom, hogy olyan gorombasághoz kell folyamodnom, mint a fegyverrel való fenyegetőzés. De úgy képezem, a segítségével rábírhatom, hogy meghallgasson.

Apró sugárpisztolyt tartott a kezében. Nem olyat, amelyik csak sebet ejt vagy elkábít.

Ezzel ölni lehetett!

- Évek óta szervezkedem a Lingane-on a tirannok ellen - kezdte. - Tudja maga, mit jelent ez? Nem volt könnyű, jóformán lehetetlen volt. A belső királyságok segítségére nem számíthatunk - tapasztalatból tudjuk régóta. A Csillagköd-királyságok számára nincs menekvés, csak amennyit kiharcolnak maguknak. De erről meggyőzni a nemzeti vezéreket, nos, ez nem holmi barátságos mérkőzés. Az édesapja tevékeny részt vállalt ebben az ügyben, és megölték. Ez nem barátságos mérkőzés, ne felejtse el.

Mi, amikor az édesapját elfogták, válságként éltük meg. Számunkra itt élet és halál kérdéséről volt szó. Ő a belső köreinkhez tartozott, és nyilván a tirannok sem álltak messze mögöttünk. Félre kellett őket vezetni. Ilyenkor nem megyünk sokra a becsülettel meg a tisztességgel. Abból nem sül ki semmi.

Nem állhattam oda azzal: "Farrill, hamis nyomra kell vezetnünk a tirannokat. Maga a gazda fia, tehát eleve gyanús. Menjen el, és barátkozzon össze Rhodiai Hinrikkel, hogy ezzel a tirannok figyelme rossz irányba terelődjön. Vigye el őket a Lingane közeléből. A dolog sok veszedelmet rejt, rámehet még az élete is - de az eszmék, amelyekért az édesapja meghalt, mindennél fontosabbak."

Lehet, hogy megtette volna, de én nem kockáztathattam meg, hogy próbálkozzam.

Belevittem tehát a tudta nélkül. Durva volt, elismerem. De nem tehettem mást. Arra is gondoltam, lehet, hogy nem éli túl, ezt őszintén megmondom. De maga volt az, akit fölálodhattunk - ezt is megmondom őszintén. Most kiderült, hogy életben maradt, és ennek örülök. Van itt még valami, méghozzá egy dokumentummal...

- Miféle dokumentum? - vágott a szavába Biron.

- Ne olyan gyorsan. Mondtam, hogy az édesapja nekem dolgozott. Én tehát tudok mindent, amit ő tudott. Magának meg kellett szereznie ezt a dokumentumot, és eleinte maga látszott erre a legmegfelelőbbnek. Törvényesen tartózkodott a Földön. Fialat volt,

nem kellett számolni azzal, hogy gyanúsnak fogják találni. Mondom, eleinte! De azután, hogy az édesapját letartóztatták, maga veszélyessé vált. Könnyen lehetett volna a tirannok szemében az első számú gyanúsított, ezért nem engedhettük meg, hogy a dokumentum magához kerüljön, s magától kétségtelenül a tirannokhoz. El kellett tehát távolítanunk a Földről, még mielőtt teljesíti a kapott feladatot. Látja, minden mindennel összefügg.

- Ezek szerint most magánál van? - kérdezte Biron.

- Nem, nincs nálam - válaszolt az országfelelős. - Az a dokumentum, amely valószínűleg azonos az általunk keresettel, hosszú évekkel ezelőtt eltűnt a Földről. Ha valóban ez az, akkor nem tudom, kinél lehet. Eltehetem végre a sugárpisztolyt? Kezd nehezzé válni.

- Tegye el - mondta Biron.

Az országfelelős elrakta a fegyvert.

- Mit mondott magának az apja a dokumentumról? - kérdezte.

- Semmit, amit maga ne tudna, hiszen magának dolgozott.

- Így van - mosolyodott el az országfelelős, ám ez a mosoly nem volt valami derűs.

- Mindent elmondott? - kérdezte Biron.

- Mindent.

- Akkor szálljon ki a hajóból.

- Várj még, Biron - szólt közbe Gillbret. - Ezekben a dolgokban nem dönthet a személyes sértettség. Mi is itt vagyunk, Artemisia és én. Nekünk is lehet hozzáfűznievalónk. Ami engem illet, számomra van értelme annak, amit az országfelelős mond. Emlékeztetek rá, hogy a Rhodián megmentettem az életedet, ennél fogva szerintem az én szempontjaimat is figyelembe kell venni...

- Jól van, megmentetted az életemet! - kiabálta Biron, s ujjával a légzsilip felé mutatott. - Akkor menj vele te is! Menj! Menj innen te is. Meg akartad találni az országfelelőst.

Tessék, itt van. Ráálltam, hogy elvigyelek hozzá, és ezzel az én felelősségem véget ért. Ne akard megmondani nekem, hogy mit csináljak!

Még akkor sem múlt el belőle teljesen a harag, amikor Artemisiához fordult.

- És te? Te is megmentetted az életemet. Mindenki azon fáradozott, hogy megmentse az életemet. Te is el akarsz menni vele?

- Ne adj szavakat a számba, Biron - felelte a lány nyugodtan. - Ha el akarnék menni vele, megmondanám.

- Ne érezd magad lekötelezve. Bármikor elmehetsz.

A lány sértett arccal nézett rá, azután elfordult. Biron az énje józanabbik felével most is tudta, hogy gyerekesen viselkedik. Jonti bolondot csinált belőle, de a haraggal szemben, amit érzett, tehetetlen volt. És különben is, miért kell nekik ilyen higgadtan tudomásul venni, hogy Biron Farrillt oda lehetett dobni a tirannoknak, mint csontot a kutyáknak, csak azért, hogy Jonti torkától távol tartsák őket? A fenébe is, hát mit gondolnak, kicsoda ő? Eszébe jutott a befulladt bomba, a rhodiai hajó, a tirannok, az a vad éjszaka a Rhodián, s érezte, amint sajogni kezd benne az önsajnálát.

- Nos, Farrill? - kérdezte az országfelelős.

- Nos, Biron? - csatlakozott hozzá Gillbret.

- Te mit gondolsz? - fordult Biron Artemisiához.

- Én azt gondolom - felelte a lány nyugodtan -, hogy neki továbbra is odakint várakozik három hajója, és egyébként is ő a Lingane egyeduralkodója. Nem hiszem, hogy igazából választhatnál.

Az országfelelős ránézett a lányra, és elismerően bólintott.

- Keyed intelligens hölgy. Jó, ha egy ilyen kellemes külső alatt ennyi értelem rejtőzik. -
A tekintete egy teljes percig elidőzött a lányon.

- Miről szóljon hát az alku? - kérdezte Biron.

- Hadd használjam a nevüket és a képességeiket, s cserébe elviszem oda önöket, amit Lord Gillbret úgy nevezett, hogy a lázadó világ.

- Gondolja, hogy van ilyen? - kérdezte Biron kesernyés szájjal.

- Az önöké - szólt sietve Gillbret.

Az országfelelős elmosolyodott.

- Azt hiszem, létezik olyan világ, amelyről a lord beszélt, de nem a miénk.

- Nem az önöké? - visszahangozta Gillbret csüggedten.

- Számít az, ha megtalálom?

- Hogyan? - csapott le rá Biron.

- Nem olyan nehéz, mint gondolná. Ha elfogadjuk a történetet úgy, ahogy hallottuk, hinnünk kell benne, hogy a tirannok ellen lázadó világ igenis létezik. Hinnünk kell, hogy itt van valahol a csillagköd környékén, és hogy e hús esztendő alatt rejtve maradt a tirannok előtt. Ha mindezt elfogadjuk, akkor a rendszeren belül csak egy hely van, ahol ez a bolygó létezhet.

- Hol az a hely?

- Hát az önök számára nem kézenfekvő a válasz? Nem látszik elkerülhetetlennek, hogy ez a világ csak magán a csillagködön belül létezhet?

- A csillagköd belsejében!

- Hatalmas galaxis, hát persze! - lehelte Gillbret.

E pillanatban valóban ez a válasz látszott nyilvánvalónak és elkerülhetetlennek.

- Élhetnek emberek a csillagköd belsejében lévő világokon? - kockáztatta meg félve a kérdést Artemisia.

- Miért? - kérdezett vissza az országfelelős. - Ne ítélje meg tévesen a csillagködöt. Igaz, hogy sötét köd az űrben, de nem mérgező gáz. A nátrium-, kálium- és kalciumatomok hihetetlenül ritka tömege, amely elnyeli, szinte kioltja a benne lévő csillagok fényét, és persze azokét is, amelyek a megfigyelővel éppen szemben helyezkednek el. Amúgy pedig ártalmatlan, s egy-egy csillag közvetlen szomszédságában gyakorlatilag észlelhetetlen is. Elnézést kérek, ha tudálékoskodónak látszom, de az elmúlt néhány hónapot a Föld Egyetemen töltöttem, hogy összegyűjtsem a csillagködre vonatkozó csillagászati adatokat.

- Miért épp ott? - kérdezte Biron. - Nem mintha fontos lenne, csak azért vagyok rá kíváncsi, mert én ott ismertem meg magát.

- Nincs benne semmi titok. Eredetileg a saját ügyeim miatt hagytam el a Lingane-t. Hogy pontosan miért, annak most nincs jelentősége. Hat hónappal ezelőtt meglátogattam a Rhodiát. Az ügynököm, Widemos - az ön édesapja, Biron - sikertelen tárgyalásokat folytatott az igazgatóval, akit a magunk oldalára szeretnünk volna állítani. Én is megpróbálkoztam vele, de kudarcot vallottam, mert Hinriket, bocsásson meg, lady, nem abból a fából faragták, amit a mi ügyünk megkívánt.

- Úgy van - morogta Biron.

- De találkoztam Gillbrettel, ahogy ő talán már említette is önöknek - folytatta az országfelelős. - Elmentem tehát a Földre, lévén a Föld az emberiség eredeti otthona. A galaxisba irányuló felderítőutak többsége a Földről indult, s ott tárolják az adatok nagy részét is. A Lófej-csillagködöt alaposan feltárták már, legalábbis jó néhányszor átmentek

már rajta. Soha nem telepítették be, mert túlságosan nehéz volt átkelni az űr olyan térségein, ahol nem lehetett csillagászati megfigyeléseket végezni. Nekem azonban pusztán csak a felderítésekre volt szükségem.

És most jól figyeljenek. A tiranni hajót, melyen Lord Gillbret utazott, az első ugrása után eltalálta egy meteor. Ha a hajó a Tyrannról a szokott úton ment hazafelé, a Rhodiára - és miért is feltételeznénk mást? -, megállapítható, hogy az űr mely pontján tért le az útjáról. Az első két ugrás között aligha tehetett meg félmillió mérföldnél többet a rendes űrben; egy ilyen távolságot bátran vehetünk pontnak az űrben.

Lehetséges persze más feltételezés is. Mivel a meteor megrongálta a vezérlőberendezést, nagyon is elképzelhető, hogy az ugrások irányát is megváltoztatta, amennyiben fellépett egy interferencia a hajótest tengely körüli forgásával. Ha nehéz is, nem lehetetlen. A hiperatom-meghajtás erejének megváltoztatásához azonban az kell, hogy a motorok teljesen megsemmisüljenek - melyeket persze nem érintett a meteor.

A négy fennmaradó ugrás hossza változatlan energialökések mellett nem változhatott, hasonlóképpen a relatív irányuk sem. Ennek mintájára képzeljünk el egy hosszú, görbe huzalt, amely egy adott pontban egy ismeretlen szögben meghajlítva ismeretlen irány felé hajlik el. A hajó végső helyzete valahol egy képzeletbeli gömbön lenne, s a gömb középpontja megegyezne a térnek azzal a pontjával, ahol a meteor a hajónak ütközött, a sugarát pedig a fennmaradó ugrások vektorösszege adná ki.

Én találtam egy ilyen gömböt: a felszíne nagy kiterjedésben metszi a Lófej-csillagködöt. E gömbfelszínnek nagyjából hatezer területegysége - a teljes felszín egynegyede - nyúlik bele a csillagködbe. Így mindössze csak egy olyan csillagot kell találni, amely a csillagköd belsejében, egyszersmind a szóban forgó képzeletbeli gömbfelszínen, nagyjából egymillió mérföldön belül van. S most jusson eszünkbe, hogy Gillbret hajója, amikor nyugvó helyzetbe került, egy csillag hatókörén belül volt.

Na már most, mit gondolnak, hány csillag helyezkedhet el a csillagköd belsejében ilyen közel ama gömbfelszínhez? Ne felejtsek el, százmilliárd sugárzó csillag van a galaxisban! Biron azon kapta magát, hogy akarata ellenére megfogta a téma.

- Gondolom, százával vannak ilyenek - mondta.

- Öt! - felelte az országfelelős. - Csak öt. Ne tévessze meg a százmilliárdos szám. A galaxis kiterjedése mintegy héttárföldnyi, így átlagosan egy-egy csillagra hetven köbfényév jut. Kár, hogy nem tudom, az öt közül melyiknek vannak lakható bolygói. A szóba jöhetőket számát lecsökkenthetnénk egyre - de sajnos a korai felderítőknél nem volt idejük a részletező megfigyelésekre. Mindössze a csillagok helyzetét, pontos mozgásait és a színképtípusokat határozták meg.

- Ezek szerint a lázadó világ az öt csillagrendszer egyikében van? - kérdezte Biron.

- Az általunk ismert tényekbe csak ez a következtetés illik bele.

- Feltéve, hogy elfogadjuk Gil történetét.

- Ebből a feltevésből indultam ki.

- Igazat mondtam - szólt közbe Gillbret komolyan. - Esküszöm.

- Arra készülök, hogy elmegyek, és megnézem mind az öt világot - mondta az országfelelős. - Az indítékaim kézenfekvőek. A Lingane országfelelőseként egyenlő félként vállalhatok részt az erőfeszítéseikben.

- És két Hinriaddal meg egy Widemossal az oldalán akar egyenlő félként megjelenni, majd feltehetőleg még jobb pozíciót biztosítani magának az eljövendő új, szabad világokban - mondta Biron.

- Nem riaszt meg a cinizmusa, Farrill. A válaszom nyilvánvalóan igen. Ha lesz sikeres lázadás, akkor, megint csak nyilvánvalóan, nekünk a győztes oldalon kell állnunk.
- Nehogy valamelyik győztes kalóz vagy lázadó kapitány kapja meg jutalmul a Lingane országfelelőse címet.
- Vagy a widemosi tanyát. Úgy van.
- És ha elbukik a lázadás?
- Lesz rá idő, hogy erről döntsünk, ha majd megtaláltuk, amit keresünk.
- Elmegyek magával - mondta Biron lassan.
- Helyes! Akkor talán intézkednünk kellene, hogy átszálljanak erről a hajóról.
- Miért?
- Jobb lesz ott önöknek. Ez egy játékhajó!
- Tirann hadihajó. Ha elhagynánk, azzal hibát követnénk el.
- Aki tirann hadihajóval jön, véstesen kihívja mások gyanakvását.
- De nem a csillagködben. Sajnálom, Jonti. Engem a célszerűség vezet abban, hogy csatlakozzam magához. És még őszinte is lehetek. Meg akarom találni a lázadó világot. Barátság azonban nincs köztünk. Maradok a saját vezérlőpultomnál.
- Biron - szólt közbe csendesesen Artemisia -, ez a hajó valóban túl kicsi hármunknak.
- Így, ahogy van, tényleg az, Arta. Hozzá kellene kapcsolni egy lakókocsit. Jonti ezt ugyanúgy tudja, mint én. Akkor annyi tér állna a rendelkezésünkre, amennyit csak akarnánk, és továbbra is állhatnánk a saját vezérlőberendezéseink mellett. És ami azt illeti, egy lakókocsi hatásosan leplezné is a hajó természetét.
- Ha nincs se barátság, se bizalom, Farrill - mondta némi gondolkodás után az országfelelős -, akkor nekem meg kell védenem magam. Magának ott lesz a hajó meg az utánfutó, kívánsága szerint, nekem viszont szükségem lesz biztosítékra, hogy tisztességesen fog viselkedni. Lady Artemisiának mindenképpen velem kell jönnie.
- Nem! - csattant fel Biron.
- Nem? - vont a szemöldökét az országfelelős. - Hadd beszéljen a lady. Enyhén kitáguló orrcimpával fordult Artemisia felé.
- Merem állítani, hogy nagyon kényelmesnek találná a körülményeket, lady.
- Csak ön nem találná azokat kényelmesnek, lord, ebben biztos lehet - vágott vissza a lány. - Inkább megkímélem a kényelmetlenségektől, és maradok.
- Azt hiszem, más lenne a véleménye, ha... - kezdte az országfelelős, és két kis ránc jelent meg az orra nyergén.
- Én meg nem hiszem - vágott a szavába Biron. - Lady Artemisia már választott.
- És ön ezek szerint helyesli a választását, Farrill? - Az országfelelős már újra mosolygott.
- Teljes mértékben! Mindhárman a Könyörtelen fedélzetén maradunk. Ezen a téren nem egyezkedünk.
- Különös, ahogy megválasztja a társait.
- Valóban?
- Igen, az az érzésem. - Az országfelelős szórakozottan vizsgálta a körmeit. - Mintha bántaná az, hogy én becsaptam, hogy veszélybe sodortam az életét. Ennek fényében nem furcsa, hogy ilyen nagy barátságban van annak a Hinriknek a lányával, aki mesterem a csalás művészetében?
- Ismerem Hinriket. Az ön róla alkotott véleménye semmin nem változtat.
- Mindent tud Hinrikről?
- Eleget tudok.

- Tudja, hogy ő ölte meg az édesapját? - Az országfelelős ujja Artemisiára bökött. - Tudja, hogy az a lány, akit olyan erővel védelmez, az apja gyilkosának a lánya?

Tizennegyedik fejezet Az országfelelős elmegy

A kép egy pillanatra kimerevedett. Az országfelelős újabb cigarettára gyújtott. Fesztelen volt, az arcán nem látszott zavar. Gillbret magába roskadva ült a pilótaszékben, arca elfancsalodott, mintha mindjárt sírva fakadna. Az ülés nyomáscsökkentő berendezésének szíjai lazán himbálóztak körülötte, s ettől valahogy még gyászosabb látványt nyújtott. Biron falfehéren, ökölbe szorított kézzel nézte az országfelelőst. Artemisia pedig remegő orrcimpával nem őt, hanem egyedül Biront nézte kintartóan.

A rádió jelzett, a halk kattogás úgy hallatszott a szűk kis kabinban, mintha cintányérok verődtek volna össze.

Gillbret vigyázza bka pta magát ültében, és a székkal együtt megpördült.

- Attól tartok, többet beszéltünk, mint gondoltam - jegyezte meg hanyagul az országfelelős. - Meghagytam Rizzetnek, hogy ha egy órán belül nem térek vissza, jöjjön értem.

A megelevenedő képernyőn Rizzett ószes feje tűnt fel.

- Beszélni szeretne önnel - szólalt meg ekkor Gillbret, és helyet adott az országfelelősnek. Az fölállt s előrement, egészen addig, amíg a feje bele nem került a képernyő látóterébe.

- Teljes biztonságban vagyok, Rizzett - mondta.

Tisztán lehetett hallani a másik ember kérdését:

- Kik a cirkáló legénységének a tagjai, sir?

Biron ekkor ott termett az országfelelős mellett.

- Widemos gazdája vagyok - jelentette ki büszkén.

Rizzett arcán széles, boldog mosoly ömlött el. A képernyőn egy feszesen tisztelgő kéz jelent meg.

- Üdvözlöm, sir.

- Hamarosan visszatérek, egy ifjú hölgy társaságában - vette vissza a szót az országfelelős.

- Készüljön fel a légszilipeket összeillesztő manőverre. - S ezzel megszakította a képi kapcsolatot a két hajó között.

- Biztosítottam őket, hogy maga van a hajón - fordult azután Bironhoz. - Egyébként volt némi ellenkezés, amiért egyedül jöttem ide. Az édesapja rendkívül népszerű volt az embereim körében.

- Éppen ezért használhatja fel a nevemet.

Az országfelelős megrándította a vállát.

- Ez minden, amit használhat - folytatta Biron. - Amit utoljára mondott a tisztjének, pontatlan volt.

- Milyen értelemben?

- Hinriad Artemisia velem marad.

- Még ezek után is? Azok után, amit elmondtam?

- Nekem maga semmit sem mondott - felelte Biron élesen. - Tett valami kijelentést, én

azonban nem szívesen adok hitelt az ön meg nem erősített szavainak, bármiről legyen is szó. Remélem, ért engem.

- Olyannak ismeri Hinriket, mint akire az én állításom eleve nem lehet jellemző?

Biron meghökken. A megjegyzés láthatóan és nyilvánvalóan talált. Nem válaszolt.

- Szerintem ez nem így van - szólalt meg Artemisia. - Van bizonyítéka?

- Természetesen közvetlen bizonyítékom nincs. Nem voltam jelen az édesapja és a tirannok között folyó egyetlen tanácskozáson sem. De felsorolhatok néhány közismert tényt, és megengedem, hogy közbeszúrájk a saját megjegyzéseiket. Először is: az öreg gazda hat hónappal ezelőtt meglátogatta Hinriket. Ezt már említettem. Itt csak annyit teszek hozzá, hogy vagy túlbuzgó volt, vagy túlbecsülte Hinrik megfontoltságát. Mindenesetre többet beszélt, mint kellett volna. Lord Gillbret igazolhatja ezt. Gillbret szánalmasan bólogatva nézett Artemisiára, aki könnyes, haragos tekintettel nézett vissza rá.

- Ne haragudj, Arta, de ez igaz. Már mondtam neked. Én Widemostól hallottam az országfelelősről.

- Én persze jól jártam azzal, hogy a lord kifejlesztette azokat a hosszú gépfüleket - folytatta az országfelelős - amelyek segítségével az igazgató magas rangú személyekkel való találkozásait illetően kielégíthette élénk kíváncsiságát. Engem, teljesen akaratlanul, maga Gillbret figyelmeztetett erre a veszélyre, amikor először közeledett hozzám. Amilyen gyorsan csak tudtam, elmentem, de a baj természetesen addigra már megtörtént. Tudomásunk szerint ez volt Widemos egyetlen botlása, Hinriknek pedig a legkevésbé sincs olyan híre, mintha bátor és szuverén személyiség volna. Az édesapját, Farrill, fél éven belül letartóztatták. Ha nem Hinrik, e lány apja volt benne a ludas, akkor kicsoda?

- És ön nem figyelmeztette? - kérdezte Biron.

- A mi ügyeink kockázatvállalással járnak, Farrill; egyébként kapott figyelmeztetést. Utána már nem teremtett kapcsolatot velünk, még közvetett sem, s az eddigiekről is megsemmisített minden létező bizonyítékot. Még közöttünk is voltak olyanok, akik azt hitték, elhagyta a szektort, de legalábbis visszavonult valami rejtkehelyre. Ám ő ilyesmire nem volt hajlandó. Talán meg is értem, hogy miért. Ha életmódot változtat, azzal elismeri igaznak azt, amit a tirannok nyilván már tudtak, s veszélyezteti magát a mozgalmat. Úgy döntött, csak a saját bőrét viszi a vásárra. Nem bújt el. A tirannok majdnem fél évig vártak egy áruló mozdulatára. Türelmes emberek. Amikor ez nem következett be, nem várhattak tovább, megelégedtek azzal, hogy csak ő van a hálóban.

- Hazugság! - kiáltotta Artemisia. - Hazugság az egész! Egy önteltségről árulkodó, szemforgató és hazug történet, amelyben nincs szemernyi igazság sem. Ha mindaz, amit elmondott, igaz, magát is figyelték volna. Maga is veszélyben forogna, s nem ülhetne itt mosolygva, s nem rabolhatná az időnket.

- Én nem vesztegetem hiába az időmet, lady. Amit tudtam, mindent megpróbáltam már, hogy rossz hírét költsem az édesapjának mint információforrásnak. Azt hiszem, valamennyire sikerült is. A tirannok meg fogják gondolni, hallgassanak-e a jövőben egy olyan emberre, akinek minden jel szerint áruló a lánya és az unokafivére. De még ha hajlamosak is hinni neki, én már azt fontolgatom, hogy el kéne tűnnöm a csillagködben, ahol nem találnak rám. Úgy gondolom, a tetteim inkább bizonyítják, mint cáfolják a történetem igazát.

Biron mély levegőt vett, és megszólalt:

- Fejezzük be a beszélgetést, Jonti. Addig egyetértünk, hogy elmegyünk magával, maga

pedig biztosítja számunkra a szükséges holmikát. Ennyi elég. Ha igaz lenne is mindaz, amit mondott, a lényegen akkor sem változtat. Rhodia igazgatójának bűneit nem örökölte a lánya. Hinriad Artemisia itt marad velem, feltéve, hogy ő is egyetért ezzel.

- Egyetértek - mondta Artemisia.

- Jól van. Azt hiszem, ebben minden benne van. Egyébként figyelmeztetem: maga felfegyverkezett - de én is. Meglehet, a hajói hadihajók - az enyém tirann cirkáló.

- Ne hülyéskedjen, Farrill. A szándékaim teljes mértékben barátiak. Itt akarja tartani a lányt? Legyen. Elmehtek a légszilipen keresztül?

- Ennyire még megbízhatunk magában - bólintott Biron. A két hajó közelebb siklott egymáshoz, majd a hajlékony zsilipoldalékok kinyúltak egymás felé. Míg óvatosan keresték a tökéletes illeszkedést, Gillbret minden idegszálával a rádió csüngött.

- Két percen belül újra megpróbálják az összekapcsolódást - jelentette. Már háromszor oldották ki a mágneses mezőt, a toldalékok mindannyiszor kinyúltak egymás felé, de elvették a középpontot, s így sarló alakú tér tátongott közöttük.

- Két perc - ismételte Biron, és feszülten várt.

Azután negyedszerre is életre kelt egy kattanással a mágneses mező, a lámpák zümmögve jelezték a motorok alkalmazkodását a váratlan energiaelszíváshoz, s megint kióvakodtak a zsilipnyúlványok. Egy pillanatra mintha tévován megálltak volna a semmiben, majd egy zajtalan rázkódással, melynek vibrációja a pilótafülkéig hullámozott be, szépen összeilleszkedtek, majd automatikusan összekapcsolódtak. Létrejött a légmentesen zárt tér.

Biron végigsimított a homlokán a keze fejével, s érezte, hogy valamelyest csökken benne a feszültség.

- Tessék - mondta.

Az országfelelős fölemelte az úrruháját. Alatta még látszott a nedvesség vékony rétege.

- Köszönöm - mondta nyájasan. - Rögtön jön az egyik tisztem. Vele beszéljek meg a szükséges felszerelések részleteit.

Azzal elment.

- Gil, légy szíves, foglalkozz egy kis ideig helyettem Jonti tisztjével - mondta Biron. - Ha megérkezik, szüntesd meg a légszilipek érintkezését. Csak annyit kell tenned, hogy kikapcsolod a mágneses mezőt. Ezt a fotocellát kell felvillantnod hozzá.

Megfordult, és kiment a pilótafülkéből. Időre volt szüksége. Időre, hogy gondolkozni tudjon.

Mögötte azonban sietős léptek hangzottak fel, s egy halk hangra megállt.

- Biron - szólt Artemisia. - Beszélni akarok veled.

- Később, ha nem bánod, Arta - fordult szembe vele Biron.

- Nem. Most - nézett rá feszülten a lány.

A karja az oldala mellett lebegett, mintha meg akarná ölelni a fiút, de nem tudja, hogy szabad-e.

- Nem hitted el, amit az apámról mondott? - kérdezte.

- Nincs jelentősége - mondta Biron.

- Biron... - kezdte a lány, de azután elhallgatott. Nehéz volt kimondania. Újból nekifogott:

- Biron, tudom, hogy ami kialakult közöttünk, részben azért volt, mert egyedül voltunk, egymásra utalva, veszélyben, de... - Itt újra megakadt.

- Ha azt próbálad mondani, Arta, hogy Hinriad vagy, nem szükséges - mondta Biron. - Tudom. Ezután sem fogok rólad semmit sem gondolni.

- Ne. Jaj, ezt ne. - A lány a karjába kapaszkodott, és arcát a fiú izmos vállára fektette. Szaporán beszélt: - Egyáltalán nem erről van szó. Semmi köze sem a Hinriad, sem a Widemos névhez. Én... én szeretlek téged, Biron.

Főlnézett, s a tekintete találkozott Bironéval.

- Azt hiszem, te is szeretsz engem. Azt hiszem, be is vallanád, ha el tudnád felejteni, hogy Hinriad vagyok. Lehet, hogy most, mert én vallottam be elsőnek, sikerülni is fog. Azt mondtad az országfelelősnek, hogy nem fordítod ellenem az apám bűnét. Ne fordítsd ellenem a rangját se.

Karjával átfogta a fiú nyakát, aki érezte keble szelíd nyomását, a lehelete melegét. Lassan fölemelte a kezét, és megfogta a lány alkarját. Finoman lefejtette magáról, majd éppoly finoman ellépett tőle.

- Nincs tisztázni való ügyem a Hinriadokkal, lady.

A lány megdöbbsent.

- Azt mondtad az országfelelősnek, hogy...

- Sajnálom, Arta - fordította el a tekintetét a fiú. - Ne abból ítéld, hogy mit mondtam az országfelelősnek.

A lány kiáltani akart, hogy nem igaz, az ő apja nem tett ilyet, hogy mindenképpen...

A fiú azonban visszalépett a kabinba, otthagya a lányt a folyosón, akinek a lelke megtelt fájdalommal és szégyennel.

Tizenötödik fejezet

A lyuk az úrben

Amikor Biron újra belépett a pilótafülkébe, Tedor Rizzett megfordult. A haja szürke volt, de a teste még csupa izom, és széles, piros arcán mosoly fénylett.

Egyetlen hatalmas lépéssel Biron előtt termett, és szívélyesen megragadta a kezét.

- A csillagokra! - kiáltotta. - Szólnia sem kell, így is tudom, hogy az apja fia. Mintha az öreg gazda kelt volna életre!

- Bár úgy lenne - felelte komoran Biron.

Rizzett mosolya elhalványult.

- Mindnyájan így vagyunk vele. Mindnyájan. Egyébként Tedor Rizzett vagyok, a Lingane hadseregében szolgálók ezredesként - ámbár a mi kis játszánkban mellőzzük a címeket és rangokat. Még az országfelelőst is "sir"-nek szólítjuk. Erről jut eszembe! - kiáltott fel aggodalmasan. - A Lingane-on nincsenek lordok és ladyk, de még gazdák sem. Remélem, nem sértem meg, ha olykor elfelejtkezem a címéről.

Biron vállat vont.

- Ahogy mondta, a mi kis játszánkban nincsenek címek. De mi van a lakókocsival? Ugye, önnel kell elrendeznem a részleteket?

Futó pillantással fölmérte a szobát. Gillbret csendben ült és figyelt. Artemisia a hátát fordította feléjük, karsú, sápadt ujjai valami absztrakt mintát rajzoltak a számítógép billentyűzetére. Rizzett hangja visszahozta a fiút a valóságba.

- Először látok tirann hajót belülről. Nem mintha nagyon vágytam volna rá. A vészkijárat

légzsilip, ugye, hátul van? Úgy látom, hogy a hajtóművek a középrészen sorakoznak.

- Ugy van.

- Helyes. Akkor nem lesz semmi gond. Néhány régebbi típusú hajón hátul vannak a hajtóművek, ezért az utánfutót csak meghatározott szögben lehet hozzájuk kapcsolni. Ilyenkor nehezebb beállítani a gravitációt, a légköri manőverezés pedig jóformán lehetetlenné válik.

- Mennyi időbe fog telni, Rizzett?

- Nem sokba. Mekkoraát akar?

- Mekkoraát tud adni?

- A legfényűzőbbét kívánja? Lehet. Ha az országfelelős mondja, akkor ott nincs lehetőség felülbírálatra. Olyat is adhatunk, amelyik önmagában is kitesz egy űrhajót. Még kisegítő motorjai is vannak.

- Feltételezem, hogy szálláshely is van benne.

- Miss Hinriad részére? Méghozzá sokkal jobb, mint amit itt... - Hirtelen elhallgatott. Neve említésére Artemisia méltóságteljes lassúsággal elvonult mellettük, ki a pilótakabinból. Biron a tekintetével követte.

- Azt hiszem, nem kellett volna Hinriad kisasszonyt mondanom - suttogta Rizzett.

- Nem, nem, semmi baj. Ne is figyeljen oda. Miről is volt szó?

- Ja, a szobákról. Legalább két jó nagy szoba van benne, meg egy társalgó. A nagy járatokon megszokott vízöblítéses vécé és mosdók. Kényelmesen ellesz benne.

- Jó. Szükségünk lesz ezenkívül vízre és élelemre.

- Persze. A víztartályokban két hónapra elég tartalék van, ha úszómedencét is kívánnak a fedélzeten, akkor valamivel kevesebbel kell beérnünk. És teljes fagyasztott ételfogásokat is lehet tárolni. Ugye, most tirann ételsűrítvényekkel táplálkoznak?

Biron bólintott, mire Rizzett elfintorította az arcát.

- Finom, mint a fűrészporfalatok, igaz? Mi van még?

- Ruhaféleségek a ladynek.

- No igen, természetesen - ráncolta Rizzett a homlokát. - Hát, ez legyen az ő dolga.

- Nem, sir, nem úgy lesz. Megadjuk az összes méretet, ami kell, ön pedig beszerzi a kért holmikát, méghozzá az éppen esedékes divatot figyelembe véve.

Rizzett kurtán felnevetett, és megrázta a fejét.

- Gazda, ez így nem lesz jó. Egy ruhával sem lesz megelégedve, amit nem ő választott.

Még akkor sem, ha élhetne a lehetőséggel, és ő is pontosan ugyanazokat választaná... Nem a levegőbe beszélek. Vannak tapasztalataim női teremtményekkel.

- Biztos vagyok benne, hogy igaza van, Rizzett - hagyta helyben Biron -, de akkor is így kell lennie.

- Jól van, én figyelmeztettem. A vitatkozás a maga dolga lesz. Mi van még?

- Apróságok. Tisztítószerek, és persze kozmetikumok, illatszerek... amikre a nőknek szükségük van. Majd idejében elrendezzük a dolgokat. Most csak indítsuk el a lakókocsit. Ekkor Gillbret is elment szó nélkül. Biron őt is elkísérte a szemével, s közben érezte, hogy megfeszül az álla. Hinriadok! Mind a ketten Hinriadok voltak! Mit is kezdhetne velük? Hinriadok voltak! Gillbret is az volt, a lány is.

- És persze kellene ruhák Hinriad úrnak és nekem is. De ez már nem olyan fontos.

- Helyes. Megengedi, hogy használjam a rádióját? Szívesebben maradnék ezen a hajón, amíg végeznek a beállítással.

Biron megvárta, amíg elhangoznak az első utasítások. Rizzett akkor ültében odafordult

hozzá, és azt mondta:

- Nem tudom megszokni, hogy itt van, hogy mozog, beszél, él. Annyira hasonlít rá. A gazda sokat emlegette magát. A Földön járt iskolába, ugye?

- Igen. Valamivel több mint egy hete diplomáztam volna, ha nem jönnek közbe bizonyos dolgok.

Rizzett zavarba jött.

- Nézze, azért, mert magát elküldték a Rhodiára, nem szabad bennünket okolnia. Nekünk ez nem tetszett. Maradjon szigorúan köztünk, de voltak a fiúk között, akiknek nagyon nem tetszett. Az országfelelős persze nem velünk tanácskozta meg a dolgot. Természetesen nem is tehetta. Az igazat megvallva, ő nagy kockázatot vállalt. Közülünk egyesek - neveket nem mondok - még azt is felvetették, nem kellene-e megállítani a hajót, amelyiken utazott, és magát levenni róla. Persze ennél rosszabbat nem is tehattünk volna. Még így is megcsinálhattuk volna, de amikor utoljára alaposan kielemeztük a helyzetet, megértettük, hogy az országfelelős tudja, mit csinál.

- Szép dolog, ha valaki ilyen bizalmat képes ébreszteni másokban.

- Ismerjük őt, ezen nincs mit tagadni. Van itt neki. - Ujjával lassan megkopogtatta a homlokát. - Senki sem tudja pontosan, hogy olykor miért választ egy bizonyos irányt. De mindig az az irány bizonyul helyesnek. Ő mindenesetre eddig túljárt a tirannok eszén, mások pedig nem.

- Mint például az apám.

- Nem kifejezetten őrá gondoltam, de bizonyos értelemben igaza van. Még a gazdát is elkapták. De hát ő másfajta ember volt. Egyenes gondolkodású. Ő sohasem engedett volna a csalárdságnak. Mindig alábecsülte az emberi hiányosságot. De mi valahogy éppen ezt szerettük benne. Tudja, ő mindenkivel egyformán viselkedett.

Én az ezredesi rang ellenére közember vagyok. Tudja, az apám fémmunkás volt - s magam egy cseppet sem különbözöm tőle. És itt még az sem számít, hogy ezredes vagyok. Ha az apám a technikus segéddel összetalálkozott a folyosón, félreállt, szólt hozzá egy-két nyájas szót, s ettől a gyerek a nap hátralévő részében legalábbis főmérnöknek érezhette magát. Ő ilyen volt.

Nem mintha jámbor természetű lett volna. Ha fegyelmezésre volt szükség, az ember azt is megkapta tőle, de nem többet, mint amennyit érdemelt. Amit kaptál, megérdemelted, és ezt tudtad is. És amikor az ember túl volt rajta, akkor túl volt rajta. Nem dörgölte az ember orra alá egy hétig vagy kettőig. Ilyen volt a gazda is.

Az országfelelős, hát ő már más. Ő csupa ész. Hozzá nem férközhetsz közel, akárci vagy is. Neki például nincs is igazából humorérzéke. Vele nem tudok úgy beszélni, ahogy most magával. Most csak beszélek. Fesztelenül. Majdnem szabadon ugrálok egyik témáról a másikra. Amikor vele beszélek, pontosan fogalmazok, és kerülöm a felesleges szavakat. És még hozzá hivatalos stílusban, nehogy megrójon a hanyag beszédért. De hát az országfelelős az országfelelős, ez már csak így van.

- Az országfelelős agyát illetően egyet kell értenem magával. Tudta, hogy még át sem szállt, de már kikövetkeztette, hogy én vagyok ezen a hajón?

- Csakugyan? Ezt nem tudtuk. Na látja, erre gondolok. Egyedül akart a tirann cirkáló fedélzetére lépni. Számunkra ez egyenlő volt az öngyilkossággal. Nem helyeseltük - de úgy gondoltuk, ő tudja, hogy mit csinál, és tudta is. Megmondhatta volna nekünk, hogy valószínűleg maga a hajón van; tudhatta volna, milyen nagy újság az, hogy a gazda fia megszökött. De hát ez jellemző rá. Hogy nem mondta meg.

Artemisia a kabin egyik alacsony ágyán ült. Kényelmetlenül össze kellett görnyednie, nehogy a felső priccs éle bevágódjon a csigolyái közé, ám ez pillanatnyilag kevésbé izgatta.

Oda se figyelve simított végig ruhája két oldalán. Kopottnak, fáradtnak, piszkosnak érezte magát. Már nagyon unta, hogy nedves szalvétával törölgesse az arcát és a kezét, s azt is unta, hogy egy hete viseli ugyanazt a ruhát. A hajából is elege volt, amelyet nyirkosnak és ragadósnak érzett.

És akkor majdnem felugrott, hogy újra csak hátat fordítson, nehogy látnia kelljen őt, nehogy megint rá kelljen néznie.

De csak Gillbret volt. A lány teste ellazult.

- Szervusz, Gil bácsi.

Gillbret leült vele szemben. Előbb még aggodalom látszott sovány arcán, majd ugyanez az arc ezer ráncú mosolyra húzódott.

- Ez a hét ezen a hajón engem sem szórazottatott. De azt reméltem, majd te felvidítasz.

- Jaj, Gil bácsi, ne vesd be most ellenem a lélektani fegyvereidet - mondta a lány. - Ha azt hiszed, hogy hízélgéssel felelősségérzetet ébreszthetsz bennem magad iránt, hát tévedsz.

Sokkal inkább szeretnék behúzni neked egyet.

- Ha ettől jobban érzed magad...

- Újból figyelmeztetek. Ha idenyújtod az arcod, hogy megüsem, megteszem, és ha te erre azt mondd: "Ettől jobbad érzed magad?", akkor megteszem még egyszer!

- Azt mindenesetre látom, hogy veszekedtetek Bironnal. Min?

- Nem is tudom, minek kell egyáltalán beszélgetnünk. Hagyj békén, és kész. - Aztán rövid hallgatás után hozzátette: - Elhiszi, hogy apa megtette, amit az országfelelős szerint megtett. Gyűlölöm ezért.

- Az apádat?

- Dehogy! Azt a hülye, gyermek, álszent alakot!

- Feltehetőleg Bironról beszélsz. Helyes. Gyűlölöd. Csak éppen fogalmam sincs, mi a különbség az olyasfajta gyűlölet között, amelytől így ülsz itt, meg ama másik érzelem között, amely még az én agglégényagyam számára is holmi nevetséges szerelmi túlcsoordulásnak látszik.

- Gil bácsi - mondta a lány -, tényleg megtehetette ezt?

- Biron? Mit tehetett meg?

- Nem! Apa! Megtehetette? Elárulhatta a gazdát?

Gillbret elgondolkodott.

- Nem tudom - felelt elkomorodva, s a szeme sarkából a lányra pillantott. - Tudod, Biron valóban feladta a tirannoknak.

- Mert tudta, hogy az csapda! - csattant föl a lány. - És az is volt! Az a szörnyű országfelelős szánta annak. Ő maga mondta. A tirannok tudták, Biron kicsoda, és szándékosan küldték el apámhoz. Apa csak azt tehetette, amit tehetett. Ezt mindenkinek meg kell értenie.

- Jó, tegyük fel, hogy így volt - és újra az az oldalpillantás -, de téged megpróbált rábeszélni egy csöppet sem szórazottató házasságra. Márpedig ha Hinrik ezt képes volt megtenni...

- Abból nem talált semmiféle kiutat...

- Kedvesem, ha te elnézed neki a zsarnokok előtti behódolás minden megnyilvánulását, s úgy tekinted, hogy mindezt meg kellett tennie, akkor honnan tudod, vajon a gazdával kapcsolatban nem akart-e valamit a tirannok értésére adni?

- Biztos vagyok benne, hogy nem akart. Te nem ismered úgy apát, ahogy én. Gyűlöli a tirannokat. Gyűlöli. Tudom. Csak azért, hogy nekik segítsen, nem térne le a maga útjáról. Beismerem, hogy fél tőlük, hogy nyíltan nem mer ellenkezni velük, de ha el tudja kerülni, akkor soha nem segít nekik.

- Honnan tudod, hogy el tudta kerülni?

A lány azonban csak rázta a fejét, vadul, hogy a haja is röpködött, és eltakarta a szemét. A szemét és a könnyeit.

Gillbret elnézte kis ideig, majd tanácstalanul széttárta a kezét, és elment.

Az utánfutót egy darázsderék-folyosóval a Könyörtelenhez kapcsolták, s a kettőt a hajó hátuljában lévő tartalék légszilippel összekötötték. Teljesítményét tekintve is több tucatszor nagyobb volt, mint a tirann hajó, ráadásul ormótlan.

Az utolsó szemlére az országfelelős is csatlakozott Bironhoz.

- Hiányzik még valami? - kérdezte.

- Semmi - felelte a fiú. - Szerintem nagyon kényelmesen el fogunk férni.

- Jól van. Rizzett-től egyébként úgy értesültem, hogy Lady Artemisia nincs jól, de legalábbis nincs valami egészséges színben. Ha orvosi kezelésre van szüksége, okosabb volna átküldeni az én hajómra.

- Nagyon jól van - felelte Biron kurtán.

- Ha ön mondja. Tizenkét óra alatt fel tudnak készülni az indulásra?

- Ha kívánja, két óra alatt is.

Biron az összekötő folyosón keresztül átment (kicsit meg kellett hajolnia) a Könyörtelenbe.

Amikor megszólalt, nagyon vigyázott, hogy a hangja érzelmentes legyen.

- Odabent egy magánlakosztály várja, Artemisia. Nem fogom zavarni. Az idő nagy részét itt töltöm majd.

- Engem nem zavar, gazda - felelte a lány kimerően. - Nem foglalkoztat, hogy hol tölti el az idejét.

A hajók ebben a pillanatban megiramodtak, s egy ugrás után a csillagköd peremén találták magukat. Néhány órás várakozás következett, ezalatt Jonti hajóján elvégezték az utolsó számításokat. A csillagköd belsejében többé-kevésbé vaktában kellett navigálniuk.

Biron mogorván bámulta a képernyőt. Semmi sem volt rajta! Fél éggömbnyi merő feketeség, sehol egy apró fénypontocska! A fiú először eszmélt rá, milyen melegek, milyen barátságosak a csillagok, hogy be tudják tölteni az űrt.

- Mintha belepottyantunk volna egy űrlyukba - vetette oda Gillbretnek.

És akkor megint ugrottak, bele a csillagködbe.

Szinte ugyanebben a pillanatban történt, hogy Simok Aratap, a nagy kán megbízottja, a tíz felfegyverzett cirkáló vezérhajójában végighallgatta navigátorát, majd azt mondta:

- Nem számít. Mindenképpen kövesse.

És nem egészen egy fényévnyre attól a helytől, ahol a Könyörtelen alámerült, a tirann hajók is beléptek a csillagködbe.

Tizenhatodik fejezet
Kopók!

Simok Aratap meglehetősen kényelmetlenül érezte magát az egyenruhájában. A tirann egyenruhák viszonylag durva anyagból készültek, és csak úgy nagyjából illettek viselőjükre. Katonához méltatlan lett volna ilyen apró kényelmetlenség miatt panaszkodni - sőt az effélék elszenvedése hozzátartozott a tirann katonai hagyományhoz, mint ami jól tesz a fegyelemnek.

De még Aratap is lázongott e hagyomány ellen, amennyiben gyászos hangon megjegyezte:

- Ez a szoros gallér dörzsöli a nyakamat.

- Ha az ember egyedül van, a szabályzat megengedi, hogy kigombolja az inge nyakát - felelte Andros őrnagy, akinek éppoly szoros volt a gallérja, és akit emberemlékezet óta csak katonai egyenruhában lehetett látni. - Ha más tiszt vagy akárki jelen van, a szabályos öltözéktől való minden eltérés zavaró hatást keltene.

Aratap elhúzta a száját. Ez már a második változás volt, amit az expedíció kvázi katonai jellege váltott ki. És nem elég, hogy egyenruhába kényszerítették, végig kellett hallgatnia egyre magabiztosabbá váló szárnysegédjét is. Még el sem hagyták a Rhodiát, amikor ez már elkezdődött.

Andros akkor vakmerően elébe állt, s azt mondta:

- Megbízott, szükségünk lesz tíz hajóra.

Aratap ingerülten pillantott föl rá. Épp akkor gondolta ki, hogy egyetlen hajóval ered az ifjú Widemos nyomába. Félretolta a feljegyzéseit, melyeket ahhoz a jelentéséhez készített, amelyet a kán Gyarmatügyi Hivatalához akart benyújtani. Úgy gondolta, a jelentést abban a szerencsétlen esetben kell elküldeni, ha ő nem térne vissza az expedícióról.

- Tíz hajóra, őrnagy?

- Igen, uram. Kevesebb nem elég.

- Miért nem?

- Fenn akarom tartani a megfelelő biztonságot. A fiatalember megy valahová. Ön azt mondja, valahol komoly, szervezett összeesküvés folyik ellenünk. A két dolog vélhetőleg összefügg egymással.

- Következésképpen?

- Következésképpen föl kell készülnünk egy feltehetőleg komoly összeesküvésre.

Olyanra, amelyik egyetlen hajóval könnyen el tudna bánni.

- Vagy tízzel. Vagy százszal. Hol ér véget a biztonság?

- Dönteni kell. Ha katonai akcióról van szó, azért én vagyok a felelős. Én tíz hajót javasolok.

Aratap fölfonta a szemöldökét, s ettől a falról sugárzó fényben furcsán megcsillantak a kontaktlencséi. A katonai szónak súlya volt. Elméletileg békeidőben civil személy hozta a döntéseket, de itt most megint bajos lett volna félretolni a katonai hagyományt.

- Majd meggondolom a dolgot - mondta óvatosan.

- Köszönöm. Ha úgy dönt, hogy elutasító megjegyzés kíséretében továbbítja a javaslatomat, biztosítom - az őrnagy sarka csattanva összezárult, de Aratap is tudta, mennyire üres ez a szertartásos tiszteletadás -, hogy joga van hozzá. De nekem

természetesen abban az esetben nem lenne más választásom, mint hogy lemondjak a megbízatásomról.

Most Aratapon múlt, hogy az adott helyzetből mentse, amit lehet.

- Nem áll szándékomban, hogy akadályozzam önt, ha egy tisztán katonai döntéshozatal előtt áll, őrnagy. Arra azonban kíváncsi vagyok, vajon ön is így alávetné-e magát az én döntésemnek, ha tisztán politikai jelentőségű ügyről volna szó.

- Mi lenne az az ügy?

- Hinrikkel van gondom. Ön tegnap ellenezte azt a javaslatomat, hogy Hinrik elkísérjen bennünket.

- Szükségtelennek tartom - felelte az őrnagy szárazon. - Ha csapataink akciót hajtanak végre, idegenek jelenléte rosszul hatna a fegyelemre.

Aratap alig hallhatóan felsóhajtott. A maga helyén Andros mégiscsak a megfelelő ember volt, a türelmetlenség tehát semmi jóra nem vezetett volna.

- Egyetérték önnel - mondta. - Csak arra kérem, vegye tekintetbe az ügy politikai vonatkozásait is. Mint tudja, politikailag kellemetlen hatást váltott ki az öreg widemosi gazda kivégzése. Fölöslegesen felzaklatta a királyságokat. Akármennyire szükséges is volt az a kivégzés, kerülni kell, hogy a fiú halálát nekünk tulajdonítsák. Rhodia népe úgy tudja, az ifjú Widemos elrabolta az igazgató lányát - aki egyébként a Hinriad-dinasztia népszerű és sokat reklámozott tagja. Nagyon is ideillő és érthető lenne hát, ha a büntető expedíciót maga az igazgató vezetné.

E drámai megmozdulás felettébb kielégítené a rhodiai hazafíui érzelmeket. Az igazgató természetesen kérne - és kapna is - tirann segítséget, de ezt a mozzanatot háttérbe lehet szorítani. Könnyű lenne - és kívánatos is -, hogy az emberek fejében ezt az akciót mint rhodiai expedíciót ültessük el. Ha pedig az összeesküvés belső folyamataira fény derül, akkor az rhodiai leleplezés lesz. Ha az ifjú Widemos kivégzik, a többi királyság szemében az rhodiai kivégzés lesz.

- Abban az esetben is rossz példát nyújtunk, ha rhodiai hajóknak megengedjük, hogy elkísérjenek egy tirann katonai expedíciót. Csak gátolni fognak bennünket, ha útközetre kerül a sor. Ha így szemléljük a helyzetünket, a kérdés máris katonai jelleget kap.

- Nem azt mondtam, kedves őrnagyom, hogy Hinrik lesz az egyik hajó parancsnoka. Ismerheti őt annyira, hogy a parancsnokságra nem tartja alkalmasnak, de minden bizonnyal ő maga sem vágyik rá, hogy kipróbálja magát ezen a poszton. Ő velünk maradna - más rhodiai pedig nem lesz a hajón.

- Ebben az esetben visszavonom az ellenvetésemet, megbízott - mondta az őrnagy.

A tirann flotta majdnem egy teljes hétig megtartotta a Lingane-tól való két fényévnyi távolságát, és a helyzet kezdett bizonytalanná válni.

Andros őrnagy azonnal leszállást javasolt a Lingane-on, mondván:

- A Lingane országfelelőse elég sokáig elhitette velünk, hogy a kán barátja, de én nem hiszek azoknak az embereknek, akik a hajó fedélzetén utaznak. Nyugtalanító szeszélyeik vannak. Furcsa, hogy mihelyt visszatért, az ifjú Widemos rögtön útra kelt, hogy találkozzon vele.

- Sem az utazásait, sem a visszatérését nem próbálta rejtegetni, őrnagy. És azt sem tudjuk, hogy Widemos azért megy-e, hogy vele találkozzék. Kering a Lingane körül. Miért nem száll le?

- Miért marad bolygó körüli pályán? Kérdezzük inkább azt, hogy mit csinál, s ne azt, hogy mit nem csinál.

- Javasolnék valamit, ami beleillik a tervbe.

- Örömmel hallgatom.

Aratap egyik újjával benyúlt a gallérja mögé, de hiába, nem tudta kitágítani az ingnyakat.

- Mivel a fiatalember vár, feltételezhetjük, hogy valamire vagy valakire vár. Nevetséges volna, ha azt hinnénk, hogy miután nyílegyenesen eljött egészen a Lingane-ig - tulajdonképpen egyetlen ugrással -, most csak azért vár, mert nem tudja elhatározni magát. Én tehát azt mondom: azt várja, hogy egy vagy több barátja érte jöjjön, és így együtt, megerősödvé indulnak majd máshová. Az, hogy nem szállt le egyenesen a Lingane-ra, jelzi, hogy egy ilyen akciót nem tart biztonságosnak. Ebből az következik, hogy a Lingane egésze - és az országfelelős személy szerint - nem vesz részt az összeesküvésben, ellenben lingane-i egyének külön-külön lehetnek tagjai.

- Nem tudom, bízhatunk-e mindig abban, hogy a kézenfekvő megoldás az igazi.

- Kedves őrnagyom, ez nem csupán kézenfekvő, hanem logikus megoldás is. Beleillik a tervbe.

- Lehet, hogy beleillik. De ha 24 órán belül nem történik semmi, nem lesz más választásom, mint kiadni a parancsot az indulásra a Lingane felé.

Aratap összehúzott szemöldökkel nézett az ajtóra, amelyen az őrnagy kiment. Zavarba ejtő volt, amikor egyszerre kellett irányítani a nyugtalan legyőzöttet és a rövidlátó győzteseket. Huszonnégy óra. Lehet, hogy történik valami, ha nem, akkor neki kell kitalálnia, hogyan állítsa meg Androst.

Az ajtójelző hangjára bosszúsán felnézett. Csak nem Andros jön vissza? Nem. Az ajtóban Rhodiai Hinrik magas, hajlott alakja állt, mögötte egy pillanatra feltűnt az őr, aki mindenüvé elkísérte a hajón. Elméletileg Hinrik korlátlan mozgásszabadsággal rendelkezett - talán ő maga el is hitte, hogy ez a szabadság valóságos. Legalábbis ügyet sem vetett soha a könyökénél lebzselő testőrré.

- Zavarom, megbízott? - mosolygott rá borúsan Hinrik.

- Egyáltalán nem. Foglaljon helyet, igazgató.

Aratap állva maradt; úgy látszott, Hinrik ezt nem veszi észre.

- Fontos dolgot kell megbeszélnem önnel - kezdte Hinrik. Szünetet tartott, s eközben a figyelem feszültsége oldódott valamelyest a tekintetében. Egészen más hangon folytatta: - Milyen szép, tágas hajó ez!

- Köszönöm, igazgató.

Aratap feszesen mosolygott. A kísérletükben lévő, jellegzetesen kisméretű kilenc hajóval ellentétben a zászlóshajó, amelyen jelenleg tartózkodtak, az egykori rhodiai flotta mintájára készült, túlméretezett modell volt. A tirann katonai szellem fokozatos gyengülésének talán az volt az első jele, hogy mind több és több ilyen hajót csatoltak a hajóhídhöz. A harci egység továbbra is apró, két-három személyes cirkálókból állt, a főtiszték azonban egyre több okot találtak rá, hogy főhadiszállásul nagy hajót igényeljenek.

Aratapot ez nem zavarta. Néhány öregebb katonával ellentétben, akik vészes elpuhulásról beszéltek, ő inkább a civilizáció erősödésének tekintette. A végén - meglehet, évszázadok múlva - még az is megtörténhet, hogy a tirannok egyetlen népként elkeverednek és

beolvadnak a most még legyőzött Csillagköd-királyságok népeibe -, és még az is lehet, hogy ez jó dolog lesz.

Természetesen az ilyen eszme-futtatásainak soha nem adott hangot.

- Azért jöttem, hogy elmondjak önnek valamit - mondta Hinrik. Ezen maga is eltöprengett kicsit, aztán hozzátette: - Ma küldtem haza egy üzenetet a népemnek. Elmondtam nekik, hogy jól vagyok, hogy a bűnözőt hamarosan elkapjuk, és a lányom újra biztonságban lesz.

- Helyes - mondta Aratap. A dolog nem volt neki újdonság. Ő írta az üzenetet, bár nem tartotta lehetetlennek, hogy Hinrik azóta meggyőzte magát, miszerint maga volt az írás szerzője, sőt hogy ő maga vezeti az expedíciót. Aratap valami szánalomfélét érzett; ez az ember a szemük láttára hullott szét.

- Azt hiszem, a népemet nagyon felzaklatta, hogy ezek a jól szervezett banditák ilyen vakmerően rajtaütöttek a palotán. Most majd büszkék lesznek az igazgatójukra, amiért válaszul ilyen gyors cselekvésre szántam el magam. Így van, megbízott? Majd meglátják, hogy van még erő a Hinriadokban. - Enyhe diadalérzet töltötte el.

- Szerintem is meg fogják látni - felelte Aratap.

- Elértük már az ellenség hatósugarát?

- Nem, igazgató, az ellenség ott van, ahol volt, a Lingane közelében.

- Azóta is? Eszembe jutott, mit akartam elmondani önnek. - Olyan izgatott lett, hogy a szavak csak akadozva jöttek ki a száján. - Nagyon fontos, megbízott. Valamit el kell mondanom önnek. Árulás van a hajón. Rájöttem. Gyorsan kell cselekednünk. Árulás... - Szavai suttogásba fordultak.

Aratap elveszítette a türelmét. Persze jó képet kellett vágnia a szegény bolondhoz, de ez már végképp időpocsékolás volt. Annyira nyilvánvalóan elhatalmasodott rajta a téboly, hogy lassan már bábnak is hasznavehetetlenné vált - s ez nagy kár volt.

- Nem árulás, igazgató - mondta. - Az embereink hűségesek és megbízhatóak. Valaki félrevezette önt. Ön elfáradt.

- Nem, nem. - Hinrik félrelökte Aratap kezét, amely egy pillanatra megpihent a vállán. - Hol vagyunk?

- Hát itt!

- A hajóra értettem. Néztem a képernyőt. Nem vagyunk csillagközelben. A mélyűrben vagyunk. Maga tudta?

- Hát persze.

- A Lingane egyáltalán nincs a közelünkben. Ezt is tudta?

- Két fényévnyire vagyunk tőle.

- Hajjaj! Nem hallgatózik senki, megbízott? Biztos benne? - Hinrik egészen közel hajolt, és Aratap engedte, hogy a fülébe suttogjon: - Akkor honnan tudjuk, hogy az ellenség a Lingane közelében van? Ilyen messzeségből nem is tudjuk észlelni őket! Félrevezettek bennünket, és ez árulásra vall.

Lehet, hogy ez az ember ôrült, de az észrevétele helyes, gondolta Aratap.

- Az ilyesféle dolgok a műszaki állományra tartoznak, igazgató, és nem a tiszteknek kell főjön miattuk a fejük. Ezekhez magam se sokat értek.

- Nekem azonban, mint az expedíció fejének, tudnom kellene. Én vagyok a vezető, nem? - Gyanakodva körülnézett. - Az az érzésem, hogy Andros órnagy nem mindig hajtja végre a parancsokat. Meg lehet benne bízni? Persze ritkán adok neki parancsot. Furcsa volna, ha egy tirann tisztnek parancsolgatnék. De hát meg kell találnom a lányomat. Artemisiának hívják a lányomat. Elvitték tőlem, és ezt a sok hajót mind azért hoztam, hogy

visszakapjam őt. Ugye, így már megérti, hogy tudnom kell? Úgy értem, tudnom kell, hogyan deríthetjük ki, hogy az ellenség a Lingane-on van-e. A lányomnak is ott kell lennie. Ismeri a lányomat? Úgy hívják, hogy Artemisia.

Szinte könyörögve emelte föl a tekintetét a tirann megbízottra. Azután a kezével eltakarta a szemét, és motyogott valami "sajnálom"-félét.

Aratap állkapcsa megfeszült. Erővel kellett emlékeztetnie magát, hogy itt most egy gyászoló apa áll előtte, s hogy még a Rhodia idióta igazgatójának is lehetnek apai érzései. Nem hagyhatja szenvedni ezt az embert.

- Hadd magyarázzam el - kezdte szelíden. - Tud róla, hogy van egy úgynevezett tömegmérő műszer, amely érzékeli a hajókat az űrben?

- Hogyne, persze.

- Érzékeny a gravitációs hatásokra. Érti, mire gondolok?

- Ó, igen. Mindennek van gravitációja.

Hinrik Aratap felé hajolt, görcsösen tördelte a két kezét.

- Helyes - folytatta Aratap. - Na már most, mint tudja, a tömegmérő műszert csak akkor lehet használni, ha a hajó közel van. Egymillió mérföldön belül, vagy valahogy így.

Továbbá megfelelő távolságra kell lennie mindenféle bolygótól, mert ha nem, akkor csak a bolygót lehet észlelni, és az sokkal nagyobb.

- És sokkal nagyobb a gravitációja is.

- Úgy van - hagyta jóvá Aratap.

Hinrik elégedettnek látszott.

- Nekünk, tirannoknak más eszközünk is van - folytatta Aratap. - Van egy adókészülékünk, amelyik minden irányban sugároz a hipertérben, méghozzá az űr szerkezetének egy különleges típusú, jellegében nem elektromágneses torzulását sugározza. Vagyis nem hasonlít a fényre vagy a rádióra, sem a szubéteri rádióra. Érti?

Hinrik nem válaszolt. Arcán zavar látszott.

- Szóval másmilyen - folytatta gyorsan Aratap. - Most ne menjünk bele, hogy mennyiben. Észlelni tudjuk azt a valamit, amit sugároz, így mindig tudhatjuk, hol van egy adott tirann hajó, még ha félfúton jár is a galaxisban, vagy épp egy csillag túloldalán tartózkodik.

Hinrik ünnepélyes komolysággal bólogatott.

- Na már most - folytatta Aratap -, ha az ifjú Widemos valami közönséges hajón szökik meg, nagyon nehéz lett volna a nyomára akadni. De mivel tirann cirkálón szökik, mindig tudjuk, hogy hol jár éppen, holott neki erről sejtelve sincs. Innen tudjuk, hogy most a Lingane közelében tartózkodik. Ráadásul el sem menekülhet, úgyhogy egészen biztosan meg fogjuk menteni a lányát.

Hinrik elmosolyodott:

- Remekül csinálják. Gratulálok, megbízott. Micsoda cseles megoldás!

Aratapot nem lehetett megtéveszteni. Hinrik csak nagyon keveset értett meg abból, amit ő elmondott, de ez nem számított. A végén biztosították róla, hogy megmentik a lányát, és ha nem is mindent, de annyit feltétlenül megértett, hogy ez csak úgy történhet meg, ha a tirann tudomány segítséget nyújt.

Aratap tisztázta magában, hogy nem pusztán azért került bele ebbe a kellemetlen helyzetbe, mert a rhodiai felkeltette benne a szánalmat, hanem mert nyilvánvaló politikai okokból vissza kellett tartania ezt az embert a teljes összeomlástól. Talán ha visszakapja a lányát, az majd javít a helyzetén. Remélte.

Újra megszólalt az ajtó jelzője, és ezúttal Andros őrnagy lépett be. Hinrik karja

megfeszült a szék karfáján, arcára az üldözött vad kifejezése ült ki.

- Andros őrnagy... - mondta, félig felemelkedve ültében.

De Andros már bele is vágott a mondókájába, a rhodiai igazgatóra ügyet sem vetve.

- Megbízott - mondta -, a Könyörtelen helyzetet változtatott.

- Csak nem szállt le a Lingane-on? - kérdezte metsző hangon Aratap.

- Nem - felelte az őrnagy. - Éppen hogy elugrott a Lingane mellől.

- Aha. Helyes. Talán csatlakozott hozzá egy másik hajó.

- Vagy sok-sok hajó. Mi csak az övét tudjuk észlelni, mint ön is nagyon jól tudja.

- Mindenesetre ismét a nyomába eredünk.

- Már ki van adva a parancs. Én mindössze jelezni szeretném, hogy ezzel az ugrással eljutnak a Lófej-csillagköd szélére.

- Micsoda?

- A megjelölt útirányban nincsen jelentősebb bolygórendszer. Csak egy logikus következtetés adódhat.

Aratap megnyalta a szája szélét, és sietve távozott a pilótafülke irányába. Az őrnagy követte.

Hinrik pedig ott állt a váratlanul kiürült szoba közepén, s egy percig vagy még tovább nézte az ajtót. Azután megrándította a vállát, és visszaült a székbe. Hosszú ideig, kifejezéstelen arccal ült ott.

- Ellenőriztük a Könyörtelen űrkoordinátáit, sir - mondta a navigátor. - Kétségtelenül a csillagköd belsejében vannak.

- Nem számít - felelte Aratap. - Mindenképpen kövesse.

Andros őrnagyhoz fordult.

- Most hát láthatja a várakozásban rejlő erényeket. Így sok minden érthetővé vált. Hol másutt lehetne az összeesküvők főhadiszállása, mint magában a csillagködben? Hol másutt számíthattak rá, hogy nem találunk rájuk? Nagyon épkezláb elgondolás! És a hajóraj belépett a csillagködbe.

Aratap már vagy huszadszorra pillantott automatikusan a képernyőre. Igazából fölöslegeseek voltak ezek a pillantások, hiszen a képernyő teljesen sötét volt. Egyetlen csillag sem bukkant föl rajta.

- Harmadszorra álltak meg leszállás nélkül - jegyezte meg Andros. - Nem értem. Mi a céljuk? Mit akarnak? Minden egyes megállásuk napokig tart. És mégsem szállnak le.

- Az tarthat nekik olyan sokáig, amíg kiszámítják a következő ugrást - vélekedett Aratap. - A gépre nem bízhatják magukat.

- Gondolja?

- Túl jók az ugrásaik. Minden alkalommal egy csillag közvetlen közelébe érkeznek meg. Egyedül a tömegmérő adatai alapján nem csinálhatják ilyen jól, hacsak nem ismerik előre a csillagok elhelyezkedését.

- Akkor miért nem szállnak le?

- Talán lakható bolygót keresnek - mondta Aratap. - Lehet, hogy maguk sem tudják, hol van az összeesküvés központja. Vagy nem biztosak benne. - Elmosolyodott. - Nekünk elég, ha csak követjük őket.

- Sir! - csapta össze a bokáját a navigátor.

- Igen? - nézett föl Aratap.

- Az ellenség leszállt egy bolygón.
- Aratap jelzett Andros őrnagynak.
- Andros - szólt a belépő őrnagyhoz -, megmondták magának?
- Igen. Kiadtam az utasítást a leszállásra és a követésre.
- Várjon. Lehet, hogy megint elhamarkodja a dolgot, mint amikor el akart indulni a Lingane felé. Inkább hagyni kellene, hadd menjen a hajó.
- Megindokolná?
- Ha erősítésre lesz szükségünk, ott lesz maga, a háta mögött a cirkálókkal. Ha valóban ez a lázadók központja, egy hajóról még gondolhatják azt, hogy csak véletlenül tévedt oda. Valahogy majd üzenek magának, és akkor visszamehet a Tyrannra.
- Vonuljak vissza?!
- Hogy egy teljes flottával jöjjön majd.
- Andros fontolóra vette a dolgot.
- Helyes. Mindenképpen ez a legkevésbé használható hajónk. Túl nagy.

Ahogy csigavonalban szálltak lefelé, a bolygó képe betöltötte a képernyőt.

- A felszín meglehetősen kopárnak látszik, sir - jegyezte meg a navigátor.
- Meghatározta a Könyörtelen pontos helyzetét?
- Igen, sir.
- Akkor szálljon le, olyan közel hozzá, amennyire csak tud, de úgy, hogy ők ne vegyenek észre bennünket.

Ez volt az a pillanat, amikor beléptek a légkörbe. A nappali égbolt ragyogó bíborszínű volt. Aratap feszülten figyelte a közeledő felszínt. A hosszú vadászat a végéhez közeledett!

Tizenhetedik fejezet

És nyulak!

Egy csillagrendszer tanulmányozása és lakható bolygók felkutatása felettébb izgalmas - vagy legalábbis érdekes - feladatnak látszhat egy olyan embernek, aki még nem járt az űrben - de az űrhajósnak nincs ennél unalmasabb munka.

Egy hatalmas, héliummá olvadó, fénylő hidrogéntömeg - egy csillag - helyének meghatározása szinte gyerekjáték. A csillag kínálja magát. Még a csillagköd feketeségében is csak távolság kérdése az egész: meg kell közelíteni ötvenmilliárd mérföldre, és ott fogja kellelni magát.

Más kérdés azonban egy bolygó, mert az viszonylag kicsiny kötömegek, s csak akkor fénylik, ha visszaveri a fényt. Százegyszer is átvághat valaki egy csillagrendszeren a legkülönbözőbb irányokban, mégis csak különös véletlen következtében jut egy bolygó közelébe, s látja meg, hogy a bolygó az, ami.

Jobban teszi hát az ember, ha magát a rendszert tanulmányozza. Fölvesz egy helyzetet a térben a kiszemelt csillagtól olyan távolságra, amely nagyjából tízegyszerese a csillag átmérőjének. A galaktikus statisztikákból ismeretes, hogy egy-egy bolygó a maga napjától ötvenezer esetből egyszer sincs ennél messzebb. Egy lakható bolygó pedig gyakorlatilag soha sincs messzebb a nap átmérőjének ezerszeresénél.

Ez azt jelenti, hogy a hajó által feltételezett térbeli helyzetből bármely lakható bolygót

legfölbbe hat fokkal lehet ennél messzebb elhelyezni a "nagybolygójától", azaz a napjától.

A kamera mozgása beállítható oly módon, hogy ellensúlyozza a hajó mozgását a röppályáján. Az időfelvétel nem fogja mutatni a csillag szomszédságában lévő együttállásokat, feltéve, hogy a nap fényét sikerül kiszűrni - ez pedig nem különösebben nehéz feladat. A bolygók mozgását, mint kis vonalkákat a filmen, szépen nyomon lehet követni.

Ha nem láthatók a vonalkák, akkor számolni kell azzal a lehetőséggel, hogy a bolygók a napjuk mögé kerültek. A manővert ilyenkor megismétlik egy másik űrbeli helyzetből, amely rendszerint közelebb esik a csillaghoz.

Az eljárás valóban nagyon unalmas, és ha három különböző csillag esetében háromszor meg kell ismétlni, mindahányszor negatív eredménnyel, akkor a kedélyek nagy valószínűséggel lehangelődnak.

Gillbret hangulata például már jó ideje alaposan megsínylette a dolgot. Egyre hosszabb és hosszabb szünetek ékelődtek ama pillanatok közé, amikor valamit "mulatságosnak" érzett. Már felkészültek az újabb ugrásra, amely az országfelelős listáján negyedikként szereplő csillaghoz vezetett.

- Lám, mindannyiszor megérkeztünk egy-egy csillaghoz - mondta Biron. - Jonti számai mindenestre használhatók.

- A statisztikák szerint három csillagból egynek van bolygórendszere - jegyezte meg Gillbret.

Biron bólintott. Elég elnyűtt statisztikák voltak már, minden gyereknek ezekből tanították az elemi galaktográfiát. - Ez azt jelenti - folytatta Gillbret -, hogy annak az esélye, hogy vaktában három olyan csillagot találunk, amelyeknek nincs egy bolygója, de egy árva bolygója sem, kétharmad a köbön, azaz nyolc huszonheted, illetve kevesebb, mint háromból egy.

- Tehát?

- És nem találtunk ilyet. Valami hibádzik.

- Magad is láttad a bolygókat. És egyébként is, mit érnek a statisztikák? Amennyire tudjuk, egy csillagköd belsejében mások a körülmények. Lehet, hogy az elemi részecskék kicsapódása megakadályozza, hogy bolygók formálódjanak, vagy ez a fajta köd épp az össze nem álló bolygóknak köszönhető.

- Ugye, ezt nem gondolod komolyan? - nézett rá megütődve Gillbret.

- Igazad van. Csak azért beszélek, hogy halljam a hangomat. Fogalmam sincs a kozmogóniáról. Egyáltalán, mi a fenének alakultak ki a bolygók? Még sohasem hallottam olyanról, amelyik ne lett volna tele bajjal.

Már Bironon is mutatkoztak a kimerültség jelei, de azért rendületlenül nyomogatta a vezérlőpult billentyűit, és ragasztgatta a címkéket.

- Különbben is kimerültek a sugárpisztolyaink, a távolságmérőink, a teljesítményszabályozóink, minden...

Nagyon nehéz volt megállni, hogy ne nézzen a képernyőre. Hamarosan megint ugrani fognak, bele ebbe a mély feketeségbe.

- Tudod-e, Gil, miért hívják Lófej-csillagködnek? - kérdezte szórakozottan.

- Az első embernek, aki belépett, Lof Ej volt a neve. Azt akarod mondani, hogy rosszul tudom?

- Lehet. A Földön más magyarázatot ismernek.

- Ne mondd!

- Szerintük azért hívják így, mert úgy néz ki, mint egy ló feje.

- Mi az, hogy ló?

- Az egy állat a Földön.

- Szórakoztató gondolat, de engem ez a csillagköd semmire sem emlékeztet, Biron.

- Attól függ, milyen szögből nézi az ember. A Nephelos felől úgy néz ki, mint egy három ujjban végződő emberi kar. Egyszer láttam a Föld Egyetem obszervatóriumából, valóban emlékeztet valamennyire egy lófejre. Talán tényleg innen kapta a nevét. Lehet, hogy Lof Ej nevű ember soha nem is létezett. Ki tudja?

Biron már unta a témát - valóban csak azért beszélt tovább, hogy hallja a saját hangját. Csend lett - a kellenél hosszabbra nyúló csend, mert lehetőséget adott Gillbretnek, hogy azután olyan témát pendítsen meg, amelyről Biron nem akart beszélni, pedig ha akarta, ha nem, mindig az járt a fejében.

- Hol van Arta? - kérdezte Gillbret.

Biron gyors pillantást vetett rá, s azt felelte:

- Valahol a lakókocsiban. Nem mentem utána.

- Az országfelelős igen. Lehet, hogy most ő is ott lakik.

- A lady szerencséjére.

Gillbret ráncai elmélyültek, kis arca mintha még jobban összezsugorodott volna.

- Jaj, ne légy már ilyen bolond, Biron! Artemisia Hinriad-lány. Nem tudja elviselni, ahogy bántál vele.

- Hagyjuk - mondta Biron.

- Nem hagyom. Égek a vágytól, hogy ezt elmondjam. Miért csinálod ezt vele? Mert Hinrik esetleg felelős az apád haláláért? Hinrik az unokatestvérem! Velem szemben mégsem változtál meg.

- Jól van - mondta Biron. - Veled szemben nem változtam meg. Úgy beszélek veled, ahogy mindig is beszéltem. És beszélek Artemisiával is.

- Úgy, ahogy mindig?

Biron hallgatott.

- Odadobtad őt az országfelelősnek.

- Ő választotta.

- Nem ő. Te választottad. Figyelj rám, Biron. - Gillbret hangja bizalmasra változott, kezét a másik térdére fektette. - Én nem szeretek ilyesmibe beleavatkozni, értesz, ugye. De tudod, jelenleg ő az egyetlen jó ember a Hinriad családban. Mulattatna, ha elmondanám, hogy szeretem ezt a lányt? Nekem nincsenek saját gyermekeim.

- Nem vontam kétségbe, hogy szereted.

- Akkor olyan tanácsot adok neked, ami az ő javát szolgálja. Állítsd le az országfelelőst, Biron.

- Azt hittem, Gil, te megbízol benne.

- Mint országfelelősben, igen. Mint Tyrann-ellenes vezérben, igen. Mint férfiban, mint az Artemisia számára rendelt férfiban, nem.

- Ezt neki mondd meg.

- Nem hallgatna rám.

- Gondolod, hogy rám hallgatna, ha én mondanám meg neki?

- Ha tisztességesen beszélnél vele.

Egy pillanatra Biron mintha elbizonytalanodott volna, nyelve hegyével könnyedén

végigsimitott kiszáradt ajkán. Azután elfordult, s rekedten mondta:

- Nem akarok erről beszélni.

- Meg fogod bánni - felelte szomorúan Gillbret.

Biron hallgatott. Miért nem hagyja őt békén Gillbret? Neki is eszébe jutott már nemegyszer, hogy meg fogja még bánni. Nem volt könnyű. De mit tehetett? Nem lehet visszatáncolni.

Nyitott szájjal, szaporán kapkodta a levegőt, hogy valamiképpen megszabaduljon a mellét fojtogató érzéstől.

Az ugrást követően megváltozott a kilátás. Biron az országfelelős pilótájának útmutatása szerint állította be a kapcsolókat, a kézi vezérlést pedig Gillbretre hagyta. Ezt az ugrást át akarta aludni. És Gillbret akkor rázni kezdte a vállát.

- Biron! Biron!

A fiú átfordult, majd szorosan összezárt ököllel, kuporgó testtartásban kigurult a priccsről.

- Mi van?

- Na ne izgulj! - visszakozott sietve Gillbret. - Ezúttal egy F-2-es jutott ki nekünk.

Ez hatott. Biron vett egy mély lélegzetet, és megnyugodott.

- Máskor ne ébressz fel így, Gillbret. Azt mondod, egy F-2-es? Felteszem, hogy az új csillagra célzol.

- Persze. Mondhatom, nagyon szórakoztató látvány.

Bizonyos értelemben valóban az volt. A galaxis lakható bolygóinak nagyjából 95 százaléka F vagy G spektrális típusú csillag körül kering. Ezek átmérője 750- 1500 ezer mérföld, felszíni hőmérsékletük 5-10 ezer °C-os. A Föld napja G-0-ás, a Rhodiáé F-8-as, a Lingane-é G-2-es, akárcsak a Nephelosé. Az F-2-es kicsit meleg, de nem túlságosan. Az első három csillag, amely mellett megálltak, a K spektrális típushoz tartozott: meglehetősen kicsik voltak, vörhenyes színűek. Bolygóik, ha voltak egyáltalán, nem lehettek nagyon kellemesek.

De amelyik jó csillag, az aztán jó csillag! A fényképezés első napján már öt bolygót találtak, a legközelebbi százötvenmillió mérföldre volt a nagybolygótól.

Tedor Rizzett hozta személyesen a hírt. Akárcsak az országfelelős, ő is gyakran meglátogatta a Könyörtelent, s szívélyességével beragyogta a hajót. Fújtatva, zihálva érkezett, miután két kezével vonszolta át magát a fémhuzalon.

- Nem tudom, hogy csinálja az országfelelős. Mintha meg se kottyanna neki. Talán attól van, hogy fiatalabb nálam. - Majd hirtelen felkiáltott: - Őt bolygó!

- Ennek a csillagnak? - csodálkozott Gillbret. - Biztos benne?

- Biztos. De négy közülük J típusú.

- És az ötödik?

- Az valószínűleg jó. A légkörében mindenestre van oxigén.

Gillbret halk diadalüvöltés-sorozatot indított útnak, de Biron közbeszólt:

- Négy J típusú. Na nem baj, nekünk úgyis csak egyre van szükségünk.

Már rá is jött, hogy ez a normális arány. A galaxis rendes méretű bolygóinak nagy többsége hidrogéntartalmú légkörrel rendelkezik. Végére is a csillagok legfőképpen hidrogénből állnak, és a bolygók építőanyagának is ez a forrása. A J típusú bolygók metán- és ammónialégköre olykor molekuláris hidrogénnel, továbbá számottevő héliummal vegyülhet. Ezek a légkörök rendszerint vastagok és rendkívül sűrűek. Maguk a

bolygók szinte kivétel nélkül harmincezer mérföldnél nagyobb átmérőjűek, átlagos hőmérsékletük ritkán éri el a 0 °C alatti mínusz 50 fokot. Többnyire lakhatatlanok. Odaát a Földön úgy mondják, hogy a Jupiter után nevezik őket J típusúaknak, mert a Föld Naprendszerében leginkább a Jupiter példázza ezt a típust. Lehet, hogy igazuk volt. A másik csoportba az E típusúak tartoztak, ezek voltak a Föld és a hozzá hasonlók. E viszonylag kis tömegű bolygók gyengébb gravitációja nem tudta megtartani a hidrogént vagy a hidrogéntartalmú gázokat, különösen mert rendszerint közelebb voltak a Naphoz, ezért melegebb volt a hőmérsékletük. Ritkás légkörük oxigént és nitrogént, néha pedig - sajnos - klórkeveréket is tartalmazott.

- Semmi klór? - kérdezte Biron. - Mennyire hatoltak be a légkörbe?

Rizzett vállat vont.

- Az űrből csak a felső rétegekről tudunk véleményt mondani. Ha van is klór, az a földfelszín közelében sűrűsödik össze. Majd meglátjuk.

Kezével rácsapott Biron széles vállára.

- Nem akar meghívni egy italra a szobájába, fiam?

Gillbret szorongva nézett utánuk. Most, hogy az országfelelős Artemisiának teszi a szépet, a helyettese pedig Biron ivócimborájául ajánlkozik, még megéri, hogy a Könyörtelen a szeme láttára válik lingane-i hajóvá. Vajon tudja-e Biron, hogy mit csinál, töprengett Gillbret, azután az új bolygóra gondolt, és már nem szorongott.

A légkörbe hatolás pillanatában Artemisia épp a vezérlőfülkében tartózkodott. Magában mosolygott, és nagyon elégedettnek látszott. Biron néha elnézett feléje. Amikor a lány bejött (ez meglepetésként érte a fiút, hiszen Artemisia jóformán sohasem jött ide), jó napot kívánt neki, de a lány nem válaszolt.

Csak annyit mondott - igaz, ezt viszont roppant elevenen:

- Gil bácsi! Tényleg leszállunk?

- Nagyon úgy fest a dolog, drágám - dörzsölte össze Gillbret a kezét. - Lehet, hogy néhány óra múlva kiszállunk, és szilárd talajon fogunk lépkedni. Hát nem szórakoztató gondolat?

- Feltéve, hogy ez az a bolygó. Ha nem, akkor nem lesz olyan szórakoztató.

- Ezenkívül van még egy másik - mondta Gil, de összeugró szemöldöke között elmélyültek a ráncok.

Artemisia akkor Bironhoz fordult, és hűvösen megkérdezte:

- Mondott valamit, Farrill úr?

- Nem, tulajdonképpen nem - nézett rá Biron újabb meglepődéssel.

- Akkor bocsánat. Azt hittem, mondott valamit.

Olyan közel ment el mellette, hogy a ruhája súrolta a fiú térdét, parfümje illata pedig egy pillanatra elborította. Biron állán összecsomósodtak az izmok.

Rizzett ekkor is velük volt. Az utánfutóban ugyanis még egy vendéget is el tudtak helyezni.

- Egyre több részletet derítenek ki a légkörről - mondta. - Rengeteg oxigén, majdnem harminc százalék, továbbá nitrogén és semleges gázok. Teljesen normális. Klór nincs benne. - Némi hallgatás után még valami hümmögést hallatott.

- Mi a baj? - kérdezte Gillbret.

- Nincs szén-dioxid. Ez már nem annyira jó.

- Miért nem? - tudakolta Artemisia a képernyő előtti előnyös helyzetéből. Épp azt figyelte, miként mosódik el az óránként kétezer mérföldes sebességgel mozgó távoli bolygó felszíne.

- Ha nincs szén-dioxid, nincs növényi élet - felelte kurtán Biron.

- Ó! - A lány ránézett, és meleg mosoly ragyogott fel az arcán.

Biron, akarata ellenére, visszamosolygott, a lány azonban átmosolygott rajta, elmosolygott mellette, szemmel láthatóan tudomást sem véve a létezéséről - ő pedig ott maradt, a képén az idióta mosollyal. Azután az is lehervadt róla.

Valóban az lesz a legjobb, ha elkerüli a lányt; ha látja, nem tudja tartani magát, valahogy nem képes rá, hogy elnyomja az érzéseit. Rögtön fájni kezd minden.

Gillbret elszomorodott. Immár leszálláshoz készülődtek. A légkör alsóbb, sűrű rétegeiben az aerodinamikai szempontból nemkívánatos terhet jelentő utánfutóval együtt nehéz volt kezelni a Könyörtelent. Biron makacsul küzdött a meg-megakadó kapcsolókarokkal.

- Fel a fejjel, Gil! - kiáltotta.

Pedig maga sem érzett valami nagy-nagy vidámságot. A rádiójeleikre eddig még nem jött válasz, s ha ez nem a lázadó világ, akkor nem volt értelme tovább várakozni.

- Nem úgy néz ki, mint a lázadó világ - mondta Gillbret. - Csupa kő, se életnek, se víznek nem sok nyoma látszik. Megvizsgálták még egyszer a szén-dioxidot, Rizzett?

- Igen - felelte megnyúlt arccal Rizzett. - Csak nyomokban fordul elő. Egy ezrelék vagy ilyesmi.

- Ezt nem lehet megállapítani - szólt közbe Biron. - Éppen azért is kiválaszthatnak egy világot, mert olyan alkalmatlannak látszik.

- De hát én láttam tanyákat - vetette ellene Gillbret.

- Persze. Mit gondolsz, pár körbeperepülés alatt mennyit látunk egy ekkora bolygóból?

Nagyon jól tudod, Gil, hogy akárkik legyenek is, ahhoz nem lehetnek elegen, hogy megtöltsenek egy egész bolygót. Lehet, hogy valahol egy völgyben húzták meg magukat, ahol például a vulkáni tevékenység miatt felgyülemlett a levegő szén-dioxid-tartalma, és a közelben víz is van. Húszer mérőföldre is elsűvíthettünk mellettük, és mégsem vettük őket észre. És amíg nincsenek megfelelő adataik rólunk, addig úgysem válaszolnak a rádiójeleinkre.

- Szén-dioxidot nem is olyan könnyű koncentrálni - morogta Gillbret, de közben feszülten figyelte a képernyőt.

Biron hirtelen reménykedés fogta el, hogy ez nem az a világ. Úgy döntött, nem vár tovább. Most rögtön elintézi ezt a dolgot.

Furcsa érzés volt.

A mesterséges fények kialudtak, az ajtókon át szabadon áradt be a napfény. Valójában a legkevésbé hatékony megoldás volt ez a hajó megvilágítására, de újdonsága ellenállhatatlannak bizonyult. A nyitott ajtókon át beáramló természetes levegőt be tudták lélegezni.

Rizzett ellenezte, mondván, a szén-dioxid hiánya meg fogja zavarni szervezetük légzésszabályozását; Biron azonban úgy vélte, rövid időre elviselhető lesz.

Gillbret rajtakapta őket, amint összedugták a fejüket, majd fölnéztek, és elhúzódtak egymástól.

Gillbret nevetett. Azután kinézett a nyitott ajtón, és sóhajtván mondta:

- Sziklák!

- Majd felállítunk egy rádióadót a magaslat csúcsán - felelte szelíden Biron. - Onnan

nagyobb térséget tudunk besugározni. Az volna jó, ha befoghatnánk az egész félgömböt. Ha pedig itt nem jutunk semmire, akkor megpróbálhatnánk a bolygó túlsó felén.

- Erről tanácskoztatok Rizzettel?

- Pontosan. Az országfelelős és én meg is fogjuk csinálni. Ő javasolta, szerencsére, különben nekem kellett volna ugyanezt a javaslatot előadnom.

Mialatt beszélt, futó pillantást vetett Rizzetre. Az ő arcán azonban semmi sem látszott. Biron fölállt.

- A legjobb lenne, ha lehúznám az úrruhám cipzárját, és fölvenném azt.

Rizzett helyeselt. Odakint sütött a nap, volt egy kis vízpára is a levegőben, felhő sehol, de csípős hideg annál inkább.

Az országfelelős a Könyörtelen főzsilipjében tartózkodott. Felsőruhája alig néhány dekás, de tökéletesen szigetelő vékony habszövetből készült. Mellére kicsiny szén-dioxid-tartályt szíjazott, amelyből lassan szivárgott a gáz.

- Meg akar motozni, Farrill? - kérdezte, s arcán derűs várakozással a magasba emelte a karját.

- Nem - felelte Biron. - És maga megnézi, van-e nálam fegyver?

- Eszem ágában sincs.

Udvariaskodásuk éppoly hűvös volt, mint odakint az idő.

Biron kilépett a zord napsütésbe, és megragadta a rádióadó-készüléket tartalmazó bőrönd egyik fülét. A másikat az országfelelős fogta meg.

- Nem is olyan nehéz - jegyezte meg a fiú. Megfordult. A hajó ajtaja mögött Artemisia állt némán.

Lágy, sima fehér anyagból készült ruha volt rajta, amely zászlóként lobogott a szélben. Az áttetsző ruhaujj ráfeszült a karjára, és ezüstös színűre festette a bőrét.

Biron egy pillanatra veszedelmesen ellágyult. A legszívesebben visszafordult volna, hogy odafusson, beugorjon a hajóba, belekapaszkodjon a lányba, erősen, hogy az ujjai nyomot hagyjanak a vállán, s érezze az ajkát az ajkán...

Ám helyett csak kurtán biccentett. A lány válaszmosolya, ujjainak könnyed, integető mozdulata az országfelelősnek szólt.

Öt perc múlva ismét megfordult, s akkor is ott látta még azt a fehér csillogást a nyitott ajtóban, de azután egy emelkedő eltakarta előlük a hajót. Minden eltűnt a látóhatárról, csak a szétszabdalt, kopár sziklák látványa maradt meg.

Biron arra gondolt, ami várta őket, és eltöprengett, vajon látja-e még Artemisiát - és vajon banná-e a lány, ha többé nem térne vissza.

Tizennyolcadik fejezet

Majdnem vereség!

Artemisia addig nézett utánuk, amíg a kopár grániton fölfelé vánszorgó apró alakok alásüllyedve el nem tűntek a szeme elől. Mielőtt eltűntek, az utolsó pillanatban egyikük megfordult. A lány nem tudhatta, melyikük volt, s a szíve hirtelen megkeményedett.

El sem búcsúzott. Egy szóval sem... A lány nem nézett se napot, se sziklát, inkább befordult a hajó szűk fémelseje felé. Egyedül érezte magát, rettenetesen egyedül, soha életében nem érezte még ilyen egyedül magát.

Talán ettől fogta el a reszketés, de elviselhetetlen gyengeségnek számított volna, ha beismeri, hogy nem egyszerűen a hideg miatt remeg.

- Gil bácsi! - mondta nyugósen. - Miért nem csukod be az ajtókat? Halálra fagyok ebben a hidegben.

A hőmérő 7 °C-t mutatott, miközben a hajó fűtőberendezése teljes üzemmel működött.

- Drága Artám - felelte szelíden Gillbret -, ha továbbra is ragaszkodsz ahhoz a nevetséges szokásodhoz, hogy nem veszel föl egyebet, csak itt egy kis fátlyat, ott egy kis ködöt, nyugodt lehetsz, mindig fázni fogsz.

Mialatt beszélt, megnyomott néhány gombot, mire a légszilip halk kattanásokkal bezárult, az ajtók a helyükre siklottak, és beleolvadtak a fal sima, csillogó síkjába. A vastag üveglakokon sem lehetett már átlátni, és az árnyékok is eltűntek a hajó belsejéből, mert kigyulladtak a fények.

Artemisia leült a vastagon párnázott pilótaülésbe, és szórakozottan babrálta a fogantyúkat. Milyen gyakran nyugodott rajtuk az ő keze is... Elhitette magával, hogy a testén átáramló meleg a fűtéstől van, amely a hideg kirekesztése után valóban kellemesen hatott rá.

Teltek a hosszú percek, s már nem tudott egy helyben ülni. Hiszen el is mehetett volna vele! Észbe kapott, s rögtön kijavította az egyes számú "vele" szót a többes számú "velük"-re.

- Miért kell egyáltalán rádióadót felállítaniuk, Gil bácsi? - kérdezte.

- Mi van? - pillantott fel Gillbret a képernyőről. Épp a kapcsolódó gombok babrálásával volt elfoglalva.

- Kerestük őket az űrből, és nem találtunk senkit - magyarázta a lány. - Hát mi többre képes ennél egy felszíni adó?

Gillbret zavarba jött.

- Miért, hát próbálkoznunk csak kell, kedvesem! Meg kell találnunk a lázadó világot. - És a fogai között szűrve, inkább csak magának még hozzátette: - Muszáj!

Eltelt egy perc, és újra megszólalt:

- Nem találom őket.

- Kiket nem találsz?

- Biront és az országfelelőt. Akárhogy próbálom beállítani a külső tükröket, a hegygerinc takarja őket. Látod?

A lány nem látott semmit, csak az elsuhanó napsütötte sziklákat.

Gillbret nyugalmi helyzetbe tette a kis fogantyúkat, és azt mondta:

- Ez itt mindenestre az országfelelős hajója.

Artemisia éppen csak odapillantott. A hajó talán egy mérföldre, a völgy mélyebb részén feküdt. Elviselhetetlenül csillogott a napfényben. A lánynak hirtelen olyan benyomása támadt, mintha az lenne az igazi ellenség - az és nem a tirannok. Heves vágy fogta el, hogy bár soha ne mentek volna a Lingane-ra, bár kint maradtak volna az űrben, csak ők hárman. Milyen kellemesen teltek azok a napok, ha kényelmetlenül is, mégis tele melegséggel. Lám, most meg csak bántani tudja őt. Valami arra kényszeríti, hogy bántsa, holott jobban szeretné...

- Hát ő meg most mit akar? - kérdezte hirtelen Gillbret.

Artemisia fölneézett, de csak valami nedves homályon keresztül látta a nagybátyját, úgyhogy sürgősen pislognia kellett, hogy tisztességesen fókuszba igazíthassa a képét.

- Kicsoda?

- Rizzett. Legalábbis úgy látom, hogy Rizzett az. Annyi mindenestre biztos, hogy nem

erre jön.

Ekkor már Artemisia is ott állt a képernyő előtt.

- Nagyítsd ki!

- Ilyen kis távolságból? - tiltakozott Gillbret. - Semmit se fogsz látni. Lehetetlen lesz megtartani a középpontban.

- Nagyobbra, Gil bácsi.

Gillbret morogva kapcsolta rá a teleszkópot, s kutatni kezdett a hirtelen nagyra nőtt kődarabok között. A karok legkisebb érintése nyomán messzebbre ugrottak, mint amit a szem követni tudott. Egy másodpercre elvillant előttük Rizzett hatalmas, elmosódott alakja, s már nem volt kétséges, hogy ő az. Gillbret nyomban visszaállt rá, újra sikerült elkapnia, majd elidőzött rajta egy ideig. Artemisia szólalt meg:

- Fegyver van nála. Láttad?

- Nem.

- Messzehordó sugárfegyver. Én mondom!

Fölpattant, s a szekrényhez rohant.

- Arta! Mit csinálsz?

A lány kirántotta a bélést egy másik úrruhából.

- Kimegyek. Rizzett követi őket. Nem érted? Az országfelelős nem a rádió miatt ment ki.

Az egész csapda Bironnak.

Artemisia kapkodva szedte a levegőt, miközben belepréselte magát a vastag, durva öltözékbe.

- Hagyd abba! Képzeldosz.

A lány elgyötört, sápadt arccal bámult Gillbretre, de igazából nem látta őt. Észre kellett volna vennie már korábban, hogy hízeleg Rizzett ennek a bolondnak! Érzélgős bolond! Rizzett dicsérte az apját, elmondta neki, micsoda nagy ember volt a widemosi gazda, és Biron ettől rögtön elolvadt. Minden cselekedetét az apja emléke diktálta. Hogy engedheti meg valaki, hogy egy rögeszme irányítsa?

- Nem tudom, hogy működik a zsilip - mondta. - Nyisd ki.

- Arta, nem hagyhatod el a hajót. Nem tudod, hol vannak.

- Megtalálom őket. Nyisd ki a zsilipet.

Gillbret a fejét rázta.

Az úrruhán azonban, amelyet a lány felvett, volt egy pisztolytáska.

- Gil bácsi - mondta Artemisia -, használni fogom ezt. Esküszöm.

És Gillbret azon vette észre magát, hogy egy idegkorbács gonosz csöve mered rá. Mosolyt kényszerített az arcára.

- Ne süsd el még!

- Nyisd ki a zsilipet! - zihálta a lány.

Gillbret kinyitotta, s a lány már rohant is ki a szélbe, meg-megcsúszva a köveken föl, egyenesen a gerincre. A vér dobolt a fülében. Ő éppolyan rossz volt, mint a fiú, a szeme láttára bolondította az országfelelőst, holott a saját buta büszkeségén kívül semmi más oka nem volt rá. Most látta csak, milyen ostoba volt, s hogy milyen ember valójában az országfelelős: kiszámítottan hideg, olyan, mintha se vére, se ízlése nem volna. Artemisia beleborzongott az undorba.

Fölért a gerincre, és nem volt előtte semmi. Kemény léptekkel, az idegkorbácsot maga elé tartva ment tovább.

Menet közben Biron és az országfelelős egy szót sem váltottak egymással; ott, ahol a talaj egyenletessé vált, megálltak. A követ évezredes napsütés és szélfúvás koptatta. Előttük egy régi törés húzódott, távolabb egyre tágult, majd a két perem között száz méter mély kopár szakadék tátongott.

Biron óvatosan közelebb ment, és kinézett felette. A túloldalon kifelé lejtett a talaj, s telis-tele volt szórva érdes görgetegkövekkel, amiket az idő és a ritka esők hordtak szanaszét.

- Elég reménytelen világnak látszik - mondta.

Az országfelelős, Bironnal ellentétben, semmi érdeklődést nem mutatott a környezet iránt. Nem is közeledett a mélység felé.

- Ezt a helyet még a leszállás előtt találtuk - mondta. - A céljaink számára ideális.

Legalábbis a te céljaid számára ideális, gondolta Biron. Ellépett a meredély szélétől, és leült. Hallgatta a szén-dioxid-hengerből kiáramló gáz sziszegését, és várt egy percet.

Azután a legteljesebb nyugalommal megkérdezte:

- Mit fog mondani nekik, Jonti, ha majd visszamegy a hajójához? Vagy kitaláljam?

Az országfelelős épp a kétfogantyús táskát nyitotta, s most megállt a keze a levegőben.

Főlegyen esedett.

- Miről beszél?

Biron érezte arcán a dermesztő szelet, és kesztyűs kezével megdörzsölte az orrát. Ennek ellenére kigombolta a jó meleg szivacsos bélését, amely szétcsapódott, ahogy belekapott a szél.

- Arról a szándékáról beszélek, ami ide vezette - mondta.

- Szívesebben állítanám föl a rádiót, mintsem azzal töltsem az időt, hogy ezt megvitassam magával, Farrill.

- Maga nem fog itt rádiót felállítani. Miért is volna rá szükség? Megpróbáltuk elérni őket az úrból, és nem kaptunk választ. Miért is remélnénk többet egy felszíni adótól? A szubétert is kipróbáltuk, az sem sikertült. És ráadásul nem is mi értünk a csapatból a legjobban a rádiózáshoz. Tehát miért jött ide valójában, Jonti?

Az országfelelős leült Bironnal szemben. Egyik keze szórakozottan matatott a bőröndön.

- Ha ilyen kétségek gyötrik, miért jött el maga is?

- Hogy megtudjam az igazságot. Rizzett, a maga embere mondta, hogy készül erre az útra, s ő tanácsolta, hogy csatlakozzam magához. Gondolom, maga utasította őt, hogy mondja azt nekem: azért jó, ha eljövök magával, mert akkor nem kaphat olyan üzenetet, amelyről én nem tudok. Ésszerű érv volt, csakhogy én nem hiszem, hogy maga kaphat bármilyen üzenetet. De hagytam magam meggyőzetni, és eljöttem magával.

- Hogy megtudja az igazságot? - kötekedett Jonti.

- Pontosan azért. És már sejtem is.

- Akkor árulja el nekem is. Hadd tudjam meg én is.

- Azért jött, hogy megöljön engem. Egyedül vagyunk, itt van előttünk ez a szikla, ha leesem róla, az a biztos halál. Nyoma sem lesz annak, hogy bármiféle szándékos erőszak történt volna. Nem lesznek leszakadt végtagok, sem a fegyverhasználat bármi más jele. Maga visszamegy a hajójához, és előad egy szép szomorú történetet. Elcsúszott és lezuhant. Visszajön értem egy csoporttal, és rendeznek egy szép temetést. Az egész roppant megindító lenne, és többé nem lenné az útjában.

- Ezt hiszi, és mégis eljött?

- Fel vagyok rá készülve, tehát nem ér meglepetésként, ha megpróbálja. Fegyvertelenek

vagyunk, és kétlem, hogy a testi erejével fölibém tud kerekedni.

Biron orrcimpája megremegett, amikor lassan, vérszomjas tekintettel behajlította az alkarját.

Jonti azonban nevetett.

- Nem foglalkoznánk inkább a rádióadónkkal, tekintve, hogy a maga halálára most nincs lehetőség?

- Még nem. Még nem fejeztem be. A beismerését akarom hallani, hogy igenis meg akart ölni engem.

- Nahát! Ragaszkodik hozzá, hogy eljártsszam a szerepet, amit ebben a rögtönzött drámájában kiosztott rám? Hogy képzeled, hogy rákényszeríthet? Kiveri belőlem a beismerést? Értse meg, Farrill, maga fiatal ember, és én ezt hajlandó vagyok tekintetbe venni, no meg számolok a nevével és a rangjával is. Mindamellett be kell vallanom, hogy eddig több bajt okozott nekem, mint amennyit segített.

- Bajt okoztam. Azzal, hogy akarata ellenére életben maradtam!

- Ha a Rhodián vállalt kockázatokra gondol, arra már adtam magyarázatot, nem fogom újra elmondani.

Biron fölállt.

- A magyarázata nem volt pontos. Volt benne egy kezdettől fogva nyilvánvaló baklövés.

- Csakugyan?

- Csakugyan! Álljon föl, és figyeljen rám, különben a gallérjánál fogva rángatom föl!

Az országfelelős szeme rénsnyire szűkült, miközben fölállt.

- Nem tanácsolom, fiatal ember, hogy erőszakot kíséreljen meg.

- Ide figyeljen! - Biron hangosan beszélt, s ügyet sem vetett szétnyílt, a szélben dagadozó kabátjára. - Azt mondta, csak azért küldött a Rhodiára, ahol meg is halhattam volna, hogy belevonja az igazgatót egy Tyrann-ellenes lázadásba.

- Ez továbbra is igaz.

- Ez továbbra sem igaz. Maga elsősorban engem akart megöletni. Már a kezdet kezdetén közölte a rhodiai hajó kapitányával, hogy ki vagyok. Nem is volt miért azt hinnie, hogy egyáltalán megengedik a Rhodiára való megérkezésemet.

- Ha meg akartam volna ölni, Farrill, tehettem volna valódi bombát is a szobájába.

- Nyilván sokkal inkább megfelelt a céljának, hogy belevonja a tirannokat, hogy azután ôk hajsák végre maga helyett a gyilkosságot.

- Megölhettem volna odakint az úrban, amikor először szálltam át a Könyörtelenre.

- Megtehettem volna. Volt magánál fegyver, és az adott pillanatban rám is fogta azt.

Számított rá, hogy ott leszek a fedélzeten, de nem szólt róla az embereinek. Amikor Rizzett felhívott, és engem meglátott, már nem lőhetett le. Akkor hibát követett el: nekem azt mondta, hogy közölte az embereivel, miszerint valószínűleg én is a hajón vagyok, Rizzett szerint azonban ilyet nem mondott senki. Mondja, Jonti, nem szokta elmondani a hazugságait az embereinek is, hogy azok tudják mihez tartani magukat?

Jonti hidegtől sápadt arca mintha még jobban elfehéredett volna.

- Most tényleg meg kellene ölnöm, amiért meghazudtolt. De akkor, még mielőtt Rizzett arca megjelent volna a képernyőn, s meglátta volna magát, mi tartott vissza attól, hogy meghúzzam a ravaszt?

- A politika, Jonti. Hinriad Artemisia is a hajón tartózkodott, és az adott pillanatban ô még nálam is fontosabb tényező volt. Nem is csodálkozom, hogy egykettőre megváltoztatta a terveit. Hiszen ha az ô jelenlétében megöl engem, azzal nagyobb játszmában veszít.

- Ilyen gyorsan szerelembe estem volna?

- Szerelem! Miért ne, ha a szóban forgó leány Hinriad? Nem vesztegette az idejét, először megpróbálta a saját hajójára vinni, és amikor nem sikerült, közölte velem, hogy Hinrik árulta el az apámat. - Egy pillanatra elhallgatott, majd így folytatta: - Így elvesztettem őt, s ezzel tiszta helyzetet teremtettem a maga számára. Feltételezem, hogy velem már nem kell számolnia. Azzal, hogy egyértelműen a maga oldalára állt, a maga terve végrehajthatóvá vált: megölhet engem, nem kell attól félnie, hogy emiatt esetleg esélytelenné válik a Hinriadok utódlásában.

Jonti felsóhajtott:

- Farrill, hideg van, és egyre hidegebb lesz. Lassan lemegy a nap. Maga kimondhatatlanul ostoba és fárasztó ember. Mielőtt pontot tennénk erre a sok értelmetlen zagyvaságra, elárulná nekem, hogy miért kellene megölnöm magát? Persze csak ha kell valami okot keresni a nyilvánvaló üldözési mániájának.

- Az ok ugyanaz, mint amiért az apámat is megölte.

- Mit beszél?

- Azt gondolta, hogy egy pillanatig is elhittem, amikor azt állította, hogy Hinrik volt az áruló? Lehetett volna, ha nem úgy ismerte volna mindenki, mint nyomorult, puhány alakot. Azt hiszi, az apám teljesen hülye volt? Ne tudta volna, hogy Hinrik személyében kivel van dolga? Ha nem ismerte volna hírből, nem jött volna rá egy ötperces találkozásból, hogy ez az ember szerencsétlen báb? Ostobán kifecsegett volna olyasmit Hinriknek, aminek alapján árulással vádolhatták volna? Nem, Jonti! Az apám árulója csak olyasvalaki lehetett, akiben ő megbízott.

Jonti egy lépést hátrébb lépett, és félrerúgta a bőröndöt. Védekező testtartást vett föl, és azt mondta:

- Látom már, miféle aljas szándék vezet. Csak azzal tudom magyarázni, hogy kitört magán a vészes elmebaj.

Biron remegett, de nem a hidegtől.

- Az apám népszerű volt az emberei körében, Jonti. Túlságosan is népszerű. Egy országfelelős nem engedheti meg, hogy vetélytársa támadjon a kormányzásban. Gondoskodott tehát arról, hogy az apám ne lehessen többé a vetélytársa. A következő lépés az lett volna, hogy engem is kiiktasson az élők sorából, nehogy az apám helyére álljak, vagy megbosszuljam az ő halálát.

Biron egyre följebb emelte a hangját, de így is elvitte a hideg szél.

- Nincs igazam? - kiabálta.

- Nincs.

Jonti lehajlotta bőröndhöz.

- Be tudom bizonyítani, hogy téved! - Egy mozdulattal szétnyitotta a táskát. - Rádióadó. Vizsgálja meg. Nézze meg alaposan. - Kiborította az alkatrészeket Biron lába elé, a földre. Biron lenézett rájuk.

- Mit tudnak ezek bizonyítani?

- Semmit - állt föl Jonti. - Most pedig ezt nézze meg jól.

A kezén kihéredtek az ízületek, úgy szorította a sugárpisztolyt. A hangjából eltűnt a kimért hidegség.

- Elegem van magából - sziszegte. - De már nem kell sokáig elviselnem ezt az érzést.

- Elrejtett egy sugárpisztolyt a bőröndben az alkatrészek között? - kérdezte fagyos hangon Biron.

- Azt hitte, nem tennék ilyet? Őszintén mondja, hogy azzal a tudattal jött ide, hogy a pusztá kezemmel fogom ledobni a szikláról, mint valami rakodómunkás vagy szénbányász? Én a Lingane országfelelőse vagyok!

Az arca meg-megrándult, bal kezével kurta, parancsoló mozdulattal mutatott maga elé.

- Elegem van a widemosi gazdák álszent és ostoba idealizmusából! Indulás! - fogta suttogóra a hangját. - A szikla felé. - És lépett egyet előre.

Biron fölemelte a kezét, s tekintetével a fegyveren hátralépett.

- Tehát maga ölte meg az apámat.

- Igen, én öltem meg az apját! - felelte az országfelelős. - Azért mondom el, hogy élete utolsó pillanataiban megtudja: ugyanaz az ember, aki gondoskodott róla, hogy az apját az őrlőkamra darabokra tépje, gondoskodni fog arról is, hogy maga kövesse őt, és utána övé lesz a Hinriad-lány s mindaz, ami vele együtt jár! Gondolja csak végig! Erre még adok külön egy percet! De addig is tartsa nyugodtan a kezét, különben agyonlövöm, megkockáztatva ezzel azt, hogy az embereim kérdezni mernek valamit.

Olyan volt, mintha megrepedt volna rajta egy kemény páncél, amely alatt nincs más, mint égő szenvedély.

- Tehát ahogy mondtam, már korábban is meg akart ölni.

- Igen. Minden sejtése helytálló volt. Segít ez most magán? Indulás vissza!

- Nem - mondta Biron, és leengedte a kezét: - Ha le akar löni, lőjön le.

- Azt hiszi, nem merem megtenni?

- Kértem már, hogy lőjön.

- Lövök is!

Az országfelelős egy méter távolságból célba vette Biron fejét, és meghúzta a ravaszt.

Tizenkilencedik fejezet

Vereség!

Tedor Rizzett óvatosan megkerülte a kis fennsíkot. Még nem akarta fölfedni magát, de nehéz volt rejtve maradni a csupa szikla világon. Nagyobb biztonságban érezte magát a szétdobált, kristályos kötömbök között. Olykor megállt, és megtörölte az arcát szivacsos kesztyűje puha hátával. Csalóka volt ez a száraz hideg.

Már látta őket két, V alakban összetalálkozó gránitoszlop mögül. Letámasztotta a fegyverét a villás elágazásba. Érezte a háta mögül sütő nap kellemes melegét, és elégedetten nyugtázta, hogy még ha errefelé néznének is, a szemükbe sütő naptól őt nem látnák.

A hangjukat tisztán hallotta. Elmosolyodott, a rádiós közvetítésben nincs hiba. Minden a terv szerint megy. Az ő jelenléte persze nem volt tervbe véve, de így még jobb is lesz. A tervben vakon meg lehetett bízni, és végtére is az áldozat nem bolond. Mindamellett hozhatja úgy a szükség, hogy az ő fegyverének kell dűlőre vinnie a dolgot.

Várt. Mozdulatlanul figyelte, amint az országfelelős felemeli a fegyverét, Biron pedig rezzenetlenül áll előtte.

Artemisia nem látta, hogy a fegyver fölemelkedik. Nem látta a két alakot a sima sziklafennsíkon. Öt perce vette észre Rizzettet, amint egy pillanatra kirajzolódott alakja az égbolton, és azóta szüntelen a nyomában volt.

Ez az ember valahogy túl gyorsan ment. A lány szeme előtt a dolgok összerosódtak és hullámot vetettek, és kétszer is arra eszmélt föl, hogy a földön fekszik. Nem is emlékezett rá, hogy mikor esett el. Amikor másodszorra is föltápáskodott, az egyik csuklójából, ahol fölsérthette valami éles tárgy, vér szivárgott.

Rizzett azóta messze járt, és neki utol kellett érnie. Amikor a férfi eltűnt a csillogó köerdőben, a lány kétségbeesetten felzokogott. A végsőkig kimerült állapotban egy sziklának dőlt. Észre sem vette, milyen gyönyörű rózsaszín, milyen üvegszerűen sima a felszíne, s hogy minden bizonnyal egy ősrégi vulkáni kor emlékeként áll itt ez a sziklatömb.

Teljesen lefoglalta a mindjobban elhatalmasodó fulladásos érzéssel való kínlódás. Azután meglátta a férfit: háttal állt neki, a hatalmas, villa alakú képződmény mellett. A lány maga elé tartotta az idegkorbácsot, s neki-nekilódulva futni kezdett a kemény talajon. Fegyvere csövét a célra állítva erősen összpontosított, s a célzással egy időben fölkészült. Nem, nem lesz rá ideje.

El kell vonnia a figyelmét.

- Rizzett! - kiáltotta: - Rizzett, ne lőjön!

Megint elbotlott. A nap kihuny, de az öntudatból maradt még valamicske. Halványan pislákoló fényénél érezte, hogy a föld hatalmasat lök rajta. Még oda tudta szorítani az ujját a korbács elsütőgombjára, pedig tudta, hogy jócskán kívül van a lőtávolon, és már nem is tud pontosan célozni.

Érezte, hogy karok emelik. Próbált látni, de nem nyílt ki a szemhéja.

- Biron? - suttogta elhalóan.

Egymásba mosódó nyers szavakat hallott - Rizzett hangján. Mondani akart még valamit, de már föl is adta. Kudarcot vallott!

Minden sötétbe borult.

Az országfelelős mozdulatlanul várt - akár tízig is el lehetett volna számolni lassan. Biron hasonlóképpen merev testtel nézett szembe a fegyver csövével, amely az imént célba vette őt, és amelyet elsütöttek. Míg nézte, a puskacső lassan megindult lefelé.

- Úgy látszik, nincs üzemképes állapotban - jegyezte meg a fiú. - Vizsgálja meg.

Az országfelelős vértelen arca hol Biron, hol meg a fegyver felé fordult. Az imént egy méter távolságból rálőtt. Vége kellene lennie az egésznek. A mindent lebénító dermedtség hirtelen lehullott róla, s akkor egy gyors mozdulattal szétkapta a fegyvert.

Nem volt benne energiakapszula. Ott, ahol lennie kellett volna, csak egy haszontalan, üres mélyedés ásított. Az országfelelős vinnyogott dühében, és félrehajította az ócska fémдарabot. Az újra meg újra megpördült a levegőben, s végül halk csendüléssel a sziklafalnak vágódott.

- Akkor legyen párharc! - kiáltotta Biron nekitüzesedő hangon.

Az országfelelős némán hátralépett.

Biron lassan előrelépett.

- Sokféle módszerrel meg tudnám ölni - mondta -, de egyik sem elégítene ki. Ha lelőném,

az életét a halálától csak a másodperc egy kicsiny töredéke választaná el. Jóformán észre sem venné, hogy meghalt. Rossz megoldás! Kielégítőbbnek érzem, ha az emberi izomerő valamivel lassúbb módszerét alkalmazom.

Kemény izmai megfeszültek, de a támadásra már nem maradt idő. Egy halálra rémült vékony, magas hang megállította őket.

- Rizzett! Rizzett, ne lőjön!

Biron még idejében pördült meg, hogy észlelje a mozgást a tőlük száz méterre lévő sziklák mögött, s tekintetével elkapja a fémen megcsillanó napfényt. Ekkor egy emberi test súlyát érezte a hátára zuhanni. Megroskadt, és térdre esett.

Az országfelelős pontosan érkező térde keményen Biron derekába vágott, ökle lesújtott a tarkójára. A fiú lélegzete hörögve szakadt ki a torkából.

Biron elhessegette a gyülekező sötétséget, s nagy nehezen sikerült oldalt fordulnia. Az országfelelős kiszabadította magát, s míg fölgorva megtámasztotta a lábát a földön, Biron elterült hanyatt.

Épp csak annyi ideje maradt, hogy a lábát maga elé kapja, és a másik már újra rávetette magát. Aztán megint elugrott. Már talpon voltak mindketten, arcukra ráfagyott a jéggé vált lehelet.

Lassan köröztek egymás körül. Biron félrelökte a szén-dioxidos hengert. Az országfelelős hasonlóképpen kicsatolta a magáét, egy pillanatra megtartotta a fémszövésű szíjon, majd hátralódította.

Biron addigra már ismét talpon volt, s még mielőtt ellenfele visszanyerhette volna az egyensúlyát, rávetette magát. Hatalmas marka rászorult az országfelelős csuklójára, másik kezével pedig belevágott az arcába. Míg az összerogyott, ő hátralépett.

- Álljon föl - szólt azután. - Még sok hasonlót tartogatok magának. Nem sietős.

Az országfelelős kesztyűs kezével megérintette az arcát, s undorral nézte a kesztyűn szétkenődött vért. Eltorzult arccal, villámgyors mozdulattal nyúlt a félrelökött fémhenger után. Biron keményen rátaaposott a kezére. Az országfelelős felüvöltött fájdalomában.

- Túl közel került a sziklapárkányhoz, Jonti - figyelmeztette Biron. - Ne nyúlkaljon arrafelé. Álljon föl. Most majd a másik irányba terelem.

- Várjon! - harsant ekkor Rizzett hangja.

- Lője le ezt az embert, Rizzett! - rikoltotta az országfelelős. - Lője le azonnal! Előbb lője el a karját, majd a lábát, és aztán itt hagyjuk.

Rizzett lassan a vállához emelte a fegyverét.

- Ki a felelős azért, hogy nem volt megtöltve a fegyvere, Jonti? - kérdezte Biron.

- Mi van? - nézett rá értetlenül a másik.

- Nem én piszkáltam a fegyveréhez, Jonti. Hát akkor ki? Ki az, aki épp most fegyvert fog magára? Nem rám, Jonti, hanem magára!

Az országfelelős Rizzett felé fordult, és elordította magát:

- Áruló!

- Nem én, sir - felelte halkán Rizzett. - Az az áruló, aki a halálba küldte a barátunkat, a widemosi gazdát!

- Nem én tettem! - tajtékozott az országfelelős. - Ha azt mondta, hogy én tettem, hazudott.

- Maga mondta el nekünk. Azonkívül, hogy kiürítettem a fegyverét, még a kommunikátora kapcsolóját is rövidre zártam, így minden szavát, amit ma kiejtett a száján, velem együtt a legénység minden tagja hallotta. Most mindnyájan megtudtuk, hogy kicsoda ön.

- Én vagyok az országfelelős.

- Egyszersmind a ma élő árulók közül a legnagyobb.

Az országfelelős némán, de annál dühösebben nézett egyikről a másikra, s ők szintén haragvó tekintettel néztek vissza rá. Akkor Jonti egyetlen mozdulattal talpra szökkent, s tépett önuralma maradékát pusztá idegmunkájával sikerült megtartania.

- És mit számítana az, ha mindez igaz volna is? - kérdezte szinte hűvös nyugalommal. - Nem tehetnek mást, tudomásul kell vennünk a dolgokat úgy, ahogy vannak. Már csak egy bolygó maradt a csillagköd belsejében, csak az lehet a lázadó világ, és rajtam kívül más nem ismeri a koordinátáit.

Sikerült megőriznie a méltóságát. Egyik keze haszontalanul lógott törött csuklóján, felső ajka furán feldagadt, az arcán szétkenődött a vér, de sugárzott róla a kormányzásra született ember felsőbbbségi tudata.

- Majd elárulja nekünk - mondta Biron.

- Ne áltassa magát azzal, hogy bármilyen körülmények között is megteszem. Már mondtam magának, hogy csillagonként átlagosan hetven köbfényévvvel lehet számolni. Ha nélkülem, vaktában indulnak el, az esélyük kétszázötvenkvadrillió az egyhez, hogy egymilliárd mérőföldes körzetben belül elmennek bármelyik csillag mellett. Bármelyik csillag mellett!

Valami bekattant Biron agyában.

- Vigye vissza a Könyörtelenhez! - mondta.

- Lady Artemisia... - szólt halkán Rizzett.

- Szóval ő volt! - vágott a szavába Biron. - Hol van?

- Minden rendben. Biztonságban van. Szén-dioxid-henger nélkül jött ki, így azután ahogy a szén-dioxid kiürült a véréből, úgy lassult le a légzése. Futni próbált, s mivel nem érzékelte, hogy akarattal kell mélyeket lélegeznie, elájult.

Biron összehúzta a szemöldökét.

- Miért kellett neki egyáltalán beavatkoznia a maga dolgába? Meg akart győződni róla, hogy a barátját nem éri bántódás?

- Igen, ezt akarta! - felelte Rizzett. - Csak éppen azt hitte, hogy én az országfelelős embere vagyok, és magát akarom lelőni. Most visszaviszem ezt a patkányt, és aztán, Biron...

- Igen?

- Amilyen gyorsan csak tud, jöjjön maga is. Az országfelelős továbbra is ő, és lehet, hogy beszélnie kell majd a legénységgel. Nehéz megszegni az engedelmességet, ha azt egy életen át megszokta az ember... A lady ott van, a szikla mögött. Menjen oda hozzá, mielőtt halálra fagy. Nem fog elmenni onnan.

A lány arca szinte teljesen eltűnt a csuklyában, testét formátlanná tették az űruhabélés vastag rétegei, a fiú léptei mégis felgyorsultak, ahogy közeledett hozzá.

- Hogy vagy?

- Köszönöm, jobban - felelte a lány. - Bocsáss meg, ha bajt okoztam.

Csak álltak, és nézték egymást, s valahogy mindkettőjüknek elfogyott a szava. Azután Biron szólalt meg:

- Tudom, hogy az időt nem fordíthatjuk vissza, nem tehetünk megtörtént dolgokat meg nem történtté, kimondott szavakat ki nem mondottá. De szeretném, ha legalább megértenéd.

- Miért hangsúlyozod ennyire a megértést? - villant egyet a lány szeme. - Már hetek óta mást sem teszek, mint megértek. Megint az apámról akarsz nekem beszélni?

- Nem. Én tudtam, hogy az apád ártatlan. Szinte kezdettől fogva gyanakodtam az országfelelősre, de biztosat kellett tudnom. Csak úgy bizonyíthattam be, Arta, ha vallomásra kényszerítem. Úgy gondoltam, ennek érdekében bele kell vinnem abba a csapdába, hogy megpróbáljon megölni engem, márpedig erre csak egy mód kínálkozott. Nyomorultul érezte magát, de folytatta:

- Hitvány dolog volt. Majdnem olyan hitvány, mint amit ő tett az apámmal. Nem is remélem, hogy megbocsátasz nekem.

- Nem értelek - mondta a lány.

- Tudtam, hogy kellesz neki, Arta. Politikai szempontból szüksége volt rád. A Hinriad név jobban szolgálná a céljait, mint a Widemos név. Ezért ha egyszer téged meg tud szerezni, rám többé nem lesz szüksége. Szándékosan erőltettelek rá, Arta. Amit tettem, abban a reményben tettem, hogy hozzá fogsz fordulni segítségért. Amikor ez bekövetkezett, azt hitte, már meg is szabadulhat tőlem; ekkor állítottuk fel a csapdát, Rizzett meg én.

- És te mindeközben szerettél engem?

- Nem tudod elhinni, Arta? - kérdezte Biron.

- De az apád emlékéért meg a családod becsületéért természetesen hajlandó voltál feláldozni a szerelmedet. Hogy is szól az a régi mondás? Szerettél volna csak félannyira, és inkább jobban tiszteltél volna!

- Kérlek, Arta - mondta teljesen összetörve Biron. - Nem büszkélkedem azzal, amit tettem, de képtelen voltam kigondolni mást!

- Elmondhattad volna, mit tervezel, tettél volna inkább szövetségeseddé, mint eszközöddé.

- Ez nem a te harcod volt. Így ha kudarcot vallok... ami még most is előfordulhat, te kimaradhattál volna belőle. Ha az országfelelős megöl, de te akkor már nem állsz az én oldalamon, neked kevésbé fájna volna. Akár feleségül is mehettél volna hozzá, és boldog is lehettél volna...

- Mivel győztél, talán most az ő vesztesége fáj nekem.

- De nem fáj.

- Honnan tudod?

- Legalább próbáld megérteni az indítékaimat! - kiáltotta kétségbeesve Biron. - Elismerem, hogy bolond voltam, vétkeesen bolond, de nem tudod megérteni? Nem próbálnád meg, hogy legalább ne gyűlölj?

- Megpróbáltam kiszerezni belőled, és ahogy látod, nem sikerült - felelte halkán a lány.

- Ezek szerint megbocsátasz.

- Miért? Mert megértem? Nem! Ha csak egyszerű megértésről volna szó, ha csak be kellene látnom az indítékaidat, akkor a világ minden kincséért sem bocsátanék meg neked azért, amit tettél. Ha csak erről lenne szó, és nem többről. Hogyan kérhetnék meg rá, hogy gyere vissza hozzám, ha nem bocsátok meg neked?

De akkor már ott volt Biron karjában, s a hidegtől kihűlt ajka a fiú szájához közelített. Dupla réteg vastag ruha választotta el őket, a fiú kesztyűs keze nem érezte a testet, amelyet ölelt, de a szájával végig tudta simogatni a lány fehér, sima arcát.

Végül aggódó hangon megszólalt:

- Lassan lemegy a nap. Hűvösödik.

- Érdekes - felelte halkán a lány -, én meg mintha egyre melegebbet éreznék.

Együtt mentek vissza a hajóhoz.

Biron most olyan magától értetődő bizalommal nézett szembe velük, amelyet talán még soha nem is érzett. A lingane-i hajó nagy volt, legénysége ötven főből állt. Most mind ott ültek vele szemben. Ötven arc! Ötven lingane-i arca, akik születésüktől fogva az országfelelősnek való feltétlen engedelmségben nevelkedtek.

Voltak, akiket Rizzett meggyőzött, másokat az győzött meg, amit az országfelelős mondott aznap Bironnak, és amit ők kihallgattak. De hányan voltak még a bizonytalanok vagy akár kifejezetten ellenségesek?

Biron szaval mindeddig nem sok eredményt hoztak.

- És ti miért harcoltok, emberek? - kérdezte előrehajolva, valamivel bizalmasabb hangot megütve. - Miért kockáztatjátok az életeteket? Szerintem egy szabad galaxisért. Egy olyan galaxisért, amelyben minden világ eldöntheti, mi a legjobb neki, amelyben mindenki a maga javára gazdagodhat, ahol senki senkinek nem lesz sem rabszolgája, sem gazdája. Igazam van?

Halk mormolás hallatszott, amely lehetett akár helyeslés is, de hiányzott belőle a lelkesedés.

- És miért harcol az országfelelős? - folytatta Biron. - Önmagáért. Ő a Lingane országfelelőse. Ha győz, a Csillagköd-királyságok országfelelőse lesz. Nem kánatok lesz, hanem országfelelősötök. Mi haszna lesz ennek? Érdemes ezért meghalni?

- Közülünk való lesz, nem pedig mocskos tirann! - kiáltotta be valaki a hallgatóságból.

- Az országfelelős a lázadó világot kereste, hogy följánlja neki a szolgálatait! - kiáltotta másvalaki. - Nagyravágás ez?

- Legyen az ember komolyabb dolgokban nagyravágyó, ezt akarod mondani? - vágott vissza enyhe gúnnal Biron. - De hiszen ő egy egész szervezettel a háta mögött érkezik meg a lázadó világra. Följánlhatná nekik az egész Lingane-t, de még arra is számított, hogy följánlhatná a Hinriadokkal kötött szövetség presztízsét. És a végén - ebben már egész biztos volt - meg fogja kaparintani a lázadó világot, amellyel azután azt tesz, amit akar. Igen, ez már igazi nagyravágyás.

És amikor a mozgalom biztonsága összeütközött az ő személyes terveivel, vajon habozott-e, hogy a saját törekvései miatt a ti életeteket tegye kockára? Az apám veszélyt jelentett a számára. Az apám becsületes volt, barátja a szabadságnak. Csakhogy túl népszerű volt, ezért elárulták. Ezzel az árulással az országfelelős tönkretehette volna az egész ügyet s vele benneteket is. Melyikötök érezheti magát biztonságban olyan ember vezetése alatt, aki bármikor meg fog egyezni a tirannokkal, ha az felel meg a céljainak? Lehet-e biztonságban az, aki egy gyáva árulót szolgál?

- Jobb - súgta Rizzett. - Ezt folytassa. Adjon neki!

- Az országfelelős tudja, hol van a lázadó világ - kiáltotta ugyanaz a hang a hátsó sorok valamelyikéből. - Hát maga tudja-e?

- Erről majd később. Most inkább azon gondolkozzatok, hogy az országfelelős uralkodása alatt mindnyájan a teljes romlás felé tartottunk, de van még idő, hogy megmentjük magunkat, ha tőle megszabadulva jobb, tisztább útra térünk, hogy még most is kimenthetjük magunkat a vereség állapotából...

- Csak a vereség van, kedves fiatal barátom - szakította félbe egy halk hang. Biron rémülten fordult oda.

Az ötven ember nagy hangzavar közepette felugrált, és egy pillanatig úgy látszott, mintha megindulnának előre - de fegyvertelenek voltak, erről Rizzett gondoskodott. És ekkor tirann testőrök nyomultak be minden ajtón, fegyvereiket készenlétben tartva.

És maga Simok Aratap, két kezében egy-egy sugárpisztollyal, megállt Biron és Rizzett mögött.

Huszdik fejezet

Hol?

Simok Aratap gondosan és külön-külön mérlegelte, ki ez a négy ember itt, vele szemben, és valamiféle izgalom kezdett éledezni benne. Nagy játszma lesz. A minta szálai a befejezés felé kanyarogtak. Hálás volt, amiért Andros őrnagy már nincs vele, sőt még a tirann cirkálók is elmentek.

Itt maradt ő a zászlóhajójával és a legénységével. Elég is ennyi. Gyűlölt minden ormótlanságot.

- Hadd ismertessem meg önökkel a legfrissebb híreket, hölgyem és uraim - mondta nyájasan. - Az országfelelős hajója, Andros őrnagy vezetésével, fedélzetén egy zsákmányolt hajó legénységével, útban van a Tyrannra. Az országfelelős embereit bíróság elé állítják, és ha elítélik őket, akkor árulás miatt kapják meg a büntetésüket. Az összeesküvőkkel a szokott módon bánnak el. De mit csináljak önökkel?

Mellette ült Rhodiai Hinrik, a kínoktól, amiket ki kellett állnia, egészen eltorzult az arca.

- Vegye tekintetbe, hogy a lányom még fiatal - mondta. - Akaratán kívül vitték bele.

Artemisia, mondd meg neki, hogy téged...

- A lányát - vágott közbe Aratap - valószínűleg elengedjük. Ő, ha jól tudom, egy előkelő tirann nemesember házastársául van kiszemelve. Erről nyilvánvalóan nem lehet megfeledkezni.

- Feleségül megyek hozzá, ha a többieket elengedik - szölt Artemisia.

Biron félig fölemelkedett ültében, de Aratap intett neki, hogy üljön nyugodtan.

- De kérem, lady - mondta mosolyogva a királyi biztos. - Ha velem lehet is alkudozni, mégsem én vagyok a kán, csupán az egyik szolgája. Ennél fogva minden alkut, amit megkötök, otthon még el kell fogadtatnom. Mi az tehát, amit kínál?

- A beleegyezésemet a házasságba.

- Ezt nem önnek kell felajánlania. Az édesapja már beleegyezett, és ez elég. Van valami egyebe is?

Aratap ki akarta fārasztani őket, hogy így törje le az ellenállásukat. Az a tény, hogy nem élvezte a szerepét, nem akadályozta meg abban, hogy hatékonyan betöltse. Várható például, hogy a lány e pillanatban könnyekben tör ki - ez üdvös hatással lenne a fiatalemberre. Nyilván egymásba szerettek. Kíváncsi lett volna, hogy az öreg Pohang ilyen körülmények között is elvonná-e. Talán igen. Az üzlet még így is megérné az öregnek. Egy percre átfutott rajta, hogy a lány nagyon szép.

És lám, nem is vesztette el az önuralmát. Nem omlott össze. Remek, gondolta Aratap. Az akarata is erős. Még a végén Pohangnak nem lesz öröme a vételben.

- Védelmébe óhajta venni az unokafivérét is? - fordult Hinrikhez.

Hinrik ajka némán mozgott.

- Engem senki ne vegyen védelmébe! - kiáltotta Gillbret. - Egy tiranntól sem akarok semmit! Csak rajta! Adja ki a parancsot, és lőjenek agyon!

- Ön hisztériás jelenetet rendez - mondta Aratap. - Tudja, hogy bírósági tárgyalás nélkül nem adhatok parancsot a lelövésére.

- Ő az unokatestvérem - suttopta Hinrik.

- Ezt is tekintetbe fogják venni. A nemességüknek azonban meg kell tanulnia, hogy ne becsülje túl a saját értékét. Kíváncsi lennék, az unokafivére megtanulta-e már ezt a leckét. Meg volt elégedve Gillbret reakciójával. Ez az ember legalább komolyan meg akart halni. Túl sok keserű csalódás érte az életben. Akkor életben kell hagyni: ez önmagában elég lesz, hogy megtörje.

Rizzett előtt elgondolkodva megállt. Az országfelelős egyik embere. A gondolatra enyhé zavart érzett. A vadászat kezdetén vaslogikájával utasította el az országfelelőst. Nos, tévedni olykor nagyon egészséges dolog. Egyensúlyban tartja az önbizalmat azzal, hogy kizárja a dölyfösséget.

- Maga az a bolond, aki egy árulót szolgált - mondta. - Jobban járt volna velünk.

Rizzett elvörösödött.

- Ha volt is valaha katonai becsülete - folytatta Aratap -, félek, hogy most valóban elvesztette. Nem lévén nemesember, a maga esetében államérdekek nem fognak szerepet játszani. A tárgyalása nyilvános lesz, mindenki meg fogja tudni, hogy eszköz volt egy eszköz kezében. Nagyon rossz kilátások.

- De, gondolom, ön alkut fog kínálni nekem - szólt Rizzett.

- Alkut?

- Legyek például a kán tanúja? Ön csak egy hajórakomány lázadót fogott el. Nem akarja megismerni a lázadás gépezetének többi részét?

Aratap könnyedén megrázta a fejét.

- Nem. Az országfelelős a miénk. Ő elég lesz információforrásnak. De még ha nem lenne is az, csak háborút kéne indítanunk a Lingane-on - biztos, hogy utána nem sok maradna a lázadásból. Efféle alkura ne számíton hát.

És ezzel megérkezett a fiatalemberhez. Aratap azért hagyta őt utoljára, mert ő volt közöttük a legokosabb. De fiatal volt, és a fiatalok többnyire veszélytelenek. Hiányzik belőlük a türelem.

Elsőnek Biron szólalt meg:

- Hogy jött utánunk? Ő együttműködött magával?

- Az országfelelős? Ebben az esetben nem. Ő, szegény, nyilván megpróbált mindkét oldalra játszani, olyan sikerrel, ahogy a gyakorlatlanok szokták.

- A tirannoknak van egy találmánya, amely követni tudja a hajókat a hipertéren át - vágott közbe Hinrik oda nem illő, gyerekes buzgósággal.

- Lekötelezne, kegyelmes uram, ha tartózkodna a közbeszólásoktól - fordult oda nagy hirtelen Aratap, mire Hinrik összerándult.

Nem mintha számított volna. E négy ember egyike sem jelent a jövőben veszélyt, de azért nem óhajtotta a fiatalemberben meglévő bizonytalanságokat akár eggyel is csökkenteni.

- Nézze: vagy a tényekről beszéljünk, vagy semmiről - mondta Biron. - Nem azért tartott itt bennünket, mert szeret. Miért nem vagyunk mi is, a többiekkel együtt, úton a Tyrann felé? Mert maga nem tudja, hogyan kellene eltenni minket láb alól: két Hinriadot, egy Widemost és a lingane-i flotta egyik ismert tisztjét. Az ötödik pedig, a maguk gyáva és áruló kedvence, jelenleg is a Lingane országfelelőse. Egyikönket sem ölhet meg, ha nem akar botrányt a királyságokban a Tyranntól a csillagköd pereméig. Meg kell próbálnia alkut kötni velünk, mert egyszerűen nem tehet mást.

- Nem mind tévedés az, amit mond - válaszolta Aratap. - Én a következő vázlatos képet tudom nyújtani önöknek. Követtük a hajójukat, mindegy, hogyan. Most talán figyelmen kívül hagyhatjuk az igazgató túlon túl gazdag képzetének termékét. Három csillag

közéleben megálltak, de egy bolygón sem szálltak le. Elérkeztek egy negyedikhez, és találtak egy bolygót, amelyikre leszálltak; ott mi is ezt tettük, majd figyeltünk, vártunk. Arra gondoltunk, lehet itt valami, ami megéri a várakozást, és igazunk lett. Ön összeveszett az országfelelőssel, és mindketten szétkürtölték rádióan a dolgot. Tudom, önök intézték így, a saját céljaiknak megfelelően, de megfelelt a mi céljainknak is. Kihallgattuk önöket... Az országfelelős közölte, hogy már csak egy bolygó maradt a csillagködben, és csakis az lehet a lázadó világ. Látják, ez már érdekes. Lázadó világ. Erre már bennem is felébredt a kíváncsiság. Hol lehet az ötödik, egyben utolsó bolygó? Hagyta, hadd terebélyesedjen el a csönd. Leült, és szenvtelen arccal nézte őket - egyiket a másik után.

- Nincs lázadó világ - mondta Biron.

- Nem kerestek semmit?

- Nem kerestünk semmit.

- Kezd nevetségesen viselkedni.

Biron fásultan vállat vont.

- Maga teszi magát nevetségessé, ha többet vár el egy választól.

- Figyelje meg, hogy ez a lázadó világ csak a nyolckarú polip közepe lehet. Ha életben hagyom önöket, csak azért teszem, mert az egyetlen célom az, hogy megtaláljam. Valamit mindnyájan meg akarnak szerezni. Lady, fölmenthetném a házasság alól. Lord Gillbret, felszerelhetnék önnek egy laboratóriumot, ahol zavartalanul dolgozhatna. Igen, többet tudunk önről, mint gondolná. - Aratap sietősen elfordult. A másik ember arca görcsösen rángatózott; még elsírja magát, és az kellemetlen lenne. - Rizzett ezredes, ön megmenekülne a katonai törvényszék és a biztos elítélés szőgyenétől, valamint az ezzel járó becsületvesztéstől. Ön, Biron Farrill, újból widemosi gazda lehetne. Az ön esetében még vissza is vonhatjuk az apja ellen hozott ítéletet.

- És visszaadnák az életét?

- És visszaadnánk a becsületét.

- Az ő becsülete éppen azokban a cselekedetekben van, amelyek az elítéléséhez és halálához vezettek. Önnek nem áll hatalmában ehhez bármit hozzáadni vagy ebből bármit elvenni - mondta Biron.

- Négyük közül valaki meg fogja nekem mondani, hol van a keresett világ - mondta

Aratap. - Egyikük elő fogja venni a józan eszét. Akárki lesz is az, el fogja nyerni, amit ígértem. A többiek majd megházasodnak, börtönbe vonulnak, vagy megtörténi velük a legrosszabb - kivégeztetnek. Figyelmeztetem önöket, kegyetlen is tudok lenni, ha kényszerítenek rá.

Várt egy kicsit.

- Melyikük lesz az? Ha egyikük nem szól, majd szól a másik. Mindent elveszítenek, és én mégis megtudom, amit akartam.

- Nincs értelme - mondta Biron. - Olyan gondosan fölépítette, és mégsem megy velem semmire. Nincs lázadó világ.

- Az országfelelős azt mondja, van.

- Akkor neki tegye föl a kérdését.

Aratap összehúzta a szemöldökét. A fiatalember akkorát blöffölt, hogy az már túlment a józan ész határán.

- Inkább hajlok arra, hogy önök közül egyezzek meg valakivel - mondta.

- A múltban mégis az országfelelőssel egyezett meg. Tegye azt most is. Nincs eladható

portékája, amit hajlandók lennénk megvenni. - Így van?
Artemisia közelebb húzódott hozzá, és a keze lassan a fiú könyökére kulcsolódott. Rizzett kurtán biccentett, Gillbret pedig szinte hangtalanul motyogta:
- Így van.
- Döntöttek - mondta Aratap, és ujját a megfelelő gombra tette.

Az országfelelős jobb csuklóját mozdulatlanságra kárhoztatta egy könnyű fémpánt, amelyet mágneses erő tartott meg szorosan a hasát körülvevő fémszalagon. Bal arca feldagadt, és a kék horzsolások között vörösen éktelenkedett egy szabálytalan, hamarjában beforrasztott sebhely. Ott állt előttük, s ama első, heves rántás óta, amellyel kiszabadította ép karját a mellette álló fegyveres testőr szorításából, meg sem mozdult.

- Mit akar?

- Egy perc, és elmondom - felelte Aratap. - Először is: szeretném, ha szemügyre venné a hallgatóságát. Nézze meg, kik vannak itt! Itt van például az a fiatalember, akinek eltervezte a halálát, s mégis ő lett az ön megnyomorítója, a tervei tönkrevője, noha ön országfelelős volt, ő pedig szökevény.

Nehéz volt megállapítani, vörös lett-e az országfelelős eltorzult arca. Annak nem volt jele, hogy egy izma is megrándult volna.

Aratap nem volt tekintettel rá, nyugodtan, már-már közönyösen folytatta:

- Ez itt Hinriad Gillbret, aki megmentette a fiatalember életét, és elhozta őt önhöz. Itt van Lady Artemisia, akinek, ha jól hallottam, a legelbűvölőbb modorában tette a szépet, és ő mégis elárulta önt ennek az ifjúnak a kedvéért. Íme, Rizzett ezredes, a legmegbízhatóbb katonája, aki végül szintén elárulta önt. Mivel tartozik ezeknek az embereknek, országfelelős?

- Mit akar? - kérdezte ismét Jonti.

- Információt. Ha megadja, megtarthatja a hatalmát, a korábbi egyezségeinket pedig az ön javára tartják majd be a kán udvarában. Máskülönben...

- Máskülönben?

- Máskülönben ezektől szerzem meg, akiket itt lát. Ők megmenekülnek, önt pedig kivégzik. Ezért kérdezem, tartozik-e nekik valamivel, hogy lehetőséget kellene adnia nekik az életük megmentésére a makacszkodása által.

Az országfelelős arca fájdalmas mosolyra rándult.

- Az én bőrömrre ne mentsék az életüket. Ők nem tudják, hol van az a világ, amit ön keres. Én tudom.

- Nem mondtam, miféle információt akarok megszerezni, országfelelős.

- Ön csak egy dolgot akarhat. - A hangja rekedt volt, szinte fölismerhetetlen. - Ha úgy döntök, hogy beszélek, akkor, azt mondja, megtarthatom az országomat.

- Természetesen szigorúbb felügyelet alatt - helyesbített udvariasan Aratap.

- Ha hisz neki, azzal csak árulást halmoz árulásra, és a végén megölik érte! - kiáltotta Rizzett.

Az őt előrelépett, de Biron megelőzte. Rávetette magát Rizzetre, s viaskodás közben hátralökdöste.

- Ne bolonduljon meg - morogta -, úgysem tehet semmit.

- Én nem bánom az országot, se magamat, Rizzett - mondta az országfelelős, majd Arataphoz fordult. - Ezeket megölik? Legalább ezt ígérje meg. - Falféher arca egészen

eltorzult, és ujjával Bironra bökött. - És mindenekelőtt ezt itt!

- Ha ezt az árat kéri, legyen.

- Ha én lehetnék a hóhéra, többet nem is kérnék öntől. Már az is elégtételnek számítana, ha az én ujjam lehetne a kivégzőgombon. De ha erre nincs is mód, legalább elmondom azt, amit ő nem mondana el önnek. Megadom a rót, a thétát és a phit parszekekben és radiánokban: 7352.43, 1.7836, 5.2112. Ez a három pont határozza meg annak a világnak a helyét a galaxisban. Most hát megkapta őket.

- Meg - felelte Aratap, és leírta a számokat.

- Áruló! Áruló! - lódult feléje Rizzett.

Biron, egyensúlyát veszítve, kiengedte a kezéből a lingane-it, és ettől fél térdre esett.

- Rizzett! - kiabálta, de hiába.

Rizzett elborult arccal tusakodott a testőrrel. Újabb testőrök rontottak be, de Rizzett addigra már megszerezte a sugárpisztolyt. Kézzelel-lábbal viaskodva átverekedte magát a testek sokaságán. Addigra már Biron is csatlakozott a harchoz. Elkapta Rizzett torkát, s annál fogva húzta vissza.

- Áruló! - zihálta Rizzett, s mindenáron célba akarta venni az országfelelőst, aki kétségbeesetten próbált egérutat nyerni. Rizzett lőtt - csak ezután kapták ki a kezéből a fegyvert, s lökték hanyatt.

De akkorra már szétlőtte az országfelelős jobb vállát és fél mellkasát. Különös látványt nyújtott a mágneses tokból szabadon himbálózó alsókarja... a csukló és a könyök fekete csonkban végződött. Egy hosszú percig úgy látszott, mintha az országfelelős hunyorogna, míg a teste bolond módra egyensúlyban maradt - de azután elhomályosuló tekintettel összeesett, és égett teteme rongykupacként hevert a padlón.

Artemisia elfojtott zokogással fúrta arcát Biron mellére. Biron minden erejét összeszedve, remegését leküzdve vetett egy határozott pillantást apja gyilkosának a holttestére, majd elfordította róla a tekintetét. Hinrik a szoba egy távoli sarkában magában motyogott és kuncogott.

Csak Aratap ôrizte meg a nyugalmit.

- Vigyék el a holttestet - mondta.

A testőrök engedelmeskedtek, majd lágy, meleg sugárral árasztották el percekre a padlót, hogy eltávolítsák róla a vért. Csak néhány apró, szenes folt maradt utána.

Fölsegítették Rizzettet, aki mindkét kezével leporolta magát, majd egy hirtelen mozdulattal Biron felé fordult.

- Hát maga meg mit csinált? Majdnem elvitettem a gazembert!

- Beleesett Aratap csapdájába, Rizzett - felelte fásultan Biron.

- Csapda? Megöltem a gazembert, nem?

- Épp ez volt a csapda. Tett neki egy szívességet.

Rizzett nem válaszolt, Aratap pedig nem avatkozott közbe. Elégedetten hallgatta a párbeszédet. A fiatalember agya kifogástalanul működik.

- Ha Aratap valóban kihallgatta a beszélgetésünket, ahogy állítja - magyarázta Biron -, akkor tudnia kellett, hogy amire kíváncsi, azt csak Jontitól tudhatja meg. Ezt maga Jonti hangsúlyozta, amikor a küzdelem után szembekerült velünk. Nyilvánvaló volt, hogy Aratap csak azért faggat bennünket, hogy összezavarjon, s ettől a kellő pillanatban értelmetlen cselekvésre ragadtassuk magunkat. Én felkészülten vártam azt az irracionális késztetést, amire ő számított - maga viszont nem.

- Pedig én azt hittem, hogy maga fogja végrehajtani - szölt közbe halkán Aratap.

- Én magát vettem volna célba - válaszolta Biron, és ismét Rizzetthez fordult.
- Hát nem érti? Ő nem akarta, hogy az országfelelős életben maradjon. A tirannok kígyók. Az információra szüksége volt, de fizetni nem akart érte - és a gyilkosságot sem kockáztathatta meg. Maga elvégezte helyette.
- Úgy van - mondta Aratap. - És az információt is megkaptam.
Valahol ekkor megkondultak a harangok.
- Jó - mondta Rizzett -, de nemcsak neki, hanem magamnak is szívességet tettem.
- Nem olyan biztos - jegyezte meg a királyi biztos -, tudniillik fiatal barátunk nem ment el elég messzire az elemzésével. Mert itt egy újabb bűncselekmény történt. Amíg az egyetlen bűne a Tyrann elleni árulás volt, önt védhette egy kényes politikai egyensúly. Most azonban, hogy a Lingane országfelelősét meggyilkolta, önt bíróság elé állíthatják, elítélhetik, a lingane-i törvények alapján kivégezhetik - és a Tyrann-nak nem szükséges ebben részt vennie. Ez megfelel a...
De ekkor összeráncolta a szemöldökét, és félbeszakította magát. A harangkongásra felfigyelve az ajtóhoz lépett, és elhúzta a reteszt.
- Mi történik?
- Általános riadó, sir - tisztelgett egy katona. - A raktárrészlegben.
- Tűz?
- Még nem tudják, sir.
Hatalmas galaxis, gondolta magában Aratap, és visszalépett a szobába.
- Hol van Gillbret?
Ő vette észre elsőnek, hogy Gillbret eltűnt közülük.
Meg fogjuk találni - adta meg nyomban a feleletet is magának.

A gépteremben találtak rá, ott kuporgott az óriási berendezések alatt, onnan vitték-vonszolták vissza a királyi biztos szobájába.

- Lord, egy hajón nem lehet elmenekülni - közölte vele szárazon Aratap. - Nem tette okosan, hogy megszólaltatta az általános riadót. A zűrzavar még ebben az esetben is csak korlátozott ideig állhat fenn. Ennyi legyen elég belőle - folytatta. - Megvan a cirkálónk, amit ellopott, Farrill, és megvan a sajátom. Felderítjük a lázadó világot. Mihelyt kiszámítottuk az ugrást, elindulunk a megboldogult országfelelős által említett pontok felé. Ez olyan kalandnak ígérkezik, amely ritkaságnak számít a mi kényelemhez szokott nemzedékünk életében.

Eszébe jutott az apja, aki osztagparancsnokként világok fölött aratott győzelmeket.

Kifejezetten boldog volt, hogy Andros elment. A kaland egyedül az övé lesz.

Útjaik elváltak. Artemisiát az apja mellett helyezték el, Rizzettet és Biron pedig két ellentétes irányban vezették el. Gillbret üvöltve viaskodott:

- Nem hagyhatnak egyedül! Nem akarok egyedül maradni!

Aratap felsóhajtott. Milyen nagy embernek írják le a történelemlékeknek ennek az embernek a nagyapját! És milyen megalázó volt látni ezt a jelenetet.

- Vigyék a lordot valamelyikük után.

Gillbretet Biron után vezették el. Addig nem szóltak egymáshoz, míg le nem szállt a hajó "éjszakája", s a fények halvány bíborszínűre nem változtak. Épp anynyi világosságot adtak csak, hogy az örök a tévéképernyőkön szemmel tarthassák a hajót, de azért aludni is lehetett.

Gillbret azonban nem aludt.

- Biron - suttogta. - Biron.

- Mit akarsz? - neszelt föl kába félálmból Biron.

- Megcsináltam, Biron, most már minden rendben van.

- Próbáld aludni, Gil.

De Gillbret csak mondta tovább a magáét:

- De hát megcsináltam, Biron! Lehet, hogy Aratap okos, de én még nála is okosabb vagyok. Hát nem mulatságos? Ne félj, Biron, most már ne félj. Elintéztem.

És újra megrázta Biron, tele lázas izgalommal.

- Mi van veled? - ült föl a fiú.

- Semmi. Semmi. Minden rendben van. Megcsináltam.

És mosolygott. Szégyenlősen, mint egy kisgyerek, aki valami nagyon ügyes dolgot tett.

- Mit csináltál meg?

Biron ekkor már állt. A vállánál fogva megragadta a másikat, és őt is felráncigálta.

- Válaszolj már!

- A gépteremben találtak rám - jöttek ki akadozva, görcsösen a szavak Gillbret száján. - Azt hitték, csak elbújtam ott. Hát nem bújtam el. Azért szólaltattam meg az általános riadót a raktárban, mert pár percre egyedül akartam maradni. Csak pár percre. Rövidre zártam a hiperatommotorokat, Biron.

- Mi?

- Könnyű volt. Egy másodperc volt az egész. És nem fogják megtudni. Addig nem, amíg meg nem kísérelik az ugrást, akkor pedig az összes üzemanyag egyetlen láncreakcióban átalakul energiává, a hajó meg - velünk, Aratappal és a lázadó világról szerzett minden tudásunkkal együtt - egy kicsiny párafelhővé.

Biron tágra meresztett szemmel lépett hátra.

- Ezt tetted?

- Ezt.

Gillbret a kezébe temette az arcát, s lassan himbálta magát ide-oda.

- Meghalunk, Biron. Nem félek a haláltól, csak ne legyek egyedül. Csak ne legyek egyedül. Legyen valaki mellettem. Boldog vagyok, hogy épp te leszel az. Azt akarom, hogy amikor meghalok, legyen mellettem valaki. De olyan gyorsan fog történni, hogy nem is fog fájni. Nem bizony! Nem fog fájni. De nem ám!

- Te bolond vagy! Őrült vagy! - kiabálta Biron. - Hiszen még megnyerhettük volna! De így!

Gillbret azonban nem hallotta. A füle megtelt a saját nyöszörgésével. Biron nem tehetett mást, az ajtóhoz rohant.

- Őr! - üvöltötte. - Őr!

Órák vagy már csak percek vannak hátra?

Huszonegyedik fejezet

Itt?

A katona csattogó talppal rohant végig a folyosón. A hangja barátságatlan és éles volt:

- Menjen vissza!

Ott álltak egymással szemben. Itt, az alsó szinten ajtó nélküli, cellaszerű szobák sorakoztak, melyeket erőtér választott el a folyosótól, Biron ki tudta tapintani a kezével. Az erőtérben még némi rugalmasság is volt, de ez nem változtatta meg acélkeménységét. Biron érezte, hogy bizsereg tőle a keze, s azt is tudta, hogy bár a szilárd testek nem juthatnak át rajta, az idegkorbács energiasugara előtt olyan átlátszóvá válna, mint az űr. Márpedig az űr kezében ott volt a korbács.

- Találkoznom kell Aratap királyi biztossal - mondta Biron.

- Miért csak ekkora lármát? - Az űr nem volt épp a legjobb kedvében. Az éjszakai űrködés nem tartozott a népszerű feladatok közé, ráadásul vesztesre állt a kártyában. - Majd megemlítem neki, ha felgyűjtják a villanyokat.

- A dolog nem várhat - mondta kétségbeesetten Biron. - Fontos!

- Várnia kell. Visszamegy, vagy szeretné megköstolni a korbácsot?

- Nézze - próbálta győzködni a katonát Biron -, itt együtt vagyok Hinriad Gillbrettel. Ez az ember beteg. Lehet, hogy meghal. Ha egy Hinriad meghal egy tirann hajón, mert maga nem engedi, hogy szót váltsak a hatalom képviselőjével, akkor maga nagyon kínos helyzetbe fog kerülni.

- Mi a baja?

- Nem tudom. Intézkedik most rögtön, vagy már megunta az életét?

Az űr morgott valamit, és elment.

Biron addig nézett utána, míg az űr alakja el nem tűnt a homályos-vörös fényben.

Hegezte a fülét, nem gyorsul-e fel a motorok lüktetése az ugrás előtti csúcspontra, de semmit sem hallott.

Gillbrethez ment, s a haját megragadva, szelíden hátrahajtotta, a fejét. Az eltorzult arcból rábámuló tekintet értelmet nem, csak félelmet sugárzott.

- Kicsoda maga?

- Én vagyok... Biron. Hogy érzed magad?

Időbe telt, míg a szavai célhoz értek. Gillbret bambán ismételte:

- Biron, Biron...

Azután egyszer csak megelevenedett.

- Biron! Ez már az ugrás? A halál nem fáj, Biron.

A fiú visszajett a fejét. Nincs értelme, hogy haragudjon rá. Ahhoz képest, amit tudott, vagy hitte, hogy tud, nagy tettet hajtott végre. Annál is inkább, mert lám, összeomlott tőle. De a keserű csalódás csak nem hagyta nyugton. Miért nem engedik, hogy beszéljen Aratappal? Miért nem engedik ki? Azon vette észre magát, hogy az egyik falon dörömböl. Csak volna itt ajtó, biztosan betörné - a rácsot is szétfeszíthetné vagy kirángathatná a foglalatából.

De erőtér volt, s abban semmi nem tehetett kárt. Újból elüvöltötte magát.

És megint lépteket hallott. A nyitott és mégsem nyitott ajtóhoz rohant, de nem látott ki a folyosóra. Várt.

Megint az űr volt az.

- Lépjen hátrébb az erőtértől! - förmedt rá. - Lépjen hátra, és közben tegye maga elé mindkét kezét. - Egy tiszt is volt vele.

Biron hátrébb vonult. A másik rezzenéstelenül tartotta rá az idegkorbácsát.

- Az az ember, akit hozott, nem Aratap - mondta Biron. - Én a királyi biztossal akarok

beszélni.

- Ha Hinriad Gillbret beteg, akkor ne a biztossal akarjon beszélni - felelte a tiszt. - Akkor hívjon orvost.

Halványkék szikra jelezte, hogy az erőtér megszűnt. A tiszt belépett, és Biron meglátta az egyenruháján az orvosi jelzést.

Az orvos elé lépett.

- Rendben van. Most pedig figyeljen rám. Ennek a hajónak nem szabad ugrania. A királyi biztos az egyetlen, aki kiadhat ilyen értelmű parancsot, nekem tehát vele kell beszélnem. Megértette? Maga tiszt. Maga felébresztheti.

A doktor kinyújtotta a karját, hogy félretolja az útból, de Biron ellökte a kart. A tiszt éles hangon felkiáltott, és hívta az őrt.

- Őr! Vigye ki innen ezt az embert!

Amikor az őr előrelépett, Biron villámgyorsan lehajolt. Ököllet estek egymásnak, azután Biron vállon, majd két csuklóján megragadta az őrt, aki mindenáron végig akart húzni rajta a korbácsával.

Egy pillanatra egymásnak feszülve mindketten megmerevedtek, de akkor Biron a szeme sarkából valami mozgást észlelt. Az orvos futott el mellettük, hogy megszólaltassa a vészcsengőt.

Biron azzal a kezével, amelyik nem a korbácsot tartó kéz csuklóját fogta, kinyúlt, és megragadta a tiszt bokáját. Az őrnek majdnem sikerült kiszabadítania magát, miközben a tiszt vadul feléje rúgott, de Biron - a nyakán és a halántékán kidagadó erekkel - mindkét keze kétségbeesetten szorította a zsákmányát.

A tiszt rekedt üvöltéssel elvágódott. Az őr korbácsa nagyot csattanva a földre esett.

Biron rádobta magát, elgurult vele, majd térdére és fél kezére támaszkodva fölemelkedett. A korbács a másik kezében volt.

- Egy hangot se! - zihálta. - Egy hangot se. Dobjanak el mindent, ami maguknál van.

A szakadt zubbonyú őr feltápáskodott, s míg gyűlölködő pillantást vetett rá, elhajított magától egy rövid, fémnehezékkel ellátott műanyag botot. A doktor fegyvertelen volt.

Biron fölkapta a botot.

- Sajnálom - mondta. - Nincs semmim, amivel megköthetném magukat, s felpeckelhetném a szájukat, de amúgy sincs időm.

A korbács halványan felvillant egyszer, majd még egyszer. Előbb az őr, aztán az orvos dermedt kínos mozdulatlanságba, s rogyott össze, hogy aztán mindketten ott feküdjének furán kicsavarodott végtagokkal őrizve a pózt, amelyben a korbácsütés érte őket.

Biron Gillbrethez fordult, aki némán, tompa és kifejezéstelen arccal nézte őket.

- Sajnálom, Gillbret, de te is - mondta Biron, és a korbács harmadszor is felvillant.

Most tehát Gillbret is ott feküdt az oldalára fordulva; a méla kifejezés az arcára fagyott.

Biron a lebomlott erőtér helyén kilépett a folyosóra. "Éjszaka" volt az űrhajón, csak az őrég és az éjszakai szolgálat volt ébren - a folyosó kihalt volt.

Nincs rá idő, hogy megkeresse Aratapot. Egyenesen a gépterembe kell mennie. Elindult hát a hajó orra felé.

Egy mérnöki formaruhát viselő férfi sietett el mellette.

- Mikor lesz a következő ugrás? - kiáltott utána Biron.

- Körülbelül fél óra múlva - szólt vissza a válla fölött a mérnök.

- Arra, elöl van a gépterem?

- Aztán föl a rámpán. - A férfi hirtelen megfordult. - Maga kicsoda?

Biron nem felelt. Negyedszer is villant a korbács. Átlépett a testen, és ment tovább. Félórája maradt.

Ahogy felrohant a rámpán, hallotta az emberi hangokat. Előtte fehér volt a fény, nem bíborszínű. Tétovázott, de aztán eltette a korbácsot. El lesznek foglalva a munkájukkal. Nincs okuk, hogy gyanakodjanak rá.

Gyorsan belépett. A hatalmas anyag-energia átalakítók körül mint törpék sűrűgtek-forogtak az emberek. A műszerek tárcsái mint százezernyi szempár ragyogtak, s kínálták az arra pillantónak az információk tömegét. Ez a nagy utasszállítókkal vetekedő hatalmas hajó egészen más volt, mint az apró tirann cirkáló, amelyhez már hozzászokott. Ott minden berendezés automata volt. Ezek itt akár egy várost is elláthattak volna energiával, és igényelték a megfelelő felügyeletet.

Egy, az egész géptermen körbevonuló, korláttal felszerelt balkonon állt. Egy sarokban kis szobát látott: két ember dolgozott odabent, ujjaiuk fürgén szaladgáltak a számítógépek billentyűin.

Sietve elindult arrafelé - mérnökök mentek el mellette, de rá se pillantottak -, és belépett az ajtón.

A számítógépeknél ülő két ember fölneézett rá.

- Mi van? - kérdezte az egyik. - Mit keres maga idefent? Menjen vissza a helyére. - Hadnagy rangjelzése volt.

- Figyeljenek rám - mondta Biron. - A hipermeghajtást rövidre zárták. Meg kell javítani.

- Várj csak - szólalt meg a másik. - Én ezt az embert már láttam. Ő az egyik fogoly. Kapd el, Lancy.

Azzal fölugrott, és kirobogott a másik ajtón. Biron megkerülte az asztalt meg a számítógépet, megragadta a másik embert a zubbonya övénel fogva, és visszanyomta.

- Úgy van - mondta. - Az egyik fogoly vagyok, Widemosi Biron. De amit mondtam, az igaz. A hiperatommotorokban rövidzárlat van. Ellenőriztesse őket, ha nekem nem hisz.

A hadnagy ekkor eszmélt rá, hogy egy idegkorbáccsal néz szembe. Óvatosan mondta: - Azt nem lehet, sir, csak a szolgálatos tiszt vagy a biztos parancsára. Ez azt jelentené, hogy módosítani kellene az ugrásra vonatkozó számításokat, ez pedig többórás késlekedést okozna.

- Akkor szerezze meg az engedélyt. Értesítse a biztost.

- Használhatom a kommunikátort?

- Siessen.

A hadnagy karja elindult a kommunikátor kifelé szélesedő mikrofontölcsére felé, majd félúton keményen lecsapott az asztal szélén sorakozó gombokra. Harangok kondultak meg a hajó minden zugában.

Biron botja késve érkezett. Lesújtott a hadnagy csuklójára. Az elkapta, rögtön köréje kulcsolta a másik markát, és felnyögött, de akkor már fenn harsogott a figyelmeztető jelzés.

Minden ajtónyíláson keresztül örök száguldoztak föl a balkonra. Biron kivágódott a vezérlőből, gyorsan körülneézett, majd felugrott a korlátra.

Odalent behajlított térdel ért földet, s rögtön odébb is gurult. Igyekezett nagyon gyorsan mozogni, hogy ne nyújtson könnyű célpontot. Még hallotta a füle mellett elzummögő tūpuskalövedéket, aztán sikerült fedezékbe bújni a egyik gép mögött.

És most ott kuporgott az egyik zugban. Éles fájdalom hasogatott a jobb lábában. Itt, a törzs közelében nagy volt a gravitáció, s az ugrás elég magasról indult. Csúnyán

megrándította a térdét. Ez azt jelentette, hogy a vadászat véget ért.

- Ne lőjenek! - kiáltotta. - Fegyvertelen vagyok!

Előbb a botot, azután az ôrtól elvett korbácsot dobta ki a gépterem közepe felé. Most ott heverték tehetetlenül, mindenki szeme láttára.

- Azért jöttem, hogy figyelmeztessem magukat! - kiabálta. - A hiperatom-meghajtásban rövidzárlat van. Az ugrás mindannyiunk számára a halált jelentené. Nem kérek mást, csak hogy vizsgálják meg a motorokat. Ha nincs igazam, talán veszítenek néhány órát. De ha igazam van, akkor megmentik az életüket.

- Menjenek le és kapják el! - kiáltotta valaki.

- Inkább veszni hagyják az életüket, mint hogy rám hallgassanak? - kiáltotta Biron.

Hallotta a megannyi láb lépteinek óvatos neszezését, és hátrébb húzódott. Azután fölülről hallott valamit. Egy katona csúszott feléje a gépen, úgy öelve annak meleg felületét, mintha a menyasszonya volna. Biron várt. Ha kell, a karját is tudja használni.

És akkor természetellenes harsánysággal megszólalt odafönt egy hang, és betöltötte a hatalmas terem minden sarkát.

- Mindenki vissza a helyére! Ugrásra való felkészülést leállítani! Ellenőrizték a hipermeghajtást.

Aratap beszélt a hangszóróból. És megjött a következő parancs is:

- Vezessék hozzám a fiatalembert.

Biron hagyta, hogy elfogják. Két oldalán két-két katona kísérte, s úgy fogták, mintha attól félnének, hogy mindjárt felrobban. A fiú megpróbált természetesen lépkedni, de kegyetlenül sántított.

Aratap úgy volt öltözve, mint aki társaságba készül. De a szeme mást mutatott: homályosan kémlelte a világot, szembogara sehogy sem tudott a célpontra állni. Biron arra gondolt, vajon nem visel-e kontaktlencsét ez az ember.

- Jó nagy felfordulást rendezett, Farrill - mondta Aratap.

- Meg kellett menteni a hajót. Küldje el ezeket az öröket. Amíg a motorokat vizsgálják, nem szándékozom semmit se tenni.

- Már nem maradnak itt sokáig. Csak amíg hírt nem kapok a mérnökeimtől.

Néma várakozással töltötték a vánszorgó perceket, majd végre felvillant a vörös fény a "Mérnökök szobája" feliratot viselő homályos üvegablak fölött.

- Jelentsen! - lépett a vonalba Aratap.

Tömören, sietősen jött a válasz:

- A C soron lévő hiperatommotorokban teljes a rövidzárlat. A javítás megkezdődött.

- Számolják át az ugrást hat órával későbbre - felelte Aratap, majd Biron felé fordulva, hűvösen megjegyezte: - Igaza volt.

Intett. Az örök tisztelegtek, sarkon fordultak, majd sorban, egyik a másik után, elhagyták a szobát.

- A részleteket, legyen szíves - szólt Aratap.

- Hinriad Gillbret, mialatt a gépteremben tartózkodott, arra gondolt, hogy jó ötlet lenne egy rövidzárlat. De ez az ember nem felelős a tetteiért, nem szabad megbüntetnie.

Aratap bólintott.

- Már évek óta nem tartottuk ôt felelősnek a tetteiért. Az eseményeknek ez a része tehát csak kettőnkre tartozik. Az azonban felkeltette az érdeklődésemet, sőt a kíváncsiságomat,

hogy ön nem hagyta a hajót megsemmisülni. Csak nem fél a haláltól, ha jó ügyet szolgál vele?

- Nincs ügy - felelte Biron. - Nincs lázadó világ. Már mondtam magának, most csak megisméltém. Lingane volt a lázadás központja, de azt ellenőrzés alatt tartották. Engem csak az érdekelt, hogyan ölték meg az apámat, Lady Artemisia pedig meg akart szabadulni egy nem kívánt házasságtól. Ami Gillbretet illeti, ő örült.

- Az országfelelős mégis hitt e titokzatos világ létezésében. Hiszen még a koordinátákat is megadta nekem!

- Az ő hite egy örült álmán alapult. Gillbret húsz évvel ezelőtt álmodott valamit; az országfelelős pedig kiszámította, hogy az álmvilág helyszínéül őt bolygó jöhet számításba. Merő agyrém az egész.

- De van itt valami, ami mégiscsak zavar engem - mondta Aratap.

- Micsoda?

- Maga nagyon keményen dolgozik azon, hogy engem meggyőzzön. De mindegyre magam is fényt fogok deríteni, mihelyt végrehajtottuk az ugrást. Mert nem lehetetlen, hogy kétségbeesítő helyzetükben egyikük veszélybe sodorja, a másik pedig egy bonyolult módszerrel megmenti a hajót, pusztán azért, hogy engem meggyőzzön, fölösleges tovább keresgélnem a lázadó világot. Én úgy okoskodnék: ha valóban van ilyen világ, az ifjú Farrill hagyta volna elpárologni a hajót, hiszen fiatal ember, képes lenne meghalni romantikából, ha azt hősi halálnak tekintené. Mivel az életét is kockára tette, hogy ezt megakadályozza, Gillbret nyilván örült, lázadó világ nem létezik, én tehát minden további kutatást leállítva visszatérek. Túl bonyolult vagyok önnek?

- Nem. Értem magát.

- És mivel ön megmentette az életünket, megfelelő jutalomban fog részesülni a kán udvarában. Vagyis ezzel megmentette az életét és ráadásul az ügyet is. Nem, fiatal barátom, nem tudom elhinni azt, ami ilyen kézenfekvő. Mégiscsak megcsináljuk azt az ugrást.

- Nincs ellenvetésem - mondta Biron.

- Ön nagyvonalúan viselkedik - jegyezte meg Aratap. - Kár, hogy nem közülünk való. Ezt bóknak szánta. Majd így folytatta:

- Most visszavisszük a cellájába, ahol helyreállítjuk az erőteret. Egyszerű óvintézkedés. Biron bólintott.

Az őt, akit Biron leütött, már nem volt a cellában, a doktor azonban igen. Úgy találták, amint éppen a még öntudatlan Gillbret fölé hajol.

- Nem tért még magához? - kérdezte Aratap.

Hangjára a doktor fölegyenesedett.

- A korbácsütés hatása elmúlt, királyi biztos, de ez az ember már nem fiatal, és nagy megrázkódtatáson ment keresztül. Nem tudom, fölépül-e még.

Biron elszőnyedte. A belé hasító fájdalommal mit sem törődve, térdre esett, s kinyújtott kezével gyengéden megérintette Gillbret vállát.

- Gil - suttogta, míg nyugtalanul nézte a fakó, nyirkos arcot.

- El az útból, jóember - mordult rá az orvos, és előhúzta valamelyik belső zsebéből az orvosi felszerelését.

- Még jó, hogy nem törtek el az injekciós tűk - morogta. Gillbret fölé hajolt, és a szintelen

folyadékkal megtöltött tűt mélyen belészúrta, mire a dugattyú automatikusan elmozdult lefelé. A doktor azután félredobta a tűt, s vártak.

Gillbret szeme megrebbent, majd kinyílt. Még csak bámult, de nem látott. Végül megszólalt, de csak suttogni tudott:

- Nem látok, Biron. Nem látok.

Biron közelebb hajolt.

- Minden rendben van, Gil. Te csak pihenj.

- Nem akarok. - Föl akart támaszkodni. - Mikor ugranak, Biron?

- Hamarosan. Hamarosan!

- Akkor maradj velem. Nem akarok egyedül meghalni.

Ujjai erőtellenül meggörbültek, aztán elernyedtek. A feje hátrahanyatlott.

A doktor odahajolt, azután fölegyenesedett.

- Későn érkeztünk.

Biron szemébe könnyek szöktek.

- Ne haragudj, Gil - mondta -, de te nem tudtad. Nem értetted.

A többiek nem hallották a szavait.

Nehéz órák következtek el Bironra. Aratap nem engedte meg, hogy ott legyen a szertartáson, midőn a holttestet eltemették az ürbe. Tudta, hogy valahol a hajón, egy atomkemencében elégetik Gillbret testét, majd a hamvait kiszórják az ürbe, s az atomjai attól kezdve örökre elkeverednek a csillagközi anyag vékony foszlányaival.

Artemisia és Hinrik bizonyára ott vannak. Megértik-e vajon? Megérti-e a lány, hogy ő csak azt tette, amit tennie kellett?

A doktor porckivonatot fecskendezett belé, hogy minél hamarabb összeforrjanak elszakadt inszalagjai. Már alig érzett fájdalmat - de hát az amúgy is csak fizikai fájdalom volt. Nem kellett odafigyelni rá.

A már ismert belső zűrzavar jelezte, hogy a hajó ugrott, és a legrosszabb időszak ezután következett.

Korábban úgy érezte, helyes az elemzése. Annak kell lennie. De ha mégis tévedett? Ha ezzel bekerültek a lázadás kellős közepébe? A hír pillanatok alatt eljut a Tyrannra, s jön a hajóhad. Ő pedig abban a tudatban fog meghalni, hogy megmenthette volna a lázadást, ehelyett azonban azért halt meg, hogy meghiúsítsa azt.

E sötét gondolatok közepette ismét eszébe jutott a dokumentum. A dokumentum, amelyet egyszer nem sikerült megszereznie.

Különös volt, ahogy a dokumentum neve hol fölvetődött, hol ismét a homályba veszett.

Egyszer szóba került, aztán megint elfelejtődött. Eszeveszett buzgalommal kutatták a lázadó világot, de senki sem kereste a titokzatos, eltűnt dokumentumot.

Rossz helyre tették volna a hangsúlyt?

Hirtelen eszébe ötlött, hogy Aratap egy szál hajóval képes volt elindulni a lázadó világra.

Vajon miben bízott? Szembeszállhat-e egyetlen hajóval egy egész világgal?

Az országfelelős azt mondta, a dokumentumnak évekkal korábban nyoma veszett. Kinél van?

Lehet, hogy a tirannoknál. A birtokukban lehet a dokumentum, amelynek olyan titka van, amelytől egy hajó elpusztíthat egy egész világot.

Ha ez igaz volt, mit számított, hol van a lázadó világ, vagy létezik-e egyáltalán.

Eltelt az idő, és egyszer csak belépett Aratap. Biron fölállt.

- Elértük a szóban forgó csillagot - mondta Aratap. - Mert valóban van ott egy csillag. Az országfelelős által megadott koordináták helyesek voltak.

- És?

- De fölösleges, hogy bolygókat keressünk körülötte. Navigátoraim tájékoztatása szerint a csillag nem egészen egymillió évvel ezelőtt nova volt. Ha akkor voltak is bolygói, már elpusztultak. Azóta fehér törpe lett belőle. Nem lehetnek bolygói.

Biron tágra nyílt szemmel nézett rá.

- Akkor...

- Úgy van - mondta Aratap. - Nincs lázadó világ.

Huszonkettedik fejezet

Ott!

Aratap alapvető életérzését, a józan belenyugvást a pillanatnyi sajnálkozás persze nem tudta érvényteleníteni. Kis ideig most ő is olyan volt, mint az apja: az elmúlt hetekben ő is hajóhadat vezetett a kán ellenségei ellen.

Csakhogy ezek már elfajzott idők voltak: ott, ahol egy lázadó világ lehetett volna, nem volt semmi. Nincsenek a kánnak ellenségei, és nincsenek legyőzendő világok. Megmarad továbbra is királyi biztosnak, aki a jövőben is az apró-cseprő zavarok elsimítására lesz kárhóztatva. Ennél többet nem várhat.

A sajnálkozás azonban haszontalan érzelem. Nem lesz belőle semmi.

- Úgy van - mondta. - Nincs lázadó világ.

Leült, és intett Bironnak, hogy üljön le ő is.

- Beszélni akarok magával - mondta.

A fiatalember komolyan nézett rá, és Aratap egy pillanatra meglepetten gondolt rá, hogy alig egy hónapja találkoztak először. A fiú most öregebb volt, nem csupán egy hónappal, és elmúlt belőle minden félelem. Ez már a hanyatlás jele nálam, gondolta Aratap. Vajon hányan vagyunk, akik olykor megszeretjük egy-egy alattvalónkat? Vajon hányan kívánunk jót nekik?

- Elengedem az igazgatót és a lányát - mondta. - Természetesen ez a politikailag okos megoldás - és amúgy politikailag elkerülhetetlen megoldás. Azt hiszem, már most elengedem őket, menjenek vissza a Könyörtelen fedélzetén. Visszavinné őket?

- Szabadon enged? - kérdezte Biron.

- Igen.

- Miért?

- Megmentette a hajómat meg az életemet.

- Kétlem, hogy államügyekben a személyes hálának szerepe volna a cselekedeteiben.

Aratap nehezen tudta megállni, hogy jóízűen el ne nevesse magát. Tényleg kedvelte a fiút.

- Akkor mondok egy másik okot. Addig, amíg a kán elleni nagyszabású összeesküvést

akartam földeríteni, maga veszélyes ember volt. Amikor kiderült, hogy szó sincs

nagyszabású összeesküvésről, hogy az egész csak egy lingane-i ármány, amelynek a

vezére halott, attól kezdve maga már nem volt veszélyes ember. Veszélyes az lenne, ha

magát vagy akár a lingane-i foglyokat bíróság elé állítanánk. A tárgyalásokat lingane-i

bíróságok folytatnák le, ennél fogva nem gyakorolhatnánk felettük teljes ellenőrzést.

Nyilván szóba kerülne az úgynevezett lázadó világ - és bár ilyen nem létezik, a tiranni

alattvalók fele elhinné, hogy ilyesmi lehetséges, hogy nem zörög a haraszt, ha nem fújja a

szél, s ez reményt ébresztene bennük a jövőre nézve. A Tyrann Birodalom az évszázad

végéig nem szabadulna meg a lázadás szellemétől.

- Ezek szerint mindnyájunkat szabadon enged?

- Nem lesz az kimondottan szabadság, mivel egyikőjük sem a barátunk. A Lingane-nal a

magunk módján kötünk majd egyezséget, és a következő országfelelős rá fog jönni, hogy

az eddiginél szorosabb szálakkal kötődik a kánsághoz. Megszűnik a szövetséges állam

státusa, és a bírósági tárgyalások, beleértve a lingane-iakat is, a jövőben nem feltétlenül

lingane-i bíróságokon folynak majd. Az összeesküvés résztvevői, természetesen azok is,

akik pillanatnyilag a kezünkben vannak, a Tyrannhoz közelebb eső világokra lesznek

számúzva, ahol nem árthatnak nekünk. Ön például nem térhet vissza a Nephelosra, és ne

is reménykedjék, hogy visszakapja a gazdaságát. A Rhodia lesz a tartózkodási helye,

akárcsak Rizzett ezredesnek.

- Nagyszerű - nyugtázta a dolgot Biron. - De mi lesz Lady Artemisia házasságával?

- Szeretné, ha nem lenne belőle semmi?

- Tudnia kell, hogy szeretnénk összeházasodni. Egyszer mondott valami olyasmit,

miszerint van rá mód, hogy leállítsák ezt a dolgot.

- Akkor azt mondtam, megpróbálok tenni valamit. Hogy is szól az a régi mondás? "A

szerelmesek és a diplomaták hazugságai megbocsáthatók."

- De igenis van rá mód, biztos. Csak annyit kell tudatni a kánnal, hogy egy befolyásos

udvari embert bizonyos nagyra törő szándékok is vezethetnek arra, hogy be akarjon

házasodni egy fontos alattvalói családba. Egy ambiciózus tirann éppúgy az élére állhat

egy alattvalói lázadásnak, mint egy ambiciózus lingane-i.

Aratap ezúttal valóban elnevette magát.

- Maga úgy okoskodik, mintha közülünk való volna. De ez a dolog mégsem fog menni.

Elfogad tőlem egy tanácsot?

- Mi lenne az?

- Vegye el maga, de gyorsan. Ami egyszer megtörtént, azt az adott körülmények között

már nehéz lesz meg nem történné tenni. Pohangnak meg majdcsak találunk egy másik nőt.

Biron habozott - azután kezét nyújtott.

- Köszönöm, sir.

Aratap elfogadta a kezét.

- Pohangot egyébként sem kedvelem különösebben. De azért van itt még valami, amit

nem szabad elfelejtenie. Ne engedje, hogy a nagyravágás tévútra vezesse. Ha feleségül

veszi is az igazgató lányát, maga sohasem lesz igazgató. Nem az a típus, akire nekünk

szükségünk van.

Aratap a képernyőn figyelte az egyre zsugorodó Könyörtelent, és boldog volt, hogy a döntés megszületett. A fiatalember szabad volt, az üzenet pedig a szubéteren át a Tyrann felé tartott. Andros őrnagyot kétségtelenül megüti a guta, és az udvarnál nem lesz olyan hibbant ember, aki a királyi biztosságból való felmentését követelné.

Ha kell, elutazik a Tyrannra. Valahogy kieszközöl egy kihallgatást a kánnál, aki meg fogja hallgatni. A tények ismeretében a királyok királya világosan fogja látni, hogy nem tehetett mást, és ezek után ki fogja tudni védeni ellenségei minden ármánykodását.

A Könyörtelen addigra már csak egy fényes pont volt, alig megkülönböztethető a többi csillagtól, melyek most, hogy kifelé tartottak a csillagködből, kezdtek megsűrűsödni körülöttük.

Rizzett a képernyőn figyelte az egyre zsugorodó tirann zászlóshajót.

- Szóval elenged bennünket! - mondta. - Tudja, ha minden tirann ilyen lenne, istenuccse, beállnék hozzájuk! Tulajdonképpen zavarban is vagyok. Volt egy határozott elképzelésem arról, hogy milyenek a tirannok, de ő nem illik ebbe a képbe. Maga szerint hallja, amit beszélünk?

Biron beállította az automata karokat, azután megfordult a pilótaszékben.

- Nem. Természetesen nem. Követhet bennünket a hipertéren át, ahogy megtette korábban, de nem hiszem, hogy kémsugarat tudna állítani ránk. Emlékszik, amikor először elkapott bennünket, csak annyit tudott rólunk, amennyit a negyedik bolygón kihallgatott. Többet nem.

Ujját a szájára téve Artemisia lépett a pilótafülkébe.

- Ne olyan hangosan - mondta. - Azt hiszem, elaludt. Ugye, Biron, nemsokára megérkezünk a Rhodiára?

- Egy ugrással megcsináljuk, Arta. Aratap kiszámította nekünk.

- Kezet kell mosnom - szólt Rizzett.

Nézték, ahogy elmegegy, s aztán a lány egy ugrással Biron karjába vetette magát. A fiú könnyedén megcsókolta a homlokát és a szemét, majd szorosabban magához ölelte, és a száját is megcsókolta. Ez mindaddig tartott, míg el nem fogyott a levegőjük.

- Nagyon szeretlek - mondta a lány.

- Én jobban szeretlek, mint ahogy el tudom mondani - felelte a fiú.

Az ezután következő beszélgetés éppoly kevésbé volt eredeti, mint az imént elhangzottak, de ők továbbra is beérték vele.

- Összead bennünket, mielőtt földet érünk? - kérdezte kis idő múlva Biron.

Artemisia összevonta a szemöldökét.

- Megpróbáltam elmagyarázni neki, hogy ő az igazgató és egyben a hajó kapitánya, és hogy itt nincsenek tirannok. De nem tudom... annyira össze van zavarodva. Nem is emlékezett magára, Biron. Ha már eleget pihent, újra megpróbálok.

- Ne félj - nevetett Biron. - Majd meggyőzzük.

Rizzett zajos léptekkel tért vissza.

- Bárcsak megvolna még az utánfutónk - mondta. - Itt annyi hely sincs, hogy az ember egy nagy levegőt vegyen.

- Néhány órán belül megérkezünk a Rhodiára - nyugtatta Biron. - Nemsokára ugrunk.
- Tudom - ráncolta a homlokát Rizzett. - És addig maradunk a Rhodián, amíg meg nem halunk. Nem mintha különösebben panaszkodnék, örülök, hogy élek. De valahogy az egész olyan hülyén ér véget.
- Nincs vége semminek - mondta halkán Biron.
- Rizzett fölneézett.
- Gondolja, hogy újrakezdhethünk mindent? Nem, én nem hiszem. Maga talán, de én már nem. Túl öreg vagyok, és számomra már nem maradt semmi. A Lingane-t is bekényszerítik a sorba, én pedig nem látom soha többé. Talán ez fáj a legjobban. Ott születtem, egész életemben ott éltem. Bárhol másutt csak félemler leszek. Maga fiatal, maga majd elfelejti a Nephelost.
- Az életben több is van, mint egy szülőbolygó, Tedor. Az elmúlt évszázadokban az volt a mi nagy bajunk, hogy ezt nem ismertük föl. Minden bolygó az otthonunk.
- Lehet. Lehet... Ha lett volna egy lázadó világ, talán így lehetett volna.
- Van lázadó világ, Tedor.
- Ehhez nincs most kedvem, Biron - felelte ingerülten Rizzett.
- Nem hazudom! Létezik ilyen világ, és azt is tudom, hol. Hetek óta tudnom kellene, és tudhatná bárki a csapatból. A tények mind adva voltak. Kopogtattak is az agyamon, de addig a pillanatig, amíg ott, a negyedik bolygón le nem ütöttük Jontit, nem tudtak behatolni. Emlékszik, ott állt, és azt mondta, hogy az ő segítsége nélkül sohasem találjuk meg az ötödik bolygót? Emlékszik a szavaira?
- Pontosan? Nem.
- Én igen. Azt mondta: "Átlagosan egy-egy csillagra hetven köbfényév jut. Ha nélkülem, vaktában indulnak el, az esélyük kétszázötvenkvadrillió az egyhez, hogy egymilliárd mérföldes körzeten belül elmennek bármelyik csillag mellett. Bármelyik csillag mellett!" Azt hiszem, ez volt az a pillanat, amikor a tények behatoltak az agyamba. Éreztem, ahogy kattant benne valami.
- Az én agyamban semmi se kattant - mondta Rizzett. - Mi lenne, ha valamivel részletesebben elmagyarázná a dolgot?
- Nem értem, mire gondolsz, Biron - szólt közbe Artemisia.
- Nem értitek, hogy itt pontosan azokról az esélyekről van szó, amelyeket Gillbret valószínűleg elrontott? Emlékeztek a történetére? A meteor beléjük ütközött, eltérítette a hajóját az útból, amely az ugrások végeztével valóban egy csillagrendszer belsejében találta magát. Ez valóban olyan hihetetlen véletlen következtében fordulhatott csak elő, hogy tényleg nem érdemes elhinni.
- Ezek szerint tényleg örült volt, aki mesélte, és nincs lázadó világ.
- Hacsak nincs olyan helyzet, amelyben kevésbé hihetetlen az, hogy egy hajó egy csillagrendszer belsejében érjen földet - márpedig ilyen helyzet igenis létezik. A körülményeknek van egy - és csakis egy - sorozata, melynek hatására Gillbretnek el kellett érkeznie egy rendszerbe. Elkerülhetetlenül.
- Mégpedig?
- Ugye emlékeztek az országfelelős magyarázatára? Gillbret hajóján a motorokat nem érte bántódás, tehát a hiperatomos lökések ereje s így az ugrások hossza nem változott, csak az irányuk, oly módon, hogy a csillagköd egy hihetetlenül hatalmas térségében elérte az öt csillag egyikét. Ez a magyarázat már első látásra is nagyon valószínűtlennek tűnt.
- De mi a másik lehetőség?

- Az, hogy sem az erő, sem az irány nem változott. Valójában semmi okunk rá, hogy az útirány megváltozását feltételezzük. Nem indokolja semmi. És ha a hajó nyugodtan haladt tovább az eredeti útvonalán? Egy csillagrendszer felé tartott, és egy csillagrendszerbe érkezett meg. A feltételezett valószínűségek nem valósultak meg.

- De hát a csillagrendszer, amely felé tartott...

- ...a Rhodia csillagrendszere volt. Gillbret tehát a Rhodiára érkezett meg. Nehéz megérteni, épp mert annyira nyilvánvaló?

- De akkor a lázadó világ csak nálunk lehet! - kiáltotta Artemisia. - Ez lehetetlen!

- Miért volna lehetetlen? Ott van valahol a rhodiai rendszerben. Kétféleképpen lehet valamit eldugni. Vagy olyan helyre teszi az ember, ahol senki sem találja meg, például a Lófej-csillagköd belsejébe, vagy oda teszi, ahol mindenki láthatja, tehát soha senkinek se jutna eszébe, hogy ott keresse.

Nézzük meg, mi történt Gillbrettel, miután földet ért a lázadó világon. Élve visszakerült a Rhodiára. A saját elmélete szerint azért, hogy a tirannok ne keressék a hajót, amelyik veszedelmesen közel vihetné őket magához a világhoz. De akkor miért hagyták őt életben? Ha a hajó a halott Gillbrettel tér vissza, a célt ugyanúgy elérik, s még attól sem kellett volna tartaniuk, hogy Gillbret beszélni fog - mint ahogy az be is következett. Ez is csak akkor lesz érthető, ha feltételezzük, hogy a lázadó világ a rhodiai rendszerben van. Gillbret Hinriad volt, s egy Hinriad életét hol másutt tartották volna ennyire tiszteletben, mint a Rhodián?

Artemisia keze görcsösen összeszorult.

- Ha igaz, amit mondasz, Biron, akkor apa élete óriási veszélyben van!

- És volt húsz éven keresztül - hagyta helyben Biron -, de talán nem úgy, ahogy gondolod. Gillbret egyszer elmondta nekem, milyen nehéz volt megjátszania a dilettánst, a mihaszna frátert, de olyan élethűen, hogy a barátai között, sőt még magányában is ezt a szerepet alakítsa. Persze ő, a szegény ördög, önmaga dramaturgja, nem tudta igazán élni a szerepet, s ha veled volt, Arta, mindjárt megmutatkozott az igazi énje. Az országfelelős észre is vette. Ő még annak is szükségét látta, hogy meglehetősen rövid ismeretség után velem is megismertesse. De feltételezem, hogy ha nyomós ok van rá, az ember valóban megélhet egy ilyen életet. Élhet hazugságban még a lányával szemben is, inkább tudva őt egy szörnyű házasságban, mint kockára tenni egy életművet, amely a tirannok teljes bizalmát feltételezi, inkább vállalja, hogy félig-meddig bolondnak tartásák...

Artemisia végre megtalálta a hangját.

- Nem gondolhatod komolyan, amit mondasz! - kiáltotta fojtott hangon.

- Nincs más magyarázat, Arta. Több mint húsz éve ő az igazgató. Ezalatt a Rhodia szüntelenül erősödött, mert a tirannok, akik mellette biztonságban tudták magukat, szavatolták a területi épségét. Húsz éven keresztül szervezte a lázadást, s ők egyszer sem avatkoztak be, mert olyan nyilvánvaló volt az ártalmatlansága...

- Sejtésekre hagyatkozik, Biron - mondta Rizzett -, márpedig ez a fajta találgatás is van olyan veszélyes, mint azok, amikkel mi próbálkoztunk korábban.

- Ezek nem találgatások - felelte Biron. - Az utolsó beszélgetésünkkel elmondtam Jontinak, hogy az igazgató nem, csakis ő lehetett az áru, apám gyilkosa, mert az apám sohasem lett volna olyan bolond, hogy bármiféle gyanút keltő információt rábizzon az igazgatóra. Csak az a baj - és én ezt akkor is tudtam -, hogy mégis pontosan ezt tette. Gillbret kihallgatta az apám és az igazgató közötti beszélgetést, és ebből értesült Jonti szerepéről az összeesküvésben. Máshonnan nem tudhatta meg.

Csak hogy a botnak két vége van. Azt hittük, az apám Jontinak dolgozik, és az igazgatónak próbál támogatókat szerezni. Miért nem képzelhető el ugyanígy, sőt még inkább, hogy az igazgatónak dolgozott, Jonti szervezkedésén belül pedig az volt a szerepe, hogy a lázadó világ ügynökeként próbálja megakadályozni az időnap előtti robbanást a Lingane-on, hiszen ez tönkretelhetne volna két évtized gondos előkészítő munkáját?

Mit gondoltok, miért akartam mindenáron megmenteni Aratap hajóját, amikor Gillbret rövidre zárta a motorokat? Nem magam miatt. Akkor eszembe sem jutott, hogy Aratap, most mindegy, miért, szabadon fog engedni. Még csak nem is különösebben miattadt volt, Arta. Hanem azért, hogy megmentsem az igazgatót. Ő volt közöttünk a fontos ember. Szegény Gillbret ezt nem értette meg.

- Ne haragudjon - ingatta a fejét Rizzett -, de én ezt az egészet nem tudom elhinni.

Ekkor megszólalt egy új hang:

- Pedig elhiheti. Igaz.

Az igazgató állt az ajtóban, szikáran, borús pillantással. A hang az övé volt, és mégsem teljesen az övé: érdes, magabiztos csengésű hang volt.

Artemisia odafutott hozzá.

- Apa! Biron azt mondja...

- Hallottam, mit mondott Biron. - Lassú, gyengéd mozdulattal megcirógatta a lány haját. - Igazat mondott. Még a házasságodhoz is hozzájárultam volna.

A lány zavartan ellépett tőle.

- Olyan más a hangod. Majdnem úgy beszélsz, mintha...

- Mintha nem is az apád volnék. Nem fog sokáig tartani, Arta - mondta a férfi szomorúan.

- Mihelyt megérkezünk a Rhodiára, ismét olyan leszek, amilyenek ismertél, és olyanakkal is kell elfogadnod engem.

Rizzett csak bámult rá, s máskor pirosposzsgás arca szürke lett, mint a haja. Biron visszafojtotta a lélegzetét.

- Gyere ide, Biron - szólta Hinrik. - Volt idő, fiatal ember, amikor hajlandó lettem volna feláldozni az életedet - mondta, a kezét Biron vállára téve. - Újból jöhet még ilyen idő. Amíg el nem érkezik egy bizonyos nap, nem tudlak megvédeni egyikőtöket sem. Nem lehetek más, mint aminek mindig is látszotam. Megértitek ezt?

Bólintottak.

- Sajnos - folytatta Hinrik -, az ügy már kárt szenvedett. Húsz évvel ezelőtt még nem voltam olyan eltökélt ebben a szerepben, mint amilyen ma vagyok. Meg kellett volna parancsolnom, hogy ölje meg Gillbretet, de nem tudtam megtenni. És mert nem tettem meg, mára kiderült, hogy létezik egy lázadó világ, s annak én vagyok a vezére.

- Csak mi tudunk róla - mondta Biron.

Hinrik keserűen elmosolyodott.

- Azért hiszed ezt, mert fiatal vagy. Gondolod, hogy Aratap kevésbé intelligens nálad? Ő is ismeri azokat a tényeket, amelyek alapján kikövetkeztetted a lázadó világ helyét és vezérének kilétét, és ő is tud úgy okoskodni, mint te. Csupán ő öregebb, ezért óvatosabb. Óriási a felelőssége, tehát biztosra kell mennie. Gondolod, hogy az érzelmei játszottak közre abban, hogy elengedett? Szerintem most is ugyanazért engedtek szabadon, mint már egyszer - hogy tovább vezesd őket azon az úton, melyen végül eljutnak hozzám.

Biron elsápadt.

- Ezek szerint el kell hagynom a Rhodiát?

- Nem. Az végzetes lépés volna. Az igazán kívül nincs más ok rá, hogy elmenj. Ha

mellettem maradsz, ôk továbbra is bizonytalanságban lesznek. Hamarosan elkészülök a terveimmel. Még egy év talán, vagy már annyi sem kell.

- De igazgató, lehetnek tények, amelyekről esetleg nem tud. Itt van például a dokumentum...

- Amit az apád keresett?

- Igen.

- Az apád, fiam, nem tudott mindent, amit tudni lehetett. Nem biztonságos, ha van valaki, aki minderről tud. Azt, hogy a dokumentum létezik, a könyvtáramban talált utalások alapján maga az öreg gazda fedezte fel. Ezt elismerem, és a javára írom. Fölismerte a jelentőségét. De ha megbeszélte volna velem a dolgot, elmondtam volna neki, hogy az már nincs a Földön.

- Hát éppen erről van szó, sir! Biztos vagyok benne, hogy a tirannoknál van.

- Természetesen nincs náluk. Nálam van. Már húsz éve nálam van. Ebből született meg a lázadó világ, mert csak ennek a dokumentumnak a birtokában ismertem fel, hogy megtarthatjuk a győzelmeinket, ha egyszer kivívtuk őket.

- Akkor hát valami fegyverről van szó?

- A legerősebb fegyverről a világegyetemben. Ez el fogja pusztítani a tirannokat, elpusztít bennünket is, de megmenti a Csillagköd-királyságokat. Lehet, hogy nélküle is legyőznénk a tirannokat, de ezt a feudális zsarnokságot csak egy másikra cserélnénk fel, és ahogy mi a tirannok ellen, úgy ellenünk is összeesküvést szőnének. Nekünk ugyanúgy, mint nekik, a túlhaladott politikai rendszerek szemétdombján van a helyünk. A hanyatlás kora elérkezett hozzánk, ahogy elérkezett egyszer a Földre is. Amikor újfajta kormányzásra van szükség, olyanra, amelyet még sohasem próbáltak a galaxisban. Nem lesznek kánok, se országfelelősök, se igazgatók, se gazdák.

Rizzett már nem tudta visszatartani a feltörő kiáltást:

- Az úr nevére, hát akkor mi lesz?

- Nép.

- Nép? Hát azt meg hogy lehet kormányozni? Valakinek lennie kell, aki meghozza a döntéseket.

- Van erre is mód. A birtokomban lévő fénymásolat ugyan csak egyetlen bolygó egyetlen kis szeletével foglalkozik, de mindazt, ami benne áll, az egész galaxisra alkalmazni lehet. Az igazgató elmosolyodott.

- Gyerünk, gyerekek, ezzel az erővel akár össze is adhatlak benneteket. Ez már nem sok kárt okozhat nekünk.

Biron keze szorosan kulcsolódott Artemisia kezére, s a lány rámosolygott. Egy furcsa, belső rándulást éreztek, ami jelezte, hogy a Könyörtelen elvégezte egyetlen, jól kiszámított ugrását.

- Mielőtt elkezdené, sir, mondana nekem valamit az előbb emlegetett fénymásolatról, hogy kielégüljön a kíváncsiságom, és a figyelmemet teljesen Artára fordíthassam? - kérdezte Biron.

- Jobb, ha engedsz neki, apa - nevetett Artemisia. - Nem tudnék elviselni egy olyan vőlegényt, akinek másutt jár az esze.

- Kívülről tudom a szövegét - mosolygott Hinrik. - Hallgasd.

És miközben a Rhodia napja felragyogott a képernyőn, Hinrik kezdte felmondani azokat a szavakat, melyek sokkal-sokkal öregebbek voltak, mint - egy kivételével - bármelyik bolygó a galaxisban:

"Mi, az Egyesült Államok népe, attól vezetve, hogy tökéletesebbé tegyük az Uniót, megvalósítsuk az igazságosságot, biztosítsuk a belső nyugalmat, gondoskodjunk a közös védelemről, előmozdítsuk a közjót, biztosítsuk a szabadság áldásait magunk és utódaink számára, meghagyjuk és bevezetjük az Amerikai Egyesült Államok jelen alkotmányát..."